

xtremPC

Nebunia este ca realitatea virtuală doar că fără mânușile de rigoare" - Derek Wilken

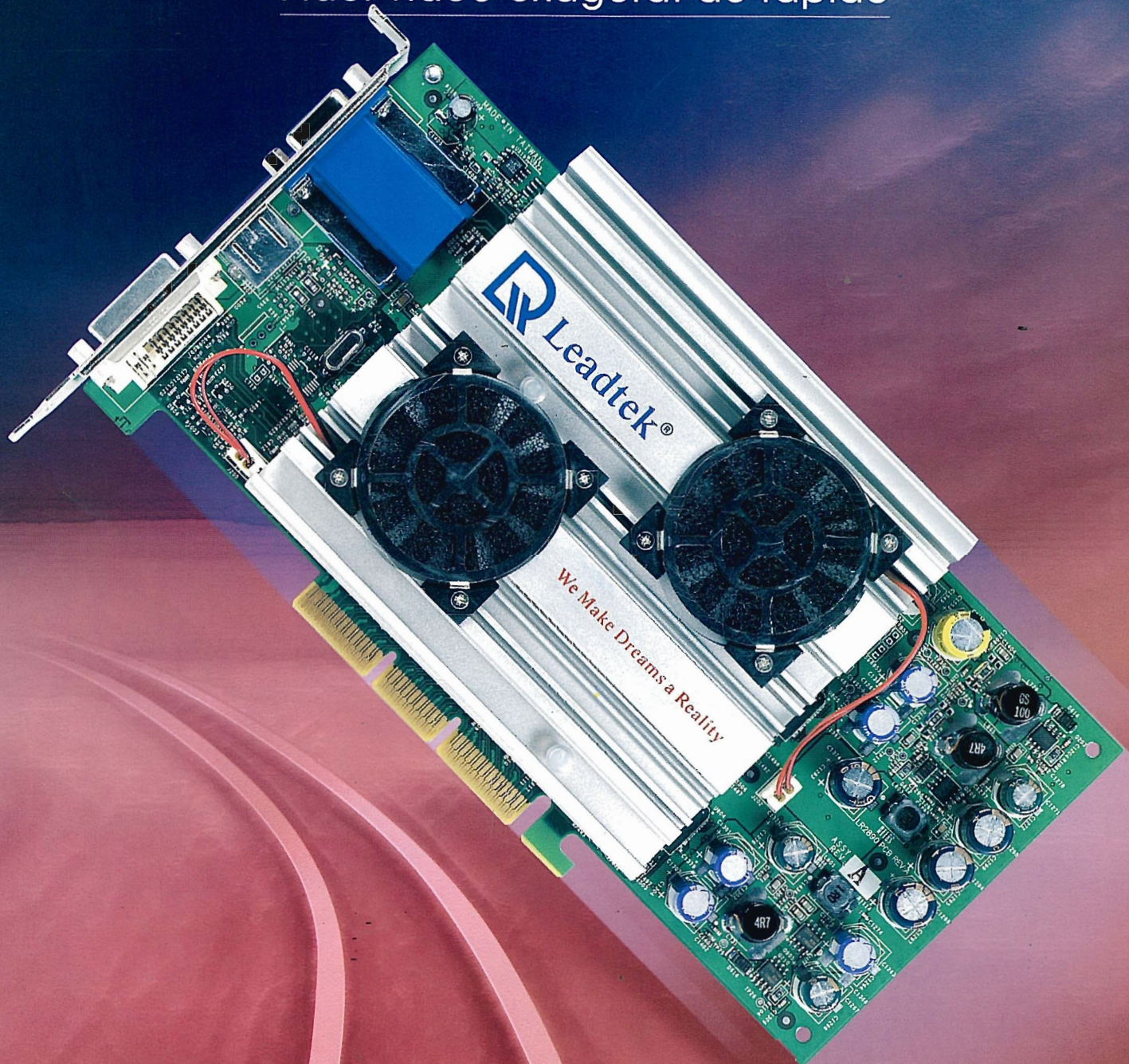

**CINEMATOGRAFUL
DIGITAL**

INDUSTRIA FILMULUI REDEFINITĂ

Leadtek®

Plăci video exagerat de rapide

Leadtek WinFast
"Placa video a anului"
în 2000 și 2001 în România
Cauți altceva?

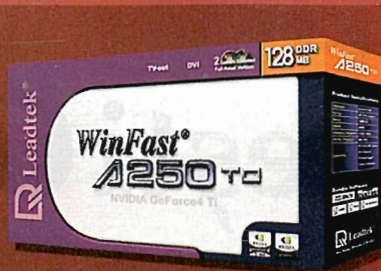
GeForce4

WinFast
A250 ULTRA TD

Chipset: GeForce4 Titanium 4600
Memorie: 128Mb DDR
Viteză memorie: 3.5ns
Frecvență chipset: 300MHz
Frecvență memorie: 325MHz
Conectori: TV-Out, DVI
Răcire: 2 coolere + dublu radiator
Bundle: 2 jocuri originale

GeForce4

WinFast
A250 TD

Chipset: GeForce4 Titanium 4400
Memorie: 128Mb DDR
Viteză memorie: 3.5ns
Frecvență chipset: 275MHz
Frecvență memorie: 275MHz
Conectori: TV-Out, DVI
Răcire: 2 coolere + dublu radiator
Bundle: 2 jocuri originale

GeForce3

WinFast
Titanium200 TDH

Chipset: GeForce3 Titanium 200
Memorie: 128/64Mb DDR
Viteză memorie: 3.8/4ns
Frecvență chipset: 175MHz
Frecvență memorie: 200MHz
Conectori: TV-Out, DVI
Răcire: cooler + radiator
Bundle: 2 jocuri originale

GeForce4

WinFast
A170 DDR T

Chipset: GeForce4 MX440
Memorie: 64Mb DDR
Viteză memorie: 4ns
Frecvență chipset: 270MHz
Frecvență memorie: 200MHz
Conectori: TV-Out
Răcire: cooler + radiator
Bundle: 2 jocuri originale

GeForce4

WinFast
A170 TH

Chipset: GeForce4 MX420
Memorie: 64Mb SDR
Viteză memorie: 5ns
Frecvență chipset: 250MHz
Frecvență memorie: 166MHz
Conectori: TV-Out
Răcire: cooler + radiator
Bundle: 2 jocuri originale

GeForce2 MX

WinFast
GeForce2MX400TH

Chipset: GeForce2 MX400
Memorie: 64Mb SDR
Viteză memorie: 6ns
Frecvență chipset: 200MHz
Frecvență memorie: 166MHz
Conectori: TV-Out
Răcire: cooler + radiator
Bundle: 2 jocuri originale

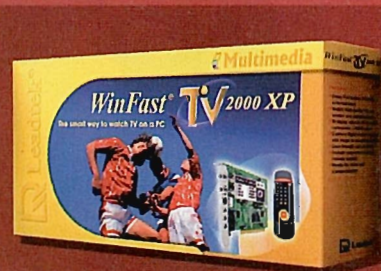
GeForce2 MX

WinFast
GeForce2 MX64

Chipset: GeForce2 MX200
Memorie: 32Mb SDR
Viteză memorie: 6ns
Frecvență chipset: 175MHz
Frecvență memorie: 166MHz
Răcire: radiator

TV/FM Tuner

WinFast
TV2000 XP

Tuner: TV/FM
Sistem: PAL B/G, PAL D/K
Canale TV: maxim 181
Radio: FM 88MHz - 108MHz
Control: Telecomandă
Facilități: Picture in picture, scanare automată posturi TV și FM, captură film 640x480, video mail.

Placa de sunet

WinFast
6Xsound

Poziționare audio: 3D HRTF, suport boxe spate, poziționare C3DX in sistem de 6 canale
API: DirectSound 3D, A3D, EAX
Ieșire digitală: S/PDIF optic și coaxial
Conectori: microfon, boxe față/spate, MIDI, S/PDIF out/in,
Extra: Cablu S/PDIF optic

SIS 735

WinFast
7350KDA

Chipset: SIS 735
Bus: 226/200
Memorie: DDR PC2100/PC1600
Hard disk: Dual Ultra ATA100
Porturi: 1AGP/6PCI/1CNR
Dotări: LAN 10/100, AC97
Overclocking: XBIOSII system, CPU Protection OTS, Speed Gear

2 jocuri incluse
versiune FULL
+ abonament pe 3 luni la XtremPC

* pentru plăcile video cu excepția GeForce2 MX 64

UNIC DISTRIBUTOR:

SKINMEDIA

RESELLERI: BUCURESTI:
Best Computers
Tel: 01-314.76.98

Ultra Pro Computers
Tel: 01-211.70.90
01-222.20.36
01-211.70.90
01-336.45.63

Matrics Serv
Tel: 01-231.04.71

Tape Computer
Tel: 01-330.90.22

Omnitech Trading
Tel: 01-210.50.65

C&C Computers
Tel: 01-322.90.80

GALATI:
Nexial Research
Tel: 036-319.120

TULCEA:
Nexial Research
Tel: 040-515.457

IASI:
ComputerHouse
Tel: 032-217.800

SIBIU:
Grafitti Computers
Tel: 069-23.20.91

SUCEAVA:
Ley Impex
Tel: 030-520.560

TIMISOARA:
ASSITEC
Tel: 056-190.337

ARAD:
BB COMPUTER
Tel: 057-280.555

PIATRA NEAMT:
Ciel Consult
Tel: 033-222.121

CONSTANTA:
Torent Computers
Tel: 041-831.820

Unde găsești de toate, dar nu orice?

Răspunsul e unul singur: la Best Computers, Super-Magazinul tău de calculatoare. Intră în oricare dintre magazinele din rețeaua Best Computers și vei găsi cea mai variată ofertă de componente, sisteme și jocuri, de la producători români de prestigiu până la cele mai cunoscute mărci internaționale. Vino la Best Computers și cumperi tot ce ți-ai putea dori la cele mai mici prețuri. Totul... dar nu orice!

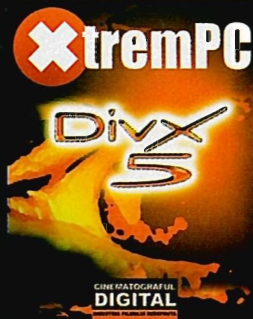
Advertiser

Magazinele Best Computers din București:

- Magazinul Unirea, etajul 3, corpul central - Unirea Electro Center, tel. 303.01.91
- B-dul. Regina Elisabeta, nr. 25, sector 5, tel. 314.76.98, 314.76.99
- B-dul. I.C. Brătianu, Pasajul Pietonal Lipscani, tel. 310.28.32

best
computers

www.bestcomputers.ro
info@bestcomputers.ro

Piratul negustor cinstit

Într-o bandă desenată de pe un site mai mult sau mai puțin obscur, părinții unui puști care viziona cele mai noi filme înainte ca ele să ajungă la cinematograful exclamau vexați "Aha! Deci Internetul e o mașină de călătorit în timp."

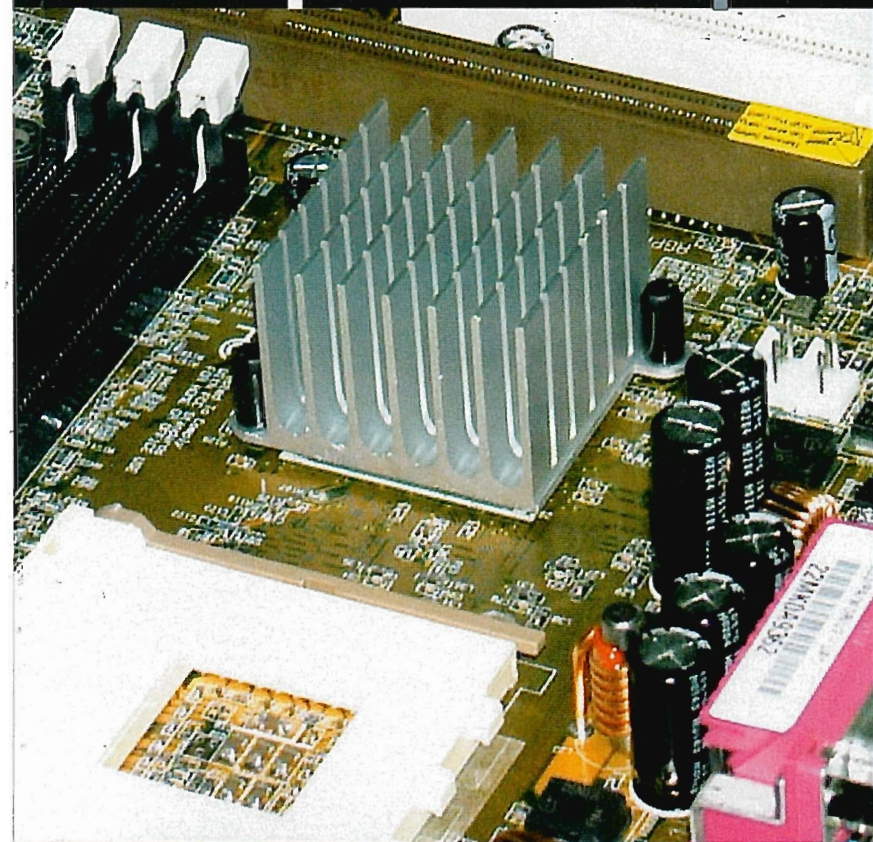
În privința filmelor cel puțin, Internetul poate fi considerat o mașină de călătorit în timp al cărei motor este alimentat cu DivX. Zecile de mii de cinefili/utilizatori de calculatoare care au văzut Lord of the Rings pe ecranele monitoarelor de la ei de acasă sau pe la casele prietenilor înainte ca el să apară la cinematografele din țara lor sunt dovezi vii că această călătorie virtuală în timp este posibilă. Timp de mai mult de doi ani de zile, DivX a stat ca un ghimpe în coasta Hollywood-ului, zeci de milioane de dolari curgând ca un sânge prețios din rana deschisă. Lansarea recentă a DivX 5.0 schimbă fundamental această situație, fostul pirat intrând pe calea legitimității. Măsurile anti-piraterie pe care promite să le includă au făcut ca Hollywood-ul să îl primească cu brațele deschise, ca pe un fiu rătăcitor. Și nu este de mirare din moment ce DivX are potențialul de a deveni un candidat surpriză pe piața streaming-ului online de filme, concurând la preturi mult mai mici și calitate mult superioară cu Microsoft și Real Networks.

Fondatorul DivX Networks, Jordan Greenhall afirmă agresiv că filozofia DivX este una disruptivă, care vrea să distorbe echilibrul existent între forțele din industrie. Schimbarea cea mai vizibilă pentru noi este însă la nivel de mentalitate.

Tot mai mulți utilizatori de calculatoare renunță la a mai vedea filmele la cinematograful atunci când le pot urmări cu un cost mult mai mic din fotoliul/scaunul lor preferat, acasă. De ce să regreti costul biletului în cazul unui film prost sau, și mai grav, în cazul în care savurarea unui film bun este făcută imposibilă de un tembel care se joacă cu telefonul mobil sau face comentarii "amuzante" pe care ține să le audă toată sala? Consecințele acestui fenomen în planul industriei de hardware sunt dezvoltarea sectoarelor de home audio și home cinema, precum și apariția de noi caracteristici incluse în chipseturile plăcilor video, ce îmbunătățesc calitatea redării filmelor. Și când te gândești că totul a pornit de la doi tineri ce au considerat totul o joacă...

Echipa XtremPC

cuprins aprilie

20 Scriere la purtător

CD-Writerele portabile fac legea

22 VIA KT333 EXPUS

Un update de BIOS poate să îmbunătățească performanța chiar și unui KT333

56 FlashMX

Schimbarea de atitudine de la Macromedia

laborator

40 Hercules 3D Prophet All-in-Wonder 8500DV - Editarea video și vizualizarea TV fac o echipă puternică cu Radeon 8500

42 Plăci video - Acceleratoarele grafice prezintă o luptă la vârf: GeForce4 Ti4600 vs Ti4400

44 Plăci de bază SocketA - KT333? Desigur, numai o clipă însă deoarece tocmai a sosit SiS745

47 Plăci de bază Socket478 - SiS645 este deja noul trend. Poate face față i845D?

48 Pasiunea fotografică - Noua serie digitală de la Sony (P31, P51, P71) este supusă analizei.

teste comparate

18 Puterea lui Pentium4 2.2 GHz vs 2GHz vs 1.7 GHz

20 Scriere la purtător - Noile interfețe USB 2.0 și FireWire la lucru

22 KT333 EXPUS - Doi producători de marcă, două soluții de top

24 Soluția COMBO - CD-Writer sau DVD? Alegem ambele.

26 La viteza 40X - Plextor, LG sau TEAC? Lupta este strânsă

30 DDR400? - Pe placă nu încă, dar memoria există deja.

32 Instalează ultimul driver - dar este el cel mai bun pentru tine?

36 De la cooler la procesor - Aventurile pastei termoconductoare

hobby

54 Grafică - Flash MX este noua idee Macromedia iar Forester Arboretum vine să culegă ce Terragen a pierdut.

68 Internet - Noi direcții de navigare pentru amatorii de Internet

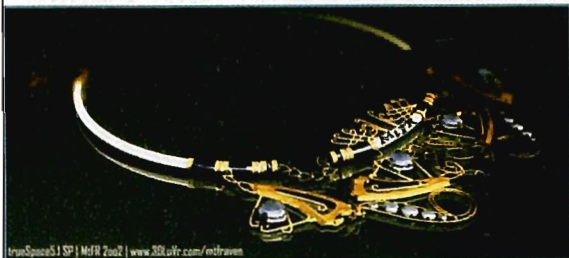
periodice

16 Interviu - SiS ne explică unde a fost, unde este și unde va fi

50 Hard Mail - Problemele tale? Deja s-au rezolvat.

96 Black Mail - Mania Star Trek ne lovește în moale. Pe când în tare?

97 Black View - "Asediul pivniței" - ediția princeps

trunSpace51 SP | MFR 2002 | www.3d.ro.com/mstraven

60 Galerii Xtreme

Singura expoziție offline care găzduiește creațiile tale

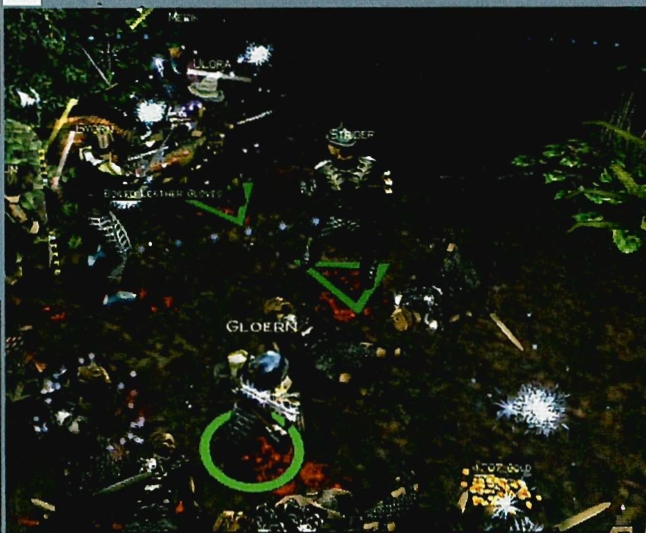

84 Jedi Knight 2

Săbiind cale prin vrăjmașia dușmanilor necinștiți

80 Dungeon Siege

Ce-ar fi trebuit să fie Diablo 2, doar că mai spectaculos

90 Heroes of Might&Magic 4

Una dintre cele mai mari dezamăgiri ale anului

49 Teste diverse

Direct din cutie, produse la test

Echipa

Adrian Dorobat redactor șef
Liviu Marica redactor hardware
Răzvan Radulescu redactor hardware
Mihai Asgian redactor software
Radu Alexandru redactor feature
Cristian Soare redactor jocuri
Dragos Inoan redactor jocuri
Alin Sărbu redactor jocuri

Design

Nicoleta Toma layout & dtp
Florian Marina grafica

Publicitate & PR

Cristina Savu director publicitate
cristinasavu@xtrempe.ro
Andreea Fogas asistent marketing
andreeafogas@xtrempe.ro

Redacția

Romas s.r.l.
str. Alexandru Puskin 18, Bucuresti 1
Telefon: 01-231-28.66
E-mail: redactia@xtrempe.ro

Abonamente

E-mail: abonamente@xtrempe.ro

Probleme & Informații CD

E-mail: infocd@xtrempe.ro

Probleme legate de produsele testate

E-mail: pretulcorect@xtrempe.ro

Producție

Infopress S.A. tipar
MCCD realizare CD

ISSN

1582-2818

avanpremiere

- 72** Tomb Raider: Angel of Darkness
Lara primește elemente RPG
- 73** Postal 2 - Problemele cotidiene
ale unui sociopat înarmat
- 74** Harbinger - Reediterarea lui Diablo
într-un univers futurist
- 75** SWAT 4: Urban Justice
Antitero, a patra oară la datorie
- 76** Silent Storm - Din nou în tranșeele
celui de-al doilea război mondial
- 77** Age of Mythology - Istoria este
înlocuită de mitologie
- 78** Tribes: Fast Attack - Renunțând
la elementul epic, Tribes-ul vine
într-o nouă prezentare

prezentari

- 80** Dungeon Siege - Ce ar fi trebuit
să fie Diablo 2 doar că mult mai
spectaculos
- 84** Jedi Knight 2: Jedi Outcast
Săbiind cale prin vrăjmașia
dușmanilor necinștiți
- 86** Global Operations - O încercare
nereușită de a concura
CounterStrike
- 88** Freedom Force - Păsări, avioane
și super eroi. E fan-tas-tic!
- 90** Heroes of Might&Magic 4 - Una
dintre cele mai mari dezamăgiri
ale anului
- 92** Blood Omen2 Un joc pentru după
miezul nopții, cu pătrățul roșu

- 94** Grandia 2 - Sau falsa amintire din
copilărie. RPG cu accente tragi-
comice
- 95** Carnivores Cityscape - Micii
aberații viteji cu dinți mari

feature

- 62** Odiseea DIVX - DivX 5.0 aduce
reorientarea fenomenului DivX
către legalitatea absolută
- 66** Google versus Biserica
Scientologică 0-1 - Site-urile
anti-scientologice sunt excluse din Google
dând naștere unui precedent neașteptat

hardware

testele indispensabile pentru achiziția oricărui produs

- 10 Tehnotrend
- 12 Ultima oră - știri
- 16 Interviu
Ms. Jessie Lee - SIS Marketing Section Manager - Corporate Marketing

- 18 TESTE COMPARATIVE
- 18 Puterea lui P4
P4 2.2GHz vs P4 2.0GHz vs P4 1.7GHz
- 20 Scriere la purtător
Plextor PX-S88TU vs Philips JackRabbit
- 22 VIA KT333 expus!
ASUS A7V333 vs Epox 8K3A
- 24 Soluția COMBO
Philips RWDV 1600 vs LG GCC-4120B
- 26 Scriere la 40X
Teac 40/12/48 vs Plextor 40/12/40 vs LG 40/12/40
- 30 Gândește DDRAM!
Test de memorii DDRAM
- 32 Instalează ultimul driver
VIA, SIS, ATI, NVIDIA
- 36 Spațiul de la cooler la procesor
Test de paste termoconductoare

- 40 Laborator
- 40 Hercules 3D Prophet All-in-Wonder 8500DV
- 41 Leadtek WinFast TV2000 XP
- 42 Plăci video
ASUS V8460Ultra T14600
Leadtek A250TD
Gainward GeForce3 T1500 Power Pack
Abit: Siluro GeForce3 T1200

- 43 Gainward GeForce4 MX Power Pack
Leadtek A170 TH
Hercules 3D Prophet All-in-Wonder 7500
EagleTec SIS315

- 44 Plăci de bază
Gigabyte GA-7DXR+
DFI AD73 Pro
Abit NV7m
Abit NV7-133R

- 46 ECS K7S6A
- 47 Abit BD7-RAID
Abit SD7-533
Gigabyte GA-8SRX
MSI 645Ultra

- 48 Pasiunea fotografică
Noua serie digitală de la Sony

- 49 Teste produse diverse
ASUS CRW 2112A
EMTEC CompactFlash64Mb/Adaptor
Creative PC-CAM300
HP LaserJet all-in-one 3320 mfp
- 50 Hard mail
- 52 TOP

3D la purtător

► NVIDIA s-a avântat pe piața chipset-urilor grafice pentru laptopuri cu seria GO, intrând în competiție directă cu ATI, care deține 55% din această piață și are în favoarea sa o inerție a integratorilor, dată de o lungă tradiție de contracte reciproc avantajoase. Războiul este încă la început. Nou-lansatul Radeon Mobility 7500 și GeForce4 GO sunt două alternative ce fac posibilă rularea unor aplicații 3D intensive pe laptopuri la o performanță mai mult decât satisfăcătoare, ceea ce înseamnă că de acum un posesor de laptop se poate înființa la un LAN-party fără să fie luat în derâdere de restul participanților, după cum bine evidențiază Tom's Hardware.

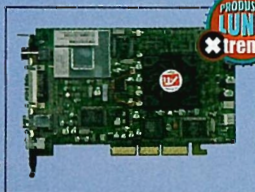
Aparent nu este nici o problemă, însă toată această putere grafică înghesuită în cutia unui laptop este oarecum similară cu a înzestra un Trabant cu motor de Porsche. Utilizatorii de calculatoare portabile nu sunt gameri, iar reciproca este și ea în mare parte valabilă. În condițiile în care un astfel de dispozitiv de entertainment digital, căci nu îi putem spune altfel, dotat cu Pentium 4 și GeForce4 Go se apropie de suma fantastică de 3000\$ e clar căru sector de piață este destinat, și este și mai clar că viitorul posesor al unui astfel de laptop nu are timp de joacă, ci este preocupat să facă și mai mulți bani decât are deja.

Și dacă suntem dispuși să înțelegem conceptul de "mobile workstation" ce descrie laptopurile dotate cu GeForce Quadro Go (varianta profesională a plăcilor grafice de la NVIDIA) pentru că, deh, programul unui arhitect (de exemplu) este mai flexibil și lucrează când și pe unde poate, nu putem înțelege ce succes speră să aibă laptopurile cu extra-performanțe 3D pe care le alimentează cu chipseturi grafice.

Sau poate cine știe, la viitorul CeBIT vom avea ocazia să vedem o mare de afaceriști îmbrăcați în costume care joacă Unreal Tournament 2003 într-o rețea wireless.

Hercules Prophet 8500 All-In-Wonder

► Chiar dacă nu este placa video dedicată gamerului împătimit de FPS-uri, soluția celor de la Hercules se impune în mod absolut

luna aceasta. Facilitățile pe care le oferă (incluzând aici în primul rând TV Tuner-ul încorporat) fac editarea video facilă pentru orice persoană interesată și oferă gradul maxim de compatibilitate care poate fi obținut la utilizarea simultană a acestor opțiuni.

Philips Combo RWDV 1600

► Soluția COMBO oferă maximum de facilități la un preț destul de rezonabil. Posibilitatea de a scrie CD-uri și de

a citi DVD-uri înseamnă un nivel de integrare foarte ridicat care duce la înlocuirea a 2 sau chiar 3 unități cu una singură, și aceasta la un preț acceptabil. Aparentul dezavantaj al vitezei mai reduse de scriere încadrează produsul însă exact în segmentul de piață dorit.

Culoare perfectă. Ținută impecabilă.

Culoarea și calitatea fotografică a imprimării se prezintă într-o ținută cu totul excepțională, printr-o nouă colecție de imprimante personale color.

Concepția noii game funcționale și estetice aparține liderului de piață HP: marcă a fiabilității și a calității.

Alege arta tehnologiei imprimării!

hp deskjet 656c

- 6/3 ppm negru/color
- rez. 600 dpi, PhotoRet
- memorie 512 KB RAM
- conectare USB

60* Euro

hp deskjet 845c

- 8/5 ppm negru/color
- rez. 600x1200 dpi, PhotoRet II
- memorie 2 MB RAM
- conectare USB

86* Euro

hp deskjet 920c

- 9/7.5 ppm negru/color
- rez. 2400x1200 dpi, PhotoRet III
- memorie 2 MB RAM
- conectare paralel, USB

113* Euro

hp deskjet 940c

- 12/10 ppm negru/color
- rez. 2400x1200 dpi, PhotoRet III
- memorie 2 MB RAM
- conectare paralel, USB

133* Euro

hp deskjet 960c

- 15/12 ppm negru/color
- rez. 2400x1200 dpi, PhotoRet III
- memorie 8 MB RAM
- procesor RISC 96 MHz
- conectare paralel, USB

175* Euro

hp deskjet 990cd

- 17/13 ppm negru/color
- rez. 2400x1200 dpi, PhotoRet III
- memorie 8 MB RAM
- procesor RISC 96 MHz
- imprimare față-verso automată
- conectare paralel, USB

265* Euro

* prețuri fără TVA

i n v e n t

Centru de suport telefonic pentru produse HP - (01) 315.44.42

Acum și cu Support Pack
H3696E: 37 Euro (3 ani suport) / **H7710PE:** 100 Euro (1 an suport postgaranție);
 Detalii la www.hp.com.ro/sp/sp_prices.xls

Demonstrații live la **HP Interactive Center:**
 B-dul Știrbei Vodă, nr. 95, sector 1, tel.: 222.20.72

Ectaco Universal Translator UT-103

Depășește barierele lingvistice

V-ați confruntat vreodată cu o situație în care aveți nevoie să știți franceză, germană sau spaniolă, însă singura limbă străină pe care o cunoașteți bine este engleza? Sau chiar atunci când știți limbile respective scrise și citite, încă mai aveți probleme în a vă face înțeles din cauza pronunției? O soluție tehnologică de ultimă oră pentru aceste neajunsuri este Translatorul Universal de la Ectaco, o firmă din Rusia specializată în dicționare electronice și tehnologii de recunoaștere și sinteză vocală. Este de ajuns să roștiți un cuvânt sau o frază în engleză, iar translatorul o va traduce în franceză, germană sau spaniolă și chiar va putea să o rostească. Universal Translator știe peste 3000 de fraze uzuale, folosite în diverse domenii gen cumpărături, turism, șofat, la restaurant sau la bancă. Recunoașterea vocală este independentă de vorbitor, procesul de acomodare a translatorului cu utilizatorul fiind foarte la ureche. UT-103 este dotat cu un ecran cu cristale lichide și un ceas cu alarmă, iar durata de viață a bateriilor este de 36 de ore.

TEHNO TREND

vitrina tehnologiei de viitor prin ochii prezentului

Nokia D211

Conectează-te de oriunde

Nokia D211 este un card radio multimode ce permite conectarea unui laptop la rețea sau la Internet prin intermediul a trei protocoale: GPRS, HSCSD și Wireless LAN. Acționând ca un modem wireless, D211 vă dă posibilitatea să trimiteți mesaje text, e-mail-uri și faxuri și să navigați pe Internet oriunde v-ați afla. Modul WLAN permite conectarea la o rețea wireless

locală. Modul GSM vă permite să transferați fișiere (inclusiv mesaje text) dacă operatorul vostru de telefonie mobilă suportă standardul HSCSD și același lucru se întâmplă în momentul în care selectați modul GPRS, doar că trebuie să fiți abonați la un serviciu GPRS. Vitezele de transfer sunt 40.2 kbps în mod GPRS, 43.2 kbps în mod HSCSD și 11 Mbps în rețea Wireless LAN.

Matsushita Electric 50Gb DVD

Un DVD care face cât zece și le întrece

Ultimii ani au fost martorii a numeroase dezvoltări în domeniul discurilor optice. Discurile phase-change DVD-RAM de 120mm au ajuns la dimensiuni de 4.7 GB (single sided) și 9.4 GB (double sided). Matsushita a reușit însă să depășească toate așteptările în acest domeniu, ieșind pe piață cu un disc DVD de 50 GB cu suprafață reinscripționabilă. De dimensiunile unui CD obișnuit, DVD-ul de la Matsushita este un disc dual-layer ce este inscripționat folosind o rază de laser albastră. Stratul metalic este constituit dintr-un amestec GeSbTe (germaniu-antimoniu-teluriu) care poate fi reutilizat de 10.000 de ori. Discul optic poate stoca echivalentul a patru ore de film calitate HDTV, de zece ori cantitatea de date pe care o pot stoca discurile optice RW convenționale. Noua tehnologie permite și o viteză de transfer mult îmbunătățită - până la 33 Mbps, de trei ori mai mult decât până acum.

Danger Research Hiptop

Periculos de interesant

▶ Votat ca cel mai inovator handheld la CES 2002 și gata-gata să se aleagă și cu premiul pentru cel mai bun produs al expoziției din Las Vegas, Hiptop este o combinație de telefon cu PDA și cameră foto, care permite instant messaging, navigare web, transmitere de e-mail-uri cu attachments (eventual fotografii făcute cu camera aditională). Cel mai interesant feature este tastatura încorporată, pe o piață obișnuită cu stylus-uri și recunoașterea scrisului. Tot inovatoare este includerea unui sintetizator MIDI pe 8 voci pentru muzică. Hiptop are 16 MB de RAM (4MB Flash) și un ecran monocrom cu o rezoluție 240x160.

TDK bluePAQ

Conectivitate wireless pentru PDA-uri

▶ TDK este printre primele firme care implementează tehnologia Bluetooth, dar nu într-unul din produsele lor, ci sub forma unui adaptor pentru PDA-urile din seria iPAQ de la Compaq. BluePAQ folosește tehnologie Bluetooth și radio de la Ericsson și este capabil să emită și să recepționeze semnal pe o rază de zece metri. Pe lângă evidentele avantaje ale conectării wireless cu diverse alte dispozitive ce dispun de un controller Bluetooth, adaptorul bluePAQ mai dispune de un slot Type I/Type II pentru memorii de tip Compact Flash, oferind o dublă funcționalitate. Fie că este vorba de transfer de fișiere, de sincronizare a agendei sau de acces al unei rețele LAN, bluePAQ va fi cu siguranță util posesorilor de PDA-uri care nu vor să își mai bată capul cu fire, sau să acceseze rețeaua de la servicii fără să stea lângă calculator.

Panasonic Q (SL-GC10)

Mai mult decât GameCube

▶ Urmând a fi lansat în luna mai și în Europa, GameCube s-a dovedit o platformă de jocuri populară în ciuda lipsei de titluri atractive la lansare. Cu toate acestea, fanii s-au plâns de anumite neajunsuri, cum ar fi lipsa unei unități DVD. Răspunsul Nintendo a fost următorul: "Noi suntem o companie de jocuri. Dacă vreți să vizionați filme pe DVD, vă cumpărați un DVD player. Dacă vreți să prăjiți pâine vă cumpărați un prăjitor de pâine. Dacă vreți o platformă dedicată pentru jocuri vă cumpărați un GameCube". Cu toate acestea, compania a cedat în cele din urmă în fața presiunii fanilor și s-a aliat cu Matsushita, ramura japoneză a grupului Panasonic pentru a produce un GameCube Deluxe, care a fost numit Panasonic Q.

Spre deosebire de GameCube-ul normal, acesta arată într-adevăr ca o bijuterie tehnologică: cu înveliș metalic cromat, Q este mult mai atractiv vizual, însă și cu 50% mai voluminos și sensibil mai greu. Pe lângă porturile pentru controllere și pentru memory card, pe panoul frontal al consolei se găsesc o serie de butoane și o unitate DVD tray-loaded. În timpul utilizării, fața consolei este iluminată în albastru, iar ecranul LCD de pe capac are și el un backlight albastru. Suntem siguri că pe întuneric arată extraordinar.

Momentan, unitatea DVD nu poate reda decât discuri Region 2 NTSC, dar în momentul în care consola va ieși în afara piețelor din Japonia, acest lucru se va schimba. Oricum, Q suportă și discuri VCD și audio CD (CD-R și CD-RW), având atât ieșiri audio obișnuite, cât și din cele optice. Sistemele audio 4.1 pentru console își vor găsi o utilitate evidentă, iar cei care au doar 2 boxe se vor bucura de un excelent Virtual Surround Sound. Iată că poziția aparent inflexibilă a Nintendo față de adăugarea de funcționalități suplimentare a fost schimbată, și nu va trece mult până ce Panasonic Q va ajunge și pe piețele din Europa și Statele Unite. ▶

ULTIMA ORĂ

Produsele care merită toată atenția

Waitec Storm 40X

A 40-a furtună la orizont

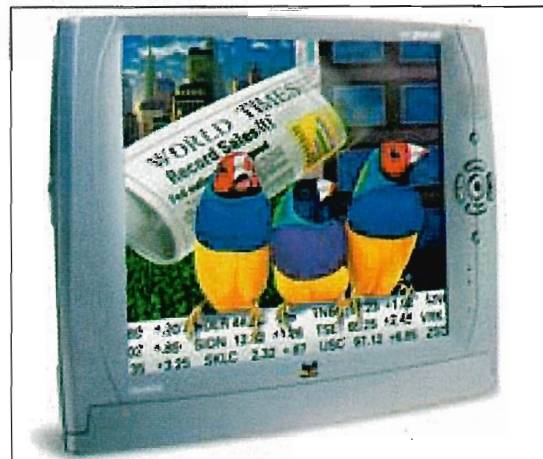

Chiar dacă primele CD-Writere care să o suporte de abia au apărut, viteza de scriere de 40X este acum un standard căruia producătorul olandez Waitec i s-a alăturat. Storm 40X a fost lansat într-un format care permite pe lângă această viteză de scriere sub tehnologie ZCLV și viteză de rescriere 12X dar și de citire de 48X. Viteza de citire este cea mai ridicată oferită de un

drive CD-RW. Interfața EIDE de care drive-ul beneficiază și buffer-ul de 4Mb înscriu produsul în topul dotărilor pentru un CD-Writer în timp ce tehnologia SafeLink (destinată prevenirii erorilor de buffer underrun) și firmware-ul actualizabil datorită memoriei flash asigură o fiabilitate ridicată a produsului în timp.

Producător: WAITEC • Web: www.waitec.com

Monitor wireless

Firma ViewSonic a anunțat apariția în luna mai, a monitorului wireless "air panel 100" și este bazat pe tehnologia cu numele de cod "Mira" elaborată de Microsoft și prezentată de aceștia în urmă cu patru luni. Monitorul, fiind touch screen, permite utilizatorului să lucreze pe acest dispozitiv la o distanță de până la 40-45 m de

calculator. Cântărește doar 1,1kg, are dimensiunile: 350mm x 203mm x 13mm, este dotat cu un procesor 206MHz Intel® StrongARM™ și dispune de 128 MB memorie RAM. Prețul acestui monitor va fi de 1,195 USD și chiar dacă este așa scump, deja multe firme și-au anunțat interesul pentru achiziționarea acestuia.

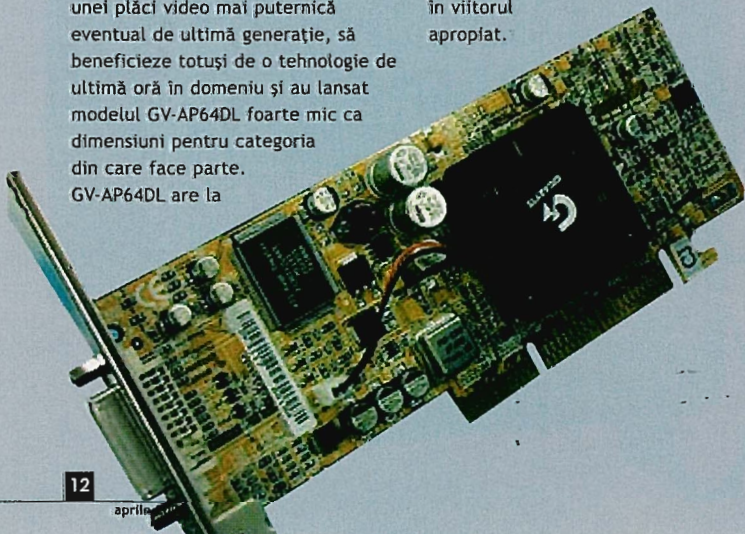
Producător: Viewsonic • Web: www.viewsonic.com

Gigabyte ATI Radeon 8500 GV-AP64DL

Pentru computere mai puțin spațioase

De ani de zile plăcile video de mici dimensiuni au fost în general direcționate segmentului low-end, deci un produs cu performanțe medii-mici și prețuri pe măsură. În această privință, Gigabyte s-a gândit că utilizatorii de computere mici ce nu au posibilitatea de montare a unei plăci video mai puternică eventual de ultimă generație, să beneficieze totuși de o tehnologie de ultimă oră în domeniu și au lansat modelul GV-AP64DL foarte mic ca dimensiuni pentru categoria din care face parte. GV-AP64DL are la

bază chipsetul Radeon 8500 clockat la 230 MHz și dotat cu 64Mb DDR 5ns de la Samsung dar la care nu poate fi ridicată frecvența mai mult de 200MHz, un conector DVI-I și S-video TV-OUT. Placa este comercializată acum doar în Japonia urmând a fi disponibilă în Europa în viitorul apropiat.

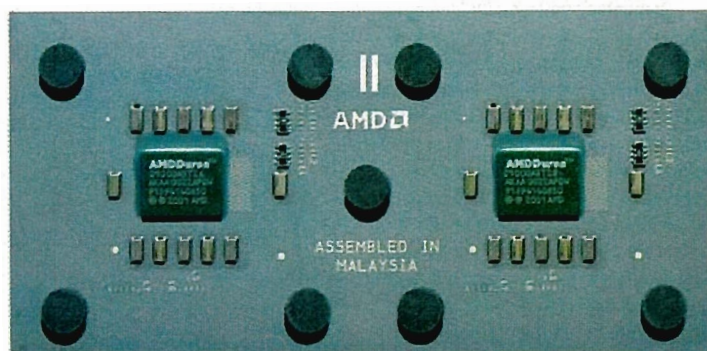

Soluție dual procesor de la AMD

Athlon Dual procesor într-unul singur

AMD a anunțat lansarea noului procesor Dual Athlon Socket 924, o soluție alternativă la procesoarele Intel pentru sisteme high-end. Noul procesor este obținut într-un mod interesant din punct de vedere constructiv și anume prin unirea a două procesoare normale socket într-unul singur la care se disting clar cele două grupuri de pini ale procesoarelor. Socketul în care se montează este alcătuit tot din două părți unite între ele. Lansarea procesorului va avea loc la Computex Taipei și va funcționa la o

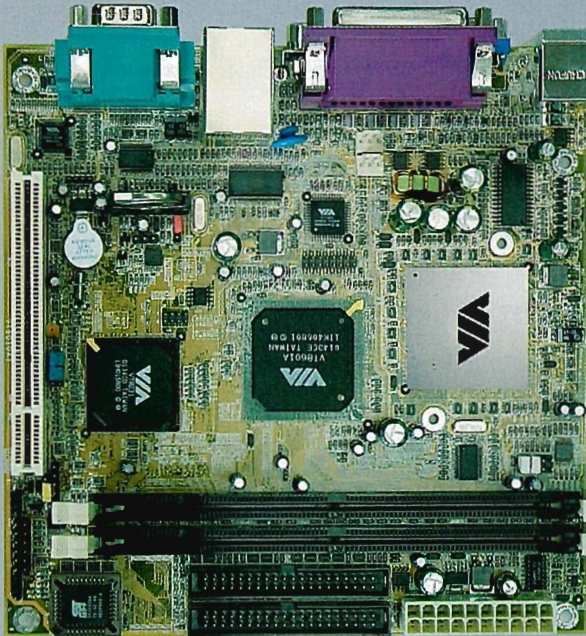
frecvență inițială de 2400+. Prin acest mod de prezentare a noului dual procesor, AMD face o investiție minimă în procesul de fabricație, o politică ce a adus firma înaintea concurențului principal de pe piață - Intel, cel puțin la raportul preț/performanță.

Producător: AMD • Web: www.amd.com

VIA Epia Mini-ITX

Cea mai mica placă de bază vine de la VIA

Măsurând în dimensiuni doar 170mm x 170mm VIA Epia Mini-ITX ne aduce în vedere una dintre cele mai mici și mai flexibile plăci de bază, reunind la un loc sunet, video, TV-Out și LAN.

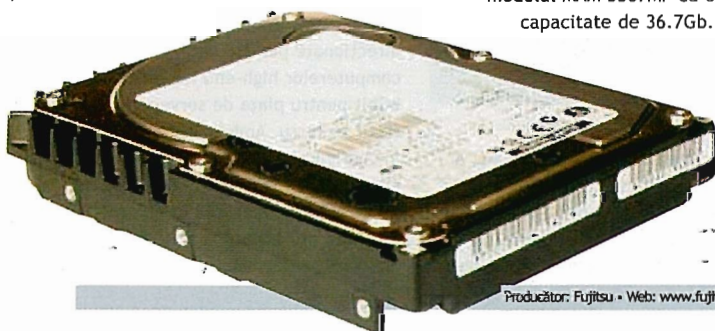
Este un produs ideal pentru integratorii de sisteme ce caută o soluție cu maxim de performanță și accesibilitate fără a sacrifica design și flexibilitate. De asemenea oferă posibilitatea utilizării unui procesor VIA Eden ESP sau a unui procesor VIA C3 e-Series în sisteme fără ventilație. Are la bază chipset-ul VIA Apollo Ple 133 cu grafică integrată, accelerare 2D/3D și DVD Motion Compensation extinzând utilitatea ei și în aplicații multimedia mai pretențioase.

Fujitsu MAM 3184MP

Fujitsu a depășit bariera Seagate

Noul model de harddisk de la Fujitsu MAM 3184MP cu o interfață Ultra160 ce funcționează la 15000 rpm a depășit la performanțe toate modelele existente pe piață la ora actuală reușind să depășească și

deținătorul ștafetei de până acum, Seagate, având un timp de acces mai bun, de 3,5ms față de 3,9. Suportul magnetic este alcătuit din 2 platane a câte 9,2 Gb în cazul modelului MAM 3184MP cu o capacitate de 18,4Gb și de 4 platane la modelul MAM 3367MP cu o capacitate de 36.7Gb.

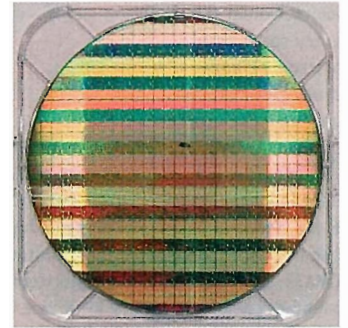
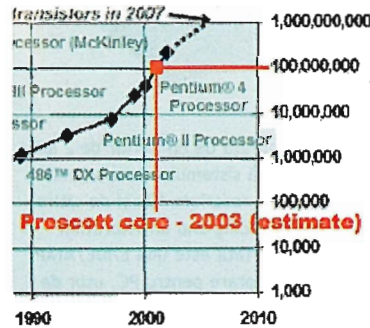
Producător: Fujitsu • Web: www.fujitsu.com

Intel a anunțat oficial viitorul procesor cu nume de cod Prescott

Bariera de 0.1 microni a fost trecută

La jumătatea lunii Martie, Intel a anunțat oficial succesorul lui Pentium 4 cu nume de cod PRESCOTT care va fi construit pe o tehnologie de 90 nm ce va include următoarele schimbări față de predecesorul său: Hyper-Threading, modificări

micro-arhitecturale, L2 cache mărit, 800MHz FSB (200MHz Quad-Pumped), aproximativ 100.000.000 tranzistoare. Lansarea lui va avea loc la jumătatea lui 2003, când va demonstra și logica mai complexă a unității de calcul folosind noua tehnologie de 90nm.

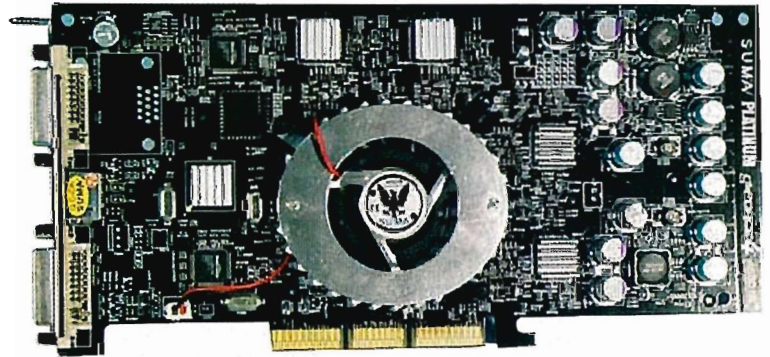

Producător: Intel • Web: www.intel.com

2. conectoare DVI-I și memorie la 2.8ns

Plăci video de calitate de la Suma

Pe 8 Aprilie 2002 Suma anunță începerea distribuției plăcii video SUMA PLATINUM GeForce4 Titanium 4600 SE. Noua placă video se alătură familiei celor mai puternice acceleratoare 3D pentru piața de consum bazate pe NVIDIA GeForce4 Titanium GPU. Produsul utilizează un design și specificații de referință de la NVIDIA, adică frecvența procesorului grafic este de 300MHz iar a memoriei de 650MHz și beneficiază de memorii de 2,8ns de la Samsung.

Producător: Suma • Web: www.suma.com

Intel și SIS discută despre licențierea busului de 533MHz

Probleme apărute de la chipsetul Sis 645DX

Noul chipset al companiei SIS: 645DX pentru Pentium 4 poate fi overclockat la un FSB de 533MHz deși oficial suportă un FSB de 400MHz. Între timp se aud zvonuri că există un mic război legal între cele două companii legate de licențierea firmei SIS pentru a utiliza pe viitor FSB-ul de 533MHz, zvonuri ce au fost negate de ambele companii. Deși SIS a spus că chipsetul său este construit pentru a suporta și viitoarele Pentium 4 cu FSB de 533, Intel Taiwan declară că nu a luat măsuri legale împotriva companiei SIS și nu comentează zvonurile de pe piață. SIS de altfel ne asigură că negocierile cu Intel au mers bine și dorește continuarea unei cooperări stabile.

Producător: Intel • Web: www.intel.com

MSI CD-RW StarSpeed MS-8332

Viteză de scriere și citire de la MSI

Modelul StarSpeed MS-8332 de la MSI este conceput cu un design "pull-try" clasic iar pe panoul frontal regăsim comenzile pentru eject/load, derulare înainte, volum și mufa pentru căști. Este construit pe baza tehnologiei ExaLink pentru a evita erorile de buffer underrun în timp ce cursivitatea scrierii este asigurată de un buffer de 2 Mb. ExaLink elimină necesitatea unui buffer prea mare și lasă sistemului resurse mai multe în timpul scrierii. Viteza de scriere este de 32x, de rescriere 12x și de citire de 40x. Drive-ul încorporează tehnologia AWSS "autobalancing and antivibration system" și ROPC care mărește stabilitatea la scriere. Interfața este una E-IDE/ATAPI UDMA33. Este compatibil cu majoritatea sistemelor de operare pentru PC, ușor de conectat. Ca soft de scriere kitul vine cu Nero burning software un blank CD-R și unul CD-RW.

Producător: MSI • Web: www.msi.com

Waitec X-Files

Se lansează dosarele X rescrise

Chiar dacă poartă un nume destul de nepotrivit pentru un DVD writer, X-File-ul firmei Waitec promise să aducă pe piața sistemelor DVD+RW nu numai un nou concurent ci o ofertă cu totul specială. Nefiind una dintre primele unități de acest gen (categoria DVD+RW căpătând în ultimul timp foarte mulți adepți), X-File este pregătit să depășească soluțiile similare prin oferirea unei viteze de citire pentru DVD-uri de 8X și rescriere 2.5X. Citirea, scrierea și rescrierea CD-urilor se fac la vitezele de 32X, 12X și 10X, similar cu unitățile HP și Philips care au fost prezentate și testate în XtremPC #30. Buffer-ul cu care unitatea este dotată este de 2Mb iar sistemul de prevenire al erorilor buffer underrun este asigurat de tehnologia SafeLink, puterea acestuia făcând ca buffer-ul de doar 2Mb (față de alți competitori care oferă până la 8Mb) să fie suficient. X-File va fi însoțit de software-ul Nero Express, unul dintre primele programe ușoare de folosit în domeniul editării și realizării de DVD-uri.

Producător: WAITEC • Web: www.waitec.com

Cablurile de rețea sunt depășite

Soluție LAN wireless de la Actiontec

Nu este nimic mai enervant decât mănunchiul de cabluri din spatele calculatorului în care ne încurcăm de fiecare dată când trebuie să mai instalăm ceva în interiorul calculatorului. Pe de altă parte trăim în secolul 21 și sunt alte opțiuni disponibile pe care să le luăm în seamă. Firma Actiontec ne pune la dispoziție un kit alcătuit din 2 plăci de rețea și un router ambele folosind tehnologia wireless 802.11b asemănătoare cu Bluetooth de la Ericsson, cu o lățime de bandă de 2,4GHz care depășește în viteză pragul de 10Mb/s numit Ethernet, ajungând la o rată de 11Mb/s. Kitul este alcătuit din două cutii, una care conține cele două plăci de rețea și una pentru router ce conține în plus un alimentator, un suport de plastic și soft pentru alcătuirea unui gateway. Kitul poate fi livrat în 3 configurații: pentru PCMCIA, slot PCI sau port USB, mărind posibilitatea de utilizare pe o gamă cât mai largă de PC-uri.

Producător: Actiontec • Web: www.actiontec.com

Pentium 4 la 4Ghz

OVERCLOCKING EXTREM

Processor: Intel Pentium 4
Platform: Socket478 (mPGA478 Socket)
Vendor String: GenuineIntel
CPU Type: Original OEM Processor
Family: 15 Model: 2 Stepping ID: 4
Name String: Intel(R) Pentium(R) 4 CPU 2.40GHz

Internal Clock: 4110.00 MHz
System Bus: 666.00 MHz QDR
System Clock: 171.25 MHz
Multiplier: 24.0

L1 T-Cache: 12 K uops
L1 D-Cache: 8 K Byte
L2 Cache: 512 K Byte
L2 Speed: Full
L2 Speed: 4110.00 MHz

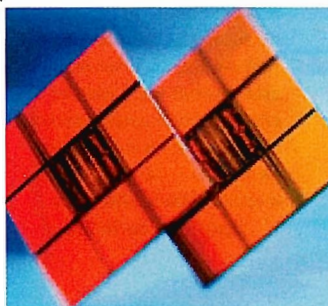
MMX: Supported
SSE: Supported
SSE2: Supported
MMX+: Not Supported
3DNow!: Not Supported
3DNow+: Not Supported

Windows Me Version 4.90.3000

Japonezii se întrec în realizarea de overlocking pentru procesoarele Intel. Doi dintre aceștia au reușit să crească frecvența unui Pentium4 Northwood 2,4GHz (cu multiplicatorul blocat) până la 4,11GHz, respectiv 4,08GHz. Ambii au prezentat pe Internet tehnologia folosită pentru a reuși aceste performanțe greu de egalat. Placa utilizată a fost un Asus P4T-E cu memorie Kingston PC800 iar răcirea a fost asigurată de imense coolere cu nitrogen lichid. Nu vă recomandăm să încercați și voi acest experiment.

DDR INFINEON - capacitate mare la un preț pe măsură

Module de memorie DDR de 1Gb și de 2Gb

Infineon unul din principalii producători de memorii din lume a anunțat noile memorii DDR de 512Mbit per cip. Continuând tradiția de lider al calitatii, are plăcerea să ne anunțe că sunt primii producători

de memorii din lume care utilizează cipurile DDR de 512Mbit la producerea modulelor de 1Gbit și 2Gbit dual-inline pentru computere high-end, servere și stații de lucru.

Noile module de memorii au fost demonstrate la conferința de la Jedex, Santa Clara California pe 25 Martie 2002. Modulele de 1Gbit sunt direcționate pentru piața computerelor high-end iar cele de 2Gbit pentru piața de servere și stații de lucru. Ambele module sunt în configurație de 184 pini și se alimentează la 2.5 volți. Modulele de 1Gbit se pot achiziționa la un preț de 1900\$ per bucată și cele de 2Gbit la 3900\$ per bucată.

Producător: Infineon • Web: www.infineon.com

ProCA

tel/fax: (01) 323.82.00
www.proca.ro

We bring color to your PC!

NUTEK

USB
UNIVERSAL SERIAL BUS

DAEWOO
ELECTRONICS

Cine deține tehnologia deține puterea pe piață iar SiS este firma care în ultimul an a uimit piața prin puterea produselor sale.

interviu

Ms. Jessie Lee

Marketing Section Manager
SiS Corporate Marketing

▶ Până anul trecut, SiS a fost într-un con de umbră. Nu au existat produse demne de atenție de la SiS, și nici informații noi. Abia chipset-ul SiS735 a spart gheața. Ce s-a întâmplat în acea perioadă cu SiS?
Oamenii au simțit că SiS a revenit odată cu lansarea chipseturilor SiS635 și SiS735. Piața a fost imediat modificată de energia pe care SiS a oferit-o prin aceste produse. În plus, în mai 1999, SiS a anunțat construcția propriei fabrici. Până atunci SiS a suferit din cauza capacităților reduse de producție a companiilor cu care a lucrat. Acum totul funcționează în mod normal având capacitate de producție din abundență.

■ SiS a fost cunoscut în trecut printr-un volum mare de plăci, dar cu o calitate entry-level. Acum SiS țintește către segmentul de mare performanță al pieței, ajutat de chipseturi puternice și tehnologii noi. Care este scopul acestei strategii și cum va concura SiS cu Via și NVIDIA nForce pe acest segment?
Până acum un an și jumătate, SiS s-a focalizat pe dezvoltarea chipset-urilor integrate deoarece am considerat că tehnologia integrată reprezintă tendința pieței și că va obține importante segmente din cadrul acesteia în viitorul apropiat. Din nefericire, soluțiile integrate sunt mai mult entry-level sau soluții non-brand. Începând cu cele două produse deja faimoase, 630 și 730, SiS este recunoscut de piață și a preluat

conducerea în domeniul produselor integrate. Pentru a extinde segmentul de piață deținut și a îndeplini diferite cereri ale acesteia, SiS a decis să ofere un portofoliu de produse complex, acoperind atât produse integrate cât și arhitectură deschisă (non-integrată). Această strategie a făcut ca SiS să se îndrepte spre segmentul de performanță. După succesul lui 645, SiS a continuat să ofere utilizatorilor produse high-tech cu specificații extraordinare. SiS este acum pregătit să concureze cu orice alt producător în noile segmente abordate.

■ La CeBIT 2002 ați declarat că pregătiți produse bazate pe standardul DDR400 și folosind AGP8x. Când se va întâmpla acest lucru? Cum credeți că vor afecta piața aceste două tehnologii?
SiS648 este primul produs din lume care va suporta DDR400 și AGP8x. SiS330 este de asemenea primul chip grafic ce va suporta AGP8x. Aceste două produse vor fi disponibile pe piață în perioada mai-iunie. DDR400 și AGP8x sunt tehnologii foarte noi. Noi vrem să transmitem pieței semnalul că SiS este acum foarte pregătit să ofere pieței produse high-tech și dotate cu facilități deosebite.

■ Piața plăcilor grafice este dominată la momentul actual de NVIDIA. În timpul CeBIT 2002, SiS a prezentat SiS330 ca fiind noul său chipset grafic. Vă rugăm să ne spuneți unde se plasează ca

performanță în ierarhia generală chipsetul SiS? Va fi el integrat pe viitor în soluții gen nForce?

Facilitatea unică pe care SiS330 o va oferi este "8 pe 8" ceea ce reprezintă combinația dintre AGP8x și DirectX 8.1. SiS330 este poziționat să concureze cu seria NVIDIA NV17-GeForce4 MX XXX și cu seria ATI 7500. Da, SiS330 va fi integrat și în plăci de bază dar numele produsului dedicat nu a fost stabilit încă.

■ O lungă perioadă doar trei chipseturi de sunet au fost folosite pentru plăcile de bază: AC'97, CMI și CT5880. În prezent NVIDIA încearcă să impună un nou standard în privința sunetului cu plăcile sale nForce. Cum va reacționa SiS la această schimbare de politică?

SiS nu se va împotrivi noilor specificații și tendințe de pe piață, dar asta doar în cazul în care aceste tendințe sunt reale și sunt pe cale să devină un standard. SiS încă folosește standardele actuale în acest domeniu, deoarece sunt cele mai populare chipset-uri și nu se vor schimba cu certitudine prea curând.

■ SiS are o licență oficială pentru Pentium 4, în comparație cu VIA, care are mult de furcă cu Intel. Cum intenționează SiS să se folosească de acest avantaj și ce platforme intenționează să producă pentru P4?
Foarte multă lume gândește în acest fel considerând că SiS are un avantaj solid față de Via prin această licență de la Intel. Totuși, SiS nu este pregătit să se implice acum în această luptă și să recâștige segmentul de piață pierdut. Platforme care să utilizeze memorie RDRAM vor veni de la SiS de abia după jumătatea anului curent.

■ Anumite rapoarte publicate pe Internet susțin că SiS are acum o creștere financiară de 50% față de lunile precedente și comparat cu aceeași perioadă din anul trecut, în timp ce VIA a scăzut cu 45% față de anul trecut. Care credeți că sunt cauzele acestei situații și cum plănuiește SiS să mențină aceste rezultate?

Veniturile firmei SiS pentru luna martie 2002 se cifrează în jurul sumei de 37 milioane de dolari, ceea ce reprezintă recordul maxim de încasări pe care l-am realizat în toată istoria noastră. Aceasta

"SiS648 este primul produs din lume care va suporta DDR400 și AGP8X. SiS330 este de asemenea primul chip grafic ce va suporta AGP8X"

contactul direct cu liderii industriei IT

reprezintă o creștere de 23% față de martie 2001 și o creștere de 17% față de februarie 2002. Continuând acest trend înseamnă într-adevăr că pentru anul curent vom avea o creștere de 50% a vânzărilor față de anul 2001. Atribuim recordurile de vânzări unei foarte bune livrări a produselor pe care am reușit să o efectuăm în luna martie.

■ **În comparație cu VIA și AMD, care folosesc o combinație northbridge-southbridge pentru chipset-urile lor AMD/DDR, SiS a ales să utilizeze un chip complet integrat pentru SiS735. Care sunt avantajele unui chipset integrat? Plănuiește SiS să utilizeze această arhitectură și în continuare, sau va trece la combinația clasică north+southbridge? SiS735 este unic în design prin faptul că este un chipset single. Avantajul designului single-chip este o performanță mărită în MuTIOL și un preț redus pentru fabricanții de plăci de bază. Iată avantajele pe care le aduce MuTIOL: SiS735 oferă o soluție pentru a rezolva lipsa de lățime de bandă I/O prezentă în cazul platformelor anterioare, ce aveau un PCI bus bandwidth de doar 133 Mb/s. SiS735 aplică arhitectura "Build-in Multi-threaded I/O Link" pentru a oferi lățime de bandă până la 1,2 Gb/s. Acest feature crește eficiența și performanțele sistemului, mai ales într-un mediu multitasking.**

■ **Către ce se orientează mai mult SiS în prezent, către soluții AMD sau Pentium4? Ambele platforme sunt tratate cu aceeași atenție în gama de produse SiS. Piața tinde totuși către soluții P4 la momentul actual.**

■ **Interfața Firewire avea potențialul de a cucerii piața, însă în momentul în care USB 2.0 a apărut, toată lumea a părut să uite de vechile promisiuni IEEE1394. Cum privește SiS cele două tehnologii și cum vor fi ele suportate în noile linii de produse? În primul rând, am observat că USB 2.0 și Firewire sunt două tehnologii în competiție pe piață. Cu toate acestea, noi înțelegem că fiecare specificație se potrivește unor periferice specifice. De exemplu, USB 2.0 este perfect pentru majoritatea perifericelor din domeniul**

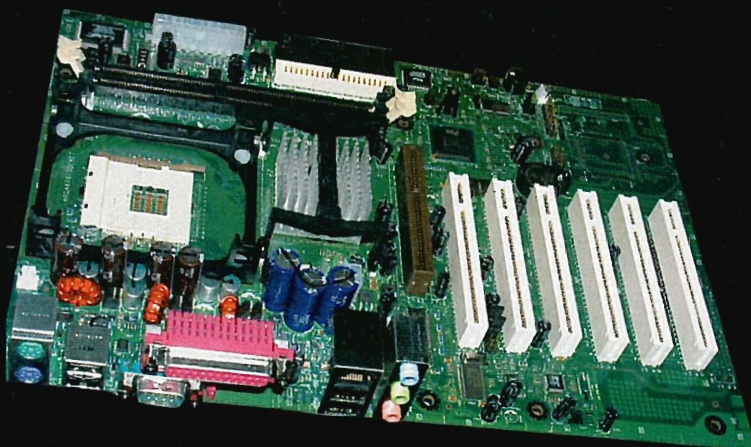
calculatoarelor, pe când Firewire poate suporta funcționalități network astfel încât este o interfață mai potrivită pentru IA (Information Appliance) gen DV, DVD player, aparate foto etc. În consecință, SiS oferă consumatorilor un pachet complet ce conține atât USB 2.0 cât și IEEE 1394 într-un Southbridge cum este SiS 962, pentru a acoperi toate necesitățile. Sprijinim conceptul de expansiune periferică nelimitată și susținerea ambelor specificații este una dintre promisiunile pe care am făcut-o clienților. În ceea ce privește suportul adițional, avem inclus driver pentru USB 2.0, iar cel pentru Firewire este inclus de obicei în sistemul de operare.

■ **Cum vedeți recenta mișcare ATI pe piața plăcilor de bază? Va afecta în vreun fel planurile SiS? Va fi ATI un concurent periculos în acest segment de piață? Îmi pare rău, dar nu putem face comentarii în privința competitorilor noștri direcți. Vor exista întotdeauna noi-veniți în această industrie și suntem bucuroși că există competiție pe piață, pentru că, după cum se știe, progresul se naște din competiție. SiS este implicată în acest domeniu de ceva ani buni și credem că avem deja un cuvânt de spus pe piață.**

■ **Cum vedeți recenta implicare a diverselor companii în alte segmente de piață decât în cele în care participau de obicei? VIA face procesoare și plăci video, NVIDIA și ATI au început să producă plăci de bază. Va continua SiS aceeași gamă de produse (plăci grafice și plăci de bază), sau se va orienta și către alte zone ale pieței? Îmi cer scuze din nou, dar politica noastră nu ne permite să comentăm asupra acțiunilor competitorilor. Este imposibil să nu ajungi să ai un portofoliu larg de produse atunci când compania crește an după an. Fiecare companie are propria strategie. SiS a ales să producă ea însăși tehnologiile de bază, cum ar fi chipset-ul grafic. Avem mai multe linii de produse în acest moment printre care se numără chipset-urile pentru plăci de bază (645, 745...), chipset-urile pentru plăci grafice (330), elemente de conectivitate (900) și informație appliances (550).**

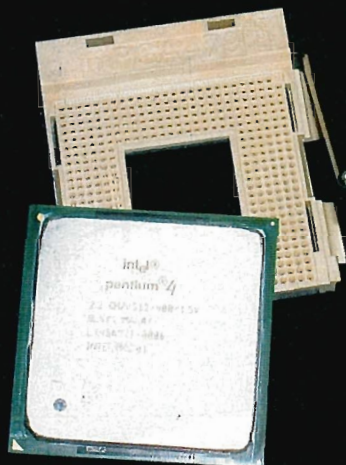
"SiS oferă consumatorilor un pachet complet ce conține atât USB 2.0 cât și IEEE 1394"

INTEL D845BG

140\$^{IVA} Stabilitate în dauna opțiunilor suplimentare

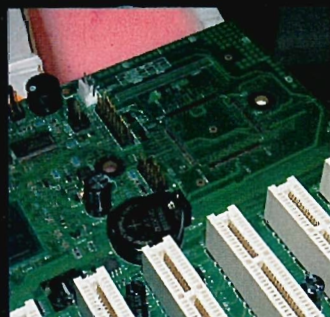
Ofertanti: Asbis/ElkoTech • Tel.: 01-224.05.11/01-224.60.94 • Web: www.intel.com

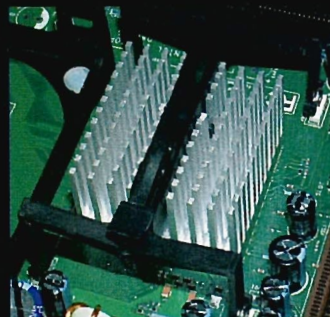
Procesorul Pentium 4 la 2.2GHz utilizează core-ul Northwood și aduce sporul de performanță și tehnologie necesar procesoarelor de generație următoare. Sosirea sa la redacție s-a făcut într-un socket special, identic cu cele montate pe placa de bază (ce poate fi văzut și în imagine), creat pentru evitarea posibilității de deteriorare a pinilor.

Conectorii de sunet, porturile USB și de rețea: o placă integrată dar totuși cu 6 slot-uri PCI

Placa Intel este cât se poate de aerisită în unele zone în timp ce în altele integratele sunt foarte aglomerate

Radiatorul de pe Northbridge cu sistemul de prindere cu pârghii. Nu i-am detectat utilitatea

PUTEREA

P4 2.2GHz vs P4 2.0GHz vs

RECENTA controversă produsă de numirea noilor procesoare XP în funcție de performanță și nu de frecvența utilizată a avut rolul de a sublinia totuși că standardul de evaluare al performanței, dar și de numerotare este în continuare deținut de Intel. Un recent raport finanțat de Intel și publicat pe Internet (raportul Aberdeen) vorbește pe larg despre acest sistem de evaluare al procesoarelor XP, explicând modul lor de numerotare. Desigur, AMD nu este de acord cu această teorie și susține că numirea procesoarelor AthlonXP se raportează la vechile procesoare Thunderbird și nu la cele Pentium 4. Adevărul este însă undeva la mijloc și atât AMD cât și INTEL continuă să domine brațul la braț piața procesoarelor pentru PC.

INTEL VERSUS INTEL

Luna aceasta, am avut oportunitatea de a evalua nu ceea ce reprezintă Intel față de AMD ci ceea ce reprezintă Intel față de Intel. Este vorba despre noua serie de procesoare de peste 2 GHz, incluzând și topul de linie (la momentul realizării articolului) Pentium 4 la 2.2GHz. Procesoarele Pentium de 2GHz și 2,2GHz poartă numele de cod "Northwood" și sunt fabricate în tehnologia de 0.13 micrometri (spre deosebire de Willamette realizat pe 18 micrometri). Această schimbare a adus mai mult loc pentru memoria cache L2, care a putut astfel crește de la 256KB la 512KB, și o scădere a consumului de la 1,7v la 1,47v. Dar nu numai această tehnologie a fost schimbată: conexiunile sunt realizate din cupru în loc de aluminiu iar căldura degajată este mult mai mică. Evaluarea procesoarelor a fost realizată pe o placă originală Intel, tocmai pentru a nu implica și alți producători în această luptă Intel vs Intel.

PACHETUL DE TEST

D845BG este o placă produsă de Intel cu celebrul chipset i845D ce ne dovedește direcția pe piață a gigantului producător care renunță la memoria RDRAM în favoarea câștigătoare DDR. Pachetul sosit la redacție a inclus placa de test și două procesoare Intel Pentium 4 de 2,2 GHz respectiv de 2 GHz. Ne-a plăcut foarte mult modul în care procesoarele au fost ambalate și puse într-un socket special realizat (în

genul celor montate pe placa de bază) pentru a preveni îndoirea accidentală a pinilor.

SOLUȚIA D845BG

Placa de bază suportă două DIMM-uri PC1600/PC2100 până la 2GB, are sunet AC97 cu SoundMax și placă de rețea Intel Pro 100 82562ET. Suportă procesoare Pentium4 între 1,7GHz și 2,2 GHz. Are 6 sloturi PCI, un port AGP 4x (numai plăci AGP 1,5V). Placa necesită sursă de alimentare de 300W cu mufă pătrată suplimentară de alimentare cu 4pini (12V). Layout-ul plăcii nu este foarte bun, placa video încurcă destul de mult atât DIMM-ul 1 cât și accesul la conectorii IDE. Placa video este astfel situată datorită celor 6 PCI, dar Intel putea să renunțe ușor la un PCI pentru a oferi o placă mai aerisită (mai ales că are sunet și rețea on board și cu greu poți să ocupi toate cele șase PCI-uri). Northbridge-ul nu are răcire activă, fiind dotat cu un radiator special cu posibilitatea de a fi scos având un sistem de prindere cu pârghie. Așa cum Intel ne-a obișnuit, plăcile sale au puține opțiuni de optimizarea performanțelor sau nu au deloc. În cazul de față în BIOS nu am găsit opțiuni de modificat FSB-ul, multiplicatorul sau voltajul. Intel explică lipsa opțiunilor de overclocking prin dorința de a avea plăci stabile. Să recunoaștem că au dreptate să se laude cu stabilitatea plăcilor și procesoarelor realizate de ei, dar câteodată parcă mai ai nevoie și de puțin spațiu de mișcare în domeniul overclocking-ului. Am testat D845BG utilizând o placă video GeForce3Ti200, 256MB DDR PC2100, Sursă 300W pentru Pentium 4 și HDD Seagate Barracuda IV. Am testat mai întâi cu procesorul la 2 GHz apoi cu cel la 2,2 GHz iar în final pentru a putea compara cu rezultatele altor plăci am testat-o și cu un procesor Pentium 4 la 1,7GHz.

FINALITATEA

Rezultatele nu au fost spectaculoase (ca rezultate oferite de placa de bază), așa cum observați din graficele testelor. Cu procesorul de 1,7GHz, Intel D845BG a obținut în Quake3 aproape cât MSI 845 Ultra-AR. Ceea ce testul a reușit însă a fost să ne ofere o imagine realistă asupra performanțelor realizate comparativ între cele 3 procesoare. În 3D Mark 2001 SE am

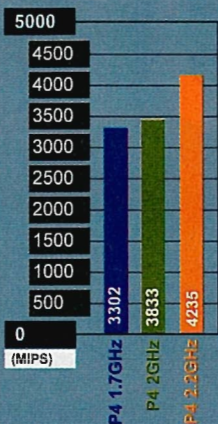
LUI PENTIUM 4

P4 1.7GHz

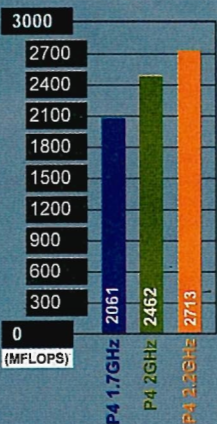
Quake 3 Fastest

SiSoft Sandra CPU Drystone

SiSoft Sandra CPU Whetstone

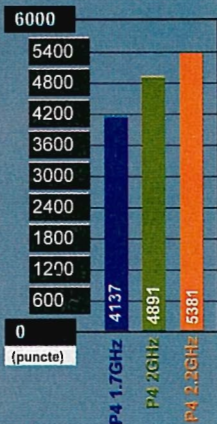
3D Mark 2001 SE

Serious Sam

PC Mark 2002 CPU

obținut o diferență de 1064 de puncte între P4 la 1,7GHz și P4 la 2GHz și doar de 209 puncte între P4 2GHz și P4 2,2GHz. Diferența de 0,2 GHz, între P4 la 2GHz și P4 la 2,2 GHz, s-a materializat într-un spor de 11,2 fps obținute în Serious Sam dar la saltul de la 1,7GHz la 2 GHz am constatat o îmbunătățire de 22,4fps.

CONCLUZIA

Putem constata că la 2Ghz deja procesoarele depășesc în mod serios celelalte componente ale sistemului,

un Titanium200 nefiind suficient pentru a scoate un maxim de performanță din procesorul la 2.2Ghz. Astfel, dacă doriți un sistem foarte puternic și stabil, o variantă de Pentium 4 la 1.7GHz sau 2GHz chiar și în condițiile utilizării unei plăci video foarte performante sunt foarte suficiente pentru nevoile zilei de astăzi. Dacă se dorește topul liniei și topul performanței și există și un GeForce4 Titanium 4400 sau 4600 care să îl însoțească, procesorul P4 la 2.2GHz este recomandarea redacției.

Preț	
Preț Intel D845BG	140\$
Preț Pentium IV 2GHz	446\$
Preț Pentium IV 2.2GHz	699\$

Contact	
Distribuitor	ElkoTech
Telefon	01-224.60.94
Web	www.elko.ro

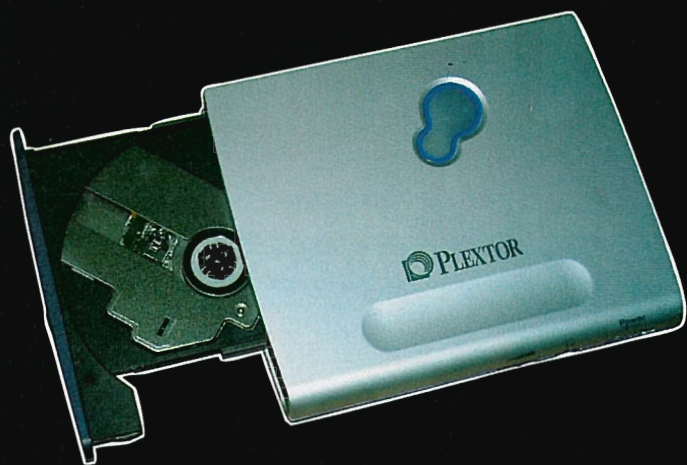
Detalii tehnice		Southbridge	ICH2
Chipset	i845D	ATA	100
FSB	400	Audio	AC97 cu Sound Max
AGP/PCI/ISA	1/6/0	Extra	rețea Intel Pro100
AMR/CNR/ACR	0/0/0	Evaluare (puncte)	
Tip memorie	DDR266/DDR200	Performanțe jocuri	0.717
Memorie maximă	2Gb (2 DIMM)	Performanțe sintetice	0.722
USB	4/7	Dotări	0.012
Northbridge	MCH	Verdict	1.451

TESTE								
P4 1.7GHz			P4 2GHz			P4 2.2GHz		
Quake3	Normal	204.8	Quake3	Normal	239.2	Quake3	Normal	250.2
	Fastest	232.8		Fastest	270.1		Fastest	283.8
3D Mark 2001	640x480	7125	3D Mark 2001	640x480	8173	3D Mark 2001	640x480	8429
3DMark2001SE	640x480	7344	3DMark2001SE	640x480	8408	3DMark2001SE	640x480	8617
SiSoft Sandra	Mem. Int.	2026	SiSoft Sandra	Mem. Int.	2012	SiSoft Sandra	Mem. Int.	2031
	Mem. Float	2028		Mem. Float	2012		Mem. Float	2030
	CPU Dhry.	3302		CPU Dhry.	3833		CPU Dhry.	4235
	CPU Whet.	2061		CPU Whet.	2462		CPU Whet.	2713
PC Mark 2002	CPU	4137	PC Mark 2002	CPU	4891	PC Mark 2002	CPU	5381
Serious Sam	640x480	105.4	Serious Sam	640x480	127.8	Serious Sam	640x480	139

Media & Publicitate

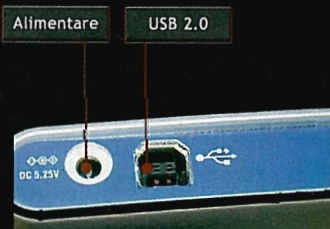
- dosare presă
- analize comparative
- buletine informative
- licitații
- obiecte promoționale personalizate

PLEXTOR PX-S88TU

195\$^{FTVA} Eleganță și viteză pe USB 2.0

Ofertant: Best Computers • Tel.: 01-345.55.05 • Web: www.bestcomputers.ro

Volum

Mufa
câști

on/off

Avantaje

- conectare USB 2.0
- burn-proof
- design compact
- silențios

Dezavantaje

- citește mediile CD-RW mai încet
- nu are ecran LCD

Preț: 195\$

Detalii tehnice

Scrisoare	12X
Rescriere	8X
Citire	36X
Buffer	4Mb
Software	Roxio Easy CD
Detalii fabrica	
Producător	Philips
Web	www.philips.com
Distribuitor	Depozitul de Calculatoare
Web	www.fcg.com.ro
Telefon	01-221.73.77

SCRIE PURT

ÎN ajutorul celor care au nevoie de un dispozitiv mobil de stocare a datelor doi mari producători: Philips și Plextor vin cu două CD-RW portabile. Am avut plăcerea să testăm pentru dumneavoastră aceste două produse și să vă prezentăm rezultatele testelor și concluziile noastre. Philips ne prezintă CD-RW-ul 12x8x36 JackRabbit (nume ce vrea să sugereze evident viteza) iar unitatea Plextor poartă numele PleXWriter S88TU. Principalul avantaj al acestor unități este portabilitatea, deci două puncte foarte importante sunt aspectul și dimensiunea. Din punct de vedere al portabilității JackRabbit este ușor și nu cu mult mai mare decât o carcasă de CD dar PXS88TU are un design compact (141x22x171 mm, 0,5Kg) oferind o manipulare ușoară fiind superior unității Philips.

DESIGN ȘI DOTĂRI

Design-ul unității de la Philips este foarte reușit iar trackball-ul pentru volum dă un plus notei de eleganță. Este prevăzută cu un buton "open", unul de "Start/Stop", trackball pentru volum și trecerea de la o pistă la alta, două leduri pentru scriere/citire, un buton de pornit-oprit, mufe USB, FireWire și pentru câști. Pachetul său este foarte bogat: cablu USB, cablu FireWire, un disk CD-R 16x de 185MB,

un disk CD-R 4x de 185MB, sursă de alimentare, un mic ghid de instalare și un CD cu software. Unitatea Plextor este dotată cu buton de eject, pornit-oprit, reglaj volum, un led și mufă pentru câști iar pe carcasă are o mică porțiune semi-transparentă de culoare mov prin care se poate observa CD-ul din interior. Cutia în care vine unitatea mai conține alimentatorul, cablu USB, un CD-R de 650MB, un CD-RW de 650MB, un CD (cu un manual digital, software-ul PleXTools și Nero 5) și un ghid în 16 limbi (nu și în română, evident).

MOD DE CONECTARE + PERFORMANȚE

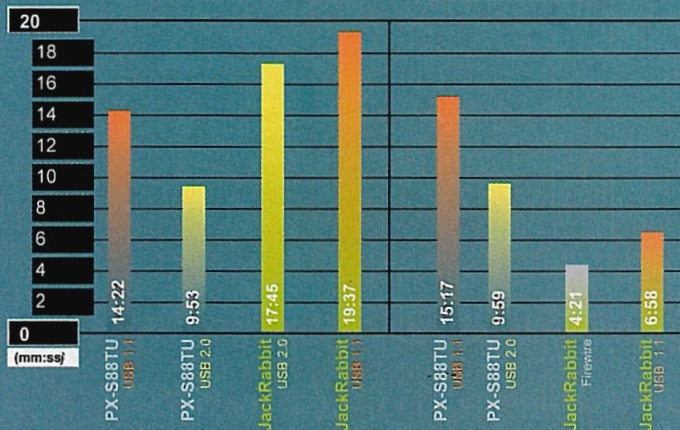
Philips ne dă posibilitatea să ne alegem modalitatea de conectare la calculator: prin USB (din păcate 1.1) sau prin mai noul FireWire (IEEE1394). Pentru test am folosit placa Gigabyte GA-7DXR+ care suportă atât USB 1.1 cât și USB 2.0 iar pentru conectarea FireWire am folosit portul de pe o placă audio Creative Sound Blaster Audigy. Când este conectată prin USB unitatea este 4x4x6 iar prin FireWire este 12x8x36. Diferența de performanță între cele două moduri de conectare este uriașă, după cum bine se observă din teste, noua interfață FireWire dovedind o superioritate netă în fața USB-ului 1.1. PXS88TU are conectare USB 2.0 și este o unitate

Clone CD

*valoarea mai mică este mai bună

Scrisoare

*valoarea mai mică este mai bună

RE LA ĂTOR

8x24. Când este conectată pe USB 1.1 unitatea scrie cu 4x, rescrie cu 4x și citește cu 6x (deci mare atenție dacă placa de bază suportă USB 2.0 pentru a-l putea folosi la capacitatea lui maximă). Și aici diferența este foarte mare, USB 1.1 fiind proiectat inițial pentru dispozitive gen mouse și tastatură și nicicum unități de stocare. USB 2.0 schimbă total această situație iar testele noastre sunt elocvente.

TEHNOLOGII DE SCRIERE

Metodele de scriere ale ambelor drive-uri sunt: Track at Once, Disk at Once, Multi-Session, Session at Once, Incremental Paket Writing iar sistemul minim necesar specificat de producători este Pentium II 300 MHz (sau echivalent), 64 MB RAM, 55MB liberi pe harddisk (Philips) sau 1GB (Plextor). Pentru a preveni erorile de tip "Buffer Underrun" Philips folosește tehnologia "Seamless" și are un buffer de 4MB plus Smart Buffering iar Plextor utilizează tehnologia Burn-Proof. Un plus pentru JackRabbit este tehnologia "TBW" (Thermo Balanced Technology) care analizează calitatea mediilor CD-R și CD-RW și apoi alege viteza optimă de scriere având rezultate foarte bune în practică. Sistemele de operare compatibile cu unitățile sunt Windows 98, Me și 2000. Philips specifică și Mac OS 9.0 iar Plextor Windows XP (noi

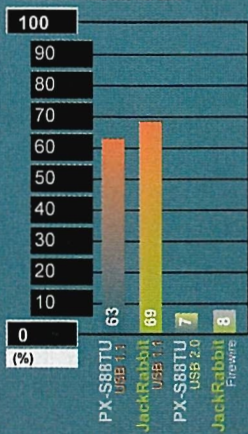
le-am testat în Windows XP și nu am întâlnit nici o problemă). Pentru testare am folosit Nero 5.5 cu ajutorul cărui am determinat viteza de scriere, viteza medie de citire, seek random și utilizarea procesorului; CloneCD (am realizat imaginea CD-ului XtremPC nr 28) și SCSI Mechanic (performanța I/O).

REZULTATE ȘI CONCLUZII

Conectat pe USB 1.1, JackRabbit scrie doar cu 4x terminând CD-ul nostru de test în 19.37 minute în timp ce conectat pe FireWire i-au trebuit doar 6.58 minute (la 12x). Concurantul său din acest test a terminat scrierea în 15.17 minute conectat prin USB 1.1 și în doar 9.59 minute prin USB 2.0. În testul de căutare aleatorie (seek random) efectuat cu Nero, unitatea Plextor ne-a ulmit cu un timp foarte bun: numai 38 ms, fapt care m-a determinat să mai repet testul de două ori. Ușurința de a copia date fără a fi nevoie să desfacem carcasa calculatorului și portabilitatea foarte mare a acestor două produse ne poate scoate de multe ori din situații dificile. Este ideal pentru integratorii și dezvoltatorii software care au nevoie să copieze ultimele versiuni de program de la clienții lor sau pentru utilizatorii care doresc să scape de corvoada demontării harddisk-ului la fiecare transfer de date.

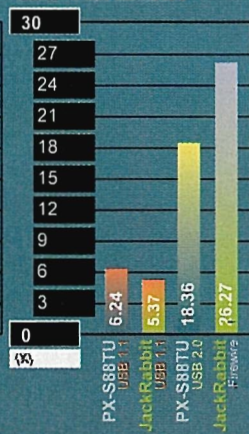
Ocupare procesor

*valoarea mai mică este mai bună

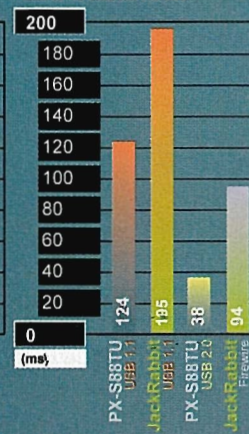
Viteză citire medie

*valoarea mai mare este mai bună

Seek random

*valoarea mai mică este mai bună

PHILIPS JackRabbit

249\$-79\$ FireWire încearcă să facă față lui USB 2.0

Ofertant: Best Computers • Tel.: 01-345.55.05 • Web: www.bestcomputers.ro

FireWire

USB 1.1

USB 1.1

Firewire

Alimentare

Mufa căști

on/off

Avantaje

- conectare FireWire
- design atrăgător
- buffer de 4Mb
- Seamless Link
- Thermo Balanced Technology

Dezavantaje

- se încălzește prea mult
- nu are ecran LCD

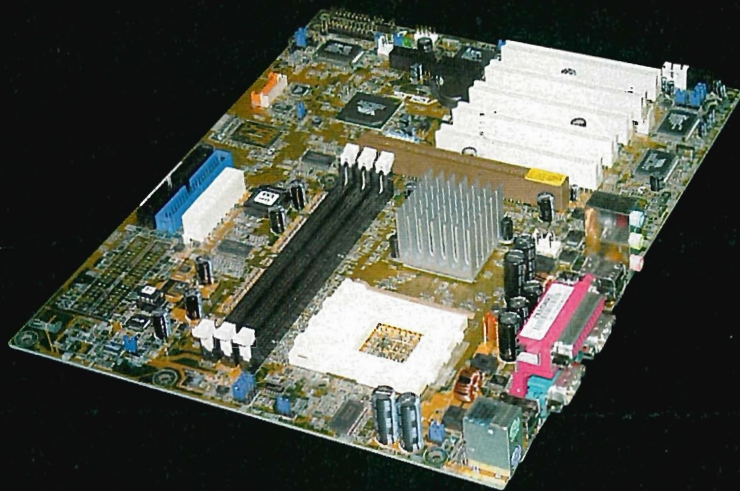
Preț: 249\$

Detalii tehnice

Scriere	8X
Rescriere	8X
Citire	24X
Buffer	2Mb
Software	

Detalii tehnice

Producător	Philips
Web	www.philips.com
Distributor	Best Computers
Web	www.bestcomputers.ro
Telefon	01-345.55.05

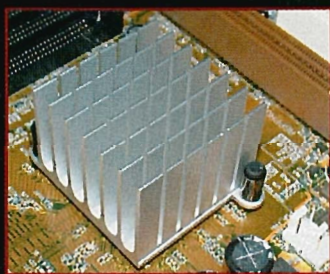

ASUS A7V333

150\$-TVA Maximum de dotări și performanță

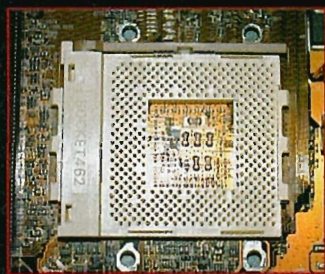
Distribuitor: Senorg • Tel.: 01-233.16.76 • Web: www.senorg.ro
Distribuitor: ICG-Romsoft • Tel.: 01-224.03.33 • Web: www.icg.com.ro

Răcire Northbridge

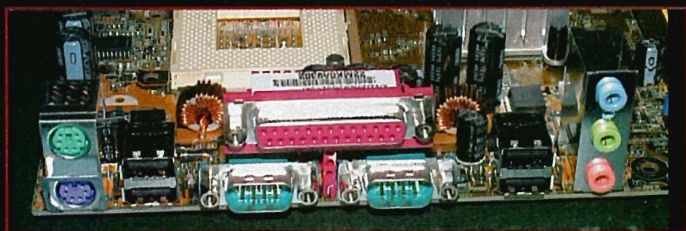
Pentru răcire este utilizat un simplu radiator

Socket procesor

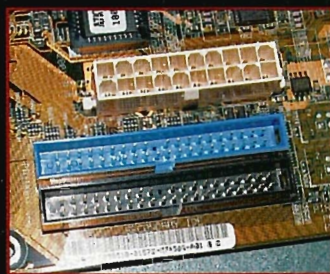
Folosirea unor coolere mari nu pune probleme ci chiar e încurajată

Conectori

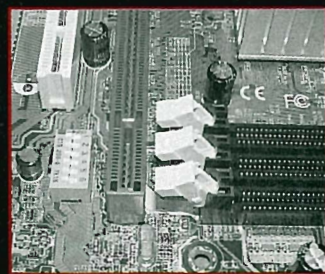
Conectorii de mouse, tastatură, 4 USB, conectorii audio input/output sunt în poziție verticală

Conectori IDE

Conectorii IDE sunt foarte bine poziționați pe placă în stânga-sus

DIMM-uri

Sloturile DIMM încurcă puțin placa video

Performanțe sintetice: 0.745 Jocuri: 0.705 Dotări: 0.04

1.490

VIA KT333

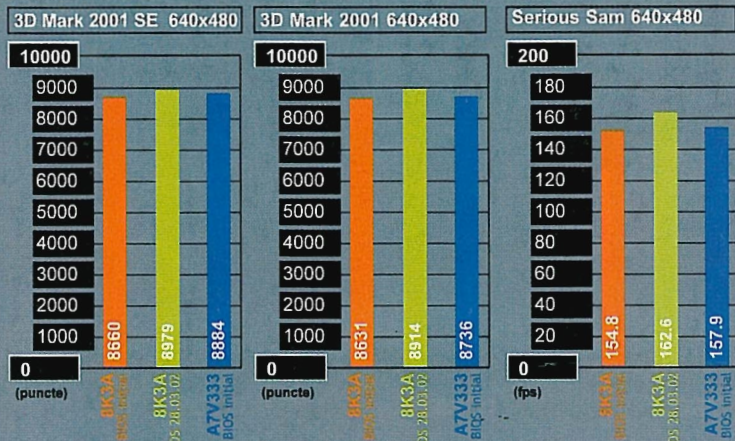
Un update de BIOS poate să

KT133(A) a avut un mare succes în momentul apariției, iar urmașul KT266 a convins lumea IT de performanțele combinației chipset-urilor VIA cu procesoarele AMD. A urmat la foarte scurt timp lansarea chipset-ului KT266A, acesta fiind o îmbunătățire ușoară dar eficiență a predecesorului său. De scurt timp a fost anunțată apariția KT333 iar producătorii de plăci de bază s-au grăbit să-l implementeze. Acest chipset aduce în plus, față de KT266A, doar suportul pentru memoria PC2700, astfel că plăcile realizate cu acesta beneficiază de memorie cu o lățime de bandă cu 25% mai mare decât cele cu KT266A. Nici nu s-au întâmplat bine aceste lucruri și în acest moment se vorbește deja de KT400 care va avea suport pentru memoria DDR400. În acest test am confruntat două plăci, bazate pe acest chipset KT333, ambele realizate de producători renumiți: Epox și Asus.

DOTĂRI ȘI LAYOUT

Chipset-ul KT333 poate fi folosit în combinație cu southbridge-urile VT8233, VT8233C sau VT8233A. Ambele plăci din testul nostru sunt format ATX cu dimensiunile de 305mm x 245mm și folosesc southbridge-ul VT8233A, care oferă în plus față de celelalte două, suport pentru ATA133. Placa firmei Epox testată de noi este 8K3A (de remarcat că există și varianta 8K3A+ ce are în plus RAID) iar a firmei Asus este A7V333. 8K3A are 6 sloturi PCI și două USB1.1 iar A7V333 are un PCI mai puțin, dar oferă 4 porturi USB 2.0, 2 USB1.1, conectori FireWire (IE1394), Secure Digital (SD), Memory Stick (MS) și SmartCard. Asus oferă prin aceste

dotări posibilitatea conectării dispozitivelor nou apărute (CD-RW portabile, HDD-uri portabile, camere foto sau video digitale) prin interfețe rapide: FireWire, prin care se pot atinge rate de transfer de până la 400MB pe secundă (fiind interfața favorită a celor care folosesc editarea video cu camere digitale) sau revoluționarul USB2.0 cu ajutorul căruia se pot efectua transferuri de date la rate de până la 480 Mb pe secundă (de 40 de ori mai rapid decât vechiul USB1.1). Ambele plăci dispun de un slot AGP (AGP Pro în cazul A7V333), trei conectori FAN și trei DIMM-uri în care se pot pune maxim 3GB de memorie DDR266/DDR200 sau maxim 2GB memorie DDR333. Asus a dotat placa cu controller Promise 20276 ATA-133 RAID, iar folosirea a două HDD-uri în mod RAID 0 aduce o creștere a vitezei de citire și de scriere, deci îmbunătățirea performanțelor. Încă un plus pentru Asus reprezintă sunetul de bună calitate asigurat de CM18738 5.1 ce este mult mai bun decât codecul AC97 folosit pe 8K3A. Placa Epox este mai puțin dotată hardware în această variantă, dar versiunea 8K3A+ oferă mai multe opțiuni cum ar fi RAID și debug-card. Ca software 8K3A este însoțită de Norton Ghost 7 și PC-Cillin 2000 Anti-Virus. Layout-ul ambelor plăci este bun, doar 8K3A are 6 condensatori amplasați prea aproape de socket fapt care împiedică folosirea unor coolere foarte mari și nu au răcire activă pe Northbridge, dar ne-am convins că chipset-ul KT333 nu se încălzește foarte mult. Setările se fac numai din BIOS în cazul plăcii 8K3A iar parametrii pentru A7V333 se pot modifica și cu ajutorul jumper-ilor și a

EXPUS!

îmbunătățească performanța

dipswitch-urilor aflate pe placă.

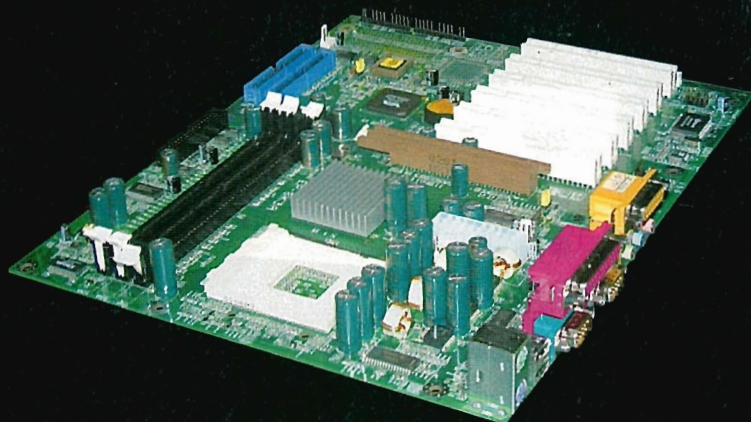
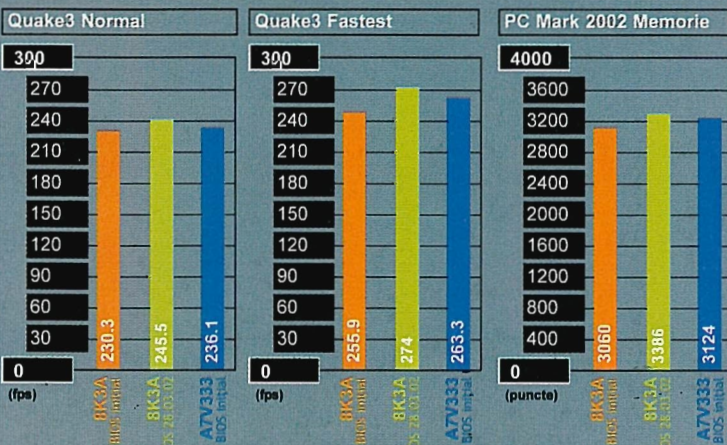
OVERCLOCKING ȘI PERFORMANȚE

Din BIOS avem posibilitatea să setăm FSB-ul ambelor plăci între 100MHz și 200MHz din 1 în 1. Voltajul procesorului se poate schimba pe 8K3A între 1,4v și 2,2v din 0,025v în 0,025v iar pe A7V333 putem stabili doar niște valori puțin mai mari decât cea normală. În plus în BIOS-ul Epox 8K3A putem adăuga la voltajul DIMM-ului între 0,1v și 0,7v. A7V333 beneficiază de ASUS C.O.P (CPU Overheating Protection), tehnologie ce reprezintă un circuit hardware prin care sistemul este oprit înainte de atingerea unei valori periculoase a temperaturii procesorului (această inovație este diferită de opțiunea similară din BIOS) și de POST Reporter cu ajutorul căruia suntem informați sonor în limba engleză ce evenimente au loc și faza în care se găsește procesul de bootare (prin intermediul software-ului Winbound Voice Editor se pot personaliza mesajele vocale). 8K3A beneficiază de o facilitate numită watching-dog, foarte utilă celor care doresc să realizeze overclocking, prin care BIOS-ul este resetat la valorile inițiale dacă valoarea FSB-ului este ridicată prea mult și sistemul nu mai poate porni. Performanțele plăcii A7V333 au fost foarte bune obținând în 3DMark2001 8736 puncte iar în 3DMark2001SE scorul a fost de 8884 puncte. Prima testare a plăcii 8K3A a fost dezamăgitoare, scorurile fiind foarte mici în raport cu așteptările noastre: 3DMark2001 - 8631 puncte iar 3DMark2001SE - 8660 puncte. Rezultatele fiind așa de mici, am accesat site-ul Epox unde am aflat de

unele probleme cu BIOS-urile inițiale, astfel încât am făcut un update de BIOS cu ultima versiune (datată 28.03.2002) iar rezultatele au fost extraordinare, performanțele au crescut neserapat: 3DMark2001 - 8914 puncte (283 de puncte în plus), 3DMark2001SE - 8979 puncte (319 de puncte în plus), propulsând-o direct pe locul 1. În Serious Sam, 8K3A (cu noul BIOS) a reușit 162,6 FPS iar A7V333 157 FPS. Și în Quake3 placa de la Epox s-a impus cu 245,5 FPS-uri pe setarea "Normal" și 274 pe "Fastest" față de placa Asus care a reușit 236,1 FPS (setarea "Normal") respectiv 263,3 FPS pe "Fastest". Dacă aveți, sau vreți să vă cumpărați placa 8K3A nu uitați să faceți un update de BIOS, durează doar câteva minute dar performanțele cresc foarte mult, fiind, după acest update, o cu totul altă placă față de cea inițială.

CONCLUZII

Dacă sunteți în pragul unei alegeri, gândiți-vă că la cumpărarea unei plăci de bază trebuie să ținem cont și de dotări, care sunt foarte importante, nu numai de performanțele obținute, mai ales când performanțele sunt la niveluri asemănătoare, acelea oferite de chipset-ul KT333. În acest test 8K3A este mai performantă (deși va fi cu siguranță soluția celui ce dorește maximum de viteză indiferent de alte elemente). Dotările plăcii A7V333 sunt însă net superioare asigurând multe facilități de conectare cu dispozitive nou apărute, deci o mai bună rezistență în timp decât 8K3A, solicitând totuși și un preț corespunzător. Ambele plăci sunt totuși cele mai performante soluții pentru "placă de bază" testate de noi până acum.

EPOX 8K3A

120\$^{IVA} Update-ul de BIOS care a salvat testarea

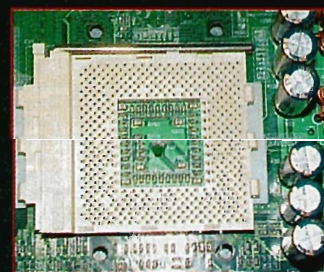
Ofertant: Best Computers • Tel.: 01-345.55.05 • Web: www.bestcomputers.ro

Răcire Northbridge

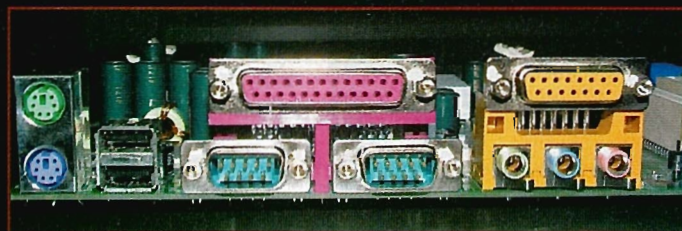
Radiatorul de pe northbridge este amplasat aproape de condensatori

Socket procesor

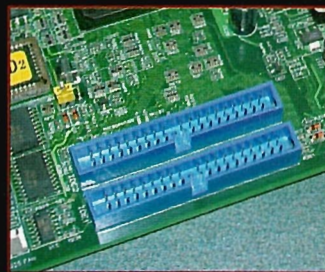
Condensatorii prea apropiați de socket provoacă probleme la folosirea cooler-elor mari

Conectori

Conectori de mouse, tastatură, 2 USB, conectorii audio input/output

Conectori HDD

Conectorii IDE sunt amplasați vertical și poziționați la marginea plăcii

DIMM-uri

Memoria se introduce foarte ușor în sloturile DIMM de calitate

Performanțe sintetice: 0.761 Jocuri: 0.724 Dotări: 0.008

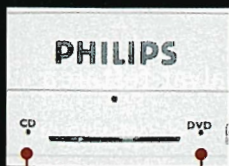
1.493

Philips RWDV 1600

122\$ ^{TVA} Versiunea bulk, întotdeauna mai ieftină

Ofertant: Blue Ridge • Tel.: 01-210.68.28

LED ce indică prezența în unitate a unui disc CD

LED ce indică prezența în unitate a unui disc DVD

Device Capabilities:
Note: This information is provided by the unit, it might be inaccurate. CloneCD does not use this information!
Manufacturer: PHILIPS
Product: CDRWVDV1610
Revision: P1.1
Can read CD-R Discs: Yes
Can read CD-RW Discs: Yes
Can read DVD Discs: Yes
Can read MultiSession Discs: Yes
Can read Digital Audio Discs: Yes
Digital Audio Data is accurate: Yes
Can write CD-R Discs: Yes
Can write CD-RW Discs: Yes
Compatible with CloneCD RAW-DAO: Yes
Compatible with CloneCD RAW-DAO Write Simulation: Yes
Supports writing of CD+G RAW-DAO: No
Compatible with CloneCD RAW-SAO: Yes
Compatible with CloneCD RAW-SAO Write Simulation: Yes
Supports Burn Proof / Just Link: Yes

Clone Cd arată o incompatibilitate a unității cu formatul CD+G RAW-DAO

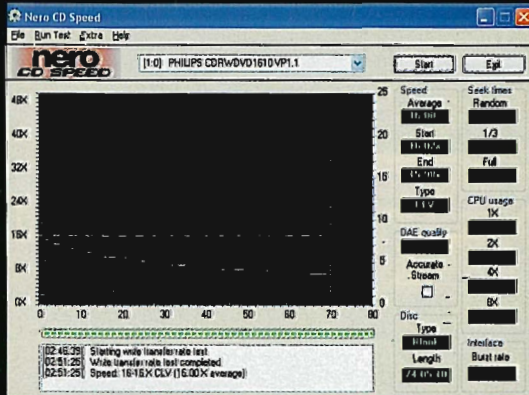

Diagrama arată o ușoară variație a vitezei de scriere

După o accelerare de la 16.36X la 20X viteza de citire are o creștere constantă până la 42.24X

SOLUȚIA

Citește discuri DVD și scrie CDR

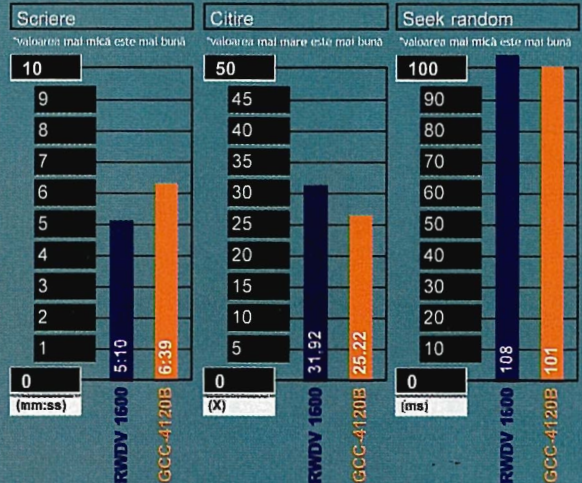
UNITĂȚILE DVD se impun

mai greu pe piață, decât au făcut driveurile CD-ROM la momentul apariției acestora. Acest lucru se întâmplă din mai multe motive, iar unul dintre acestea este prețul mediilor de stocare DVD, ce sunt mai mari comparativ cu mediile CD-R, momentan un MB de pe un DVD costă dublu față de un MB de pe un CD-R. Un alt motiv este existența mai multor standarde, deoarece producătorii nu se înțeleg la adoptarea unor specificații comune, fapt ce conduce la inducerea unui sentiment de confuzie în rândul cumpărătorilor. O soluție de tranziție facilă de la CD la DVD ar putea fi unitatea "Combo". Unitățile "Combo" sunt unități CDRW ce pot citi discuri DVD, sau mai bine spus DVD-uri care au facilitatea de a scrie discuri CR-R și CD-RW. Aceste noi driveuri sunt foarte atractive pentru utilizatori prin facilitățile oferite și probabil reprezintă o etapă în evoluția mediilor de stocare. Avem în acest test două unități combo, realizate de doi mari jucători pe piața soluțiilor de stocare: LG și Philips.

BULK VS RETAIL

Drive-ul LG citește discuri CD cu 32x, scrie CD-R cu 12x și CD-RW cu 8x iar viteza specificată pentru discuri DVD este de 8x. Acesta este în versiune "retail" și are în pachetul însoțitor: software-ul pentru înregistrare Roxio Easy CD Creator 5.1 și Direct CD (ce permite utilizarea CD-RW-urilor în mod identic cu floppy-diskurile), PowerDVD de la CyberLink (pentru vizionarea filmelor de pe DVD), un disc CD-RW de 650MB, un manual de instalare și un ghid de utilizare al software-ului de înregistrare. A doua unitate are numele Philips RWDV1610 și citește discuri CD cu 40x, scrie CD-R cu 16x și CD-RW cu 10x iar viteza specificată pentru discuri DVD este de 12x. Acest drive a venit la testul nostru în versiunea bulk (deoarece Philips a gândit această unitate pentru integratori de sistem), fiind însoțit doar de două pagini și o folie pentru protejarea unității. Din această cauză prețul este mai mic (doar 122USD), iar achiziționarea software-ului (necesar inscripționării discurilor CD-R și CD-RW) rămâne la alegerea și aprecierea cumpărătorului.

Avantaje	Dezavantaje	Detalii tehnice
• preț bun	• dotare inexistentă	Scriere 16X
• citește discuri DVD	• viteză mică de scriere	Rescriere 10X
		Citire CD/DVD 40X/12X
		Buffer -
		Software -

COMBO

și CDRW cu aceeași unitate

VITEZE MICI DE SCRIERE

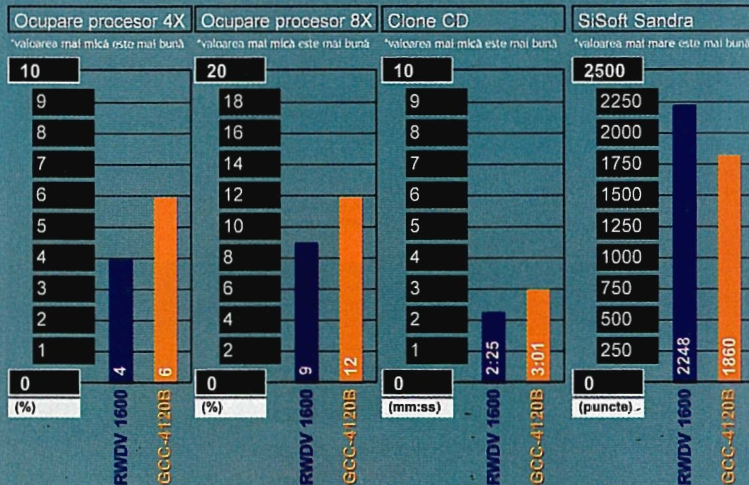
Unitatea LG este dotată cu un buffer de 2 MB și beneficiază de tehnologia "ExaLink" pentru prevenirea erorilor de tip "Buffer Underrun". Concurența ei dispune și ea de o tehnologie care previne astfel de erori. Unitatea Philips având specificații mai bune, rezultatele în teste au fost, conform așteptărilor, mai bune. Astfel, am realizat imaginea CD-ului de test în două minute și 25 secunde cu Philips RWDV1610 comparativ cu unitatea LG ce a reușit efectuarea acestei operații în trei minute și o secundă. La testul de ocupare a procesorului, RWDV1610 s-a dovedit din nou mai bun cu doar 4% la 8x față de 6% cât a ocupat unitatea LG. La timpul de căutare aleatoare a unui segment de date lucrurile s-au schimbat, driveul LG dovedindu-se mai rapid cu timpul de acces de 101ms față de 108ms însă această diferență nu este foarte semnificativă. La capitoul cel mai important, arderea discurilor CD-R, RWDV1610 reușește să se impună, cum era de așteptat, cu timpul 5 minute și 10 secunde pentru copierea CD-ului de probă. LG-ul a terminat această operație în 6 minute și 39 de secunde. În rularea de pe DVD-uri, ambele unități s-au dovedit foarte

bune, filmele rulând excelent. Privind viteza de citire a DVD-urilor cu date, ambele unități s-au comportat bine, diferența dintre ele fiind exclusiv cea dată de viteza specificată a drive-ului. Încărcarea discurilor în unități s-a realizat în 1,18 secunde pentru RWDV1610 și 7,24 secunde în cazul LG, timpul de scoatere a discurilor fiind aproape la fel.

FOARTE AVANTAJOASE

Ambele unități s-au comportat excelent din punct de vedere al stabilității și al instalării. Aceste drive-uri reprezintă o varietate foarte atractivă pentru clasicele CD-RW, utilizatorul având posibilitatea să înregistreze discuri CD-R, CD-RW și să citească DVD-uri cu o singură unitate. În plus acestea nu au un preț mult mai mare decât cel al unităților CD-RW normale, singurul dezavantaj fiind vitezele lor de scriere încă mici. Dacă oricum nu aveți intenția să realizați înregistrarea CD-R la viteze mai mari de 12x acest lucru nu vă va afecta și dacă vă gândeați să vă cumpărați o unitate CD-RW, alegerea unuia dintre aceste noi produse poate fi considerată o decizie inspirată.

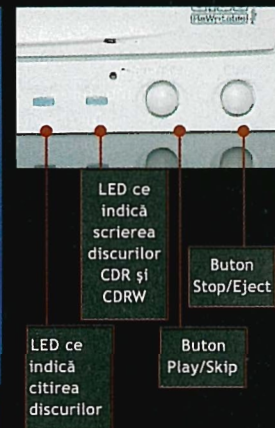
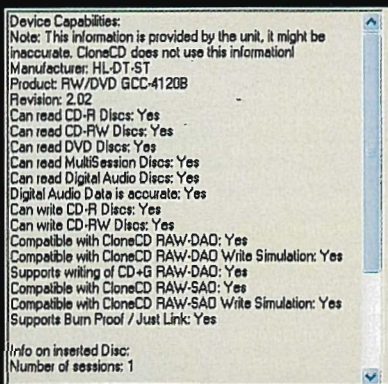
Avantaje	Dezavantaje	Detalii tehnice												
<ul style="list-style-type: none"> • dotare • citește discuri DVD 	<ul style="list-style-type: none"> • viteză mică de scriere • viteză mică de citire 	<table border="1"> <tr><td>Scriere</td><td>12X</td></tr> <tr><td>Rescriere</td><td>8X</td></tr> <tr><td>Citire CD/DVD</td><td>32X/8X</td></tr> <tr><td>Buffer</td><td>2Mb</td></tr> <tr><td>Software</td><td>Roxio's Easy CD Creator</td></tr> <tr><td></td><td>Power DVD</td></tr> </table>	Scriere	12X	Rescriere	8X	Citire CD/DVD	32X/8X	Buffer	2Mb	Software	Roxio's Easy CD Creator		Power DVD
Scriere	12X													
Rescriere	8X													
Citire CD/DVD	32X/8X													
Buffer	2Mb													
Software	Roxio's Easy CD Creator													
	Power DVD													

LG GCC-4120B

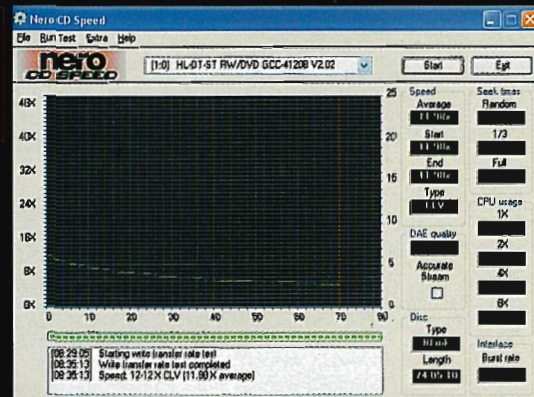
156.5\$ Bundle deosebit și performanțe reușite

Ofertant: UltraPro • Tel.: 01-211.70.90 • Web: www.ultrapro.ro

Clone CD raportează un impresionant șir de răspunsuri pozitive la toate formatele de discuri

La început unitatea a citit cu 14.86X, crescând apoi până la 33.30X

Scriere constanta pe tot parcursul testului

SCRIERE LA 40X

S-a stabilit
noul standard al
vitezei pentru
CD-Writer!

În momentul de față dezvoltarea tehnologiilor audio-video a permis și user-ului obișnuit să aibă acces la dispozitive gen camere video digitale sau playere mp3, astfel nevoia de MB liberi a crescut exponențial. Chiar dacă HDD-urile au ajuns la capacități impresionante, tot nu au reușit să acopere nevoia de spațiu iar soluția este o unitate CD-RW. Cererea de astfel de drivere a crescut, ajungând în prezent la o scădere masivă a preturilor. Competiția acerbă de pe această piață a împins producătorii să realizeze unități cu viteze de scriere din ce în ce mai mari. În acest articol avem posibilitatea să vă prezentăm 3 unități care au atins viteza de scriere de 40x, însă, înaintea testelor doar pe hârtie. Toate CD-RW sunt produse de firme cu renume în acest domeniu: Plextor, Teac și LG. Unitățile au fost supuse la diferite teste realizate cu CloneCD, Nero, Sandra SiSoftware și SCSI Mechanic.

Scriere de pe CD (mm:ss)
*valoarea mai mică este mai bună

Scriere de pe HDD (mm:ss)
*valoarea mai mică este mai bună

Clone CD (mm:ss)
*valoarea mai mică este mai bună

Ocupare procesor BX (%)
*valoarea mai mică este mai bună

Citire (X)
*valoarea mai mare este mai bună

TEAC 40/12/48X

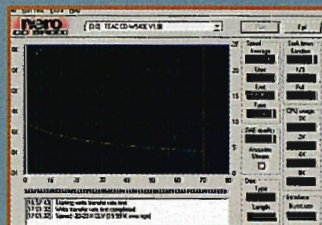
139\$+TVA Viteză bună la citire

Ofertant: Flamingo Computers • Tel.: 01-236.20.00 • Web: www.flamingo.ro

Cele mai populare și apreciate unități CD sunt cele produse de firma TEAC la viteza de 40x. Din această cauză și prețul lor pe piață este foarte ridicat comparativ cu alte CD-uri. Unitatea 40/12/48 din testul nostru nu a reușit să scrie CD-ul cu WriteProof-ul dezactivat, iar din cauza tehnologiilor Fine Focus Control și Intelligent Speed Control, foarte folosite pentru user, în testele noastre unitatea a încetinit procesul de scriere în funcție de mediul folosit. Chiar la schimbarea mediului cu unul mult mai bun, nu am reușit obținerea unui timp mai mic de 4 minute și 18 secunde. La copierea de pe HDD acesta a reușit un timp bun de doar 2 minute și 24 secunde. Unitatea

Teac fiind comercializată bulk nu are software înșeșitor sau manuale dar beneficiază de un preț foarte atrăgător. La testul cu Sandra SiSoftware a reușit cel mai mare scor 2735 deoarece la citire are viteza 48x față de celelalte unități din acest test care au numai 40x. Și la testul de căutare aleatoare a informațiilor pe disk, realizat cu Nero SpeedDisk, a obținut cel mai bun rezultat cu un timp de numai 88ms. Totuși, în testul de citire efectuat din Nero, unitatea a fost depășită de cea Plextor. Pentru cei care sunt fani Teac sau vor o unitate de la acest producător acest CDRW este o alegere optimă. Teac nu s-a prezentat însă în test cum ne-am fi așteptat.

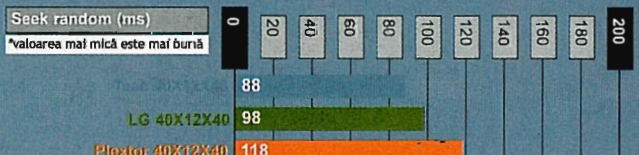

TEAC CD-W540E 1.08 [E:]

Read Speed: Max

Device Capabilities:
Note: This information is provided by the unit, it might be inaccurate. CloneCD does not use this information!
Manufacturer: TEAC
Product: CD-W540E
Revision: 1.08
Can read CD-R Disc: Yes
Can read CD-RW Disc: Yes
Can read DVD Disc: No
Can read MultiSession Disc: Yes
Can read Digital Audio Disc: Yes
Digital Audio Data is accurate: Yes
Can write CD-R Disc: Yes
Can write CD-RW Disc: Yes
Compatible with CloneCD RAW-DAD: Yes
Compatible with CloneCD RAW-DAD Write Simulation: Yes
Supports writing of CD-G RAW-SAD: Yes
Compatible with CloneCD RAW-SAD: Yes
Compatible with CloneCD RAW-SAD Write Simulation: Yes
Supports Burn Proof / Just Link: Yes

Info on inserted Disc:
Number of sessions: 1

neXXia

computers

Un prieten pentru viitorul tau!

Galati, Str. Braillei, nr.26
Tel/Fax: 036 319120
Tulcea, Str. Babadag, nr.10
Tel/Fax: 040 515457

PLEXTOR 40/12/40X

180\$+TVA Regele CDRW

Ofertant: ICG-Romsoft • Tel.: 01-224.03.33 • Web: www.icg.com.ro

Plextor este considerat de mulți utilizatori drept cel mai bun în domeniul producerii de unități CDRW. Plextor a fost primul care a reușit să lanseze o unitate capabilă să scrie la viteza de 40x. Dotarea unității este foarte bună: 5 CD-R de 700 MB, un CD-RW, un cablu IDE, un cablu de sunet, șuruburi pentru fixarea unității în carcasa calculatorului și programul Nero 5.5. Cu toate că beneficiază de tehnologia BURN-Proof, mai este dotat și cu un buffer de 4MB. În teste a reușit scrierea CD-ului de test în doar 3.16 minute fiind încă o dată cel mai rapid la acest capitol iar realizarea unei imagini a acestui CD a durat 2 minute și 23 de

secunde. Am reușit să scriem 2 minute și 26 de secunde peste capacitatea CD-ului nostru Philips de 74 minute, prin procedeul "Overburning". Și utilizarea procesorului este cea mai scăzută dintre toate CDRW: la 4x numai 3%, iar la 8x procentul este de 5%. Numai la viteza de încărcare a CD-ului în unitate, Plextor 40/12/40 a obținut cel mai slab rezultat trebuind să așteptăm 9,65s de la încărcare până la recunoașterea CD-ului. Această unitate rămâne cea mai rapidă la capitolul scriere și opțiunea cea mai performantă însă și la prețul corespunzător chiar și acum când au apărut și alți producători cu unități la 40x.

LG 40/12/40X

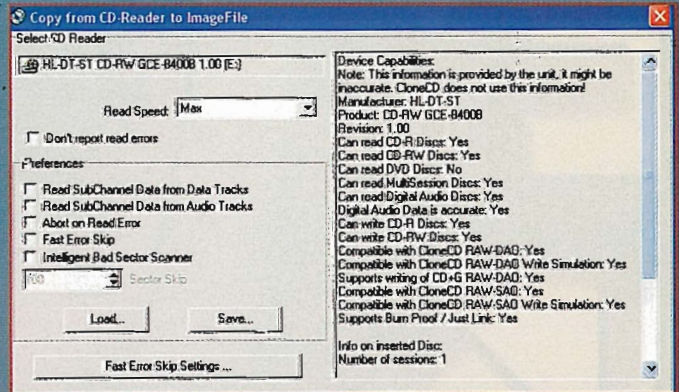
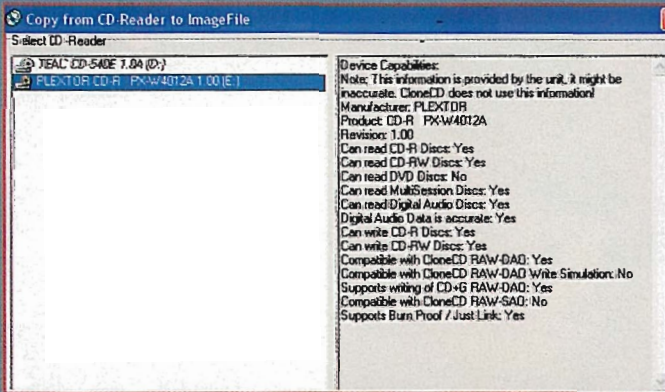
132\$+TVA Copiază rapid de pe HDD

Ofertant: UltraPro • Tel.: 01-211.70.90 • Web: www.ultrapro.ro

Unitatea LG este o unitate 40/12/40 ca și cea Plextor și este dotată cu tehnologia "SuperLink" pentru prevenirea erorilor "Buffer Underrun". Este însoțită de trei manuale, cablu IDE, cablu audio, șuruburi și un CD cu binecunoscutul Nero versiunea 5.5.7.6. În Sandra SiSoftware a obținut 2254 puncte depășind unitatea Plextor cu 26 de puncte. Scrierea CD-ului de probă a fost efectuată în trei minute și 28 de secunde, fiind la numai 12 secunde de campionul Plextor iar la copierea de pe HDD a reușit să obțină cel mai bun rezultat din test, doar 2 minute și 24 secunde, cu 18 secunde mai puțin decât Teac. Citirea medie a efectuat-o cu cu

31.02x iar gradul de ocupare al procesorului a fost la 8x de 9%. În testul de overburn am reușit scrierea, peste capacitatea CD-ului de 74 minute, cu 2 minute și 21 de secunde. Timpul de căutare a fost de numai 98ms iar imaginea CD-ului de test a fost realizată cu CloneCD în doar 2 minute și 28 secunde. Cum LG a reușit cel mai bun timp în scrierea de pe HDD, am putea trage concluzia că reprezintă cea mai bună soluție pentru cei ce doresc un timp cât mai scurt la arderea CD-R. Viteza nu va fi decisiv factorul decisiv în alegerea finală a unui utilizator, mărimea buffer-ului sau simpla citire a CD-urilor fiind factori de luat în seamă.

SiSoft Sandra (puncte)

*valoarea mai mare este mai bună

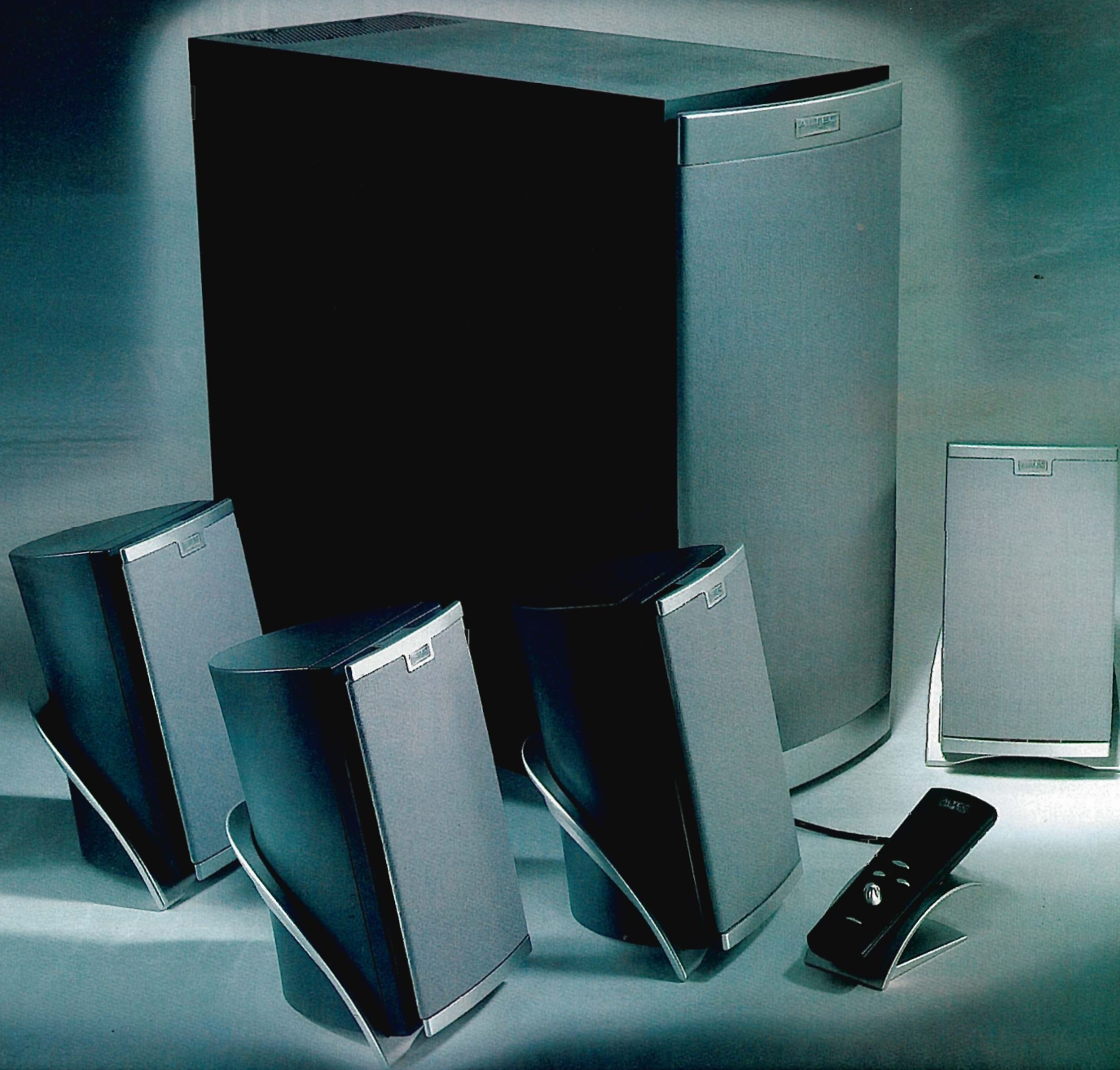
SCSI Mechanical (puncte)

*valoarea mai mare este mai bună

 **ALTEC
LANSING®**

Sunet de calitate încă din 1941

Pentru tine, muzica nu este doar divertisment, este o pasiune. Jocurile nu sunt un simplu hobby ci o obsesie. Filmele nu sunt doar imagini ci o experiență spațială.

Pentru tine, Altec Lansing continuă să îmbine arta cu tehnologia și să îți ofere acele momente prețioase când inima este atinsă și spiritul transformat.

Sunetul așa cum vrei tu să îl auzi!

Gândește DDRAM!

Memoria PC2100 (DDR266) înfruntă nou venitul PC2700 (DDR333) dar și viitorul DDR400.

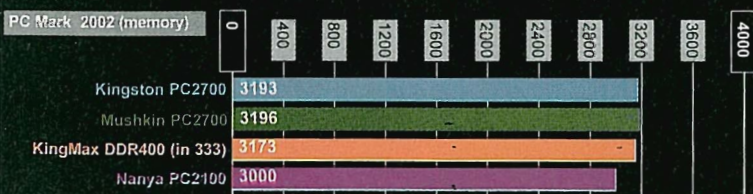
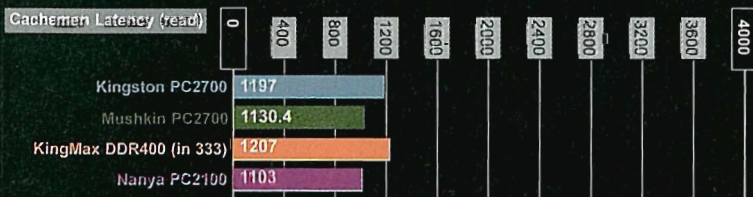
MULTĂ vreme modulele de memorie RAM nu au suferit schimbări dese, dar în acest moment frecvențele se schimbă într-un ritm amețitor. Astfel s-a ajuns la situația actuală, în care avem pentru testare KingMax DDR400, dar nu dispunem de o placă de bază care să ofere suport pentru acest tip de memorie. O rezolvare ar fi fost un overlocking prin mărirea FSB-ului de la 133 la 200 și micșorarea multiplicatorului procesorului Athlon, dar am ajuns la concluzia că acest procedeu nu ar fi corect pentru producătorii celorlalte memorii. Din acest motiv am testat memoria DDR400 la 333MHz. Memoriile supuse testelor noastre au fost: Nanya PC2100 (două DIMM-uri de 128MB), Kingston PC2700 (un DIMM de 256MB), Mushkin PC2700 (un DIMM de 256MB) și KingMax DDR400 (un DIMM de 256MB). Memoria Mushkin este CL2,5 și are viteza de 6ns iar în dotare are un radiator care te duce imediat cu gândul la un overlocking. Modulul KingMax este CL2,5 și are viteza de 5ns fiind cea mai rapidă din test. Cei 256MB DDR marca Kingston sunt CL2,5 și au viteza 6ns.

Frecvențele interne ale memoriilor DDR se obțin prin înmulțirea cu doi a frecvenței externe a bus-ului: pentru PC1600 - 100MHz x 2 (lățime de bandă de 1,6 GB/s), PC2100 - 133MHz x 2 (lățime de bandă de 2,1GB/s), PC2400 - 150MHz x 2 (lățime de bandă de 2,4 GB/s), PC2700 - 166MHz x 2 (lățime de bandă de 2,7 GB/s), PC3000 - 183MHz x 2 (lățime de bandă de 3,0 GB/s) iar

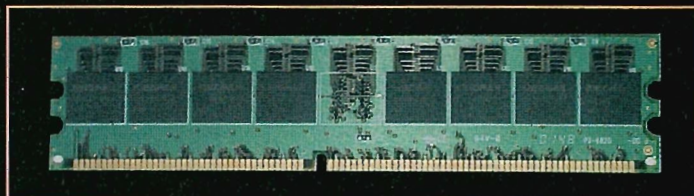
pentru PC3300 - 200MHz x 2 (lățime de bandă de 3,3GB/s). Pentru testarea lor am folosit placa Epox 8K3A, procesor AthlonXP 1800 și programele: Cachemem, Sandra și PC Mark2002.

3 CÂȘTIGĂTORI

La testele efectuate cu Cachemem, regele a fost KingMax cu 1207MB/secundă la citire și 678MB/secundă la scriere, lucru apreciabil dacă ținem cont că acest modul nu a fost setat la parametrii maximi de care dispune. Pe ultimul loc, cum era și firesc a fost modulul PC2100 cu 1103 MB/secundă la citire și 573 MB/secundă la scriere. La testele de memorie al Sandrei Memoria Kingston a obținut cele mai bune rezultate, dar în aceste probe diferențele între cele două memorii PC2700 și DDR400 au fost foarte mici. Și la această probă ultima sosită a fost PC2100 cu doar 2011 la testul RAM Int Buffered și 1887MB/s la testul RAM Float Buffered. La testul de memorie din PCMark2002 memoria Mushkin și-a "arătat mușchii" reușind să întrecă toate contracandidatele cu 3196 la doar 3 puncte de Kingston. Surprinzător memoria KingMax a obținut doar 3173 puncte iar PC2100 a reușit un scor rotund: 3000 de puncte. Chiar dacă acum nu există placă cu suport pentru memoria DDR400 aceasta poate fi cumpărată și folosită cu succes de cei dornici de overlocking. Pentru cei ce nu sunt amatori de overlocking, celelalte memorii DDR333 sunt foarte potrivite pentru plăcile generației actuale.

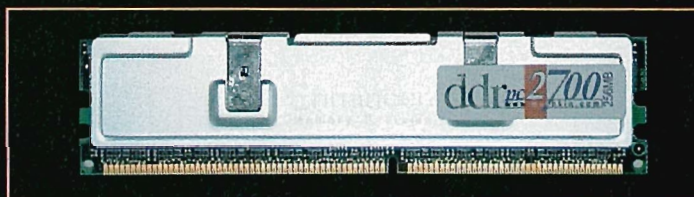
KingMax DDR400

120\$+TVA Soluția pentru overlocking

Ofertant: UltraPro • Tel.: 01-211.70.90 • Web: www.ultrapro.ro

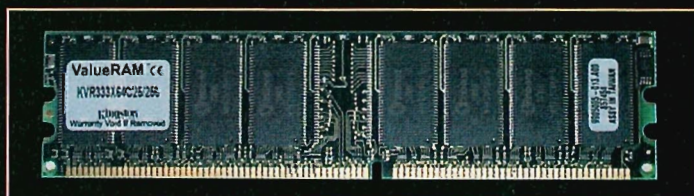
Mushkin PC2700

112\$+TVA Una dintre soluțiile DDR333

Ofertant: Tape Computer • Tel.: 01-330.57.83 • Web: www.tape.ro

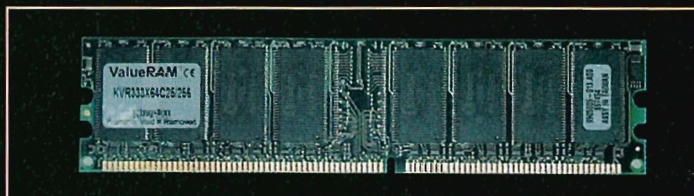
Kingston PC2700

95\$+TVA Mai puțin spectaculos la look, dar eficient

Ofertant: Senorg • Tel.: 01-233.16.76 • Web: www.senorg.ro

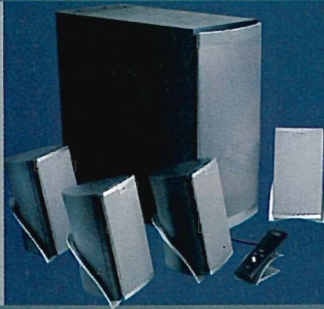
Nanya PC2100

65\$+TVA Deja fosta generație de memorie DDRAM

Ofertant: Best Computers • Tel.: 01-345.55.05 • Web: www.bestcomputers.ro

home audio

profesional

641

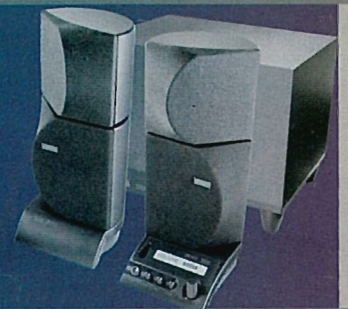
Puterea watilor care iti taie respiratia

Putere totală: 400 Wați (200 Wați RMS)
Difuzoare (per sateliți): 1" Mylar tweeter și 3" mid-range
Difuzor (subwoofer): 2 x 6.5" long throw
Răspuns în frecvență: 27Hz - 20kHz

ADA 890

Sunet de calitate certificat Dolby Digital & THX

Putere totală: 120 Wați
Difuzoare (per sateliți): 4 x 3" full range, 2 x 1" tweeters
Difuzor (subwoofer): 1 x 8" Long-Throw Woofer
Răspuns în frecvență: 27Hz - 20kHz

profesional

tehnologic

4100

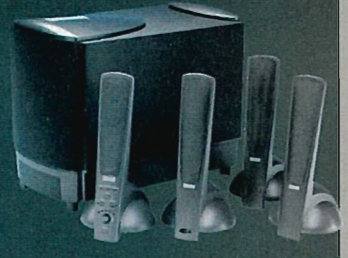
Design de clasă pentru o audiție de înaltă fidelitate

Putere totală: 140 Wați (70 Wați RMS)
Difuzoare (per sateliți): 2 x 1" neodmium
Difuzor (subwoofer): 2 x 5.25" long throw
Răspuns în frecvență: 30Hz - 20kHz

ATP4

Pionierul puterii sunetului într-un design compact

Putere totală: 160 Wați (80 Wați RMS)
Difuzoare (per sateliți): 2 x 28mm arie completă, 1 x 3" mid/bass
Difuzor (subwoofer): 1 x 6" arie completă
Răspuns în frecvență: 45 Hz - 18kHz

tehnologic

jocuri

clasic

ACS 54

Pentru a ști exact din ce direcție vine adversarul

Putere totală: 40 Wați
Difuzoare (per sateliți): 1 x 3" difuzor arie completă
Difuzor (subwoofer): 1 x 4" long throw
Răspuns în frecvență: 38Hz - 18kHz

AVS 500

Soluția 4.1 la nivel înalt și preț incredibil

Putere totală: 60 Wați (29 Wați RMS)
Difuzoare (per sateliți): 1 x 3" full range
Difuzor (subwoofer): 1 x 5.25" long-throw
Răspuns în frecvență: 70Hz - 18kHz

clasic

tehnologic

2100

Obsesia muzicii completată de un design de excepție

Puterea totală: 50 Wați (26 Wați RMS)
Difuzoare (per sateliți): 2 x 1" neodmium
Difuzor (subwoofer): 2 x 5" long throw
Răspuns în frecvență: 40Hz - 20kHz

ATP3

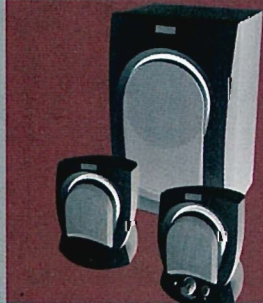
Experimentează fiecare sunet pur și clar

Putere totală: 60 Wați (30 Wați RMS)
Difuzoare (per sateliți): 2 x 28 mm arie completă, 1 x 3" mid/bass
Difuzor (subwoofer): 6 1/2" long throw
Răspuns în frecvență: 45 Hz - 18kHz

tehnologic

muzica

clasic

AVS 300

Soluția clasică 2.1 ce îți oferă maximum de bass

Putere totală: 35 Wați (17 Wați RMS)
Difuzoare (per sateliți): 1 x 3" full range
Difuzor (subwoofer): 1 x 5.25" long-throw
Răspuns în frecvență: 70Hz - 18kHz

AVS 200

Sunet de calitate într-un pachet compact

Putere totală: 6 Wați (3 Wați RMS)
Putere sateliți: 3 Wați RMS
Difuzoare (per sateliți): 1 x 3" full range
Răspuns în frecvență: 27Hz - 20kHz

clasic

ALTEC LANSING

Sunet de calitate încă din 1941

Altec Lansing în România prin Skin Media

Str. Pușkin 18, București 1 - Tel/Fax : 01-231.50.97
E-mail: contact@skin.ro - http://www.skin.ro

INSTALEAZĂ ULTIMUL DRIVER!

Acel mic pachet software atât de neglijat îți poate aduce o creștere a performanței. Îl instalezi în fiecare lună?

DE MULTE ori driverele plăcilor de bază sau a celor video nu sunt luate în serios și se neglijează actualizarea lor periodică. Pe multe calculatoare driverele sunt aceleași ca atunci când el a fost achiziționat și de aici lună de lună rezultă probleme și mai departe scrisori care ne sosesc la redacție. Conținutul problemelor variază de la incompatibilități la probleme de performanță însă numitorul lor comun este același: un sistem de operare care nu a mai fost reinstalat de secole și drivere care nu au fost actualizați exact din același moment.

DE CE?

Ritmul rapid în care producătorii sunt nevoiți să scoată pe piață noile produse (ritm impus de concurență) duce de multe ori la diminuarea perioadei de testări de dinaintea lansărilor. Celebrul dead-line face să primim odată cu produsul software slab calitativ sau drivere generici vechi și cu probleme, mențiți doar să țină în viață produsul și să îl facă vandabil până când echipa de programatori a firmei va veni cu o versiune performantă a driver-ului dedicat care să transforme produsul într-unul deplin fiabil și compatibil cu componentele de pe piață. S-a dovedit în timp cât de importantă este instalarea ultimei versiuni de drivere, sporul de performanță obținut fiind, în unele cazuri, considerabil. Muți producători au pierdut enorm din cauza unei programări defectuoase a driverelor (cum a fost cazul lui Savage2000 bun pe hârtie dar slab în practică din cauza driverelor sau Matrox G200 cu o funcție uitată OpenGL.). Să ne gândim, poate chiar un pic amuzați acum, cum ar fi arătat un test în urmă cu ani de zile între plăcile TNT2 și cele Voodoo 3 dacă ar fi fost utilizați driverele de acum sau, măcar cunoștințele actuale ale programatorilor.

ESTE LA MODĂ

În ultima perioadă mai toți producătorii de chipset-uri s-au întrecut în lansarea de drivere, mai ales în lumea acceleratoarelor 3D, unde aceștia au un rol crucial (NVIDIA a sesizat acest fapt cu mult înaintea tuturor, lansând până în prezent o mulțime de drivere în perioade relativ mici de timp) fapt ce ne-a determinat să realizăm o testare mai amplă a acestor mici programe. Cum spuneam, de multe ori neglijate, acestea aduc sporuri de performanță pe care în alte condiții le poți obține numai printr-un upgrade în care investești zeci de dolari. Te întrebi de ce vecinul de la 3 cu o placă mai slabă ca tine are performanțe mai bune? Nimic mai simplu, are ultimul BIOS și ultimii drivere și, în cel mai bun caz o instalare proaspătă de Windows.

Luna aceasta am încercat să aflăm ce au mai făcut în ultimul timp în domeniul driverilor cei mai mari producători de chipset-uri, indiferent dacă este vorba despre chipset-uri pentru plăci video sau plăci de bază și pentru asta am comparat diferite variante de drivere de la VIA, SiS, ATI și NVIDIA cu ajutorul a două benchmark-uri foarte la modă: 3DMark2001SE și Serious Sam: The Second Encounter. Ceea ce am constatat, din punct de vedere al performanței, puteți vedea în continuare.

VIA

premiul de popularitate

Cele mai răspândite și mai populare chipset-uri poartă marca VIA. În cadrul testului am utilizat chipset-ul cel mai folosit în prezent: KT266A care a reușit într-un timp foarte scurt să se impună autoritar pe piața chipset-urilor de plăci de bază pentru procesoare AMD. Placa de bază folosită în test a fost un Abit KR7A, placa video Leadtek A170 GeForce4 MX440, procesorul Athlon XP 1800+, memorie 256 DDR SDRAM Nanya PC 2100, HDD Seagate Barracuda ATA IV. Pentru placa video am folosit ultimii drivere oficiali NVIDIA adică: Detonator 28.32 iar sistemul de operare a fost Windows XP Professional. Versiunile de drivere VIA 4in1 testate au fost: 4.35, 4.37, 4.38. Versiunea de VIA 4in1 4.37 a fost folosită de noi în teste până în numărul trecut iar VIA 4in1 4.38 este folosită din acest număr, fiind ultima variantă oficială (o puteți găsi chiar și pe CD-ul revistei din această lună). VIA 4in1 este un pachet de drivere, actualizat periodic, care oferă suport chipset-urilor VIA sub toate sistemele de operare Microsoft Windows (pentru Linux/Unix nu este oferit încă suport). Instalarea acestei colecții de patru drivere mărește performanța sistemului,

repară unele probleme apărute și micșorează posibilitatea apariției unor eventuale incompatibilități. Acești patru drivere sunt: VIA Registry (INF) - activează funcția VIA Power Management, VIA AGP VxD - oferă suport pentru acces rapid la interfața grafică, VIA ATAPI Vendor suport - crește performanțele prin funcțiile pentru HDD ATA și VIA PCI IRQ Miniport. La rularea programului de setup, acesta detectează în mod automat versiunea de Windows și instalează numai ce este necesar. Astfel IDE miniport se instalează numai sub Windows NT (fiind singurul driver din pachetul VIA 4in1 care se instalează în acest sistem) iar IRQ Driver numai sub Windows98. Cum bine se observă din grafice trecerea de la 4.35 la 4.37 se concretizează într-un spor de performanță de 30 de puncte în 3D Mark 2001 SE, dar și o scădere foarte mică (de doar 0,2 FPS) în Serious Sam. Trecerea de la VIA 4.37 la ultima versiune de VIA 4in1, ce poartă numărul 4.38, nu a adus nimic spectaculos, fiind o dezamăgire pentru mine să văd că nu obțin nici o performanță în plus. Cum stabilitatea nu a constituit o problemă la VIA 4in1 4.37 puteți trece sau nu la 4.38.

SiS

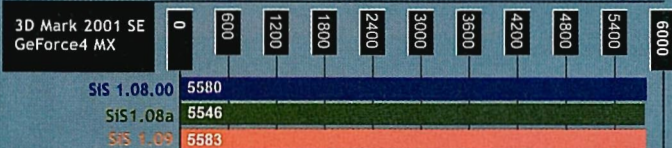
revine în forță

Dacă a fost o perioadă în care nu se mai auzea nimic de firma SiS (lucru despre care puteți citi chiar în interviul dedicat din luna aceasta) iată că acum ea este noua revelație pe piața chipseturilor. Prin chipsetul

SiS735 compania a câștigat încrederea fabricanților de plăci de bază, care profitând de prețul mic al acestui chip au reușit să lanseze pe piață produse cu performanțe asemănătoare cu cele ale

chipsetului KT266A dar foarte accesibile din punct de vedere financiar. Și la noi în țară, unde fiecare dolar contează, numărul celor care dețin astfel de plăci a crescut semnificativ. Un al punct puternic al acestui SiS735 este stabilitatea, întrecută poate doar de chipseturile Intel. Placa de bază pe care am realizat acest test a fost WinFast 7350KDA produsă de Leadtek, iar celelalte componente au fost identice cu cele din testul VIA. Am avut și în acest caz trei versiuni de drivere: SiS AGP 1.08.00, SiS AGP 1.08a și SiS AGP 1.09. Versiunea 1.08.00 este cea cu care am testat până acum plăcile SiS, SiS 1.08a este versiunea ce vine cu placa de bază WinFast 7350KDA iar SiS 1.09 este ultima versiune aflată pe site-ul SiS (<http://driver3.sis.com/agp/sis645/agp109.exe>). Rezultatele în testul de 3DMark2001 au evidențiat că SiS nu a obținut sporuri de performanță din schimbarea driverilor, dar nici versiunile nu diferă foarte mult iar în Serious Sam nici nu s-a simțit schimbarea acestora. Așteptăm o versiune pentru SiS AGP care să aducă ceva mai multă performanță. Până atunci însă puteți vedea rezultatele driverelor și citi despre performanța noului SiS745 care a apărut deja într-o primă implementare venită de la firma ECS (aceeași care a inaugurat pe piață și chipsetul SiS735).

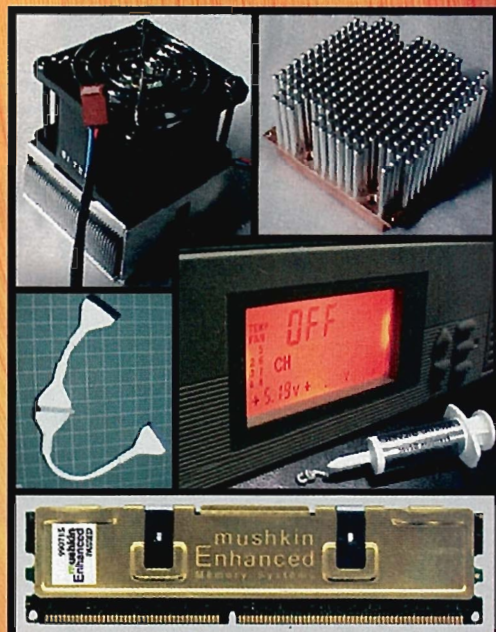

PC NUTS

EXTREME COMPUTING

overclocking

cât urea Mushkii tăi

Produse unice în România destinate overclockingului, tweakingului, PC-ului împins la extrem în condiții de stabilitate maximă:

- Memorii Mushkin SDRAM & DDRAM CL 2-2-2
- Coolere TaiSol, Swiftech, OCZ Gladiator
- Ventilatoare Delta 60, 80, 120mm
- Pastă termoconductoare Arctic Silver
- IDE ATA 100 rounded cables
- DigiDoc 5.0 - digital tweaking and monitoring
- Window kit & Neon Light Kit

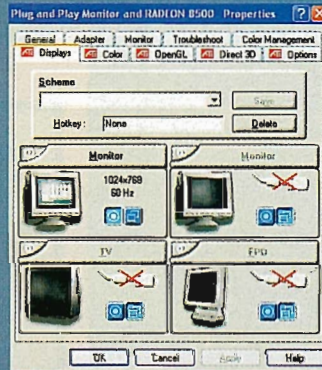
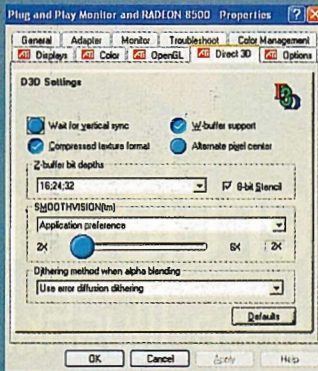
Tape Computer

Importator unic și distribuitor în România
 București - Splaiul Unirii nr 8, Bloc B4,
 telefon: 01-330.57.83 / 330.90.22 / 330.23.92
 E-mail: tape@tape.ro
 Web: <http://www.tape.ro>

ATI

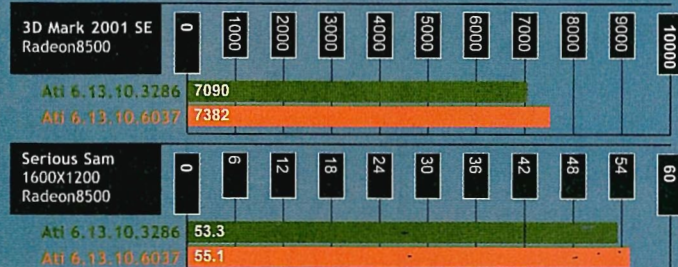
produce surprize

Singurul adversar viabil pentru NVIDIA in domeniul chipset-urilor grafice este ATI. Mult timp această firmă a continuat să-și păstreze politica de a-și integra chipseturile pentru propriile plăci video. 3dfx a făcut aceeași greșea și a plătit scump, dar ATI a conștientizat într-un final și a permis și altor firme să producă plăci video purtând marca "Powered by ATI" vânzându-și în mod liber și fără discernământ chipseturile. Tot mai mulți mari producători de plăci video au adoptat fără rezerve chipseturile ATI, multe dintre ele producând mari surprize. Una dintre acestea este Radeon 8500 care a obținut performanțe foarte bune și, pentru o scurtă perioadă de timp, a reușit să se mențină egal cu cel mai puternic chipset NVIDIA la acel moment: Titanium500.

Răspândirea tot mai mare a plăcilor cu chipset ATI, a trezit un interes tot mai mare și pentru driverii ATI. În testul nostru am folosit o placă Hercules All in Woander 8500DV. Deoarece placa este mai nouă nu am găsit decât două versiuni de driver ATI care să suporte acest model. Una din ele este driverul care vine cu placa iar cel de-al doilea este ultimul de pe site-ul ATI (WXP-RADEON-6-13-10-6037-EFG.exe). Componentele folosite au fost tot

cele din testul de drivere Detonator. Rezultatele obținute în testul 3DMark2001SE au fost uimitoare: o diferență de 292 de puncte. Am crezut că este o întâmplare și am retestat după o nouă instalare de Windows: din nou acest rezultat. Este cam ciudat cum în acest test a obținut cu ultimii driveri o creștere substanțială dar în testul OpenGL realizat cu Serious Sam a obținut o creștere substanțială mai mică. Rezultatele lasă loc pentru multe speculații privind atât performanța plăcilor ATI cât și îmbunătățirile aduse de driverii utilizați din moment ce ei îmbunătățesc numai anumite aplicații. În acest moment mă abțin de la alte comentarii iar concluzia vă las să o trageți singuri.

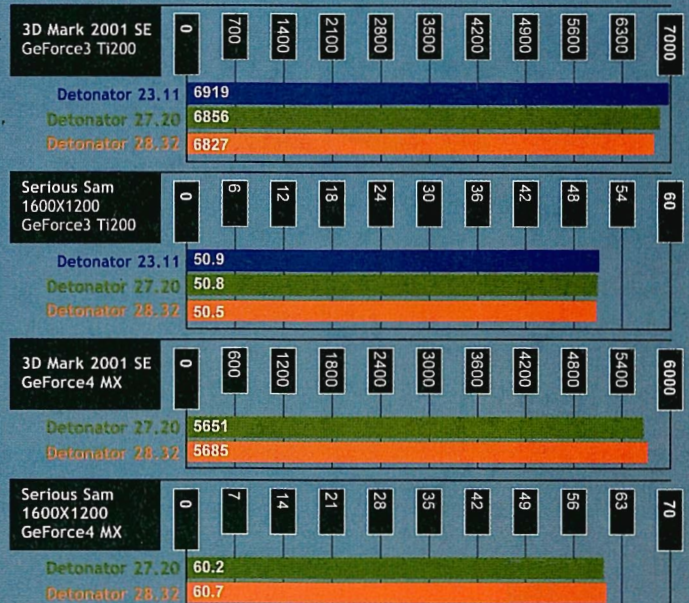
NVIDIA

este încă regele vitezei

Cu toate că NVIDIA conduce detașat pe piața acceleratoarelor grafice, și-au făcut un fel de ritual prin lansarea de driveri o dată la maxim o lună. Toți driverii nVidia sunt lăudați de producători că aduc sporuri remarcabile de performanță și de calitate. Datorită noilor chipseturi, ce se succed foarte repede, ultimele versiuni de driveri vin să le ofere suport dar nu întotdeauna aduc cu ele sporuri de performanță și pentru plăcile video mai vechi. Deoarece sunt mereu cu un pas înaintea concurenței sau din alte motive, (cum a fost cazul GeForce4 a cărui lansare a fost amânată datorită vânzărilor foarte bune la GeForce3) chipseturile video nVidia stau mai mult timp în laboratoarele lor de testare. Cu toate acestea primul driver care oferă suport pentru noile plăci nu au o performanță maximă, aceasta fiind obținută cu ajutorul variantelor următoare. În cadrul testelor am folosit placa de bază Abit KR7A (folosită și în cadrul testului de driveri VIA) și două plăci video: Leadtek GeForce3 Ti200 și Leadtek GeForce4 MX440. Versiunile de driveri testați au fost: Detonator 23.11, Detonator 27.20 și Detonator 28.32 (ultimul driver oficial: http://205.158.109.140/Windows/28.32/28.32_winxp.exe). Am efectuat testarea cu două plăci

pentru a evidenția că o placă se poate împăca mai bine cu o versiune de Detonator decât alta. Cu Detonator 23.11 nu am putut testa GeForce4 MX440 deoarece această versiune nu oferă suport pentru plăcile GeForce4. Surprinzător sau nu, GeForce3 Ti200 a reușit performanțe mult mai bune cu Detonator23.11 mergând din ce în ce mai slab, în testul 3DMark2001SE, cu cât am pus versiuni mai noi. Așa că în loc să obținem o creștere a performanței, am constatat o scădere de 63 de puncte în momentul când am trecut de la 23.11 la 27.20 și încă 29 de puncte la update-ul de la 27.20 la 28.32. Un mic calcul ne arată un total de 92 puncte mai puțin între 23.11 și 28.32! Nu vă grăbiți cu criticile. Dacă ne uităm la rezultatele obținute cu GeForce4 MX440 vom găsi aceea performanță de care ne povestește NVIDIA. În 3D Mark 2001 SE am remarcat un scor cu 34 de puncte mai mare când am trecut de la Detonator 27.20 la Detonator 28.32. Dacă vreți să vă bucurați de performanțele reale de care este capabilă placa voastră video, vă sugerez să o testați cu mai multe versiuni de Detonator până o găsiți pe aceea care este cea mai potrivită pentru sistemul vostru.

GAINWARD

RICOH

**MULTE
NOUTATI**

DEPOZITUL DE CALCULATOARE

Știrbei Vodă 172, București
www.itshop.ro
e-marfa@depozituldecalculatoare.ro
tel.: 01-221 73 77

**MULTA
MARFA**

teste
paste termoconductoare

SPATIUL

DE LA COOLER LA PROCESOR

Pastele termoconductoare au căpătat o importanță deosebită

LUNĂ de lună, la rubrica HardMail, primul scrisor al căror subiect îl constituie problemele de temperatură care apar în timpul rulării jocurilor sau doar utilizării aplicațiilor de birou. Sisteme identice dar cu temperaturi diferite, coolere diferite dar care oferă temperaturi identice, situații care de care mai ciudate, toate însă având un numitor comun: temperatura de funcționare a procesorului.

Întotdeauna, în cazul unei probleme, sunt prioritari pentru mulți utilizatori 2 factori în stabilirea problemei: cooler-ul și procesorul. Lucru greșit, aceștia nefiind singurii factori cu adevărat importanți în acest domeniu. Cel mai puțin cunoscut, deși foarte influent este un factor neglijat de mulți: interfața termică utilizată. Interfața termică este substanța care se ocupă cu transferul căldurii generate de procesor către cooler, pentru o cât mai bună răcire și performanță. Aproape toate coolerurile disponibile pe piață vin cu un pătrat roz atașat de baza lor. Acel pătrat roz de substanță asemănătoare cu guma de mestecat este cea mai comună interfață termică. Rolul acestei interfețe nu este acela de a crește performanța coolerului ci de a ajuta coolerul să atingă maximul de performanță prin transferul căldurii generate de procesor către radiatorul coolerului. Necesitatea unei astfel de substanțe vine în primul rând de la faptul că baza radiatorului nu este perfect plană, în majoritatea cazurilor fiind chiar departe de așa ceva, având numeroase strițiuni vizibile cu ochiul liber sau care pot fi simțite prin pipăit. Nici acele radiatoare a căror bază pare fină ochiului liber sau la pipăit nu sunt ferite de deformări de suprafață, vizibile însă în acest caz doar la microscop. Aceste deformări sunt cele mai mari obstacole în calea

răcirii perfecte deoarece în ele se instalează aerul, aer care are o conductivitate termică foarte redusă, și astfel pe anumite părți din suprafața de contact între procesor și cooler nu se va realiza transfer termic. Scopul interfeței termice este de a acoperi aceste mici găuri pentru a nu fi ocupate de aer. Bineînțeles, toate aceste interfețe sunt realizate dintr-un material cât mai bun conductor termic și format din particule cât mai mici pentru a pătrunde în cele mai mici adâncituri.

EXISTENȚĂ ȘI APLICARE

Simpla aplicare a unei astfel de interfețe termice nu este însă suficientă pentru a atinge scopul unei răcirii perfecte. Foarte important este și modul de aplicare al respectivelor interfețe, sau paste, deoarece sub această formă vin marea majoritate. Ambele suprafețe între care trebuie realizat contactul termic (procesor și cooler) trebuie să fie cât mai curate pentru a preveni amestecul pastei cu alte paste sau cu impurități. De asemenea, stratul de pastă trebuie să fie cât mai subțire și uniform, deoarece prea mult ar crea o distanță între cooler și procesor, iar neuniformitatea ar face ca în unele locuri să existe contact între cooler și procesor iar în altele nu. Fiecare pastă are particularitățile ei însă toate au puncte comune. Este nevoie cum spuneam de curățarea perfectă a pastilei procesorului și a cooler-ului, aplicarea pastei, uscarea, ștergerea fină și reaplicarea acesteia (necesară umplerii porilor din materiale), în final așezarea foarte atentă a cooler-ului pe procesor pentru a nu se strica tot ce se realizase până atunci. În final, în cazul schimbării cooler-ului totul trebuie luat de la capăt după ce procesorul a fost curățat cu alcool izopropilic sau alte substanțe dedicate.

ARTIC SILVER 2

Este succesorul lui Arctic Silver, primul produs al firmei căreia îi poartă numele. Specializată în realizarea numai acestui tip de produse

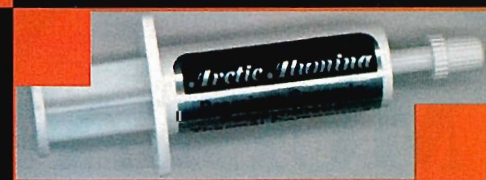
(paste termoconductoare) firma are rezultate foarte bune, soluțiile sale fiind recunoscute și recomandate de majoritatea integratorilor. ASI este bazat pe argint, particulele din acest metal fiind în concentrație de 99.8%, în suspensie într-o soluție de uleiuri sintetice și particule ceramice. Acele uleiuri sintetice conțin și o cantitate neglijabilă de silicon. Soluția rezultată are o culoare argintie și este relativ vâscoasă, foarte potrivită pentru aplicarea în straturi fine deoarece este puțin probabil să curgă. Dar, datorită argintului care este "majoritar", pe lângă proprietățile termoconductoare, Arctic Silver 2 mai are și proprietăți electroconductoare, chiar dacă fabricantul spune că acestea sunt neglijabile. Asta prezintă un relativ pericol la aplicare, deoarece se pot realiza scurt-circuite între anumite trasee, fie de pe placa de bază, fie de pe procesor, mai ales la procesoarele AMD Athlon și Duron. "Ambalajul" în care este livrat Arctic Silver 2 este o seringă specială ce conține 3g de soluție. Aceste 3g, deși par deosebit de puțin, sunt de ajuns pentru 20-30 de aplicări pe procesoare cu suprafață redusă de contact, adică Athlon, Duron, Pentium3 și Celeron, sau 7-12 aplicări pe procesoare mai mari, în general Pentium 4.

Ofertant

Tape Computer • www.tape.ro • 01-330.57.83   Preț   7.85

ARTIC ALUMINA

Lansat foarte rapid după Arctic Silver 2, Arctic Alumina este prima (și până acum singura) pastă produsă de Arctic Silver care nu are ca principal

ingredient argintul. Bazată în principal pe oxizi de aluminiu și nitrit de boroniu, adică în majoritate materiale ceramice, aflate în suspensie în soluție de uleiuri polisintetice, Alumina a fost concepută să ofere aproape aceeași performanță ca Arctic Silver 2 dar la un preț mult mai mic și fără riscul de scurtcircuit. Un alt lucru nou la Alumina este faptul că nu s-a mai folosit silicon, ceea ce după spusele companiei producătoare, a crescut semnificativ performanța. Din cauză că Alumina este pur izolator electric, îndepărtarea de pe procesor, în cazul în care așa ceva se dorește, este mult ușurată.

Ofertant

Tape Computer • www.tape.ro • 01-330.57.83   Preț   3.95

Mai concentrați asupra afacerii tale

Transcend

CYBER
DRIVE

Tekram

D-Link
Building Networks for people

SONY

McAfee
SECURITY

SONICWALL

Build your confident **e**future.

p-ța Alba Iulia, nr 8, bl i7, sc 3, et 2, ap 50-52, sector 3, București, 70700 România,
tel: (+4 01) 321.1568, (+4 01) 321.3749, fax: (+4 01) 323.6570, www.pro.ro, provision@pro.ro

parteneri autorizați:

Elekroweigl - Cluj, tel: 064/433.715,

Warpnet Computers - Suceava, tel: 030/522.419

ARTIC SILVER 3

Cel mai nou produs din familia Arctic Silver este Arctic Silver 3. Este cel mai avansat și cel mai performant produs din familia sa. Bineînțeles, Arctic Silver 3 este bazat tot pe argint, mai precis pe pulbere de argint. Micile particule de argint sunt aflate în suspensie într-o soluție

de uleiuri polisintetice, ca și celelalte produse Arctic Silver, dar de această dată firma nu a mai folosit silicon pentru aceste uleiuri, ca la Arctic Silver 2. Astfel că Arctic Silver 3 este un fel de combinație între Arctic Silver 2 și Alumina, în compoziția sa intrând atât argint, cât și ceramice, dar lipsind în totalitate siliconul. Aliajele ceramice se pare că au o rezistivitate termică mai redusă și permit un mai bun contact între particulele de argint. Din păcate, cu toate că și la acest produs firma producătoare spune că nu este bun conductor de electricitate, practica arată altceva. Deci trebuie avută mare grijă la aplicarea pe procesoare AMD, cele Intel neavând contacte pe suprafața carcasi.

Ofertant

Tape Computer • www.tape.ro • 01-330.57.83 Preț 9,1\$

TITAN SILVER

Are avantajul de a fi gratuită însoțind de multe ori coolerule sau procesoarele. La prima vedere, se aseamănă

foarte mult cu Arctic Silver 2, mai ales că pe seringă se specifică materialul folosit: argint. Dar prima impresie înșeală, deoarece pasta propriu-zisă este mult mai nisipoasă și mai uscată decât oricare din produsele Arctic Silver, făcând astfel și mai grea aplicarea. Deoarece nici în manualul coolerului pe care îl însoțește nu se specifică, am aplicat această pastă prin metoda clasică, și anume un strat destul de subțire și uniform peste pastila procesorului. Până aici totul a mers destul de ușor, dar evitați contactul direct cu pasta deoarece aceasta murdărește foarte ușor. Din această cauză și îndepărtarea ei de pe procesor a fost foarte anevoiasă. În final am reușit cu alcool izopropilic 99.6% concentrație, de obicei folosit la curățarea circuitelor electronice.

Ofertant

Însoțește coolerule / procesoarele Preț N/E

VASELINĂ SILICONICĂ

Despre vaselina siliconică putem spune că este poate cea mai comună pastă folosită ca interfață termică, fiind ușor de procurat și foarte ieftină. Asta în general pentru că are numeroase alte întrebuințări în

electronică și pentru că este în totalitate sintetică. Fiind de un alb lăptos și de o consistență foarte vâscoasă, chiar spre lichid, vaselina siliconică este foarte ușor de aplicat, în general se întinde cu partea plată a unei șurubelnițe sau mai bine cu un bețișor de plastic plat. Se întinde un strat uniform peste procesor și gata. Unul din avantajele vaselinei siliconice este acela că nu conduce deloc curentul electric, deci chiar dacă se întâmplă să murdărești procesorul nu este nici o problemă. De asemenea, și curățarea acestei paste este foarte ușor de realizat, chiar cel mai ușor dintre toate pastele din test. Nici măcar nu este nevoie de alcool, doar de o cârpă uscată sau de bețișoare cu vată la capete.

Ofertant

În magazine - la seringă Preț 50.000lei

TESTARE

Pentru fiecare tip de pastă am realizat mai multe teste individuale. Între teste, atât procesorul cât și radiatorul au fost curățate de pastă folosind alcool izopropilic și vată. Alcoolul izopropilic este foarte periculos, deci nu trebuie lăsat la îndemâna celor care nu știu să îl folosească.

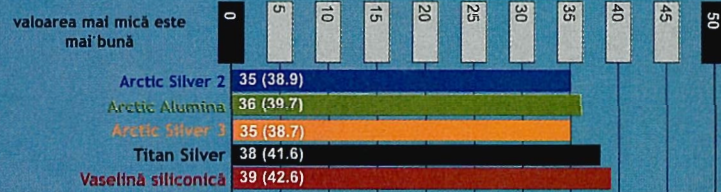
Pentru determinarea temperaturilor s-au efectuat mai multe măsurători, atât în starea de "idle", adică utilizare a procesorului de 0%, cât și "full load". Pentru starea de idle s-a folosit utilitarul VCool 1.8 beta și calculatorul a fost

lăsat să se odihnească aproximativ 15 minute, până când temperatura s-a stabilizat. Pentru "full load" am folosit utilitarul CPU Stability Test 6.0 cu opțiunea de încălzire a procesorului, pentru aproximativ 15 minute. Au fost realizate 5 măsurători pentru fiecare pastă în parte. Cea mai des înregistrată temperatură a fost reținută. Am trecut apoi la partea de overclocking, unde am dorit să constatăm dacă folosirea unei anumite paste are influență asupra frecvenței maxime atinse de procesor. Pentru fiecare pastă am testat temperatura la frecvența maximă atinsă.

Testul a fost realizat pe setări implicite, Athlon XP 1800+ cu voltajul la 1.75V.

S-a făcut overclocking de la 1533MHz până la 1600MHz, adică 1900+, crescând FSB-ul la 139MHz. În afară de pastele Arctic Silver bazate pe argint, cu toate celelalte paste temperatura a crescut cu un singur grad. Dar de altfel nici frecvența nu a crescut foarte mult, doar cu 66MHz. Se pare că Arctic Silver 2 și Arctic Silver 3 sunt foarte insensibile la temperatură.

În continuare am mai crescut FSB-ul până la 145MHz pentru a ajunge la o cifră rotundă, 2000+, sau mai precis 1668 MHz. Am crescut și voltajul procesorului până la 1.80V pentru o stabilitate mai mare a sistemului. Temperaturile au crescut și ele. Deja pastele Titan și vaselina siliconică încep să piardă teren în fața concurenței Arctic Silver.

Mai departe, singurul lucru care a rămas de făcut este să mai creștem atât FSB-ul cât și voltajul. La voltajul procesorului am atins limita maximă a plăcii de bază deoarece am setat VCore la 1.85V, iar FSB-ul a ajuns la 150MHz. Frecvența rezultată este 1725MHz, transformând procesorul într-un Athlon XP 2100+. Ca și la testul anterior, pastele Titan și vaselina siliconică deja au ajuns la limita puterilor.

Frecvența maximă de funcționare stabilă a procesorului cu fiecare din pastele utilizate. Deja se pare că am atins pragul limită al FSB-ului, peste 160MHz placa de bază nici măcar nu mai pornea. Din păcate, nici procesorul nu ar fi funcționat la o frecvență mai ridicată decât 1800MHz.

*Temperaturile din paranteză sunt măsurate cu proba termică; * Temperaturile sunt în grade Celsius

100% 3D Pur, 100% TV Pur, 100% DVD Pur, 100% Video Pur...

3D PROPHET ALL-IN-WONDER 8500 DV

3D PROPHET ALL-IN-WONDER 7500

- > **Accelerare 3D** propulsata de procesorul grafic **ATI RADEON**
- > **Solutia completa pentru editare video** (Include Ulead Video Studio 5.0 SE)
- > **Un Tuner TV stereo avansat cu VCR digital si Time-Shifting Recording**
- > **Tehnologie VIDEO IMMERSION** pentru vizualizarea perfecta a DVD-urilor
- > **Iesire digitala Dolby AC-3** (Decodorul extern AC-3 nu este inclus)
- > **Afisaj multiplu: DVI/VGA + iesire TV**

Ubi Soft SRL
Strada Johann Strauss nr. 2A, Sector 2, Bucuresti
Tel: 01-231.67.69 Fax: 01-231.67.66
e-mail: sales@ubisoft.ro

www.hercules.com

HERCULES

3DPROPHET ALL-IN-WONDER 8500DV

363\$+TVA Hercules și-a imaginat topul dotărilor multimedia

Cea mai recentă placă din familia All-In-Wonder nu mai vine direct de la ATI ci de la un producător cunoscut până acum pentru plăcile sale bazate pe chipseturi NVIDIA. Oferta celor de la Hercules se remarcă prin facilitățile multimedia deosebite, oferite cu toată generozitatea. Am rămas plăcut surprinși de numeroasele dotări ale acestei plăci, care fac din Hercules 3D Prophet All-In-Wonder 8500DV una din plăcile video complete în domeniul multimedia.

DIRECT PE PLACĂ

Primul punct deosebit prezent pe placă este lipsa adaptorului pentru monitor. Conectarea la acesta se va face prin intermediul unui adaptor VGA-DVI (inclus), astfel că nu există posibilitatea de utilizare simultană a unui monitor și a unui display care utilizează conectare DVI. Următorul lucru imediat observabil este un TV-Tuner cu 125 de canale, port input/output ca și o intrare FireWire (IEEE 1394), foarte folositoare celor ce dețin o cameră video digitală. Prin intermediul unui cablu adaptor input/output se poate conecta la placă un controller pe care se află o nouă serie de conectori: intrări și ieșiri audio-video (s-video in/out, video composite in/out, stânga audio in/out, dreapta audio in/out) plus încă un port FireWire și o mufă audio digitală (S/PDIF). Nu în cele din urmă, placa dispune de o telecomandă ATI care poate controla în întregime software-ul plăcii iar prin intermediul unei funcții de simulare a mouse-ului se poate controla chiar tot calculatorul, deși această utilizare este relativ incomodă.

PERFORMANȚE NU FOARTE SPECTACULOASE

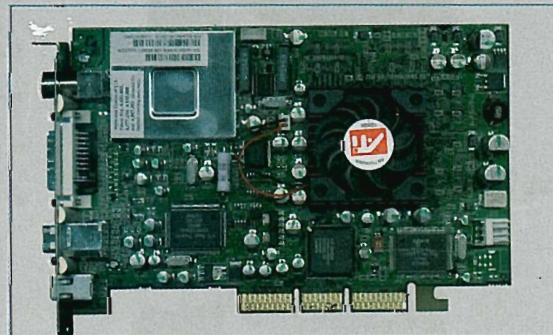
Pe partea performanțelor în jocuri trebuie să remarcăm o diferență evidentă între plăcile Radeon 8500 obișnuite și aceasta. De la început iese în evidență prin diferența frecvențelor: chipsetul este la 230MHz (față de Radeon 8500: de la 250MHz la 275MHz), iar memoria este la 190MHz (Radeon 8500: de la 250MHz la 275MHz). În teste aceste diferențe s-au concretizat într-un deficit evident de performanță dar se poate juca cursiv și fără nici o problemă orice joc. În 3D Mark 2001 (1024x768) diferența față de 3D Prophet FXD8500 LE a fost de 1104 puncte deși în rezoluție mai mare (1280x1024) diferența se reduce la 853 puncte. În Serious Sam (1600x1200) a obținut 55,1 fps mai mult cu 11,9 fps-uri decât Gainward GeForce4 MX și cu doar 4,9fps-uri mai puțin decât Gainward GeForce3TI500.

INSTALARE RAPIDĂ

Software-ul însoțitor și driverii se instalează foarte ușor prin intermediul unui singur program setup. Programul principal este binecunoscutul (pentru cei care au lucrat cu plăci video ATI) "Multimedia Center", ajuns la versiunea 7.5, care înglobează suport pentru toate funcțiile multimedia necesare: DVD, TV, Teletext, Audio-CD și Video-CD. Pe un al doilea CD găsim un alt însoțitor al plăcilor All-In-Wonder: Ulead VideoStudio 5.0 foarte util în procesarea capturilor video și chiar în realizarea capturii în sine. Când am ales programul pentru TV și am apăsat butonul pentru setarea canalelor, software-ul a detectat automat standardul "România" și a găsit canalele fără probleme. În cadrul testelor noastre am realizat capturi video după diferite posturi TV la diferite rezoluții și cu diferite codec-uri. Ne-a plăcut posibilitatea de a seta diferiți parametri (rezoluție, calitate, codec de comprimare, etc.) pentru realizarea capturilor și salvarea cu diferite nume a acestor setări. Astfel se poate alege rapid un profil dorit pentru o anumită înregistrare. Și captura după o cameră video analogică a decurs foarte bine realizând atât fișiere video cât și imagini la o calitate bună.

CONCLUZII

Un ușor overclocking ar rezolva o parte din aceste minusuri de performanță, iar pe partea de dotări nu este întrecută de nici o altă placă video actuală. Dacă sunteți un jucător împătimit, Hercules 3D Prophet All-In-Wonder 8500DV nu este ceea ce vă trebuie, însă dacă vă pasionează editarea video și funcțiile TV această placă este tot ceea ce ați putea să vă doriți.

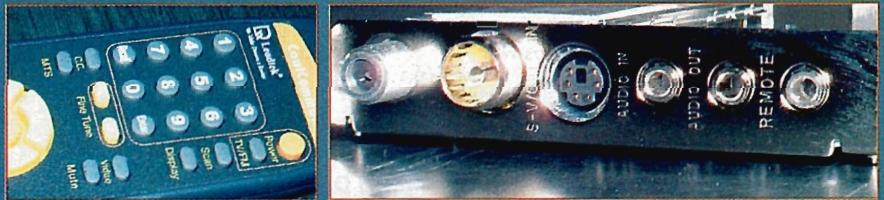
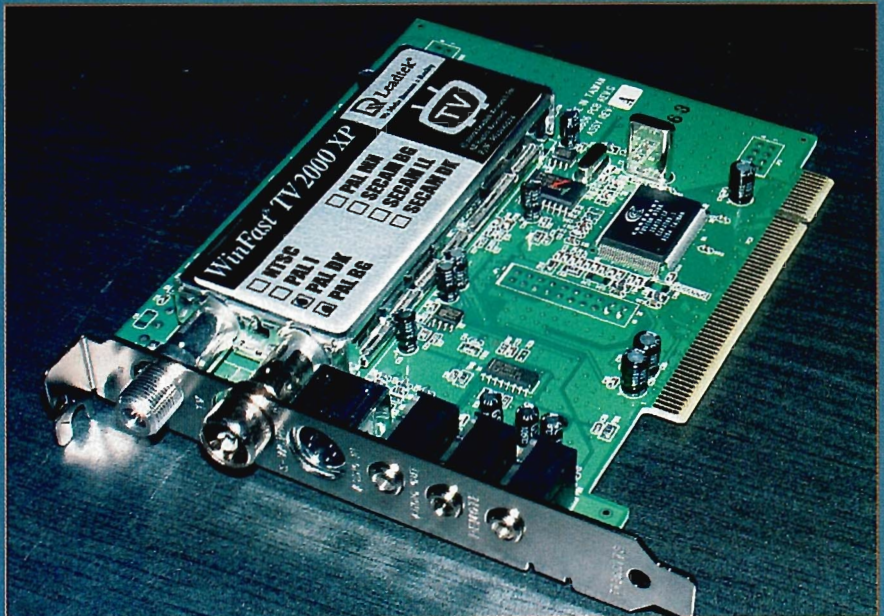

LEADTEK

WINFAST TV2000 XP

59\$+TVA Picture-in-picture pe calculator

Distribuitor: Skin Media • Tel.: 01-231.50.97 • Web: www.skin.ro

Telecomanda asigură un acces facil la software-ul tuner-ului TV și al tuner-ului radio. Conectorii: antena FM, cablul TV, S-VIDEO IN, Audio-In, Audio-Out, conectarea receiver-ului pentru telecomandă

Testele de produse ale acestei luni au inclus un TV/FM Tuner produs de Leadtek. Continuator al seriei începute de WinFast TV2000, acesta dispune de standardele PAL B/G și PAL D/K astfel încât nu veți fi nevoiți să mai realizați operații suplimentare de trageri în bandă cum am întâlnit la alte tipuri de TV-Tunere. WinFast TV 2000XP este însoțit de o antenă FM, un cablu S-video și video composite, un cablu audio (necesar conectării TV-Tunerului la mufa line-in a plăcii audio), telecomandă, două baterii, receiverul pentru telecomandă (ce se introduce direct în tuner, nu într-un port USB așa cum am întâlnit la alte unități) și un CD cu drivere și utilități. Telecomanda are un design ergonomic și este dotată cu toate funcțiile necesare, controlând atât TV-Tunerul cât și radio-tunerul. Raza de acțiune a telecomenzii este bună (atenție unde vă lipiți receiverul pentru a oferi o cât mai bună comunicare cu telecomanda). Are inclus și un radio-tuner FM care s-a comportat foarte bine în timpul testelor noastre având un software ergonomic și ușor de folosit.

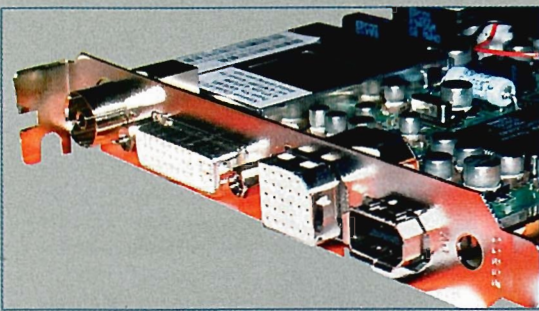
RECEȚIONARE TV

Receționarea canalelor s-a făcut fără probleme iar setarea lor este foarte facilă grație programului bine realizat. Sunt astfel scanate toate posturile fiind reținute și salvate automat

Player-ul software al tuner-ului TV

toate cele prinse. O funcție foarte interesantă este "picture in picture" ce permite urmărirea unui al doilea post, simultan cu cel principal. Prin intermediul software-ului însoțitor, TV-Tunerul poate fi programat să realizeze capturi video într-o anumită perioadă de timp ținând loc de VCR. Rezoluția capturilor poate fi până la 640x480 iar din fereastra de setări a capturilor se poate modifica limita de timp sau de spațiu pentru fișierul video rezultat și se alege atât codecul video (MPEG I și II) cât și cel audio. Software-ul este realizat în spiritul noului Windows XP, integrându-se perfect în decor. Producătorul recomandă un sistem minim Pentium II 300 MHz cu 16MB RAM dar eu sugerez un minim de 64MB pentru o utilizare optimă. Pentru cei care nu vor să scape o emisiune TV când lucrează la calculator sau vor să folosească PC-ul pe post de VCR, WinFast TV 2000XP poate fi soluția pe care o cauți.

Conectori TV, DVI, port input/output, FireWire.

Telecomanda ATI

Memoria Samsung de 5ns

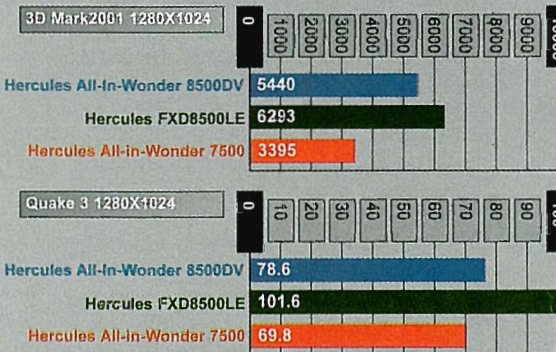
Tunerul TV care vă transformă PC-ul în televizor

Controller cu conectori audio in/out, S-video in/out, video composite in/out, FireWire și S/PDIF IN.

Scanarea programelor relevă posibilitățile Tuner-ului de a prinde toate canalele deși unele nu au o claritate deosebită.

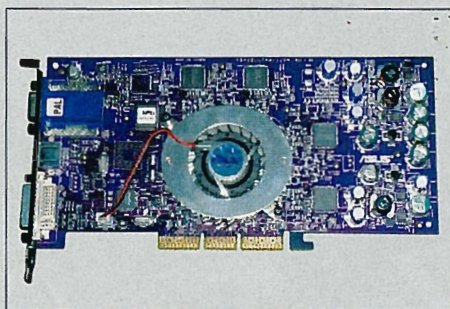
Detalii tehnice	Rezultate teste	Evaluare (puncte)
Chipset	Radeon8500	3DMark2001SE 1280 558.4
Memorie	64Mb DDR (4ns)	1600 4201
Video In	da	Quake 3 1280 114.4
Frecvență chipset	230MHz	1600 78.6
Frecvență memorie	190MHz	Video Mark 1873
Dual Head	da	Q735, P449, F689
TV-Out	da	Serious Sam 1280 73.5
DVI	da	1600 55.1

Performanță	Dotări	Verdict	Contact
1.285	0.03	1.315	Distribuitoare: Ubisoft
			Web: www.hercules.com
			Telefon: 01-231.67.69
			Preț/Garanție: 369\$/36 luni

GeForce4 Ti4600 ASUS V8460Ultra Ti4600

TI4600 VINE ȘI DE LA ASUS

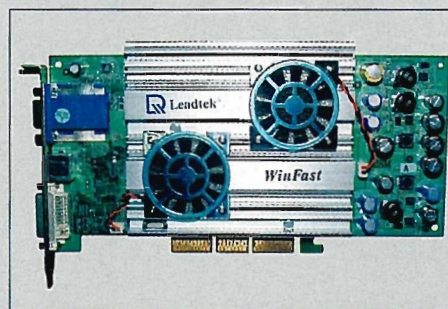
GeForce4 Ti4600 a fost implementat de Asus în placa video V8460 Ultra. Aceasta are culoarea mov iar coolerul nu este așa frumos și nici nu pare foarte eficient pentru overclocking. Acesta nu va fi posibil și din cauza lipsei complete a coolerelor de pe memorii.

Placa este dotată cu 128 MB DDR la 4ns, TV-Out și DVI (pentru conectarea monitorelor LCD). Frecvența memoriei este de 650 MHz (325MHzx2) iar a chipsetului de 300MHz. În 3DMark 2001(1024x768) a obținut scorul de 10036 de puncte foarte

aproape de Leadtek WinFast A250 (10096 puncte) iar în Quake3 (1024x768) a reușit 213,1 FPS. Pachetul bogat este compus din: CD cu drivere, software-ul AsusDVD, jocurile Aquanox și Midnight GT, cabluri, un adaptor din DVI în VGA (foarte util celor ce doresc să folosească două monitoare CRT simultan, lucru posibil datorită tehnologiei nView). Este o placă foarte rapidă, având însă doar chipset-ul ca principal atu. Prețul rămâne încă prohibitiv pentru un gamer român.

Detalii tehnice		Rezultate teste		Evaluare (puncte)	
Chipset	GeForce4 Ti4600	3DMark2001SE	1280 8489	Performanță	2.046
Memorie	128Mb DDR (4ns)		1600 6917	Dotări	0.01
Video In	nu	Quake 3	1280 182.5	Verdict	2.056
Frecvență chipset	300MHz		1600 141.8	Contact	
Frecvență memorie	650MHz	Video Mark	2260	Distribuitor	ICG-Romsoft
Dual Head	da	Q784, P875, F600		Web	www.icg.com.ro
TV-Out	da	Serious Sam	1280 123.3	Telefon	01-224.03.33
DVI	da		1600 96.8	Pret	465\$

GeForce4 Ti4400 Leadtek A250TD
BI-TURBO LA TI4400

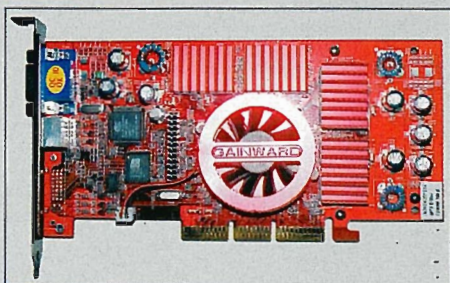
A250TD este bazată pe GeForce4 Ti4400, fratele mai mic al GPU-ului GeForce4 Ti4600. Acesta are o lățime de bandă a memoriei de 8,8Gb/s față de cei 10,4Gb/s de care beneficiază GeForce4 Ti4600. A250TD are designul identic cu cel al plăcii WinFast

A250 Ultra iar performanțele în jocuri sunt excelente reușind un scor de 9646 puncte în 3DMark2001 la rezoluția 1024x768. Placa vine însoțită de două jocuri: Gunlok și Dronez, iar pe CD-ul cu drivere găsim programul WinFastDVD. Cunoscutul WinFox2

asigură o interfață prietenoasă cu setările plăcii video, iar în cazul acestei plăci este chiar de mare ajutor dacă vrem să realizăm un overclocking pentru o perioadă scurtă, deoarece coolerul (care merită premiul pentru cel mai bun cooler de pe o placă video) permite mărirea frecvenței la chipset și la memorie substanțial. WinFast A250TD este cu siguranță visul oricărui gamer (după plăci bazate pe Titanium 4400) dar din păcate și prețul pentru această categorie este proporțional cu performanța.

Detalii tehnice		Rezultate teste		Evaluare (puncte)	
Chipset	GeForce4 Ti4400	3DMark2001SE	1280 8007	Performanță	1.936
Memorie	128Mb DDR		1600 6391	Dotări	0.02
Video In	nu	Quake 3	1280 176.6	Verdict	1.956
Frecvență chipset	275MHz		1600 134.2	Contact	
Frecvență memorie	550MHz	Video Mark	2250	Distribuitor	SkIn Media
Dual Head	nu	Q779, P870, F600		Web	www.skIn.ro
TV-Out	da	Serious Sam	1280 116.1	Telefon	01-231.50.97
DVI	da		1600 89.3	Pret/Garanție	322\$/24luni

GeForce3 Ti500 Gainward GeForce3 Ti500 Power Pack
FURIA ROȘIE TURBO

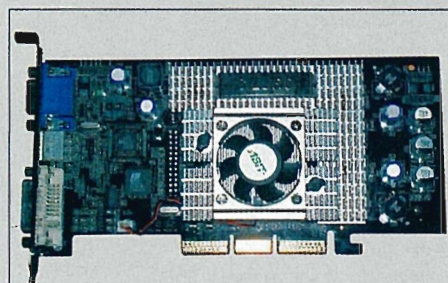
Produsul firmei Gainward se remarcă prin culoarea roșie și cooler-ul cu design ingenios. În pachet se află două CD-uri, unul cu drivere NVIDIA și unul cu software (InterVideo, WinDVD). Este dotată cu 128 MB DDR protejați de radiatoare (evident tot roșii), dar această can-

titate mare de memorie se justifică numai în rezoluții foarte mari. PowerStrip a raportat frecvența chipsetului de 210MHz și a memoriei de 480MHz (2 x 240MHz). Memoriile au viteza de 3,8ns și este o placă video ce oferă posibilității destul de mari de overclocking. În

timpul testelor, s-a comportat impecabil având rezultate foarte bune. În 3DMark2001 (1024x768) a obținut 7557 iar cu noul test 3DMark2001SE (1200x1024) 6259 puncte. În Quake3 la rezoluția maximă (1600x1200), cu setările High Quality a trecut de bariera de 100fps și nici măcar Serious Sam pe rezoluție de 1600x1200 nu a reușit să provoace greutăți acestei plăci. Încă o dată chipsetul Ti500 își arată valoarea, demonstrând că având o implementare bună poate obține rezultate remarcabile.

Detalii tehnice		Rezultate teste		Evaluare (puncte)	
Chipset	GeForce3 Ti500	3DMark2001SE	1280 6259	Performanță	1.500
Memorie	128Mb RAM (3.8ns)		1600 4968	Dotări	0.015
Video In	nu	Quake 3	1280 140.8	Verdict	1.515
Frecvență chipset	240MHz		1600 102.1	Contact	
Frecvență memorie	500MHz	Video Mark	2195 -	Distribuitor	CARO Grup
Dual Head	nu	Q785, P809, F600		Web	www.caro.ro
TV-Out	da	Serious Sam	1280 82.5	Telefon	01-313.71.09
DVI	nu		1600 60	Pret/Garanție	233\$/36 luni

Titanium200 Abit Siluro GeForce3 Ti200
MEMORIE DE 4NS ȘI IEȘIRE DVI

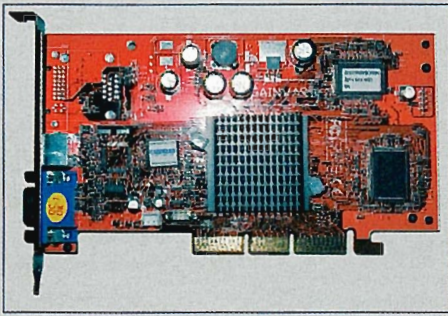
Abit a ales culoarea neagră pentru placa sa cu chipset GeForce3 Ti200 din seria Siluro. Aceasta este dotată cu 64MB DDR la 4ns la o frecvență de 400MHz (2x200MHz) în timp ce frecvența chipsetului este de 175MHz. În teste s-a comportat

bine iar instalarea a decurs fără nici o problemă. Memoria de 4ns permite overclocking, dar rezultatele, chiar dacă sunt foarte bune, nu sunt pe măsura riscurilor asumate. Într-un eventual overclocking frecvența chipsetului poate fi ridicată până

aproape de 230MHz iar a memoriei până la 450 MHz. Performanțele în teste au fost normale pentru chipsetul GeForce3 Ti200 obținând în 3DMark2001 a obținut 6757 puncte în rezoluția de 1024x768 și 5263 puncte în rezoluția de 1280x1024. Placa Siluro GeForce3 Ti200 vine în trei versiuni: simplă, cu terminația "V" dotată cu video out iar modelul "DVI-I" are video-out și DVI-I. Placa testată de noi este versiunea Siluro GeForce3 Ti200DVI și este însoțită de trei cabluri pentru TV-Out și un CD cu drivere și cunoscutul WinDVD.

Detalii tehnice		Rezultate teste		Evaluare (puncte)	
Chipset	GeForce3 Ti200	3DMark2001SE	1280 5346	Performanță	1.290
Memorie	64Mb (4ns)		1600 4102	Dotări	0.015
Video In	nu	Quake 3	1280 117.4	Verdict	1.305
Frecvență chipset	175MHz		1600 83.6	Contact	
Frecvență memorie	200MHz	Video Mark	2197	Distribuitor	Tape Computer
Dual Head	nu	Q782, P815, F600		Web	www.tape.ro
TV-Out	da	Serious Sam	1280 69.7	Telefon	01-330.57.83
DVI	da		1600 50.1	Pret/Garanție	169\$/12 luni

GeForce4 MX440 Gainward GeForce4 MX Power Pack MX440 PLIN DE PUTERE

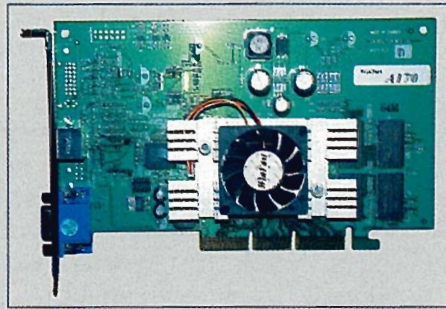

Strategia de marketing a Gainward a fost să-și coloreze plăcile în roșu însă chiar dacă dă bine, culoarea nu are nici o legătură cu performanța. Placa dispune de memorie 64 MB DDR produsă de Samsung ce rulează la o viteză de de 5ns. Memoria nu este

dotată cu un sistem de răcire iar răcirea chipsetului se realizează doar printr-un simplu radiator. Lipsa răcirii active lămurește pe deplin asupra posibilităților reduse de overclocking. Rezultatele obținute se apropie de cele obținute de Abit și

de Leadtek GeForce4MX (prezentate în XPC29 și XPC30) dar nu reușește să le depășească. În 3DMark2001 punctajul la rezoluția de 1024x768 a fost de 5636 iar la 1280x1024 a reușit un scor de 4212 puncte. În Serious Sam a avut rezultate bune, mișcându-se cursiv la rezoluția maximă de test (1600x1200) cu 43fps iar în rezoluția de 1280x1024 a avut 60,2fps. Punctul slab al plăcii rămâne lipsa unei răcirii eficiente atât a chipsetului cât și a memoriilor în timp ce TV-Out este singura dotare hardware.

GeForce4 MX420 Leadtek A170 TH ZBIOS TE APĂRĂ DE PROBLEME

GeForce4 MX420 este cea mai ieftină soluție din clasa GeForce4MX. Are o lățime de bandă a memoriei de 2,7Gb/s (GeForce4 MX460 are 8,8Gb/s iar GeForce4 MX440 are 6,4GB/s) și poate procesa 31 de milioane de triunghiuri pe secundă. Soluția de

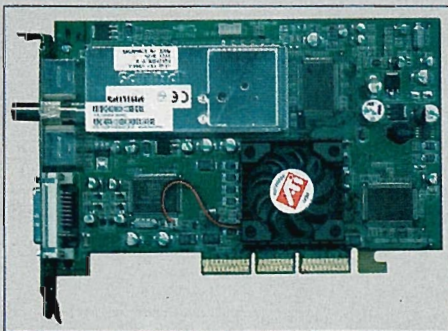
la Leadtek bazată pe acest GPU este foarte bine dotată atât din punct de vedere hardware cât și software. Producătorul a introdus o serie de tehnologii noi menite să protejeze placa de eventuale probleme. ZBIOS prin care BIOS-ul plăcii

grafice este protejat prin împărțirea sa în două: o parte primară și una secundară numită "Backup BIOS". Când cel principal este afectat de un virus sau de un alt eveniment distructiv, ZBIOS face backup automat în mod transparent pentru utilizator. Placa este dotată cu monitorizare hardware și cu 3 LED-uri ce indică eventuale erori. Prin intermediul softwareului WinFox 2 putem monitoriza placa în overclocking. A170 TH este recomandată pentru cei ce vor înlocuitor pentru GeForce2 MX.

Detalii tehnice		Rezultate teste		Evaluare (puncte)	
Chipset	GeForce4 MX440	3DMark2001SE	1280 4262	Performanță	1.120
Memorie	64Mb RAM (5ns)		1600 3163	Dotări	0.005
Video In	nu	Quake 3	1280 104.6	Verdict	1.125
Frecvență chipset	275MHz		1600 73.6	Contact	
Frecvență memorie	400MHz	Video Mark	2206	Distribuitor	CARO Grup
Dual Head	nu	Q784, P940, F481		Web	www.caro.ro
TV-Out	da	Serious Sam	1280 60.2	Telefon	01-313.71.09
DVI	nu		1600 43	Pret/Garanție	114\$/36 luni

Detalii tehnice		Rezultate teste		Evaluare (puncte)	
Chipset	GeForce4 MX 420	3DMark2001SE	1280 2602	Performanță	0.748
Memorie	64 Mb SDR (5ns)		1600 1758	Dotări	0.01
Video In	nu	Quake 3	1280 57.1	Verdict	0.758
Frecvență chipset	250MHz		1600 38	Contact	
Frecvență memorie	166MHz	Video Mark	2205	Distribuitor	Skin Media
Dual Head	nu	Q784, P940, F480		Web	www.skin.ro
TV-Out	da	Serious Sam	1280 39.1	Telefon	01-231.50.97
DVI	nu		1600 27.1	Pret	97\$

Radeon7500 Hercules 3D Prophet All-in-Wonder 7500 TUNER DE CALITATE

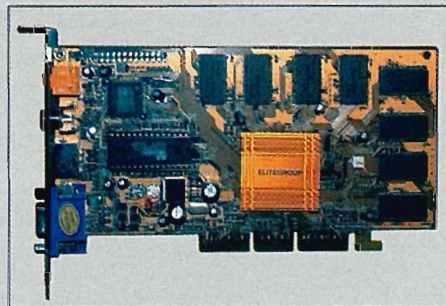

Bazată pe chipsetul Radeon 7500, această placă ne oferă, în primul rând, condiții foarte bune de editare video. Vine în pachet cu software-ul de editare video Ulead Video Studio 5.0 care permite realizarea de

filme fără să știm prea multe despre acest domeniu. Recomand totuși să realizați captura cu softul ATI, care salvează direct în format mpg2 și nu în avi cum face inițial software-ul celor de la Ulead (economisind

astfel spațiu pe HDD). TV-Tunerul încorporat s-a comportat foarte bine (suportând standardele românești) și a detectat fără probleme toate posturile transmise prin cablu. Ne-a plăcut facilitatea de a transforma desktop background-ul în TV, posibilitatea de a revedea ultimele secvențe atunci când te uiți la TV și modul de a programa înregistrarea la anumită oră și dată. În testele de performanță, chiar dacă nu a excelat, placa 3D Prophet All in Wonder 7500 s-a comportat onabil.

SiS315 EagleTec SiS315 PERFORMANȚE 3D EXTRA REDUSE

Placa celor de la Eagletec este realizată pe baza chipsetului SiS315 și este dotată cu 64MB (producătorul memoriei este WMX) la 7ns. Dotările sunt medii dar performanțele în teste au fost foarte stabe comparativ cu celelalte plăci video

testate de noi, iar la instalarea driverilor programul de setup a schimbat background-ul desktop-ului fără să ne ofere posibilitatea de a alege. Placa dispune de TV-Out, S-Video și conectori 3DVR (pentru ochelari 3D) și este însoțită de un CD ce

conține driveri și player-ul WinDVD. Cu toate că am putut schimba rezoluția ecranului la valori mai mari, testele noastre nu au reușit să pornească la rezoluțiile noastre standard de testare. În 3DMark2001 (1024x768) placa a obținut doar 1408 puncte, iar în rezoluția de 1280x1024 scorul a fost de 1055 puncte, fiind de peste șapte ori mai slab decât un GeForce4 Ti4600. În timpul testelor am remarcat momente când placa înregistra doar 4-5 FPS. Este doar o soluție ieftină cu TV-Out și conectori 3DVR.

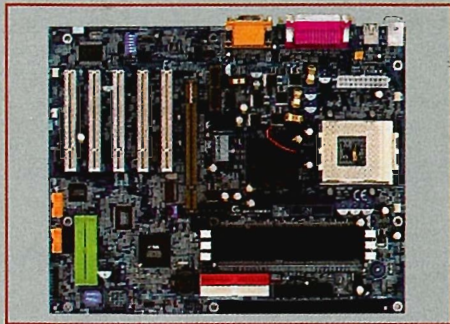
Detalii tehnice		Rezultate teste		Evaluare (puncte)	
Chipset	Radeon7500	3D Mark 2001	1024 4689	Performanță	-
Memorie	64Mb		1280 3525	Dotări	0.03
Video In	da	Quake 3	1024 105.1	Verdict	-
Frecvență chipset	250MHz		1280 66.8	Contact	
Frecvență memorie	180MHz	Video Mark	2090 -	Distribuitor	UbiSoft
Dual Head	da	Q740 P820 F520		Web	www.hercules.com
TV-Out	da			Telefon	01-231.67.69
DVI	da			Pret/Garanție	189\$/36 luni

Detalii tehnice		Rezultate teste		Evaluare (puncte)	
Chipset	SiS315	3DMark2001SE	1024 1464	Performanță	-
Memorie	64Mb		1280 1057	Dotări	0.015
Video In	nu	Quake 3	1024 33.6	Verdict	-
Frecvență chipset	143MHz		1280 -	Contact	
Frecvență memorie	160MHz	Video Mark	-	Distribuitor	ICG-Romsoft
Dual Head	nu	Q-, P-, F-		Web	www.icg.com.ro
TV-Out	da	Serious Sam	1280 -	Telefon	01-224.03.33
DVI	nu		1600 -	Pret	N/E

AMD761 Gigabyte GA-7DXR+
AMD761 LA LUCRU

Placa Gigabyte GA-7DXR+ este bazată pe chipsetul AMD761 și este versiunea mult îmbunătățită a plăcii GA-7DXR. Placa dispune de 4 porturi USB 2.0 (suport asigurat de NEC D720100AS1), plus două USB1.1 dintr-un total de maxim 8 USB. Gigabyte a dotat placa cu sunet de calitate prin Creative CT5880. Prin intermediul controllerului Promise PDC20276 se poate realiza striping sau mirroring HDD-uri fără

să fim nevoiți să plătim foarte mult pentru acest lucru, aceasta fiind o versiune lite dar ce asigură toate facilitățile de care are nevoie un user obișnuit. Setarea multiplicatorului se poate realiza numai din dipswitch-uri iar din BIOS se pot modifica valorile FSB-ului între 100 și 250. Cei ce doresc o placă cu chipset AMD761 trebuie să se gândească la această excelentă soluție de la Gigabyte.

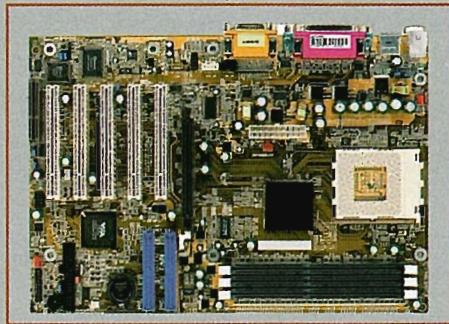

Detalii tehnice		
Chipset	AMD761	
FSB	200/266	
AGP/PCI/ISA	1/5/0	
AMR/CNR/ACR	0/0/0	
Tip memorie	DDR200/266	
Memorie maximă	3Gb (3 DIMM)	
USB	6/8	
Northbridge	AMD761	
Southbridge	VT82C686B	
ATA	133(RAID)/100/66	
Audio	Creative CT5880	
RAID	da - PDC20276	
Extra	Dual BIOS, LiveBIOS, 4USB 2.0	
Overclocking		
Modificare FSB	100-250 (din 1 în 1)	
Modificare multiplicator	nu	
Modificare voltaj	1,100-1,850 (pas 0,025V)	
Setări (BIOS/amper/dipswitch) da/nu/da		
Dotări speciale:	Voltaj DDR 2.73, 2.83 Voltaj AGP 1.6, 1.7	
Teste		
Quake3	640x480	216.3
Serious Sam	640x480	143.3
3DMark2001SE	640x480	8362
SiSoft Sandra	Mem. Int.	1930
	Mem. Float	1781
	CPU Dhrystone	4251
	CPU Whetstone	2133
	Disk	26756
PC Mark 2002	CPU	4583
	Memorie	2941
Evaluare (puncte)		
Performanțe Jocuri		0.649
Performanțe sintetice		0.729
Dotări		0.048
Verdict		1.427
Contact		
Distributor	UltraPro	
Telefon	01-211.70.90	
Web	www.ultrapro.ro	
Garantție	3 ani	
Pret	105\$	

KT266A DFI AD73 Pro
PERFORMANȚE DE TOP

Implementarea chipsetului KT266A făcută de DFI pe placa AD73 Pro este una foarte reușită din punct de vedere al performanțelor obținute în testele noastre. Chiar dacă nu strălucește la capitolul layout (conectorii IDE fiind prost amplasați, încurcând placa video) și nu are dotări extraordinare, AD73 Pro reușește să facă o impresie bună. North bridge-ul nu are răcire activă așa cum am fost obișnuiți cu alte soluții

dar spațiul liber din jurul socketului ne permite folosirea unui cooler mare. Placa are în dotare și conectori wake-on-lan și wake-on-ring, foarte utili dacă dispuneți de placă de rețea sau modem cu suport pentru aceste facilități. Va mai puteți îmbunătăți performanța acestei plăci și prin utilizarea RAID-ului de care AD73 Pro dispune. Oferă stabilitate foarte bună și performanțe excelente pentru KT266A.

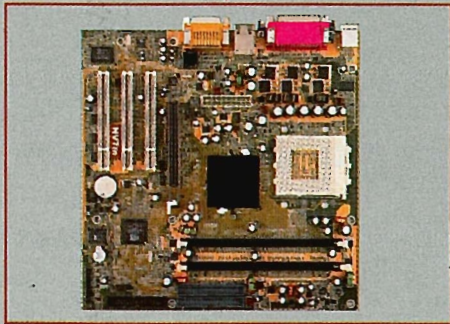

Detalii tehnice		
Chipset	KT266A	
FSB	200/266	
AGP/PCI/ISA	1/5/0	
AMR/CNR/ACR	0/1/0	
Tip memorie	DDR200/266	
Memorie maximă	3Gb (3 DIMM)	
USB	2/4	
Northbridge	KT266A	
Southbridge	VT8233ACD	
ATA	133/100/66	
Audio	AC97	
RAID	nu	
Extra	wake-on-lan, wake-on-ring	
Overclocking		
Modificare FSB	100-250 (din 1 în 1)	
Modificare multiplicator	nu	
Modificare voltaj	1,500-1,850 (pas 0,025V)	
Setări (BIOS/amper/dipswitch) da/nu/nu		
Dotări speciale:	nu	
Teste		
Quake3	640x480	232.2
Serious Sam	640x480	155.6
3DMark2001SE	640x480	8616
SiSoft Sandra	Mem. Int.	2028
	Mem. Float	1932
	CPU Dhrystone	4218
	CPU Whetstone	2113
	Disk	25121
PC Mark 2002	CPU	4624
	Memorie	3126
Evaluare (puncte)		
Performanțe Jocuri		0.690
Performanțe sintetice		0.745
Dotări		0.012
Verdict		1.448
Contact		
Distributor	Tape Computer	
Telefon	01-330.57.83	
Web	www.tape.ro	
Garantție	36 luni	
Pret	85\$	

nForce 420D Abit NV7m
FĂRĂ OVERCLOCKING

Placa cu chipset nForce420D propusă de Abit este format microATX și are doar 3 sloturi PCI și două DIMM-uri. Este dotată cu sunet de calitate și placă de rețea, astfel că cele 3 PCI-uri se pot dovedi suficiente. O singură observație ar fi de făcut în privința layout-ului: așezarea conectorilor de alimentare poate duce, în cazul multor carcasa, la situația în care firele de alimentare trec pe deasupra ventilatorului

de pe coolerul procesorului împiedicând astfel o bună ventilație. În BIOS am avut surpriza să nu găsim nimic care să permită overclockingul, iar la memorie am găsit doar posibilitatea de a seta CAS2 sau CAS2.5 și o setare pentru DIMM timing cu două opțiuni: Optimal sau Aggressive. Prețul bun, dotările suficiente pentru userul normal recomandă această placă drept o alegere bună pentru o soluție NForce value.

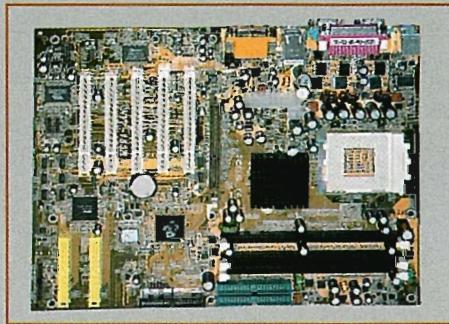

Detalii tehnice		
Chipset	nForce420D	
FSB	200/266	
AGP/PCI/ISA	1/3/0	
AMR/CNR/ACR	0/0/0	
Tip memorie	DDR200/266	
Memorie maximă	1Gb (2 DIMM)	
USB	4/4	
Northbridge	nForce420	
Southbridge	MCP-D	
ATA	100	
Audio	NVIDIA Codec 5.1	
RAID	nu	
Extra	LAN Realtek 8201L	
Overclocking		
Modificare FSB	-	
Modificare multiplicator	-	
Modificare voltaj	-	
Setări (BIOS/amper/dipswitch) da/nu/nu		
Dotări speciale:	-	
Teste		
Quake3	640x480	231.7
Serious Sam	640x480	154.9
3DMark2001SE	640x480	8632
SiSoft Sandra	Mem. Int.	1875
	Mem. Float	1823
	CPU Dhrystone	4200
	CPU Whetstone	2127
	Disk	25072
PC Mark 2002	CPU	4678
	Memorie	3172
Evaluare (puncte)		
Performanțe Jocuri		0.689
Performanțe sintetice		0.735
Dotări		0.02
Verdict		1.445
Contact		
Distributor	Tape Computer	
Telefon	01-330.57.83	
Web	www.tape.ro	
Garantție	24 luni	
Pret	142\$	

nForce415 Abit NV7-133R
DOTĂRI FOARTE BUNE

Bazată pe chipsetul nForce415, NV7-133R a avut rezultate bune, dar această placă se remarcă mai ales prin dotarea excelentă de care dispune. Am remarcat mulțimea de porturi USB: placa dispune de 4 porturi USB1.1 și două USB2.0, standard din ce în ce mai folosit de tot mai multe device-uri. Din layout-ul plăcii care dispune de patru găuri în jurul socketului, se vede că este posibilă folosirea unui cooler

foarte mare facilitând overclockingul. În schimb așezarea slotului AGP poate crea mari probleme dacă aveți o placă GeForce4 Ti, fiind așezat în linie cu un condensator cam înalt. Tot placa video obstrucționează accesul optim la sloturile de memorie. Abit a mai dotat placa și cu Raid și suport pentru rețea. Placa este foarte bună pentru cei ce doresc să fie în pas cu tehnologia.

Detalii tehnice		
Chipset	nForce415	
FSB	200/266	
AGP/PCI/ISA	1/5/0	
AMR/CNR/ACR	0/0/0	
Tip memorie	DDR200/266	
Memorie maximă	1.5Gb (3 DIMM)	
USB	6/8	
Northbridge	nForce415	
Southbridge	MCP-D	
ATA	133/100/66	
Audio	NVIDIA Codec 5.1	
RAID	da	
Extra	2USB 2.0, placă rețea, SP/DFE input/output	
Overclocking		
Modificare FSB	100-200 (din 1 în 1)	
Modificare multiplicator	nu	
Modificare voltaj	+3%	
Setări (BIOS/amper/dipswitch) da/nu/nu		
Dotări speciale:	FSB Ratio (CPU:AGP), CPU Ext. Clock	
Teste		
Quake3	640x480	231.6
Serious Sam	640x480	155
3DMark2001SE	640x480	8628
SiSoft Sandra	Mem. Int.	1872
	Mem. Float	1817
	CPU Dhrystone	4243
	CPU Whetstone	2126
	Disk	25291
PC Mark 2002	CPU	4678
	Memorie	3181
Evaluare (puncte)		
Performanțe jocuri		0.689
Performanțe sintetice		0.737
Dotări		0.048
Verdict		1.474
Contact		
Distributor	Tape Computer	
Telefon	01-330.57.83	
Web	www.tape.ro	
Garantție	24 luni	
Pret	140\$	

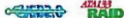
- LAN
- Dual BIOS™
- ATA133 RAID
- USB 2.0
- DDR333+

7VRXP *KT333* Motherboard

The Power for Speed

Brand-new design for AMD Athlon™ XP processor

DDR 333+

GA-7VRXP VIA KT333/8233A(CE) Chipset

- Socket A for AMD Athlon™/AMD Athlon™ XP/Duron™ processors
- World leading **DDR 333** memory support
- **8** USB ports (4 USB2.0) for widely expansion
- **Round corner PCB plate design** for better solidness, better appearance
- Ethernet 10/100Mb LAN on board
- High Quality **Creative PCI Sound** and 5.1-channel support via S/P DIF output
- GIGABYTE patented **DualBIOS™** Technology
- **Rich in Overclocking** features via BIOS setting

P4 Titan DDR

GA-8IRXP Intel 845 Chipset

- Socket 478 for Intel® new 0.13 micro-process and classic Pentium® 4 processor
- Provides **8** USB connectors (4 by NEC USB 2.0 controller)
- Promise advanced **AIA 133 RAID 0,1** support.
- Intel® **PRO/100 VE** Network Connection
- GIGABYTE patented **DualBIOS™** Technology
- **Rich in Overclocking** features via BIOS setting

New Leader in Graphics Accelerator MAYA

RADEON 8500 Deluxe AP64D-H

- Powered by ATI **RADEON™ 8500** Graphic Engine 64MB DDR SDRAM
- Advanced **Cooling Feedback System** and double side fansink
- **V-Tuner** For Hardware monitor / performance overdriving
- **HYPER Z™ II** technology increases memory bandwidth up to 11 GB/sec
- Supports **DDR SDRAM** memory at 275 MHz, providing 8.8 GB/sec of memory bandwidth
- Improved **RAMDAC** speed of 400MHz

GA-7DXR+
"Editor's Recommended"
DSSV Power Report
Mar. 2001, Japan

GA-7VRXP/8IRXP
"Gold Award 2002"
OCWorkbench,
Feb. 2002, Singapore

GA-8IRXP
"Editor's Choice"
Motherboards Home World
Website,
Feb. 2002, USA

GA-8IRXP
"No.1" / "No.4"
CHIP, Feb. 2002
Czech

GA-8IRXP
"Editor's Choice"
Tweak Town Website,
Feb. 2002, Australian

GA-8IRXP
"Editor's Choice Gold Award"
VR-Zone Website,
Feb. 2002, Singapore

GA-8IRXP
"Editor's Choice"
PC DIY, Feb. 2002,
Taiwan

GA-8IRXP
"TestWinner"
CHIP on line, Jan. 2002,
Germany

Taiwan Symbol of
Excellence
1996-2002
5 Years in a row

June 3-7, 2002
See you at Hall 2
Booth no: E141-144, 1141-1144,
163-166, 167-170

* These speed settings are not guaranteed by GIGABYTE.
- The specification and pictures are subject to change without notice.
- All trademarks and logos are the properties of their respective holders.
- Any overclocking is at user's risk. Giga-Byte Technology shall not be responsible for any damage or instability to your processor, motherboard, or any other.

K Tech Electronics
Tel.: +401.224.45.35
Fax: +401.224.55.86
www.ktech.ro
www.ultrapro.ro

Caro Group srl
Tel.: +401.3137109,
3137110, 3137111
www.caro.ro

ELKOTech Romania
Tel.: +40(1).224.60.94/95/96
3137110, 3137111
www.elko.ro

TORNADO SISTEMSI/BOXCOM, ROMANIA
Tel.: +40 1 312 75 07
Fax: +40 1 312 98 20
www.tornado.ro

GIGABYTE™
TECHNOLOGY

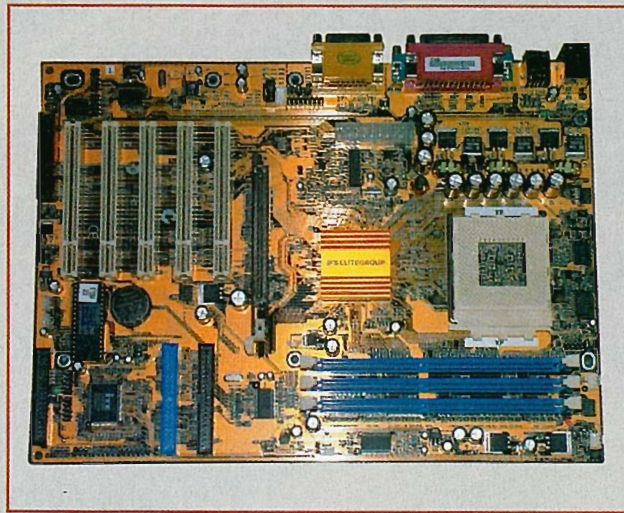
www.gigabyte.com.tw

MC&CD MEDIA
www.ergona-mccd.ro

SIS745 ECS K7S6A

PRIMUL SiS745 TRIMIS LA LUCRU

Lansarea chipsetului SiS735 a însemnat apariția unui concurent serios pentru chipseturile VIA, dar din păcate nu foarte mulți producători de plăci de bază nu s-au grăbit să implementeze acest chipset ieftin și bun. Unul dintre acești puțini producători a fost și ECS care acum la apariția noului SiS745 nu a scăpat ocazia și a implementat primul astfel de

chipset pe placa K7S6A. SiS745 este un singur chipset deci nu vom găsi pe placă obișnuitele northbridge și southbridge. Layoutul plăcii este bine realizat, spațiul mare din jurul socketului permițând utilizarea unui cooler foarte mare. ECS a marcat direct pe placă tot ce este necesar scutind utilizatorul de consultarea manualului când

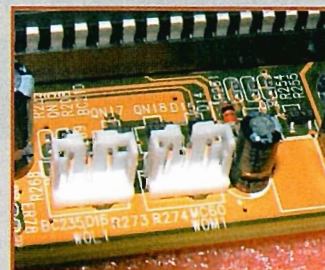
trebuie făcută o mică modificare. Placa este dotată cu DIMM-uri ce permit un maxim de 1 GB de memorie DDR333 sau 1,5 GB de memorie DDR266/DDR200. Placa dispune de 5 sloturi PCI, două USB1.1 iar netul este asigurat de codecul AC97. Setările se realizează din BIOS sau din jumperi. Din BIOS putem schimba FSB-ul dar suntem constrâni la valori prestabilite: 100, 103, 107, 110, 112, 124, 133, 137, 143, 147, 150, 160. Voltajul procesorului îl putem modifica între 1,100v și 1,850v în pași de 0,025v. K7S6A a demonstrat pe parcursul testelor o stabilitate foarte bună datorată în special chipsetului SiS745 recunoscut pentru această calitate a sa. Rezultatele au fost bune, obținând în 3DMark2001 8396 de puncte, în Quake3 pe setarea "normal" a reușit 223,7 fps iar pe "fastest" 247,3 FPS. ECS a realizat această placă fără multe opțiuni pentru a oferi o soluție cât mai ieftină și cu performanțe cât mai bune și în mare măsură a reușit. Pentru cei ce vor stabilitate la un preț mic, K7S6A poate fi o opțiune viabilă.

Multiplicare industrială de CD-uri și CD ROM-uri

- Realizări CD-uri personalizate și cărți de vizită pe CD
- Multiplicare DVD, casete video, casete audio
- Imprimare OFFSET imagine similară unei fotografii
- Producție filme offset
- Design

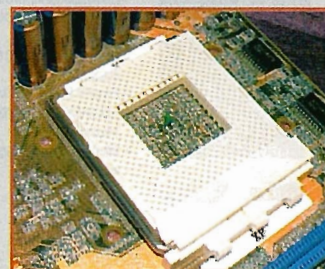
Chipset-ul SiS745 peste care era lipit un radiator

Conectorii Wake on Lan și Wake on Ring cu care placa este dotată

Conectorii IDE sunt bine plasați, neîncurcându-se cu alte componente

Socket-ul este aerisit, permițând instalarea unui cooler mare.

Plasarea conectorului de alimentare implică trecerea cablului peste cooler

Slot-ul AGP nu se încurcă cu DIMM-urile oferind acces ușor la memorie

Detalii tehnice		
Chipset	SiS745	
FSB	200/266	
AGP/PCI/ISA	1/5/0	
AMR/CNR/ACR	0/1/0	
Tip memorie	DDR200/266/333	
Memorie maximă	1.5Gb (3 DIMM)	
USB	2/4	
Northbridge	SiS745	
Southbridge	nu	
ATA	100/66	
Audio	AC97	
RAID	nu	
Extra	Wake-on-lan, wake-on-ring	
Overclocking		
Modificare FSB	100, 103, 107, 110, 112, 124, 133, 137, 143, 147, 150, 160	
Modificare multiplicator	nu	
Modificare voltaj	1.100-1.850 (pas 0.025v)	
Setări (BIOS/Jumper/dipswitch)	da/da/nu	
Dotări speciale:	nu	
Teste		
Quake3	640x480	223.7
Serious Sam	640x480	149.1
3DMark2001SE	640x480	8505
SiSoft Sandra	Mem. Int.	2045
	Mem. Float	1871
	CPU Dhrystone	4247
	CPU Whetstone	2131
	Disk	23238
PC Mark 2002	CPU	4641
	Memorie	2899

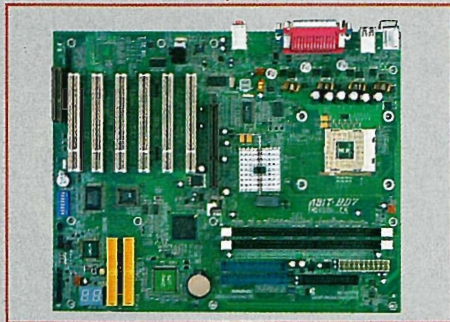
Evaluare (puncte)	
Performanțe jocuri	0.669
Performanțe sintetice	0.732
Dotări	0.006
Verdict	1.408

Contact	
Distribuitor	Alliance Computer/Blue Ridge
Telefon	01-410.79.10 / 01-210.68.28
Web	www.ecs.com.tw
Garanție	24 luni / 12 luni
Preț	65\$ / 80\$

845D Abit BD7-RAID
PERFORMANȚĂ STABILĂ

Implementarea chipsetului 845D a fost foarte bine realizată și de firma Abit prin placa BD7-RAID. Cum ușor putem deduce din numele ei, aceasta are în dotare RAID (HPT372) iar de notat este suportul pentru ATA133, 3 porturi USB și cele 5 sloturi PCI. Am remarcat debug-card-ul care este de mare ajutor atunci când sunt probleme în timpul pornirii, mai ales după un eventual overclocking nereușit. Această

facilitate este foarte utilă mai ales pentru cei care testează diferite componente sau atunci când se strică ceva din configurația hardware. Layout-ul și dotările sunt bune, dar din păcate are doar două suporturi maxim 2GB RAM. Performanțele sunt excelente, obținând în 3DMark2001 un onorabil scor de 7386 puncte, al treilea rezultat între plăcile cu chipset 845D.

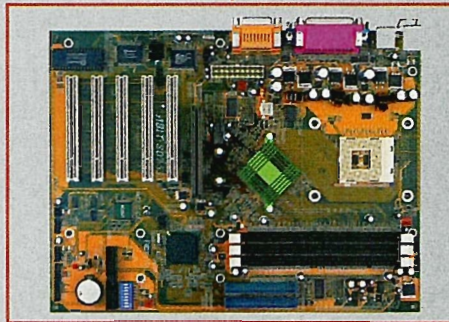

Detalii tehnice		
Chipset	845D	
FSB	400	
AGP/PCI/ISA	1/5/0	
AMR/CNR/ACR	0/1/0	
Tip memorie	DDR200/266	
Memorie maximă	2Gb (2DIMM)	
USB	3/4	
Northbridge	MCH	
Southbridge	ICH2	
ATA	133/100/66	
Audio	AC97	
RAID	HPT372	
Extra	debug card on board	
Overclocking		
Modificare FSB	100-250 (din 1 în 1)	
Modificare multiplicator	8-23	
Modificare voltaj	1.1-2.2 (pas 0.025V)	
Setări (BIOS/Jumper/dipswitch) da/nu/nr		
Dotări speciale:	SoftMenuIII, voltaj DRAM 2.5, 2.6, 2.7	
Teste		
Quake3	640x480	181.9
Serious Sam	640x480	107.5
3DMark2001SE	640x480	7625
SiSoft Sandra	Mem. Int.	2037
	Mem. Float	2042
	CPU Dhrystone	3253
	CPU Whetstone	2092
Disk		23839
PC Mark 2002	CPU	4173
	Memorie	3703
Evaluare (puncte)		
Performanțe jocuri	0.705	
Performanțe sintetice	0.725	
Dotări	0.012	
Verdict	1.442	
Contact		
Distribuitor	Tape Computer	
Telefon	01-330.57.83	
Web	www.tape.ro	
Garanție	24 luni	
Preț	158\$	

SiS645 Abit SD7-533
POPULARUL SiS645

Abit nu a uitat să folosească pe plăcile sale și SiS645 care luna aceasta a primit deja multă atenție. Sunetul este asigurat de C-Media 8738 iar pe o plăcuță adițională, lângă două porturi USB, avem plăcuta surpriză să descoperim mufe S/PDIF input/output. Din punct de vedere al overclockingului avem posibilitatea de a seta FSB-ul între 100MHz și 165MHz (cam puțin pentru un împătimit al acestui domeniu) și

voltajul procesorului între 1,100v și 2,200 (depinde de procesorul utilizat, pentru P4 Northwood valoarea maximă este de 1,650v). Memoria DDR333 și chipsetul SiS645 bine implementat de Abit, au adus plăcii SD7-533 rezultate foarte bune, reușind 7293 puncte în 3DMark 2001 față de Jetway cu 7190 puncte. Cu performanțele demonstrate în testele noastre, Abit reușește să ia conducerea în categoria S645.

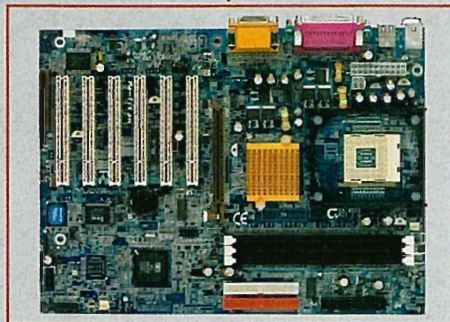

Detalii tehnice		
Chipset	SiS645	
FSB	400	
AGP/PCI/ISA	1/5/0	
AMR/CNR/ACR	0/0/0	
Tip memorie	DDR333/266/200	
Memorie maximă	3Gb (3 DIMM)	
USB	4/4	
Northbridge	SiS645	
Southbridge	961	
ATA	100/66	
Audio	C-Media8738 5.1	
RAID	nu	
Extra	SP/DIF Input/output	
Overclocking		
Modificare FSB	100-165 (din 1 în 1)	
Modificare multiplicator	nu	
Modificare voltaj	1.100-2.200 (pas 0.025V)	
Setări (BIOS/Jumper/dipswitch) da/nu/nr		
Dotări speciale:	SoftMenu III	
Teste		
Quake3	640x480	216.4
Serious Sam	640x480	107.7
3DMark2001SE	640x480	7433
SiSoft Sandra	Mem. Int.	2372
	Mem. Float	2373
	CPU Dhrystone	3355
	CPU Whetstone	2897
Disk		23806
PC Mark 2002	CPU	4198
	Memorie	4156
Evaluare (puncte)		
Performanțe jocuri	0.738	
Performanțe sintetice	0.818	
Dotări	0.02	
Verdict	1.576	
Contact		
Distribuitor	Tape Computer	
Telefon	01-330.57.83	
Web	www.tape.ro	
Garanție	24 luni	
Preț	118\$	

SiS645 Gigabyte GA-8SRX
DUAL BIOS ȘI EasyTune

Din ce în ce mai folosit, chipsetul SiS645 a fost implementat și pe albastrele plăci ale firmei Gigabyte. Prin facilitatea Dual BIOS se reduc considerabil eventualele probleme apărute prin afectarea de viruși a BIOS-ului. O facilitate interesantă este și EasyTune!!!™ care permite un overclocking facil chiar din Windows, tool ce va încanta, cu siguranță, iubitorii de Pentium 4 dornici de performanțe maxime. Toate aceste

facilități oferite de Gigabyte vor mulțumi cu siguranță și pe cel mai critic dintre adepții overclocking-ului. În 3DMark2001 a obținut un scor de 7279 puncte (cu 89 mai mult decât contracandidata de la Jetway) iar în 3DMark 2001 SE a reușit un punctaj de 7483. Posibilitățile de optimizare, dotarea software bună și realizarea îngrijită, fac din GA-8SRX o soluție pentru doritorii de performanță Pentium 4.

Detalii tehnice		
Chipset	SiS645	
FSB	400	
AGP/PCI/ISA	1/6/0	
AMR/CNR/ACR	0/1/0	
Tip memorie	DDR333/266/200	
Memorie maximă	3Gb (3 DIMM)	
USB	2/6	
Northbridge	SiS645	
Southbridge	SiS961	
ATA	100	
Audio	Creative CT5880	
RAID	nu	
Extra	Live BIOS, Dual BIOS	
Overclocking		
Modificare FSB	100-200 (din 1 în 1)	
Modificare multiplicator	nu	
Modificare voltaj	1.100-1.850 (pas 0.025V)	
Setări (BIOS/Jumper/dipswitch) da/nu/nr		
Dotări speciale:	Control voltaj AGP, DDR, PCI Clock, AGP Clock, DRAM Clock	
Teste		
Quake3	640x480	217.2
Serious Sam	640x480	110.9
3DMark2001SE	640x480	7483
SiSoft Sandra	Mem. Int.	2059
	Mem. Float	2060
	CPU Dhrystone	3267
	CPU Whetstone	2117
Disk		21369
PC Mark 2002	CPU	4183
	Memorie	3734
Evaluare (puncte)		
Performanțe jocuri	0.748	
Performanțe sintetice	0.725	
Dotări	0.008	
Verdict	1.482	
Contact		
Distribuitor	CARO Grup	
Telefon	01-313.71.09	
Web	www.caro.ro	
Garanție	36 luni	
Preț	95\$	

SiS645 MSI 645Ultra
VITEZĂ DA, DOTĂRI BA

Placa este bazată pe stabilul chipset SiS645 cu southbridge-ul SiS961 ce oferă posibilitatea folosirii procesorului Pentium 4 cu memorie DDR333. Cum ne-au obișnuit cei de la MSI, și această placă se remarcă prin o grijă deosebită la realizare. Layout-ul este bine realizat, doar veșnica problemă a sloturilor DIMM care devin inaccesibile odată cu montarea plăcii video. În overclocking MSI nu a fost așa dărnice cu uti-

lizatorii, oferindu-le posibilitatea de a seta voltajul procesorului între 1,750v și 1,850v din 0,025v și multiplicatorului între 8x și 24x. Performanțele obținute de această placă sunt foarte bune: în 3DMark2001 scorul a fost de 7234 puncte (colega Jetway cu 7190 puncte), iar în 3DMark2001SE a obținut 7366 puncte. În Quake3 a obținut pe setarea "fastest" un excelent 252,1 fps. Un bun SiS645 dar fără dotări.

Detalii tehnice		
Chipset	SiS645	
FSB	400	
AGP/PCI/ISA	1/5/0	
AMR/CNR/ACR	0/1/0	
Tip memorie	DDR333/266/200	
Memorie maximă	3 Gb / 3DIMM	
USB	4/4 1.1	
Northbridge	SiS645	
Southbridge	SiS961	
ATA	100/66	
Audio	AC97	
RAID	nu	
Extra	-	
Overclocking		
Modificare FSB	nu	
Modificare multiplicator	nu (pas 1)	
Modificare voltaj	1.725-1.850 (pas 0.025V)	
Setări (BIOS/Jumper/dipswitch) BIOS		
Dotări speciale:	-	
Teste		
Quake3	640x480	222.1
Serious Sam	640x480	109
3DMark2001SE	640x480	7366
SiSoft Sandra	Mem. Int.	2313
	Mem. Float	2312
	CPU Dhrystone	3279
	CPU Whetstone	2109
Disk		22864
PC Mark 2002	CPU	4154
	Memorie	4067
Evaluare (puncte)		
Performanțe jocuri	0.745	
Performanțe sintetice	0.763	
Dotări	0.008	
Verdict	1.517	
Contact		
Distribuitor	Flamingo Computers	
Telefon	01-236.20.03	
Web	www.flamingo.ro	
Garanție	36 luni	
Preț	95\$	

Sony

PASIUNEA FOTOGRAFICĂ

Noua serie digitală de la Sony

Facilitățile oferite de o cameră foto digitală au convins tot mai multe persoane de avantajele acestora. Dacă la apariția lor pe piață pretul lor era descurajant, în acest moment se poate vorbi chiar de o amortizare rapidă pentru cei ce realizează multe fotografii eliminându-se costul filmului foto. Sony vine în întâmpinarea cererii de camere foto digitale cu trei produse, dintr-o serie destinată celor care doresc să treacă de la camerele fotografice clasice la această tehnologie. Chiar dacă această serie este una entry-level, ea are foarte multe îmbunătățiri față de precedentele camere din această categorie. Cele 3 modele oferite sunt P31, P51 și P71.

PERFORMANȚE BUNE PENTRU CLASA ENTRY-LEVEL

Prima cameră, P-31 dispune de un senzor CCD de 2,1 Megapixel și zoom digital de 3x, nebeneficiind de zoom optic. A doua cameră ca nivel este P-51 și are un CCD mai mic de 2 megapixeli dar este dotată cu un zoom optic de 2x

(82mm). Aceste prime două camere pot realiza imagini la rezoluția maximă de 1600x1200. Topul seriei este P-71. Acesta poate captura imagini la 3,2 megapixeli (rezoluție maximă 2048x1360) și este dotată cu un zoom optic de 3x (117mm) și zoom digital de 2x. Sony a renunțat în această serie la folosirea scumpleror acumulatori Lithium-Ion și a dotat camerele cu acumulatori NIMH format standard AA, ce asigură o utilizare efectivă de aproximativ două ore (reîncărcarea durând circa 13 ore). Carcasele aparatelor sunt realizate din plastic dar articulațiile ușitelor, de la compartimentul bateriilor și a memoriei, sunt realizate dintr-un material metalic foarte rezistent. Ecranul LCD este de 1,5", însă utilizarea sa este opțională, putând fi închis dintr-un buton situat lângă el pentru protejarea bateriilor. Accesul la meniuri se realizează foarte ușor prin intermediul unui D-pad. Opțiunile sunt clare, iar acomodarea cu modul de setare este rapidă.

VIDEO LA MINUT

Pe un Memory Stick de 8 MB am putut stoca în timpul testelor 6 imagini la rezoluția 2048x1536, 10 imagini la rezoluția de 1600x1200, 15 imagini la 1280x960, 55 imagini la 640x480 și 21 de secunde video la rezoluția 320 HQX (16fps), 1 minut și 26 de secunde video la 320x240(8fps) și 5 minute și 45 de secunde video la 160x112(8fps) și clipuri video (fără sunet) în format mpeg la rezoluția de 320x240 la 16fps dimensiunile fiind limitate numai de capacitatea mediului de stocare. Cum aceste produse nu mai sunt așa scumpe iar Sony anunță mari reduceri și la Memory Stick-uri, camerele digitale pot deveni un lucru obișnuit în vacanțele noastre.

CONCLUZIE

Atributele principale ale acestor camere sunt culorile oferite, ușurința în utilizare și noile opțiuni implementate în timp ce puncte slabe pot fi considerate "zgomotul" de pe poze la ISO100 și lipsa opțiunii manuale de white balance.

SONY CYBER-SHOT P71

Maximul de rezoluție și de zoom. Principalele îmbunătățiri aduse de P71 sunt:

- Moduri multiple white balance (Auto, Daylight, Cloudy, Fluorescent, Incandescent)
- Nou algoritim pentru reducerea "zgomotului" de pe imagine
- Mod multi burst (16 frame-uri într-un JPEG)
- Noi formate de scene (twilight, twilight & portrait, landscape)

Coordonator vânzări: Sony Overseas • Tel.: 01-22.44.710

SONY CYBER-SHOT P51

Raportare optimă calitate/preț. Beneficiază de zoom optic.

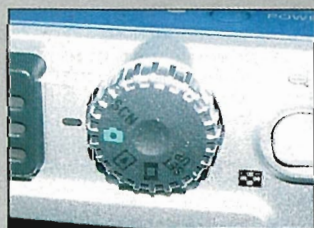
Coordonator vânzări: Sony Overseas • Tel.: 01-22.44.710

SONY CYBER-SHOT P31

Preț minim, zoom numai digital. Camera ideală pentru o investiție mică

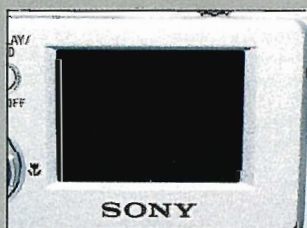
Coordonator vânzări: Sony Overseas • Tel.: 01-22.44.710

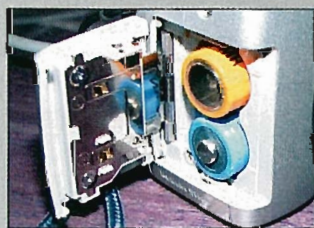
Rotița externă cu care camera este trecută în 5 moduri de lucru

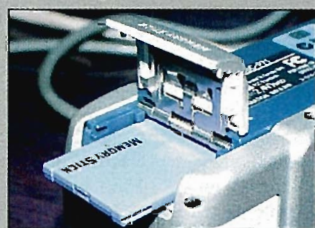
Butonul de zoom este același însă capacitățile sale diferă

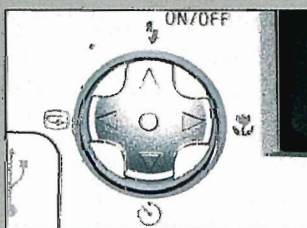
Ecranul LCD care poate fi utilizat în locul viewfinder-ului

Clama de închidere este metalică oferind o durabilitate ridicată

MemoryStick-ul proprietar Sony în slotul special dedicat

Butonul cu care se realizează lucrul cu meniurile

TEST: Imagine test realizată cu camera P31

TEST: Imagine test realizată cu camera P51

TEST: Imagine test realizată cu camera P71

ASUS CRW 2112A

30 DE SECADE MAI RAPID CA 16X

Dacă în urmă cu două numere vă prezentam un drive CD-RW Asus 16/10/40, acum am testat o unitate Asus ce poate scrie cu 32x, rescrie cu 12x și citi cu 40x. Schimbări semnificative nu au fost făcute, și această unitate beneficiază de aceeași tehnologie de prevenire a erorilor, FlextraLink, și DDSS II (Double Dinamic Suspension System) pentru reducerea vibrațiilor motorului în scopul prelungirii duratei de viață. Realizare unei imagini cu Clone CD a durat doar 2 minute și 23 de secunde iar scrierea CD-ului de probă nu a durat doar 4 minute și 19 secunde față de 4 minute și 58 secunde cât a durat cu unitatea 16/10/40. La

montarea pe același cablu IDE a unităților Asus 32/10/40 și a unui Teac 40x timpul de scriere a crescut la 5 minute și 6 secunde deci aveți grijă să conectați această unitate singură pe cablu pentru a obține rezultate maxime. La testul de over-burning am reușit înregistrare în-plus a duratei audio cu 2,26 minute. Timpul de scoatere a CD-ului este foarte mare: 3.08 secunde. Pachetul este cel obișnuit pentru Asus: un manual pentru instalarea unității și unul pentru folosirea ei, software-ul de scriere Nero 5 v5.5.6.4, un cablu IDE, un cablu audio, șuruburi, un CD-R 32x și unul CD-RW 12x.

Detalii tehnice CDRW 32/12/40X; corectare a erorilor FlextraLink, reducerea vibrațiilor prin DDSSII. Bundle: Nero 5.5.6.4

Contact ICG Romsoft • 01-224.03.33 • www.icg.com.ro

Preț: 110\$

Creative PC-CAM300

WEBCAM PORTABIL PRIN CASĂ

PC-CAM300 de la Creative poate fi utilizat și pe post de cameră foto digitală, dar să nu vă așteptați la fotografii de o calitate deosebită ea este mai exact un webcam portabil. Dispune de o memorie internă de 8 MB și poate stoca 128 de fotografii la rezoluția de 640x480 sau, dacă nu sunteți așa pretențioși, 255 de fotografii la 320x240. Setul de patru baterii ajung (conform documentației) pentru realizarea a 1000 de imagini fotografice, realizate cu blitzul. Poate înregistra până la 75 de secunde video sau 30 minute audio. În cutia produsului se află un cablu USB lung de aproximativ 2 metri, patru baterii alkaline tip AAA, suportul webcam-ului, și un CD bogat în software (Ulead Photo Express 4.0,

WebCam Monitor, PixMaker Creative, Oozic Player, PixScreen, etc.). Designul produsului este foarte reușit, însă este dificil de folosit pe post de webcam din cauza lipsei posibilității de reglaj al unghiului de fotografiere. Datorită dotărilor software bune, stilului elegant și prețului acceptabil, PC-CAM300 poate fi o alegere bună pentru un utilizator care nu caută rezoluții mari de 640x480.

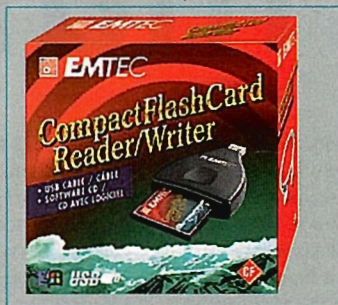
Detalii tehnice Senzori CCD 640x480 • 255 fotografii la 320x240 • 1000 fotografii cu set de patru baterii

Contact UltraPro • 01-211.70.90 • www.ultrapro.ro

Preț: 130.5\$

EMTEC CompactFlash64Mb / Adaptor

NOUA STOCARE PORTABILĂ

Cardul CompactFlash și adaptorul EMTEC sunt ideale pentru transportul fișierelor mp3 sau imagini de la calculator la MP3 player sau de la camera foto digitală la calculator. Cardul este realizat pe baza tehnologiei Flash astfel încât stochează datele fără să aibă nevoie de baterii pentru a păstra informațiile. Nu are părți în mișcare, are consumul foarte mic și oferă o mai bună protecție a

datelor decât mediile magnetice. Toleranța la șocuri și variații de temperatură este foarte ridicată. Acest gen de dispozitiv de stocare se conectează direct pe USB, alimentându-se din acesta, ceea ce din start înseamnă lipsa necesității oricărei alte investiții. Instalarea software-ului transformă card-ul într-un hard disk virtual, ideal pentru transportul rapid de informație.

Detalii tehnice Mărime card-uri CompactFlash: 16, 32, 48, 64, 96, 128, 192 și 256 Mb
Conectare adaptor: USB

Contact LRmarketing • 01-320.99.28

Preț reader: 65.6 Euro

HP LaserJet all-in-one 3320 mfp

SOLUȚIA ALL-IN-ONE COMPLETĂ PENTRU BIROUL MODERN

Este o soluție all-in-one elegantă și rapidă ce conține o imprimantă LaserJet, un copiator (alb-negru) / scanner cu masă plană, 32 MO de memorie RAM (9 MO pentru sistem și 32 MO disponibili pentru utilizator), un lăcaș pentru module de memorie DIMM pentru adăugarea de fonturi și memorie, ce se poate extinde până la 96 Mb, un port USB 1.1 și un port paralel IEEE 1284-B. Butoanele scannerului sunt foarte accesibile deoarece se află tot pe panoul de control. Produsul conține și un alimentator automat de documente pentru 50 de pagini (ADF). Imprimanta are o rezoluție de 1200x1200 dpi la o viteză de 15 pagini pe minut. Scannerul are o rezoluție optică de 600 dpi la o adâncime de culoare de 24 bit. Copierea este rapidă, prima pagină copiată iese la 10 secunde după lansarea comenzii cu o viteză de 14cpm. Documentele scanate pot fi convertite în format electronic. La partea de dotare stă foarte bine,

pachetul conținând pe lângă elementele clasice gen cartuș, cablu electric de alimentare, CD cu soft de instalare și documentația necesară pentru utilizarea produsului și tava de intrare pentru 250 foi, tava de sortare după prioritate și tava de intrare ADF. De menționat că modelul HP LaserJet 3320n mfp este network ready. Compatibilitatea este asigurată cu toate sistemele de operare Microsoft începând cu Windows '95, Mac OS 9.1 și Mac OS X.

Detalii tehnice Scanner: 600 dpi/24bit (spațiu scanare 216x381); Copiator: 14 cpm (micșorare/mărire 25%-400%); Imprimantă: LaserJet 1200 dpi

Contact Hewlett-Packard România • 01- 205 33 55

Preț: 754Euro

hardmail

Soluția problemei tale

PROBLEME DE TEMPERATURĂ

Am un XP 1700+ cu placa de bază Gigabyte GA-7VTXE+ și un cooler de procesor Titan model TTC-D5TB(2/A). Temperatura procesorului stă între 46 grade C la pornire și 68 grade C cea mai mare temperatură la care a ajuns, temperatura sistemului fiind între 40 și 49 de grade C. Menționez că am și un ventilator de carcasă care scoate aerul cald. Spune-mi dacă sunt normale temperaturile la care funcționează sistemul meu, dacă nu, care sunt temperaturile maxime și ce ar trebui să fac.

Florin

Temperaturile sistemului tău sunt foarte ciudate. În primul rând îți este greu să cred că temperatura de pornire a procesorului tău este de 45 grade C! Mai repede cred că placa ta de bază nu indică bine acești parametri, având în vedere că temperatura sistemului o raportează de 40-49 grade, cu toate că ai un cooler bun și în plus dispui de ventilator de carcasă. Totuși scoate capacul și verifică dacă ai o așezare ergonomică a componentelor și a cablurilor. Rulează cu capacul scos și vezi ce temperatură a sistemului îți este raportată, dacă este tot așa mare poți să fii sigur că ai o placă care "te minte".

SCOATEREA DIN JOCURI

Am următorul sistem: Duron750Mhz, 128Mb RAM, placă de bază Chaintech 7AIA/100, VIA KT133 cu placă de sunet CMedia 8738 integrată, QuantumFireball 20Gb (7200rpm), GeForce2 MX200 (32Mb). De fiecare dată când mă joc sistemul se blochează (după o perioadă destul de mică aproximativ 2 minute), fie mă scoate din joc fără pic de eroare sau din Windows. Problema a persistat și după ce am

instalat Windows-ul din nou. Mă gândeam să fac un upgrade la procesor cu un Thunderbird la 1GHz, dar nu știu cât de bună este placa de bază, dacă suportă o asemenea viteză și dacă va merge bine cu ea. M-ar interesa ce placă de bază ar fi bună pentru un asemenea procesor și la ce preț ar ajunge.

Păun Doru

Problemele de blocare pot fi din cauza driverilor sau a sistemului de operare. Instalează Windows-ul "pe curat" și ultimii driveri VIA 4in1 și Detonator. Poți să încerci eventual un update de BIOS, de pe site-ul producătorului (www.chaintech.com.tw/DL/7xMB/7AIA.HTM), dacă te pricepi la asemenea operații delicate. Placa ta suportă procesoare Thunderbird la 1GHz dar dacă ai posibilitatea și vrei un upgrade cumpără o placă de bază cu chipset KT266A sau KT333 și memorie DDR (o să vezi diferența).

ATI CARE NU-I CUMINTE

Am calculatorul format din P3 733MHz pe o placă de bază MSI pe slot 1 cu i440bx, am o placă video ATI Radeon 8500 LE, am cumpărat-o acum câteva zile, placă sunet Creative Live și mai multe... Problema este că o gramadă de jocuri nu merg pe acest ATI, pe când pe celălalt ATI Fury mergeau fără probleme. Am ras tot și am pus din nou Win98SE și Win XP, dar degeaba. Atunci am scos celelalte componente, inclusiv RAID-ul de ATA 100 și am lăsat doar placa video. Degeaba. Am zis că este de la placa de bază. Am vrut să-i actualizez BIOS-ul dar nu reușesc să intru la ei pe site. Jocuri ca FIFA 2002, Midtown 2, NHL 2002 și altele nu merg pe când Max Payne și Motoracer 3 sunt singurele care merg. Max Payne-ul l-am setat pe

1024x768 32 bit 4 samples AA, toate detaliile high și smoothvision pe 2X on și merge impecabil. Ce mă sfătuiți să fac?

Ștefan Stănculescu

Încearcă noul driver ATI pe care îl găsești chiar luna aceasta pe CD-ul revistei. Plăcile cu chipset ATI au avut unele probleme de driveri, dar ultima versiune rezolvă multe dintre ele. Vezi să ai și DirectX8.1 instalat (îl găsești tot pe CD-ul revistei).

CAPTURI NEREUȘITE

Am un sistem ce include AMD Athlon la 1GHz, 256 MB SDRAM, placă de bază Matsonic MS8127C+(266), HDD Maxtor 40 GB/7200 rpm și QF 20GB/5400 rpm, ambele UDMA 100, placa video nVIDIA Riva TNT2 Model 64 32Mb, tuner TV/FM Pinnacle Studio PCTV Pro, CD-RW, WinMe. Sunt instalate VIA 4in1 v.4.37, DirectX 8.1. Problema pentru care vă solicit ajutorul este dată de capturile executate prin placa Pinnacle, care lasă mult de dorit ca și calitate, atât prin programele proprii, incluse pe CD-ul de instalare, cât și prin programe terțe (ex. Sonic Foundry Vegas Video, WinVDR, Windows Media Encoder, Netshow Tools, etc.). Fie comprimate (.avi, .mpg) fie necomprimate, capturilor le lipsește rezoluția imaginii (încetoșate - sunt improprii transpunerilor ulterioare pe VCD sau SVCD), indiferent de formatul video, care poate fi ales până la dimensiunea 768 x 576. Chiar și imaginii sursă, din momentul începerii capturii i se întâmplă același fenomen. Cele descrise mai sus apar indiferent de sursa de semnal video (antena/cablu sau AV). Vă rog să-mi spuneți care este părerea dvs. privind "veriga slabă" - elemente de hard sau soft, și eventuale modalități de îmbunătățire.

Alexandru Bălan

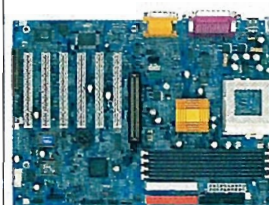
Verișga slabă ar putea fi Pinnacle Studio PCTV Pro.

Încearcă să testezi o placă în genul ATI All-in-Wonder și vezi care este diferența dintre captura ei și cea realizată de placa ta. Are preț bun și în felul acesta obții performanțe mai mari și în alte aplicații multimedia, fiind un pas mare față de placa ta video actuală. În plus scapi de eventualele incompatibilități dintre placa video și placa de captură. Sau cumpără un TV Tuner mai performant.

ALEGEREA SCHIMBĂRII

În urmă cu ceva timp am cumpărat o placă video GeForce2 MX 200 la 32Mb fără să știu că vechea mea placă video se afla on board. Acum nu mai am altă soluție decât schimbarea plăcii de bază, dar problema este că nu știu ce placă de bază să îmi iau pentru un procesor Pentium III la 600 MHz și un HDD de 7Gb. Eu m-am gândit la un Gigabyte 815EP dar nu sunt sigur și de asta vă cer o părere.

Enache Florin

Nu ai scris ce placă de bază ai, dar majoritatea plăcilor de bază cu video onboard au o setare în BIOS (sau prin intermediul jumperilor) care permite adăugarea ulterioară a unei plăci în slotul AGP. Dacă placa ta nu are în dotare slot AGP atunci este cazul să o schimbi. Dacă te-ai gândit la Gigabyte 815EP pot să îți spun despre ea că are performanțe bune pentru clasa ei, un layout bine realizat, sunet de calitate Creative CT5880-DDQ, dar este slab dotată pentru overclocking.

SISTEM NOU

Vreau să îmi cumpăr un calculator nou (momentan dețin un PI 100MHz, 16Mb SIMM, 0,6 GB) pe care să îl folosesc pentru programare, jocuri, NET și web design. Vă rog să îmi recomandați o configurație care să facă față onorabil acestor scopuri, dar să nu depășească 900-1000\$.

Tibi

Pentru nevoile tale iată o configurație recomandată de noi, de la care poți să pleci: Duron 950 MHz (în momentul de față un raport preț/performance foarte bun), placă de bază cu KT266A (performanțe remarcabile), monitor 17", GeForce2 MX 400 cu 64Mb RAM, 256Mb DDR, HDD 40GB (5400 rpm). Îți mai poți adăuga și un CDRW și un mouse bun, fără să depășești 1000\$.

DRIVERI NEVOLNICI

SISTEM: AMDK6-2 500MHz, 320 Mb DDRAM, GeForce MX200. Intru în CounterStrike și mi se mișca aiurea rău de tot pe 3D, încerc OpenGL și zice că placa mea video nu suportă rezoluția respectivă. CounterStrike se mișcă prost, SuperBikes 2001 se mișcă perfect.

Andrei Humvee

Nu ai specificat la ce rezoluție vrei să joci CounterStrike în OpenGL, dar încearcă la o rezoluție mai mică. Verifică setările plăcii video în OpenGL din Display Properties > Advanced. Instalează ultimele drivere.

PLACA LOCULUI 0

Vă rog mult de tot să mă ajutați în alegerea plăcii de bază cu cea mai mare performanță. Am listat mai jos trei opțiuni care mi s-au părut viabile... Dacă optați pentru o altă placă vă rog să o numiți. (considerați numai această configurație: i850, Socklet 478 ATX, RDRAM). 1.

ASUS P4T-E 2. ABIT TH7 II 3. EPOX EP-4T2A3.

Dann(M) 24/7

Din punct de vedere al performanțelor, între aceste plăci nu este o diferență notabilă. Alegerea trebuie făcută și în funcție de alte caracteristici ale plăcilor de bază (stabilitate, dotări, posibilități de overclocking). Îți recomand ABIT TH7 II ce oferă o mulțime de posibilități de overclocking, poți obține un spor de viteză cu ajutorul RAID (două HDD-uri pe mod 0) și este foarte stabilă.

CALCULATORUL CLASAT

M-am decis să îmi cumpăr un calculator pe care l-aș încadra între clasele OFFICE și GAMER. Sistemul va fi un ATHLON TB 1333MHz, FSB266, placă de bază SIS735 SDR+DDR, 128DDR. Cât de mult influențează viteza HDD-ului performanța sistemului dorit de mine, adică: HDD 20GB 7200 rpm SAU HDD 40GB 5400 rpm?

Vlaicu Ciprian

Dacă nu vrei să utilizezi aplicații critice video, atunci poți să cumperi liniștit HDD 40GB 5400 rpm, având capacitate dublă și viteză suficientă pentru jocurile actuale.

VREAU ȘI EU SĂ TESTEZ

1. Pentru testele din revistă, ce stagii din Quake3 este folosit pentru măsurarea frame-urilor? 2. Care este comanda care trebuie introdusă în Quake3 pentru a vedea numărul frame-urilor?

DJ NYLLA

Peritru testele din revistă folosim demo001, cu setările normale sau fastest. Procedura este următoarea: intri în mod consolă prin apăsarea tastei tildă (~), apoi introduci "timedemo 1" și "demo demo001". După derularea testului apeși din nou tasta tildă (~) și citești rezultatul. Asta este absolut tot!

PLACA ELPINA?

Am o placă Elpina la care nu găsesc un manual sau ceva despre ea. Specific ce apare pe ea: chipset VX Pro-II, 4 PCI, 3 ISA, socket 7, 4 SIMM (72 pin).

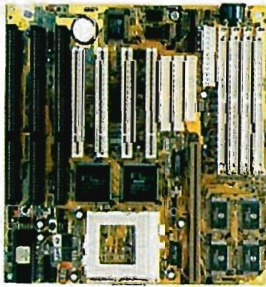
Florin Sfetea

Placa ta se numește M558 și este marca PCChips. Din cauza asta nu ai găsit nimic despre ea. Mai multe detalii despre placa ta (driveri, manualul, BIOS update) găsești la următoarea adresă: <http://www.pcchips.com.tw/M558.html>.

CALCULATOR CALORIFER

Am următorul sistem: AMD K-6 la 500MHz, 256Mb PC 133, GeForce2 MX cu 32Mb, HDD de 8.4Gb, Sound Blaster Live!, CD-ROM LG 52X, pe o placă de bază VIA MVP3. 1. Am o mică problemă, carcasa calculatorului se încălzește cam tare, după 15 minute. Ce-mi recomandați? 2. CD-ROM-ul nu prea mai citește cum trebuie, mai ales CD-urile care pornesc automat.

Georgescu Cristian

Dacă temperatura sistemului este ridicată trebuie să îți dotezi calculatorul cu un ventilator de carcasă. Dacă nu ai răcire activă pe placa video încearcă să îi cumperi și ei un ventilator și nu în ultimul rând verifică dacă coolerul procesorului își face bine datoria. Îți poți curăța singur unitatea CDROM cu ajutorul unui kit special (este foarte simplu și nu implică desfacerea unității), sau poți să-l duci la un service să îți curețe un specialist.

AMATOR DE GRAFICĂ

Ce sistem îmi recomandați pentru grafică 3D (Studio Max, Maya): dual Celeron la 1GHz cu SDRAM sau Athlon XP 1800 cu DDR? Mă interesează în primul rând performanța în viewports. Mulțumesc.

Romeo D.

Pe lângă forța procesorului în grafică 3D contează foarte mult memoria. Să ai cel puțin 512 MB RAM și sfatul meu este să fie DDR (memoriele ce dispune de o rată de transfer mult mai mare decât PC133). Dacă poți cumpără o placă bazată pe chipsetul KT333 și memorie DDR333 (de preferat de 5ns) cu un Athlon XP 1800 o să ai rezultate superioare unei configurații dual Celeron la 1GHz.

HARDDISK-UL CEL RĂU

Am un harddisk Western Digital ATA 100 20Gb de 8 luni. De câteva luni mi-au apărut bad-uri pe el. Am făcut două partiții și acum au "dispărut", dar merge foarte greu; încarcă greu Windows-ul și jocurile. Înainte mergea mult mai bine și acum scoate un zgomot tare. Pot face ceva să-l repar cu soft-uri?

Moș Crăciun

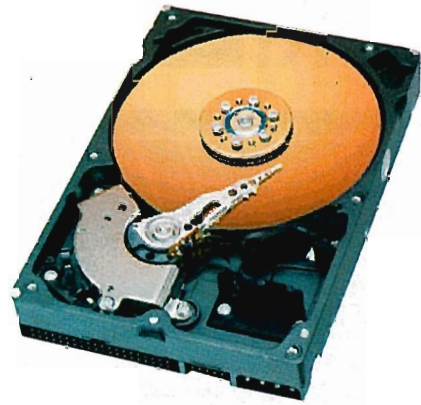
Dacă HDD-ul tău mai este în garanție (și cred că este) trebuie să-l duci la magazinul de unde l-ai cumpărat. Nici acum nu este timpul pierdut. Dacă auzi zgomote neobișnuite e semn că HDD-ul tău e tare bolnav și nu cred că mai are mult până se va strica de tot. Nu păstra pe el documente importante și încearcă să-l duci la service.

VOODOO ÎN XP

Am o placă video Voodoo2. Știu că pot s-o arunc, dar totuși dacă mi-ați spune unde găsesc driveri cu suport 3dfx și Direct3D pentru Windows XP v-aș rămâne dator.

Dumi

La următoarea adresă vei găsi driveri și tot felul de alte utilitare realizate de echipa 3dfx sau de alți împătâmiți de plăcile video din familia celei pe care o deții și tu: <http://www.voodoofiles.com>. După ce vei vizita acest site

poate îți schimba părerea și nu o să mai vrei să o arunci.

SLOTURILE MINUNE

Dacă sunteți amabili să-mi răspundeți și mie la câteva probleme: 1. Un HDD pe IDE poate funcționa cu performanțe mai bune dacă voi cumpăra un adaptor SCSI? 2. Nu am găsit explicații nicăieri referitoare la AMR și CNR.

eeee yyyy

1. Dacă ai un HDD pe IDE nu te ajută cu nimic un adaptor SCSI, nici măcar nu poți să-l conectezi la această interfață. Sunt două lucruri diferite: pentru adaptorul SCSI îți trebuie un HDD SCSI. 2. AMR (Audio Modem Risers) este un slot special în care se poate introduce o placă AMR, ce poate fi un modem, o placă de rețea sau o placă audio. CNR (Communication and Networking Riscard) este conceput de Intel pentru a înlocui slotul AMR și oferă în plus suport mai bun plug-and-play, nu implică renunțarea la un slot PCI și multe alte îmbunătățiri. Aceste tipuri de plăci nu se găsesc pentru end-user fiind destinate în principal integratorilor de sisteme. Detalii poți găsi la adresă: http://developer.intel.com/technology/cnr/ldf_presentation.pdf.

Dacă aveți probleme cu calculatorul sau simțiți pur și simplu că sistemul este pe cale să o ia razna, înainte să îl condamnați la moarte, dați-ne un mesaj pe adresa redacției sau la adresa hardmail@xtrempc.ro. Sunt mari șanse să avem calmantul potrivit

TOPURI

PLĂCI DE BAZĂ - SOCKET A - MEMORIE DDRAM

Loc	Producător	Model	Nota	Preț (\$)	Chipset	Caracteristici	Performanțe Joc	Performanțe sintetice	Dotări	Distribuitor	
NOU	1	EPOX	8K3A	1.493	120	KT333	 La mustață, soluția KT33 de la EPOX a reușit să se claseze pe primul loc al clasamentului. Lipsa dotărilor, doar foarte bunele performanțe în jocuri și aplicații au făcut să fie liderul topului socketa FSB 266, 1AGP/6PCI, PC2700, ATA133, AC97, 2 USB	0.724	0.761	0.008	Best Computers
NOU	2	ASUS	A7V333	1.490	150	KT333	FSB 266, 1AGP/5PCI, PC2700, ATA133, CMi87385.1, 4 USB2.0, RAID	0.705	0.745	0.04	Senorg / ICG-Romsoft
NOU	3	Abit	NV7-133R	1.474	140	nForce415	FSB 266, 1AGP/5PCI, PC2100, ATA133, NVIDIA AC 5.1, 2 USB 2.0, Lan, S/PDif, RAID	0.689	0.737	0.048	Tape Computer
	4	ASUS	A7N266	1.830	165	nForce420	FSB 266, 1AGP Pro/5PCI/1ACR, PC2100, NVIDIA AC 5.1, GeForce2 MX	1.131	1.237	0.8	Ager/Depozitul de calculatoare
	5	Jetway	V333DA	1.778	80	KT333	FSB 266, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2700, ATA133, AC97, 2 USB	1.115	1.238	0.4	UltraPro
	6	Soltek	SL-75DRV4	1.758	95	KT266A	FSB 266, 1AGP Pro/5PCI, PC2100, ATA133, AC97, 2 USB	1.071	1.253	0.6	Viami
	7	MSI	K7N420Pro	1.756	149	nForce420	FSB 266, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2100, ATA100, NVIDIA AC 5.1, 2 USB	1.055	1.221	0.9	Flamingo Computers
NOU	8	Abit	NV7m	1.450	142	nForce420D	FSB 266, 1AGP/3PCI, PC2100, NVIDIA AC 5.1, GeForce2 MX, 4 USB, Lan	0.689	0.735	0.025	Tape Computer
	9	DFI	AD73Pro	1.448	85	KT266A	FSB 266, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2100, ATA133, AC97, 2 USB	0.690	0.745	0.012	Tape Computer
	10	Shuttle	AK35GTR	1.746	106	KT266A	FSB 266, 1AGP/6PCI, PC2100, ATA100, CMi8738, RAID, ATA133, 2 USB	1.055	1.223	0.8	ETA-2U
	11	EpoX	8KHA+	1.737	90	KT266A	FSB 266, 1AGP/6PCI, PC2100, ATA100, AC97, 2 USB	1.063	1.248	0.5	Elsaco
	12	ASUS	A7V266-E	1.735	171	KT266A	FSB 266, 1AGP Pro/5PCI/1ACR, PC2100, ATA100, CMi8738, RAID 0/1, 4 USB	1.073	1.165	0.8	Ager/Depozitul de calculatoare
NOU	13	Gigabyte	GA-7DXR+	1.427	105	AMD761	FSB 266, 1AGP/5PCI, PC2100, ATA100, CT5880, RAID ATA133, 6 (2xUSB 2.0)	0.649	0.729	0.048	UltraPro
	14	EpoX	8KHAL+	1.710	94	KT266A	FSB 266, 1AGP/5PCI, PC2100, ATA133, AC97, 2 USB	1.045	1.222	0.4	Elsaco
	15	Jetway	866AS Ultra	1.708	85	KT266A	FSB 266, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2100, ATA100, AC97, 2 USB	1.091	1.195	0.2	UltraPro
	16	Abit	KR7A Raid	1.679	149	KT266A	FSB 266, 1AGP/6PCI, PC2100, ATA100, RAID 0/1/0+1 ATA133, 4 USB	1.046	1.086	0.8	Tape Computer/Sistec
NOU	17	ECS	K756A	1.405	65	Sis745	FSB 266, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2700, ATA100, 2 USB	0.669	0.732	0.004	Alliance / Blue Ridge
	18	MSI	K7T266 Pro2	1.668	105	KT266A	FSB 266, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2100, ATA100, AC97, Raid 0/1, 6 USB	1.014	1.127	0.9	Flamingo Computers
	19	Leadtek	7350KDA	1.651	98	Sis735	FSB 266, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2100, ATA100, AC97, Lan On Board, 2 USB	1.013	1.178	0.5	Skin Media
	20	DFI	AD70-SR	1.619	95	KT266A	FSB 266, 1AGP/5PCI, PC2100, ATA100, AC97, RAID 0/1, 2 USB	1.015	1.067	0.7	Tape Computer
	21	ASUS	A7A266-E	1.601	132	AliMagik1	FSB 266, 1AGP Pro/5PCI/1AMR, PC2100/PC133, ATA133, CMi8738, 4 USB	1.003	1.096	0.5	Ager/ICG-Romsoft
	22	ASUS	A7V266	1.599	130	KT266	FSB 266, 1AGP Pro/5PCI/1ACR, PC2100, ATA100, 4 USB	0.994	1.148	0.3	Ager
	23	Transcend	TS-AKR4	1.582	95	KT266A	FSB 266, 1AGP/5PCI, PC2100, ATA100, AC97, 2 USB	0.996	1.132	0.2	ProVision
	24	Totem	TM-S735MD	1.555	73	Sis735	FSB 266, 1AGP/5PCI/1AMR, PC2100/PC133, ATA100, AC97, 2 USB	0.979	1.112	0.2	ProVision
	25	ECS	K755A	1.548	60	Sis735	FSB 266, 1AGP/5PCI/1AMR, PC2100/PC133, ATA100, AC97, 2 USB	0.962	1.110	0.3	Sistec
	26	Acorp	7KT266A	1.542	73	KT266A	FSB 266, 1AGP/6PCI, PC2100, ATA100, AC97, 2 USB	0.976	1.083	0.3	Depozitul de calculatoare
	27	Gigabyte	GA 7VTXH	1.518	105	KT266A	FSB 266, 1AGP/5PCI, PC2100, ATA100, CT5880, 2 USB	0.898	1.160	0.4	Tornado
	28	ECS	K7VTA3	1.443	56.4	KT266A	FSB 266, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2100, ATA100, AC97, 2 USB	0.888	1.070	0.2	Sistec

*Notele subliniate cu roșu nu sunt compatibile cu cele subliniate cu mov și bleu (note finale și parțiale), fiind realizate cu un set suplimentar de benchmark-uri
*Prețurile notate cu N/E presupun că distribuitorul nu are temporar sau definitiv acel produs pe stoc

PLĂCI DE BAZĂ - PENTIUM 4 - MEMORIE DDRAM

Loc	Producător	Model	Nota	Preț (\$)	Chipset	Caracteristici	Performanțe Joc	Performanțe sintetice	Dotări	Distribuitor	
NOU	1	Abit	SD7-533	1.576	118	SIS645	 Un SIS645 foarte bine implementat și nimic mai mult nu a fost necesar pentru a obține primul loc. Performanțele sunt însă susținute și de un sunet de calitate și conector S/PDif in/out FSB 400, 1AGP/5PCI, PC2700, ATA100, CMi87386ch, 4 USB, S/PDif	0.738	0.818	0.02	Tape Computer
NOU	2	ASUS	P4B266	1.662	162	i845D	FSB 400, 1AGP/6PCI/1CNR, PC2100, ATA100, CMi87386ch, S/PDif	0.985	1.254	0.5	Ager/Depozitul de calc.
NOU	3	MSI	645 Ultra	1.517	95	SIS645	FSB 400, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2700, ATA100, AC97, 4 USB	0.745	0.763	0.008	Flamingo Computers
	4	MSI	845 Ultra-AR	1.653	139	i845D	FSB 400, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2100, ATA100, CMi87386ch, 4 USB	0.957	1.197	0.8	Flamingo Computers
NOU	5	Gigabyte	GA-8SRX	1.482	95	SIS645	FSB 400, 1AGP/6PCI/1CNR, PC2700, ATA100, CT5880, 2 USB	0.748	0.725	0.008	Caro Group
	6	EpoX	4BDA2+	1.648	142.7	i845D	FSB 400, 1AGP/6PCI/1CNR, PC2100, ATA133, AC97, 4 USB	0.989	1.159	0.8	Elsaco
	7	Asus	P4S333	1.620	113	SIS645	FSB 400, 1AGP/6PCI/1ACR, PC2700, ATA100, CMi8738, 2 USB	0.971	1.219	0.4	Ager
	8	Jetway	S446	1.615	84	SIS645	FSB 400, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2700, ATA100, 4 USB	0.968	1.274	0.1	UltraPro
	9	Transcend	TS-ABR4/NR	1.576	127	i845D	FSB 400, 1AGP Pro/6PCI/1CNR, PC2100, ATA100, AC97, 2USB, Lan 10/100	0.871	1.249	0.8	ProVision
	10	Gigabyte	GA-8IRX	1.494	121.6	i845D	FSB 400, 1AGP/6PCI/1CNR, PC2100, ATA100, CT5880, 4 USB, Dual Bios, 128DDR	0.833	1.202	0.6	Tornado
NOU	11	Intel	D845BG	1.459	140	i845D	FSB 400, 1AGP/6PCI, PC2100, ATA100, 2 USB, AC97, Lan	0.717	0.722	0.02	ElkoTech
	12	DFI	NB70-SC	1.461	118	i845D	FSB 400, 1AGP/4PCI/1CNR, PC2100, ATA100, 2 USB	0.862	1.158	0.2	Tape Computer
NOU	13	Abit	BD7-Raid	1.450	158	i845D	FSB 400, 1AGP/5PCI/1CNR, PC2100, ATA133, 3 USB, AC97, RAID	0.705	0.725	0.02	Tape Computer

*Notele subliniate cu roșu nu sunt compatibile cu cele subliniate cu mov și bleu (note finale și parțiale), fiind realizate cu un set suplimentar de benchmark-uri
*Prețurile notate cu N/E presupun că distribuitorul nu are temporar sau definitiv acel produs pe stoc

TOPURI

ACCELERATOARE 3D										
Loc	Producător	Model	Notă	Preț (\$)	Chipset	Caracteristici	Performanțe Joc	Dotări	Distribuitor (D) Ofertant (O)	
NOU	1	Leadtek	WinFast A250Ultra	2.066	472	Titanium 4600	 Chipset-ul GeForce4 Titanium4600 a adus încă o dată NVIDIA pe primul loc în topul performanței. Adăugați 2 ventilatoare și un radiator cât o zi de post și aveți rețeta. 128Mb DDR, 4 ns, chip/mem: 300/650 MHz, TV-Out, DVI	2.046	0.02	Skin Media (D)
NOU	2	Asus	V8460Ultra	2.056	465	Titanium 4600	128Mb DDR, 4 ns, chip/mem: 300/650 MHz, TV-Out, DVI	2.046	0.01	Depozitul de Calculatoare (D)
NOU	3	Leadtek	WinFast A250 TD	1.956	322	Titanium 4400	128Mb DDR, 4 ns, chip/mem: 275/550 MHz, TV-Out, DVI	1.936	0.02	Best / UltraPro (O)
NOU	4	Gainward	GeForce3 Titanium500	1.515	233	Titanium 500	128Mb DDR, 3.8ns, chip/mem: 240/500MHz, TV-Out, DVI	1.500	0.015	Caro Group (D)
	5	Leadtek	WinFast Titanium 500	1.730	N/E	Titanium 500	64Mb DDR, 3.8 ns, chip/mem: 240/500MHz, TVOut, DVI, 2joc.	1.710	0.02	Best / UltraPro (O)
	6	Abit	Siluro GF3 Vio	1.574	279	GeForce3	64Mb DDR, chip/mem: 200/460MHz, TV-Out, DVI	1.559	0.015	Tape Computer (D)
NOU	7	Hercules	3DProphet8500 All-in-One	1.315	363	Radeon8500LE	64Mb DDR, 4 ns, TV/FM Tuner, TV-Out, Video In, DVI	1.285	0.03	Ubisoft (D)
	8	Leadtek	WinFast Titanium 200	1.510	182	Titanium 200	64Mb DDR, 4 ns, chip/mem: 175/400 MHz, TV-Out, DVI, 2 jocuri	1.495	0.015	Skin Media (D)
NOU	9	Abit	Siluro T1200	1.305	169	Titanium 200	64Mb DDR, 4 ns, chip/mem: 175/400 MHz, TV-Out, DVI	1.290	0.015	Tape Computer (D)
	10	Creative	GeForce3 Titanium 200	1.509	215	Titanium 200	64Mb-DDR, 4 ns, chip/mem: 175/400 MHz, TV-Out, DVI	1.494	0.015	Flamingo Computers (D)
	11	Gigabyte	Thundra GF3200	1.500	N/E	Titanium 200	64Mb DDR, 4 ns, chip/mem: 175/400 MHz, TV-Out, DVI	1.485	0.015	Tornado (D)
	12	Inno3D	Tornado GF3 Titanium200	1.478	N/E	Titanium 200	64Mb DDR, 4 ns, chip/mem: 175/400 MHz	1.478	0	Best Computers (O)
	13	Leadtek	WinFast A170DDR	1.434	123	GeForce4 MX440	64Mb DDR, 4 ns, chip/mem: 275/400 MHz, TV-Out, WinFox 2.0	1.424	0.01	Skin Media (D)
NOU	13	Abit	Siluro MX440	1.129	119	GeForce4 MX440	64Mb DDR, 4 ns, chip/mem: 275/400 MHz, TV-Out	1.128	0.01	Tape Computer (D)
NOU	14	Gainward	GeForce4 MX440	1.125	114	GeForce4 MX440	64Mb DDR, 5 ns, chip/mem: 275/400 MHz, TV-Out	1.120	0.005	Caro Group (D)
	15	ASUS	V7700 T132	1.288	110	Titanium	32Mb DDR, 5 ns, chip/mem: 250/400 MHz, TV-Out, SVideo Out, 2 joc.	1.273	0.015	Ager (D)
	16	ProLink	PixelView GeForce2 Ti64	1.273	102	Titanium	64Mb DDR, 4 ns, chip/mem: 250/400 MHz	1.273	0	Ager (D)
NOU	17	Leadtek	WinFast A170 TH	0.758	97	GeForce4 MX420	64Mb SDR, 5 ns, chip/mem: 200/166 MHz	0.748	0.01	Best / UltraPro (O)
	18	Gigabyte	Radeon7000 Pro	0.606	58	Radeon VE	64Mb SDR, 6 ns, chip/mem: 155/155 MHz, TV-Out	0.601	0.005	UltraPro (D)

*Notele subliniate cu roșu nu sunt compatibile cu cele subliniate cu mov și bleu (note finale și parțiale), fiind realizate cu un set suplimentar de benchmark-uri

*Prețurile notate cu N/E presupun că distribuitorul nu are temporar sau definitiv acel produs pe stoc

“COMUNIC@ȚII Mobile este revista care vă dezvăluie limitele tehnologiei și felul în care lumea a ajuns să se dezvolte așa cum o vedem noi astăzi. Aceste pagini ne arată cum au reușit savanții să pună bazele lumii moderne: de la telegraf la fibra optică, de la calea ferată la avioanele invizibile, de la primii pași în școală și până la studiile profesionale ale marilor firme ce conduc lumea. Poveștile oamenilor, mașinilor și ideilor construiesc imaginarul cu care noi provocăm necunoscutul și stăpânim tainele viitorului.”

Adresa:

București, sector 1, O.P. 22, C.P. 124,

Tel./fax: 01-315.20.42

Mobilink: 093.319.678

E-mail: redactia@comunic.ro

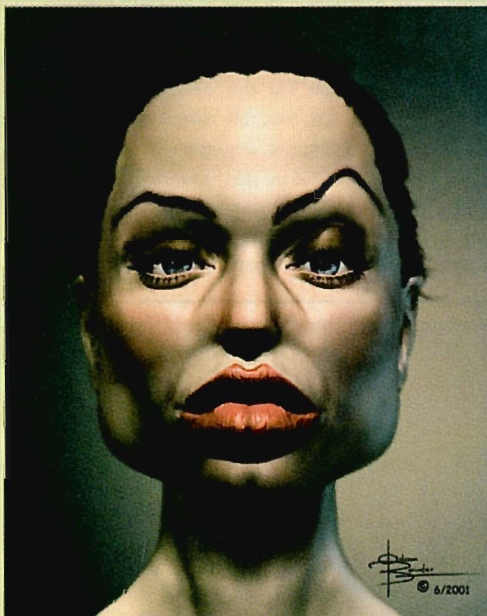
hobby

grafică, editare audio-video, programare, sisteme de operare, Internet

Google-mania

► Motorul de căutare Google este indubitabil popular. Orice lucru popular de pe această planetă, o dată ce depășește un anumit prag de popularitate, capătă un soi de inerție, devenind de la sine din ce în ce mai popular, ca un bulgăre de nea ce acumulează din ce în ce mai multă zăpadă în timp ce se rostogolește la vale. În cazul Google, popularitatea are un efect secundar pe care puținii îl sesizează: încetul cu încetul, Google devine o instituție. El ne modifică modul de a gândi și impune ritualuri și tipare de acțiune. Nu vrem să fim paranoici și nici nu presupunem că Google face acest lucru în mod intenționat sau cu intenții răuvoitoare. Însă tot mai mulți oameni recurg la Google zi de zi pentru a localiza o anumită informație: noi cel puțin îl folosim de 2-300 de ori pe zi, însă poate nevoia noastră de informații este mai mare. Ideea de bază este însă că orice tehnologie de care ajungi să depinzi prea mult se poate întoarce împotriva ta. Nici nu este nevoie ca cineva să depună eforturi speciale pentru a-ți impune subtil sau evident respectiva tehnologie. O vei adopta în joacă.

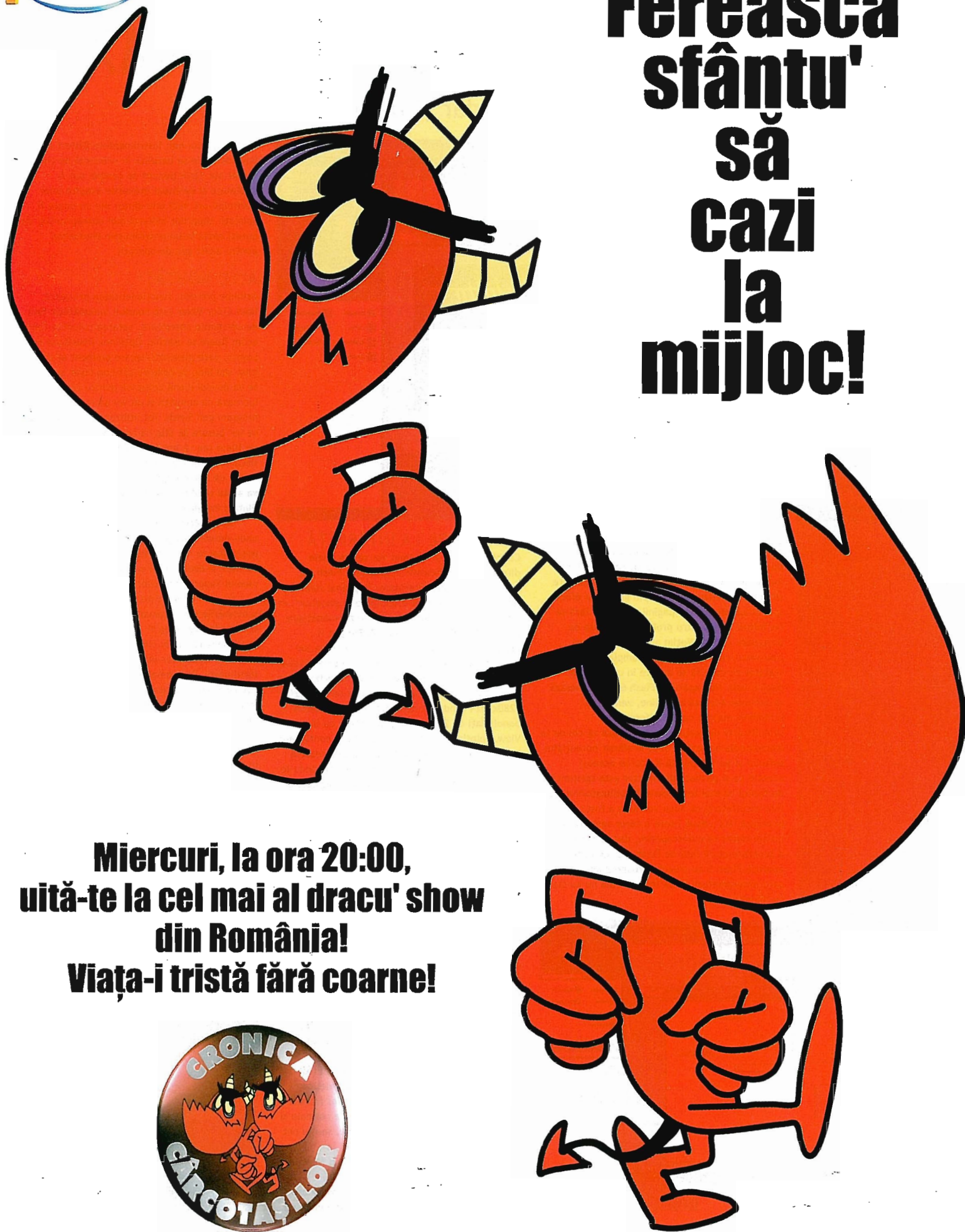
Un singur exemplu: la adresa www.googlewhack.com puteți găsi regulile simple ale unui joc, să-i spunem de noroc. Pentru a fi unul dintre câștigători, nu trebuie decât să găsiți două cuvinte (fără ghilimele), care, căutate cu Google, să se găsească împreună doar pe o singură pagină din întreaga bază de date a motorului de căutare. Problema nu este cât de simplu sau complicat este, ci faptul că, în ciuda eforturilor organizatorilor, o dată ce o combinație este găsită, ea nu rămâne pentru mult timp unică. Iar Google devine tot mai popular cu fiecare jucător și cu fiecare combinație...

- 56 Grafică
- 56 Flash MX
- 57 AutoFX Dreamsuite Series One
- 58 Forester Arboretum
- 59 Z-Brush 1.23b
- 60 Galerii Xtreme
- 62 Odiseea DivX
- 64 Efecte speciale
- 66 Internet
- 66 Feature: Google vs. Biserica Scientologică
- 68 Xplorer Xtrem
- 69 Comunicatii
- 69 Orange: noua culoare a comunicării

**Ferească
sfântu'
să
cazi
la
mijloc!**

**Miercuri, la ora 20:00,
uită-te la cel mai al dracu' show
din România!
Viața-i tristă fără coarne!**

Macromedia FLASH MX

O schimbare de program dar și de atitudine

DETALII

- Nume: Flash MX
- Versiune: 6.0
- Producător: Macromedia
- Web: www.macromedia.com
- Distribuitor: -
- Procesor: Pentium II 450MHz
- Memorie: 64Mb
- HDD: 100Mb
- Video: DirectX 4Mb

VERDICT: 9/10

PÂNĂ de curând, Flash a fost privit de comunitatea web-designerilor, și nu numai de ei, ca o găselniță inovatoare, elegantă și/sau distractivă cu care se puteau realiza relativ rapid grafică și efecte spectaculoase pentru paginile de web, fără să fie folosit însă pentru proiecte esențiale de designerii serioși. Puțini au fost aceia care l-au văzut ca un instrument complex și de sine stătător cu care să se avânte în crearea de pagini web. Nou apărutul Flash 6 intenționează să schimbe această atitudine, venind cu schimbări majore care îl diferențiază semnificativ de restul seriei. Ipoteza că cei de la Macromedia au sesizat și ei în sfârșit potențialul softului și au început să îi acorde aceeași atenție ca și pachetului Director este sprijinită de faptul că mai toate cererile utilizatorilor au fost ascultate și că noua versiune a fost botezată "MX", două litere a căror semnificație nu am reușit să o descoperim, dar care creează o separare clară față de Flash 1-5. Oricum de la apariția Flash 5 au trecut aproape 2 ani, timp în care programatorii de la Macromedia nu au stat cu mâinile în sân.

SCHIMBARE LA INTERFAȚĂ

Cei obișnuiți cu programul vor sesiza unele diferențe semnificative în interfața Flash MX, față de versiunile anterioare. În primul rând ferestrele nu mai sunt organizate în panel-uri, ci într-un fel de meniuri drop-down asemănătoare cu cele din interfața Painter 7. Ele pot fi deplasate și reconfigurate, iar dispunerea lor poate fi salvată ca preset alături de cele câteva predefinite. Oricum ați lua-o însă, interfața este înghesuită în 1024x768, o rezoluție de cel puțin 1280x1024 fiind clar necesară, dacă nu cumva beneficiați de 2 monitoare și o placă cu Dual-View. Folosirea shortcut-urilor este în continuare imperativă, însă noul Properties Dialog rezolvă multe dintre problemele designerilor oferindu-le posibilitatea să editeze într-o singură fereastră proprietățile oricărui element, opțiunile variind în funcție de elementul selectat: atribute pentru text, culorile pentru fill și outline, proprietăți legate de timeline, etc.

Alături de el se găsește meniul Actions, care este unul dintre cele mai importante module ale programului. Introdus odată cu Flash 5, Action Script se constituie într-un limbaj de scripting similar Java Script care permite programarea unor efecte complexe și a părților de interactivitate dintr-un proiect. În Flash MX, schimbările în acest modul sunt numeroase, toate orientate pentru a oferi utilizatorilor o funcționalitate ridicată: codare pe culori, code breaks, numere de linie, evenimente din categoria "onmousemovement", suport XML, funcții pentru sunet și clipuri video, funcții de formatare a textului.

Acțiunile predefinite Smart Clips au fost transformate în UI Components, un panel ce cuprinde scripturi pentru elemente des folosite gen check boxes, scroll bars, butoane normale și radio, etc. Acestea pot fi modificate, sau se pot crea unele noi, care pot fi puse apoi la dispoziția comunității Flash pentru a fi folosite și de alții.

O schimbare de mai mică amploare poate fi observată la baza barei de instrumente unde au

apărut opțiuni noi: instrumentele Distort și Envelope. Ele se bazează în principal pe curbe Bezier ale căror puncte de control pot fi deplasate și eventual mișcările atașate unor keyframe-uri. Nici una dintre ele nu poate fi aplicată clipurilor video și nici bitmap-urilor, dar puteți apela la un program gen Photoshop pentru acest gen de operații.

ALTE NOUȚĂȚI

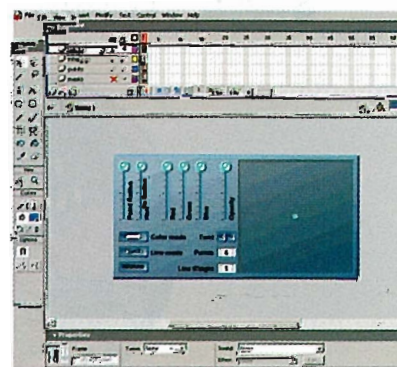
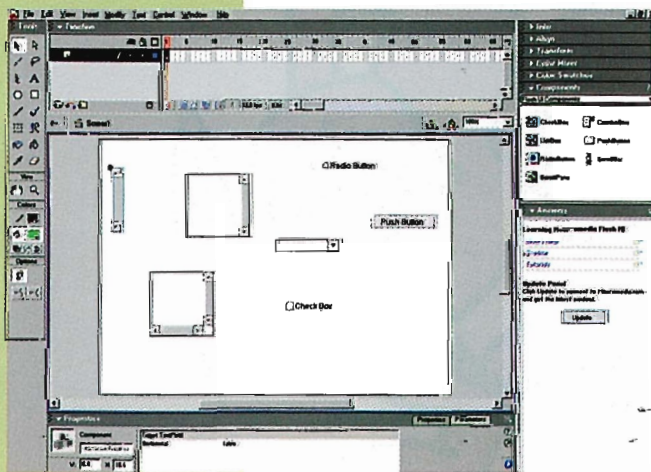
Oriunde privești, funcționalitatea primează. Noul Color Mixer este sensibil îmbunătățit față de versiunile anterioare, setarea culorilor fiind acum floare la ureche. Opțiunea Distributed to Layers, care plasează fiecare element al unui grup sau bloc de text pe câte un layer separat, se va dovedi mană cerească pentru cei care lucrează cu animații și nu vor să folosească un program gen Swish. Tot utilizatorii cu vechime se vor bucura să afle că acum pot folosi măști pe filme sau că pot folosi clipuri video ca măști. Dacă veți trece de nivelul de zoom 800% veți vedea că apare o grilă la nivel de pixel, care va va ajuta să aliniați mult mai precis elementele dintr-o imagine.

Schimbări se văd și în fereastra Timeline, unde puteți adăuga bookmark-uri, care le vor da posibilitatea navigatorilor să folosească butonul de back și eventual să adauge o secțiune în meniul Favorites al Internet Explorer.

În ceea ce privește partea de import, schimbările sunt dramatice: Flash MX poate încărca fișiere .jpeg și .mp3 în mod dinamic și poate importa nativ clipuri video. Spuneți la revedere Generator-ului și plugin-urilor third-party. De asemenea, compresia z-lib aduce fișierele swf la dimensiuni rezonabile, astfel încât să se reducă și timpul de așteptare pentru încărcarea paginii.

LA FINAL

În afară de interfața extrem de aglomerată, nu se pot reproșa foarte multe lucruri acestei versiuni de Flash. Începătorii în ale web-designului trebuie să se apuce să îl învețe, educația fiind mult mai la îndemână decât în cazul versiunilor anterioare. Utilizatorii cu vechime se vor adapta foarte repede și nu credem că va fi cineva care să se plângă de pleiada de noi opțiuni. Flash MX este un pachet complet care nu va putea fi depășit prea curând, ceea ce nu înseamnă însă că Macromedia trebuie să se culce pe o ureche. O bază de tutoriale și resurse actualizată constant este oricând bine venită.

AutoFX DREAMSUITE SERIES ONE

O colecție originală de efecte cu o interfață ineficientă

AUTOFX este o firmă care și-a făcut un nume cu pluginurile sale pentru Photoshop, ultima sa creație fiind colecția de efecte Dreamsuite. Din dorința de a varia oferta, pachetul Dreamsuite este disponibil și în variantă stand-alone. De la bun început trebuie să precizăm că deși colecția de efecte este una dintre cele mai bune de pe piață (depășind chiar și Kai Power Tools 7), implementarea lor în Photoshop și chiar executabilul de sine stătător sunt extraordinar de prost realizate. De la interfața sclifosită, cu butoane iritant de rotunde și lucioase stil XP la timpurile enorme de așteptare de care vă veți lovi după aplicarea unui filtru sau la cea mai mică schimbare a unui parametru, totul sugerează neoptimizare și lipsă de funcționalitate. Pe calculatorul de test (Athlon 700 MHz, 128 Mb RAM, GeForce 256), aplicarea unui efect la un JPEG de dimensiuni normale dura între 30 de secunde și un minut, urcând vertiginos către 2-3 minute în cazul efectelor complexe. Un efect similar sau simularea lui cu mai multe filtre în Photoshop dura de două ori mai puțin. E adevărat că era nevoie de mai multe strădanii din partea utilizatorului și nici nu exista mulțimea de parametri configurabili pe care îi oferă Dreamsuite, însă ne este groază să ne gândim cât ar trebui să așteptăm în cazul în care am lucra cu o imagine la 600 dpi sau de ce calculator am avea nevoie pentru ca lucrurile să meargă la o viteză rezonabilă. Și nu putem să nu ne întrebăm dacă anunțul "Optimizat pentru dual-procesor" este un bonus sau un avertisment.

FILTRE ȘI ALTE EFECTE

În total, Dreamsuite cuprinde 18 efecte. Unele dintre acestea sunt de fapt variații deghizate ale celorlalte procedee de bază, însă acest lucru ar trebui să îi deranjeze doar pe cei care achiziționează efectele la bucată (ceea ce s-ar putea să vă mire, însă este posibil, pentru "modica" sumă de 50\$).

Prima categorie semnificativă este cea a efectelor de tip ramă:

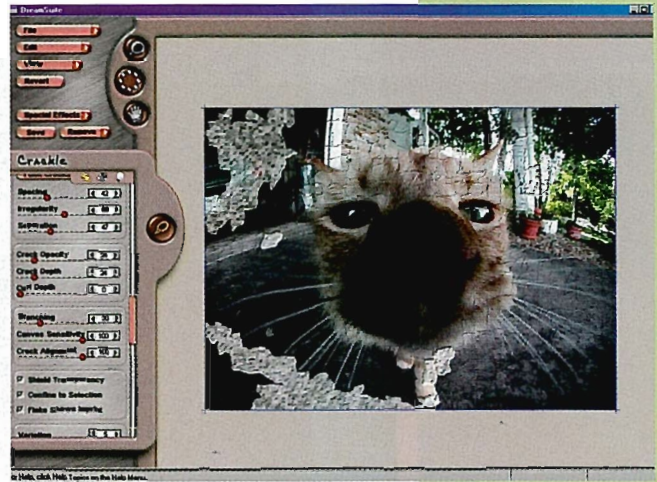
35mm Frame adaugă o ramă în jurul imaginii, micșorând-o în același timp, încercând să simuleze astfel apariția unui diapozitiv, fără efectul de negativ pe imagine. Se poate modifica textura și culoarea ramei (pentru a simula materiale de tip plastic sau metal) și printr-un procedeu de clonare se poate obține un colaj de mai multe diapozitive împrăștiate în imagine.

Instantatic și **PhotoFrame** sunt în mare parte similare: primul simulează un aspect de fotografie Polaroid sau de aparat foto-la-minut iar cel de-al doilea creează margini crenelate asemănătoare cu cele ale fotografiilor de modă veche sau cu marginile timbrelor. La fel ca în cazul 35mm Frame acestora le pot fi schimbate dimensiunile, culoarea și textura, pot fi "îmbătrânite". Tot în categoria de editare de fotografii se încadrează și **PhotoTone** și

PhotoDepth. Primul poate genera efecte de sepie, soft focus și halo, care folosite imaginativ pot transforma o imagine oarecare într-o operă de artă. PhotoDepth poate fi folosit pentru a da subtil iluzia de 3D, adăugând indoituri, margini rupte, umflături de la umiditate, pete și, eventual, o textură noisy pentru și mai multă adâncime. El se suprapune parțial cu **Crease**, care este specializat pe indoituri și cu **Deckle**, care este dedicat rușii artistice a fotografiilor.

Trecând la filtre, veți găsi **Crackle** pentru crăpături de tot soiul, cu interesea opțiune suplimentară de a "coji" imaginea din anumite zone crăpate, ca și cum ar fi căzut vopseaua de pe un perete. **Ripple** adaugă valuri și unde, dar efectul nu este foarte spectaculos în ciuda numeroșilor parametri ce pot fi personalizați. Și mai puțin spectaculos este **Cubism**, care suprapune forme semi-transparente peste imagine (pătrate, triunghiuri sau hexagoane).

Chisel și **Dimension X** sunt specializate pe efecte spectaculoase de bevel, iar **Hot Stamp** se ocupă cu efectele de blend și glow pentru text și alte contururi. **Liquid Metal** poate fi folosit atât pentru metalizarea tex-

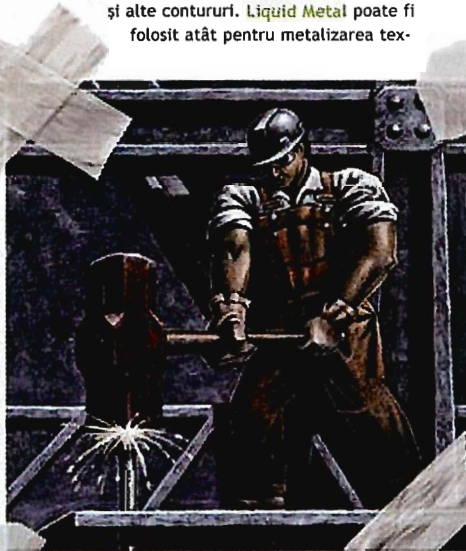

telor și a altor forme, cât și pentru efecte speciale, atunci când este împrăștiat cu instrumentul spat brush. Pentru combinații ingenioase se poate folosi **Metal Mixer**, care amestecă în aceeași imagine mai multe tipuri de suprafețe metalice.

Am lăsat la urmă **Putty** și **Tape**, pentru că sunt cele mai interesante. Putty este echivalentul Liquify din Photoshop, iar Tape creează bucățele de bandă adezivă ce pot fi lipite oriunde vreți pe imagine. Numeroșii parametri ce pot fi configurați garantează că veți reuși să obțineți exact efectul pe care îl vreți.

CONCLUZIE

Programul nu este intuitiv, lipsa unei opțiuni de multiple Undo își spune cu tărie cuvântul, iar faptul că manualul în format electronic depășește 20 Mb nu încurajează foarte mult consultarea lui. Singura modalitate rezonabilă în care merită folosit este în Photoshop, și cumpărate doar pluginurile de care aveți nevoie, pentru că oricum efectele lor se suprapun.

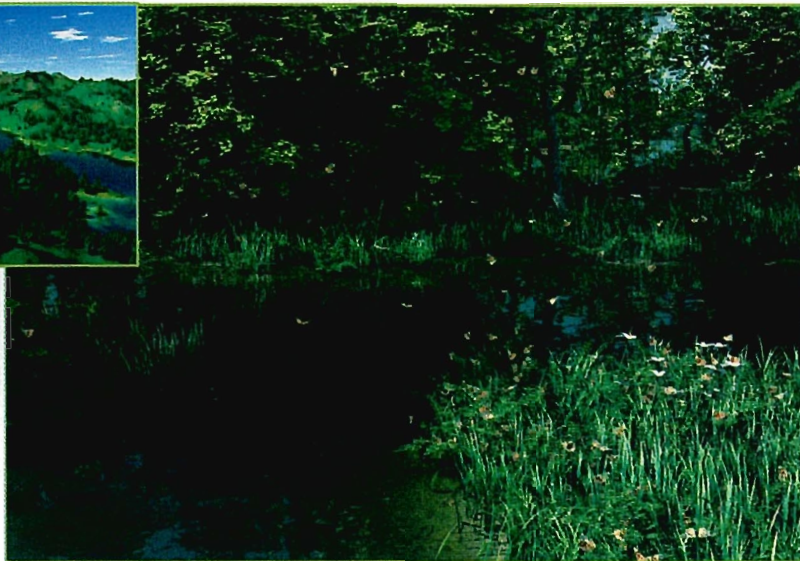
DETALII

- Nume: AutoFX Dreamsuite Series One
- Versiune: 1.0
- Producător: AutoFX
- Web: www.autofx.com
- Distribuitor: N/A
- Procesor: Pentium III 800MHz
- Memorie: 256Mb RAM
- HDD: 100Mb
- Video: DirectX 8Mb
- Preț: 299\$ (sau 50% fiecare)

VERDICT: 7/10

FORESTER ARBORETUM

De treci codrii de aramă, poți să creezi pădurile tale

CEI care ne citesc de mai multă vreme s-ar putea să își aducă aminte că acum mai mult de un an de zile prezentăm în cadrul rubricii de grafică un generator de peisaje pe numele său Terragen. Cu posibilități grafice spectaculoase, Terragen se putea lăuda cu un motor fractal excelent și o atmosferă extrem de realistă. Singurul lucru care îi lipsea era posibilitatea de a adăuga vegetație și de a importa obiecte create în alte programe. Din păcate, într-un an de zile, progresul programului este infim, ultima versiune - 0.8.11 - fiind lansată în martie anul acesta aproape fără nici o opțiune suplimentară, doar cu corecții de bug-uri. Din planurile programatorului, mai nimic nu s-a materializat.

Fanii nu trebuie să dispere însă. Un alt programator a preluat programul din punctul în care fusese lăsat în paragină și i-a adăugat mult doritele opțiuni de distribuție de obiecte. În mare parte separat și intitulat Forester, softul vă dă posibilitatea să împrăștiți realist copaci și iarbă peste peisajele (de ce să nu recunoaștem) excesiv de sterpe create în Terragen. Din păcate, programul nu beneficiază de un motor de randare propriu, însă scenele pot fi exportate spre randare în POV-Ray, un excelent program de ray-tracing freeware. Deși modul de descriere a scenei într-un fișier text se poate dovedi mult prea anevoios pentru

neinițiați, iar faptul că scena poate fi editată în POV-Ray presupune și că pot fi adăugate obiecte de orice fel în scenă, de la clădiri la creaturi fantastice, și de la baloane la stâlpi de telegraf și este un avantaj. Dar presupunem că alegerea a fost făcută mai mult pe criteriul freeware vs comercial decât pe cel al performanțelor, pentru că altfel ar fi fost prezentă și o opțiune de export către 3DStudio Max de exemplu.

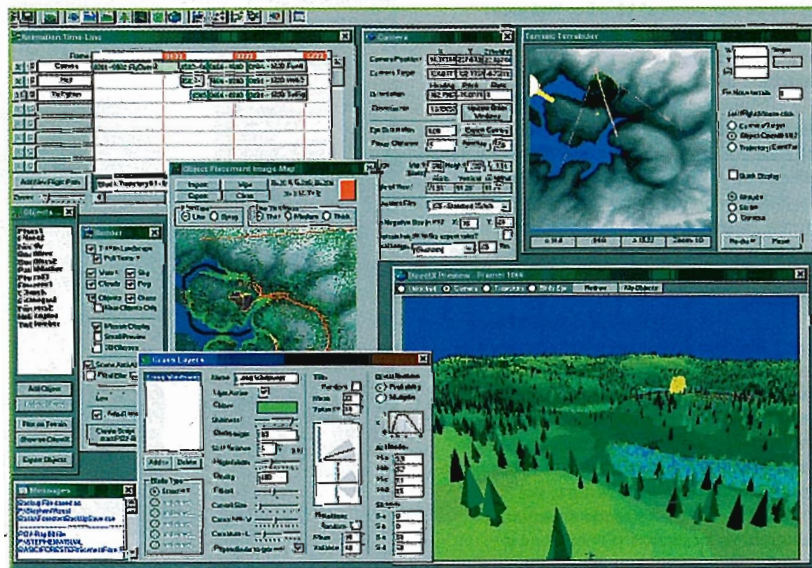
Practic, Forester folosește o serie de algoritmi complecși de distribuire a obiectelor pentru a împrăști sute sau mii de copaci pe terenul predefinit, rotindu-le și redimensionându-le pentru a ascunde faptul că sunt de fapt copii ale aceleiași instanțe de bază. Pentru a plasa o pădurice pe un deal, softul va avea grijă ca arborii să nu se suprapună, să nu fie plasați ireal pe o pantă prea abruptă, să nu ajungă să crească sub apă, prea aproape sau prea departe unul de altul. O metodă alternativă și mai puțin probabilistică este folosirea unei "Image Map", ce ar putea controla

distribuția obiectelor prin culoarea pixelilor ce o constituie.

Scena poate fi completată cu un strat de apă și o pătură atmosferică, toate acestea provenind din Terragen, pe baza cărui este creat Forester. Un amănunt suplimentar este dat de faptul că aspectul scenei poate fi schimbat rapid prin selectarea opțiunii "Season". Această are efect doar dacă au fost definite texturi specifice pentru fiecare dintre anotimpuri, firește, ceea ce poate fi destul de complicat.

Aici intră în scenă Arboretum, care este un add-on beta pentru Forester, și care permite crearea și adăugarea de arbori noi în scene. Bazat pe algoritmul L-system, softul reușește să creeze copaci și chiar tușișuri complexe, ceva mai rapid decât alte programe similare, cu un rabat la calitate. Nu este foarte greu de manipulat odată ce observați efectele fiecărui parametru în fereastra de preview DirectX. Din păcate aceasta nu funcționează în Windows NT, 2000 și XP, neajuns ce sperăm că va fi corectat într-o versiune viitoare.

Forester este gratuit în versiune standard, pentru 30\$ însă puteți obține oarecare avantaje semnificative, cum ar fi algoritmul distributiv pentru iarbă procedurală sau animații cu motion blur. Având în vedere că și POV-Ray este freeware, cele două pot face o pereche bună, și cine știe, poate descoperiți că vă place și POV.

DETALII

- Nume: Forester Arboretum
- Producător: <http://www.dartnall.f9.co.uk/forester/main.htm>
- Distribuitor: N/A
- Publisher: <http://www.dartnall.f9.co.uk/forester/main.htm>
- Procesor: PentiumII 450MHz
- Memorie: 64Mb
- HDD: 15Mb/500Mb swap
- Video: DirectX 4Mb

VERDICT: 8/10

Z-BRUSH 1.23B

Un instrument mai mult pentru artiști decât pentru profesioniști

PROBABIL că numele de Z-Brush nu vi se pare complet necunoscut. Unul dintre motive ar putea fi și faptul că l-am mai prezentat în revistă acum ceva vreme, producătorii fiind destul de amabili să ne trimită spre testare versiunea 1.0. Lucrurile s-au schimbat semnificativ de atunci, și aparent doar în bine.

Fundamental însă, Z-Brush este același program original care sfidează orice etichetare: nu este nici 2D, nici 3D în totalitate, producătorii înșiși catalogându-l ca fiind 2.5D. Unitățile minimele cu care se lucrează în Z-Brush sunt pixelii. Aceștia sunt ceva mai mult decât simplii pixeli, deoarece funcționează perfect în spațiul 3D, dar și în cel 2D. În Z-Brush, odată ce ieșiți din modul de editare a unui obiect tridimensional, acesta "îngheață", devenind 2.5D. Acest lucru înseamnă că nu mai poate fi editat 3D, însă fiecare pixel are atașată și o valoare de perspectivă (depth), astfel încât viitoarele trăsături de penel și obiecte să poată interrelaționa cu cele vechi, intersectându-le sau respectându-le realist contururile.

Această abordare a modelării 3D îi va lăsa vexați pe cei obișnuiți cu precizia geometrică din 3DStudio Max, Rhino, sau alt pachet de grafică 3D obișnuit. Însă Z-Brush nu este un pachet de grafică obișnuit, ci o nouă viziune artistică. Nu există camere ce pot fi deplasate, vederi de sus, din stânga sau din perspectivă: totul se desfășoară la nivelul șevaletului virtual. Artiștii care s-au simțit încorsetați de alte programe își vor putea lăsa creativitatea să zburde, însă cei care s-au obișnuit cu un workflow diferit vor strâmba probabil din nas, nevoiți să se adapteze. Cei care știu să privească dincolo de interfață vor critica în cunoștință de cauză faptul că toată noua filozofie este de fapt o aglomerație de baliverne aruncate în fața utilizatorilor pentru a masca faptul că Z-Brush nu poate funcționa complet 3D fără să necesite o stație grafică. Nu putem nega acest lucru, însă acest adevăr este recunoscut subtil și de producători printre rânduri, iar compromisul ni se pare rezonabil. Z-Brush randează totul în timp real pe configurații propice, iar în schimbul strădaniei voastre de a vă adapta vi se oferă o libertate de exprimare de invidiat. Nici nu este nevoie să aveți vreo intenție: este de ajuns să vă jucați cu opțiunile și veți obține ceva interesant. Fundamental, Z-Brush nu este un program serios, ci mai curând un experiment ludic ale cărui premise dau rezultate dincolo de așteptări, după cum puteți vedea în galeriile comunității de la www.pixolator.com.

CE ESTE NOU

De acum un an când prezentam prima versiune de Z-Brush, acesta a beneficiat de două mari îmbunătățiri și de o sumedenie mai mici. O să începem cu Z-Script, genul de opțiune atât de utilă încât te întrebă de ce nu apare în mai multe programe. Practic, toate acțiunile dintr-o sesiune de lucru pot fi înregistrate într-un fișier text, care apoi poate fi rulat ca script, recreând acțiunile inițiale, pe un alt calculator și pe o altă versiune de Z-Brush. Bine, veți exclama, dar și Painter 5, 6 și 7 aveau ceva similar. Dar

nici pe departe atât de fiabil ca cel din Z-Brush: după salvare, un script poate fi deschis și editat (fără să fie nevoie de cunoștințe extensive de programare), iar un script poate fi scris pur și simplu în Notepad, fără să fie o înregistrare a unei sesiuni, și să introducă opțiuni noi în arhitectura Z-Brush, la fel ca un plugin.

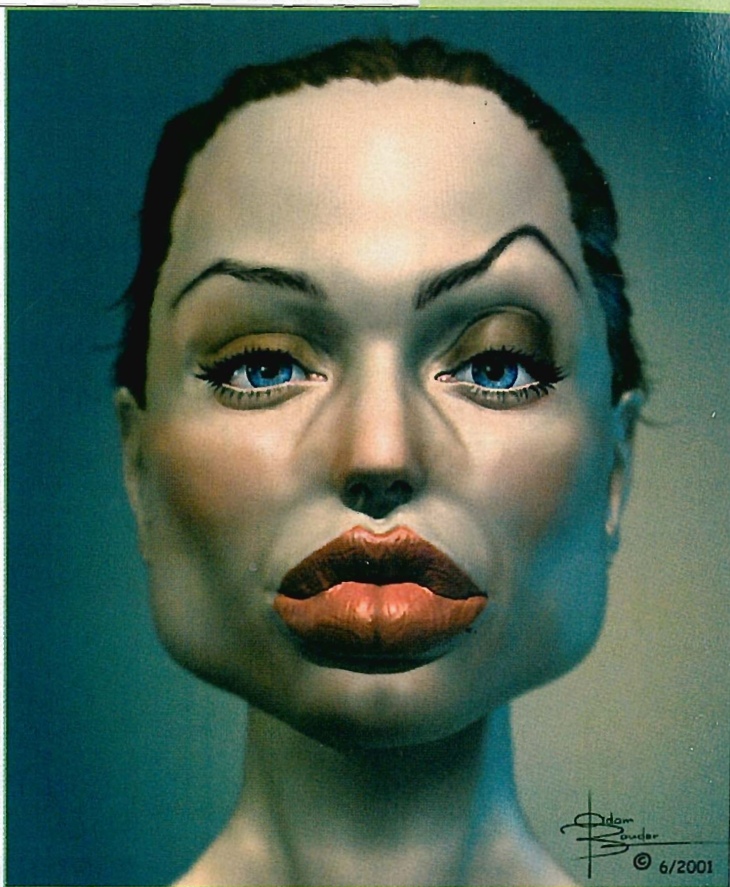
Din acest motiv toate tutorialele stocate ca Z-Scripts în distribuția de Z-Brush sunt extrem de ușor de înțeles: acțiunile autorului sunt clare și inteligibile, reeditarea lor fiind floare la ureche. În plus, scripturile conțin explicații în fereastra dedicată din partea de jos a ecranului și pot fi lansate pas cu pas.

Texture Master este unul dintre aceste scripturi care a evoluat dincolo de așteptări. Z-Brush a fost adesea folosit pentru a adăuga detalii unor modele low-poly create în alte programe. Pe lângă faptul că suportă suprafețe de subdiviziune, netezind "colțurile" modelelor importate, de exemplu din Nendo/Wings3D (www.wings3d.com), programul poate fi folosit pentru a le textura cu ajutorul lui Texture Master, care este similar cu Deep Paint 3D și BodyPaint 3D, dar mai intuitiv decât ambele luate la un loc. Folosind instrumente diverse și opțiunea de simetrie pentru a vă asigura că

efectele se aplică egal pe ambele jumătăți ale modelului (față-spate sau stânga-dreapta), nu va trece mult până să deveniți experți în generarea de creaturi ciudate sau imagini futurist/stranii. Și veți vedea că de multe ori texturarea conținează mai mult decât modelarea: o textură excelentă poate salva un model prost / nedetaliat, teorie care nu este valabilă și viceversa.

CONCLUZIE

Pentru a putea folosi Z-Brush la întregul lui potențial, vă recomandăm următoarea configurație: procesor 1 Ghz+, 512 Mb RAM, placă video din seria GeForce, monitor care să suporte măcar o rezoluție de 1280x1024 și o tabletă grafică de orice fel, chiar și Genius. Asta nu înseamnă că nu poate fi folosit și pe configurații mai modeste. Dimpotrivă, merge foarte bine, însă nu veți putea beneficia de modele de rezoluție mare și uneori vă veți simți iritați de deseori momente în care veți aștepta ca scena să fie randată "real-time". Așa că nu este de mirare că nu veți fi tentați prea curând să faceți animații, chiar dacă Z-Brush este capabil și de așa ceva.

DETALII

- Nume: Z-Brush
- Versiune: 1.23b
- Producător: Pixologic
- Web: www.pixologic.com
- Distribuitor: N/A
- Procesor: Pentium III 500MHz
- Memorie: 128Mb
- HDD: 40Mb
- Video: DirectX 8Mb

VERDICT: 8/10

Ștefan Giurgiu - "Orăș iarna"

1

Max The Fire Raven

thefireraven@personal.ro
<http://www.3dluvr.com/mtfraven>

Trei noi imagini ale deja obișnuitului Ștefan Giurgiu, zis și Fire Raven. Nu vrem să comentăm foarte mult, însă cine zice că omul nu are talent nu știe ce vorbește. Imaginea cu orășelul are un aspect minunat de pastel, cea cu mașina este incredibil de realistă, iar bijuteria ne-a lăsat cu gura căscată. Ține-o tot așa și o să ajungi departe.

trueSpace5.1 SP | MtFR 2002 | www.3DLuVr.com/mtfraven

Ștefan Giurgiu - "Bijuterie"

1

GX Galerii Xtreme

Singura expoziție offline
care găzduiește creațiile tale

trueSpace5.1 SP | MtFR 2002 | www.3DLuVr.com/mtfraven

Ștefan Giurgiu - "Hot Rod"

1

Lazăr Adrian - Brazil R/S - 2002
Adrian Lazăr - "Alien"

2

Adrian-Lazăr - "Albastru"

2

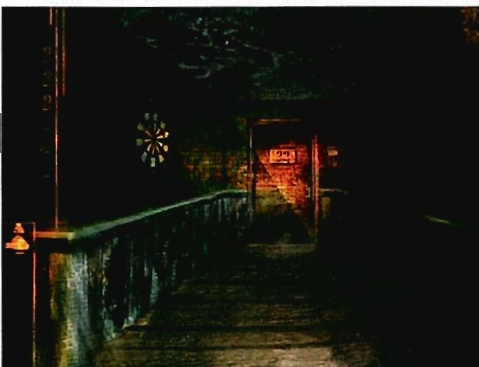
Darie Budeanu - "E-Trade3"

3

Victor Smeu - "Afară"

4

Darie Budeanu - "Room"

3

Victor Smeu - "Azagoth-main"

4

Victor Smeu - "Monastery"

4

Adrian Lazăr

irfa1d@yahoo.com

Imaginile sunt excelente, chiar dacă alegerea numelor lasă puțin de dorit. În opinia noastră, cred că ar fi trebuit să fie invers, este puțin cam ciudat ca imaginea complet în nuanțe de roșu să se numească "Albastru", iar cea cu vaza să poarte numele "Alien". Totuși, din moment ce așa ni le-ai trimis, nu ne-am permis să le schimbăm numele. Brazil are performanțe extraordinare în domeniul fotorealismului, însă se pare că V-Ray îl va întrece în momentul apariției. Ai grijă însă că folosirea de pluginuri duce la lene intelectuală: când lucrurile devin prea simple, creativitatea are de suferit.

Darie Budeanu

archonsl@yahoo.com

Imaginile au fost realizate în Photoshop 6, de la zero sau pe baza unei bancnote scanate în cazul "E-Trade3". E ceva mai greu să crezi grafică în Photoshop, mai ales în versiunile dinainte de 7 și cu certitudine este diferit decât să lucrezi într-un pachet de grafică 3D. Cu toate acestea experiența te poate ajuta în momentul în care vrei să treci la 3D și ai nevoie de texturi pentru modele.

Victor Smeu

vykors@rol.ro

Ne mărturisește că lucrează la un film, din care fac parte și cadrele pe care le-am publicat. Faptul că este pasionat de realizare de animații, nu de imagini statice vine în apărarea lui: într-adevăr, imaginile nu prea au foarte multe detalii, totul fiind optimizat pentru a putea fi randat ca animație pe un calculator mediu. Așteptăm cu nerăbdare filmul, pe care a promis că ni-l va trimite atunci când îl termină. Sau măcar un trailer.

ODISEEA DIVX

DE LA ÎNCEPUTURI PÂNĂ LA VERSIUNEA 5.0

Revoluția cinematografeii digitale a început de la doi tineri care aveau prea mult timp liber

DE LA PIRATERIE LA RESPECTABILITATE

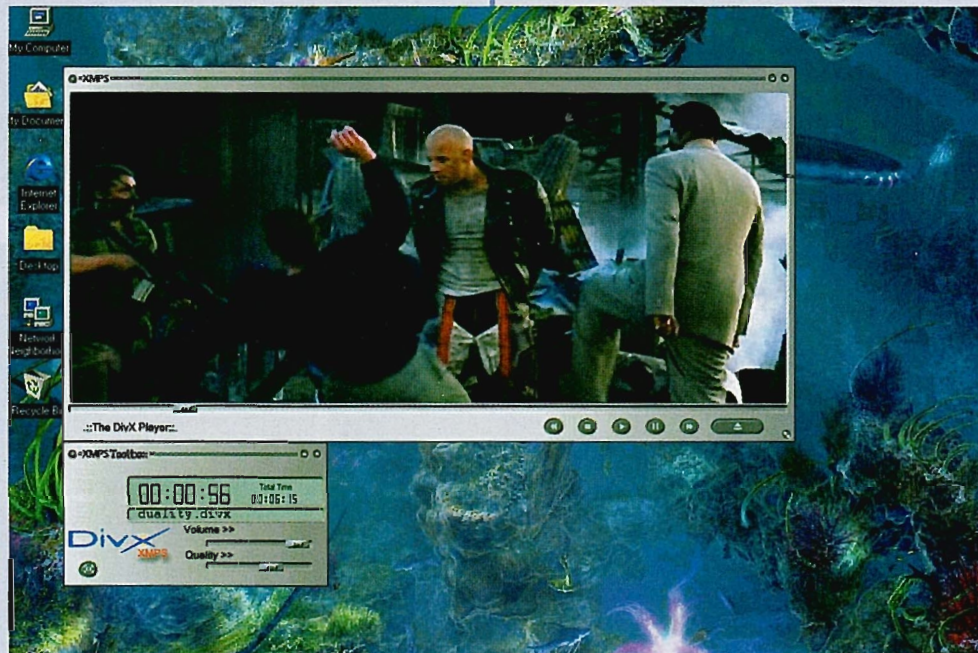
"DivX" este un termen pe care îl cunoaște orice utilizator de calculatoare care se respectă. Peste 15.000.000 de utilizatori au transferat versiunea 5.0 de pe Internet, din momentul în care a apărut și până în prezent. Pentru majoritatea posesorilor de calculator însă, termenul este sinonim cu "film care poate fi văzut pe PC" și puțini sunt aceia care privesc dincolo de această definiție, fie și doar pentru a afla cum poate fi optimizată viziunea unui film oarecare. Și este chiar păcat, din moment ce codecul DivX are o istorie fascinantă, care aduce cu o intrigă hollywoodiană: povestea unui tânăr certat cu legea, care luptă împotriva sistemului, sfârșind prin a fi asimilat de el. Filmul se sfârșește cu happy end, ce puțin pentru unii: tânărul capătă o slujbă foarte bine plătită, compania care l-a angajat începe încet-încet să adune venituri și capătă respectul unei lumi întregi. Cu timpul lumea uită de unde a pornit totul și nici nu se mai miră când trebuie să scoată bani pentru un soft care nu demult era absolut gratuit. Dar probabil că acesta este mersul natural al lucrurilor.

MOMENTUL ÎN CARE A ÎNCEPUT TOTUL

Din punct de vedere temporal, originile DivX pot fi plasate în toamna anului 1998. Ce-i drept, la momentul respectiv, termenul avea o cu totul altă semnificație decât în prezent: DIVX, sau Digital Video Express, a fost o schemă dezvoltată de Circuit City (un cunoscut lanț de magazine orientate pe produse electronice din S.U.A.) și de un grup de avocați specializați în divertisment digital. Observând statistic că pasionații de filme preferă mai curând să închirieze DVD-uri decât să le cumpere, aceștia au creat un player DVD special, mai scump și cu conexiune Internet integrată, numit Enhanced DVD. Acesta permitea ca pentru modica sumă de 4.49\$, un DVD să poată fi vizionat de oricâte ori se dorea timp de 48 de ore. După ce cele 48 de ore treceau, filmul trebuia reactivat prin taxarea cărții de credit a celui care îl închiriasse, numărul fiind introdus în banca de date prin intermediul Internetului.

Sistemul avea enorme avantaje pentru distribuitori: discurile DIVX nu puteau fi văzute decât pe playerul pe care erau activate, ceea ce însemna că nu puteau fi împrumutate mai departe prietenilor, iar datele adunate în momentul activării sau reactivării le serveau pentru a putea stabili care filme sunt vizionate, când, de câte ori și de către cine. Acest format a stârnit un val de nemulțumire din partea publicului american, astfel că în septembrie 1999, Circuit City renunța la proiectul DIVX, consolându-se cu pierderea a 114 milioane de dolari investiți în această afacere.

Fără nici o legătură evidentă, în aceeași lună Microsoft lansează o nouă versiune a codecului Windows

Media (termenul "codec" fiind o prescurtare uzuală pentru compresor/decompresor, la fel cum și "modem" este o prescurtare pentru modulator/demodulator). Această versiune nu este perfectă, nereușind să redea filmele din portofoliul unui umil student în arte din Riviera franceză, pe numele său Jerome Rota. Iritat de neajunsurile softului de la Microsoft, Jerome, poreclit de prietenii "Gej" se apucă să îl modifice în mod creativ. "Am eliberat informația", va declara el mai târziu revistei Wired. "Nu mi-a luat decât o săptămână". Noul codec s-a dovedit excelent, reușind să reducă fișierele video la o cincime din dimensiunea lor inițială, păstrând în mare parte calitatea intactă. Ca o ironie subtilă, el își intitulează creația "DivX :-)", făcând cu ochiul parcă defunctei scheme de împrumuturi video.

Coincidență sau nu, în aceeași perioadă Jon Johansen, un tânăr de nici 18 ani din Norvegia, fondator al grupului de hackeri MoRE (Masters of Reverse Engineering) programează DeCSS, un soft care elimină protecția la copiere a DVD-urilor, făcând posibilă reproducerea lor sau copierea datelor pe harddisk. Johansen este dat urgent în judecată de Motion Pictures Association of America (MPAA) alături de site-ul 2600.com, care a postat și a găzduit codul, însă aceasta este o bătălie legală ale cărei detalii nu își au rostul aici.

Faptul că prin intermediul codecului DivX un film de calitate DVD putea fi copiat și redus la 650-700 Mb astfel încât să încapă pe un simplu CD-R face ca o adevărată explozie de filme piratate să apară pe piață. Impactul său este uluitor: doar în acel an, industria cinematografică americană estimează pierderi de peste 2 miliarde de dolari din cauza pirateriei DivX. Epidemia DivX este molipsitoare. Peste noapte apar zeci de site-uri care anunță lansările de filme DivX și sute de ftp-uri care le găzduiesc. Alte site-uri prezintă tutoriale mai mult sau mai puțin extensive pentru

transformarea DVD-urilor în filme DivX. Epidemia DivX este pe cale să înceapă. Chiar de pe atunci, utilizatorii nu considerau că fac trafic cu filme, ei făceau schimb de DivX-uri.

PE DRUMUL CĂTRE DIVX 5.0

Următoarea etapă majoră a fost apariția DivX Deux, o variantă sensibil îmbunătățită și care nu mai era bazată pe codecul Windows Media, pentru a nu da motive de proces Microsoft. Dar pasul care a rămas cu adevărat în istorie a fost DivX 3.11, versiunea considerată de mulți cea mai performantă și cea mai stabilă chiar și după apariția DivX 4.0.

DivX 5, recent apărut, marchează prima răscruce din evoluția codecului: disponibilitatea DivX în trei variante. Prima, standard, este în continuare complet gratuită, și are toate opțiunile posibile pe partea de decodare. Pe partea de codare însă este mai săracă decât versiunea profesională, care costă 30\$. Cel care au neapărat nevoie de opțiunile care nu au fost incluse în versiunea standard, dar nu vor să scoată bani din buzunar, pot alege un compromis: o versiune adware, sponsorizată prin bannere și pop-uri iritante, care este rodul unui contract între DivX Network și firma de marketing Gain. Opțiunile care fac diferența dintre freeware și comercial sunt chiar cele nou introduse în program și le vom descrie pe îndelete în cele ce urmează.

B-VOP (BI-DIRECTIONAL VIDEO OBJECT PLANES)

Înainte de DivX 5.0, într-un film comprimat cu DivX nu existau decât două tipuri de frame-uri: I-VOP (Intra Video Object Planes) și P-VOP (Predicted Video Object Planes). Cadrele de tip "I" erau codate și comprimate folosind

informații doar din ele însele, ca și cum fiecare ar fi fost transformat într-o imagine JPEG. Firește, asemănarea este doar metaforică, procedeu de codare fiind altul decât în cazul JPEG. Datorită modalității de codare, fiecare frame I-VOP poate fi decodat independent de restul secvenței video.

Cadrele de tip "P" sunt "gândite înainte", fiecare fiind codat din cadrul precedent, fie el de tip "P" sau de tip "I". Acest lucru înseamnă că practic se transmite doar diferența dintre frame-uri, care ocupă mult mai puțin loc ca bloc de date. Într-o secundă de film sunt 24 de cadre (în sistem PAL, 30 pentru NTSC) ceea ce înseamnă că multe dintre cadre vor conține în esență aceeași imagine și pot fi codate ca frame-uri "P". Pentru a înțelege acest lucru, ni se oferă exemplul prezentatoarei de la Meteo: la o filmare a știrilor de seară, rubrica Meteo, harta este de obicei aceeași, de la cadru la cadru. Doar prezentatoarea se deplasează în fața ei, încoace și încolo. Mișcarea blocurilor de imagine care o reprezintă poate fi codată ca o funcție (x,y) pe baza cadrelor precedente, rezultând o serie de cadre de tip "P".

DivX 5.0 introduce cadrele de tip "B", cu predicție bidirecțională. Codecul va putea alege cel mai apropiat ca aparență dintre două frame-uri din viitor. Astfel, în cazul filmulețului Meteo, frame-urile de tip "B" vor putea fi folosite pentru a optimiza segmentele de cadre în care bucăți de hartă, până atunci ascunse de silueta prezentatorului, încep să apară în urma lui când el se deplasează.

GLOBAL MOTION COMPENSATION

GMC este o opțiune nouă în DivX 5.0, care poate reduce semnificativ blocurile de date ce conțin cadre din filmări ce utilizează extensiv translocare (zoom) și panoramarea (panning). Din moment ce și în aceste cazuri informația din cadre este în mare parte asemănătoare, ele pot fi comprimate fără prea mari pierderi de calitate.

Din păcate efectul nu este foarte mare în cazul filmelor obișnuite, unde astfel de mișcări de cameră sunt destul de rare, ele fiind mai des întâlnite în documentarele tip Animal Planet sau National Geographic.

QUARTER PEL

După cum ați putut citi la secțiunea cadrelor B-VOP, DivX se folosește de cadrele viitoare pentru a stabili diferența dintre ele și cel curent, apoi expediază mai departe doar diferențele. Acestea sunt calculate la nivel de macrobloc (16x16 pels - "picture elements") sau de bloc (8x8 pels). Deplasarea lor are nevoie însă de mai multă precizie decât specificarea coordonatelor într-o grilă virtuală cu pătrățele de 1x1 pels, astfel că DivX 4.0 a introdus Half-pel, permițând valori de tip 1.5, 4.5, etc. DivX 5.0 implementează Quarter-Pel, care este și mai precis, permițând valori de tip 1,25 sau 4,75. Procedeu implică aplicarea unei filtrări speciale pe fiecare bloc de imagine care calculează cum ar fi arătat blocul respectiv dacă s-ar fi deplasat cu un sfert de bloc în oricare direcție. Aceste calcule complexe vor avea drept efect eliminarea marginilor zimțate care apăreau în jurul unui personaj ce se deplasa rapid în cadrul unei scene.

PRE-PROCESARE

Filmările mai vechi sau înregistrările de pe televizor suferă de apariția așa numitului "zgomot" video: "zăpadă", "purici" sau cum vreți să le spuneți. Pre-procesarea, inclusă doar în versiunea profesională, elimină aceste artefacte nedorite aplicând o filtrare smooth dublă: spațială și temporală. Cea spațială ia în calcul pixelii din jurul celui curent și aplică o funcție low-pass, ajungând la un compromis luminozitate/coloristică. Cea temporală aplică același efect de finisare, însă asupra unui grup de pixeli care se află în aceeași poziție de-a lungul unui număr mai mare de cadre. Acest procedeu duce la o creștere vizibilă a calității pentru filmările "defectuoase", precum și la optimizarea compresiei, lucru care duce în final la un fișier final de dimensiuni mai mici. Există patru grade de aplicare a pre-procesării - light, normal, strong și extreme, ultimele două având ca efect secundar și o "spălăcire" mai mult sau mai puțin accentuată a secvențelor video. Când această

opțiune este activată, timpul de codare crește semnificativ.

DEINTERLACING/INVERSE TELECINE

Interlacing-ul a fost inventat la începuturile televiziunii, în anii 1940, ca o formă de compresie video avant-la-lettre. În loc să trimită 60 de cadre pentru fiecare secundă de film, tehnicienii au descoperit că puteau înjumătăți lățimea de bandă necesară semnalului TV transmițând alternativ o imagine ce conținea doar liniile cu soț și una care le conținea pe cele fără soț. Pe televizor, aceste filmări se văd bine, însă pe PC, diferența de jumătate de secundă între cele două imagini ce compun un cadru interlaced se poate transforma în artefacte vizuale: zig-zag-uri întunecate, margini zimțate, etc. Versiunea comercială a DivX 5.0 poate elimina aceste probleme, doar dacă clipul video nu a fost redimensionat înainte să înceapă codarea.

Inverse Telecine, sau ITVC, este necesar pentru filmele PAL care au fost transferate în format NTSC. Din moment ce formatul PAL are 24fps, iar cel NTSC 30 fps, este necesar să se introducă 6 cadre suplimentare pentru fiecare secundă de film. Din nou, cu ajutorul versiunii comerciale a DivX 5.0, ele pot fi eliminate, reducând semnificativ dimensiunile fișierului.

Crop și Resize sunt ultimele opțiuni ce pot fi găsite doar în versiunea comercială: Crop este folosit pentru eliminarea marginilor negre orizontale ce pot fi găsite în cazul filmelor de tip widescreen, iar Resize face posibil ca secvența video să fie codată la o anumită rezoluție. Parametrii sunt Bilinear, pentru calitate la mărirea rezoluției și Bicubic, pentru calitate atunci când cadrele sunt micșorate.

PSYCHOVISUAL MODELING

Exploatarea deficiențelor sistemului optic uman, programatorii DivX s-au gândit că pot acorda diferite grade de prioritate diverselor zone dintr-o imagine: zonele care sunt trecute cu vederea de ochiul utilizatorului vor fi comprimate drastic, economia fiind făcută în favoarea zonelor care "atrag" ochiul, ce vor putea păstra o calitate mai mare. Eficientizarea psihovizuală este aplicată la nivel de macrobloc și la nivel de cadru, însă luând în calcul o întreagă secvență de 5-10 secunde. Firește, activarea acestei opțiuni va avea ca efect o încetinire semnificativă a procesului de codare, lucru ce poate fi evitat foarte simplu: nu o folosiți. Testele noastre nu au reușit să determine nici o diferență evidentă între secvențele cu și cele fără modelare psihovizuală. Chiar și programatorii recunosc că acest domeniu straniu este unul foarte nou, pe care abia încep să îl exploreze și căruia nu i-au descoperit încă toate posibilitățile.

Faptul că nu are un efect semnificativ este sprijinit și de prezența acestei opțiuni atât în versiunea comercială, cât și în cea freeware. ...va urma

ADRESELE DE CODECURI

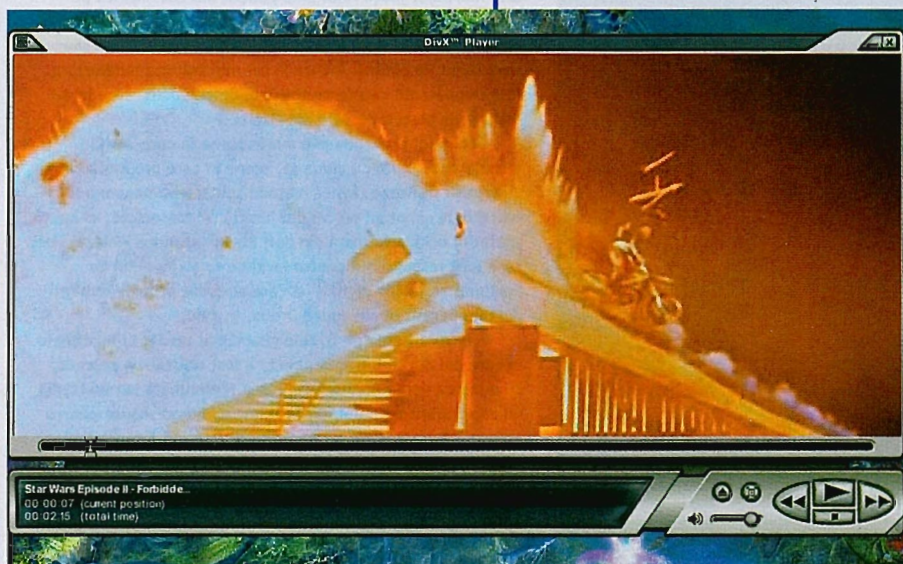
http://www.divx-digest.com/software/nimo_pack.html
http://www.divx-digest.com/software/acemega_codec.html
<http://www.divxconnection.com/codecs.htm>
<http://www.vcdhelp.com/vcdtools.htm>
http://www.riphelp.com/downloads/lame_codec.html

ADRESELE DE TUTORIALE

<http://www.digital-digest.com/dvd/articles/dvtdivx.html>
http://www.divx-digest.com/articles/divx5_setup.html

TOOLS

<http://www.divx-digest.com/software/cvstudio.html>
<http://www.divx-digest.com/software/divxauto5.html>
<http://www.riphelp.com/downloads/dvddec.html>
<http://www.digital-digest.com/dvd/downloads/flaskmpeg.html>
<http://www.digital-digest.com/dvd/downloads/virtuoldub.html>

Cascadorii vampiri însetați de sânge

Efectele speciale din Blade II

DACĂ primul film din serie vi s-a părut violent, atunci al doilea vi se va părea de-a dreptul un masacru. Regizat de mexicanul Guillermo del Toro, Blade 2 depășește din toate punctele de vedere originalul, cu excepția poveștii. Muzica este excelentă iar secvențele de luptă sunt printre cele mai spectaculoase pe care le-ați văzut până acum. Stilul marțial al lui Wesley Snipes a făcut furori în The Art of War, scena de luptă din final copiind-o pe cea din Matrix, dar fiind mai reușită în ciuda lipsei unor efecte speciale evidente. În Blade 2 el va fi contactat de inamicii săi vampiri, care îi vor propune o alianță temporară împotriva unui adversar comun: The Reapers. Aceștia sunt vampiri modificați de un factor mutagen ce îi face să se hrănească atât cu oameni, cât și cu vampiri, infectându-i mai departe pe aceștia și înmulțindu-se logaritmice.

Lupte alerte, ce încalcă grațios limitele corpului uman, vampiri care se dezintegrează spectaculos atunci când sunt împușcați cu gloanțe de argint și creaturi mutant echipate cu fălci de coșmar. Echipa care s-a ocupat de efectele speciale este Tippett Studios, cunoscută pentru secvențele cu omul invizibil din "Hollow Man".

Spre deosebire de "Hollow Man" însă, "Blade 2" a necesitat mult mai multă muncă

din partea artiștilor digitali. Kevin Bacon a jucat toate secvențele, omul invizibil fiind construit pe baza acestora. În Blade 2, Tippett Studios a trebuit să inventeze de multe ori, multe din scene fiind în întregime generate pe calculator. Mai grav este că de multe ori acest lucru se vede, și, deși extrem de spectaculoase, luptele nu se potrivesc cu secvențele din jur. La începutul filmului, de exemplu, doi vampiri-ninjas sunt creați pe calculator în timp ce se strecoară în depozitul ce îi servește drept cartier general lui Blade. Ei se catără pe schele apoi sar în scenă și încep să se lupte cu Blade. Dacă în prima parte ei sunt cât de cât realiști, în momentul luptei propriu-zise lucrurile se schimbă. Atât Blade cât și oponentul au mișcări mult prea elastice și rapide pentru articulațiile umane, și chiar dacă acest lucru ar fi de înțeles (sunt totuși vampiri), iluminarea greșită a personajelor scade din realismul scenei.

Gura vorace a Reaper-ilor este însă excelent realizată. Ea se desface ca fălcile creaturilor din Alien, însă este ceva mai grotescă, dar potrivită în context. Deși sunt realizate în întregime pe calculator, fălcile Reaper-ilor au avut și o variantă mecanică, folosită pentru a da realism jocului actorilor. Ele au fost create digital și animate în Softimage, și se poate spune

că le-a reușit foarte bine.

Tippett Studios s-a mai ocupat și de clonarea Reaper-ilor atunci când era nevoie ca ei să fie mai mulți, precum și de orice scenă care presupunea ca un personaj să meargă pe un perete lateral sau pe tavan, pentru că producătorii nu au avut timp să mai construiască instalațiile speciale (character rigging) pentru a îi sustine.

În continuare, Tippett Studios lucrează la efectele speciale din "Men in Black II" și previzualizări pentru "Cats and Dogs 2".

Blade II dă un nou sens genului action-horror

"Unicul" în dublu exemplar

Sau clonarea lui Jet Li în "The One"

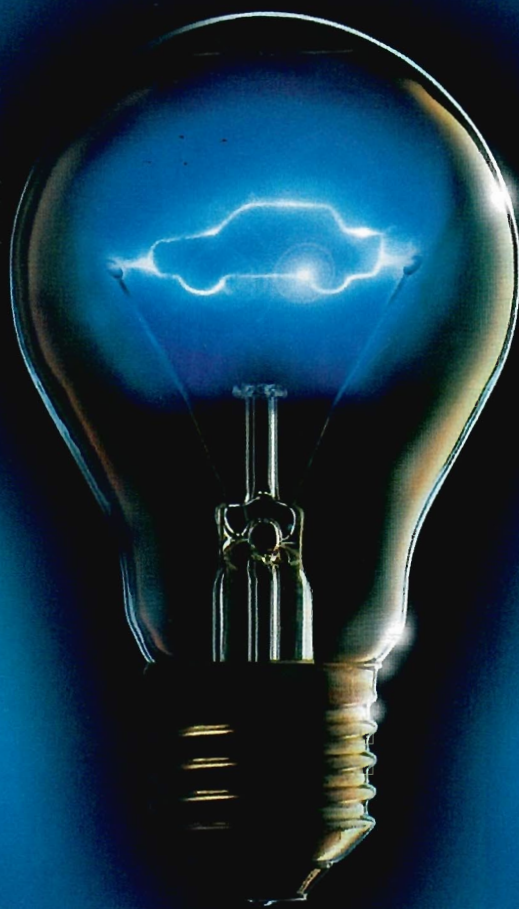
ÎN "Unicul", Jet Li, un spectaculos luptător kung-fu cu un talent actoricesc invers proporțional cunoștințelor de arte marțiale, joacă rolul unui polițist din Los Angeles pe nume Gabe, care este atacat de corespondentul său dintr-un univers paralel, ce vrea să devină stăpânul universului sau ceva la fel de potent. Intriga în cel mai bun caz mediocră a fost compensată de efecte speciale de zile mari, care le-au depășit pe atocuri pe cele din Matrix.

Scenariul prevedea mai multe scene în care Jet Li trebuia să se lupte cu clona sa, scene în care producătorii nu au vrut să utilizeze clasică metodă splitscreen pentru a îi reprezenta simultan pe cei doi "unici". În consecință, ei au apelat la echipa formată din Jeff Kleiser și Diana Walczak, cei care sunt responsabili pentru inventarea termenului de Synthespian (actor digital) și care au creat primele dubluri digitale pentru filmul Judge Dredd, în 1995.

Pentru a-l crea pe fratele gemă al lui Jet Li în scenele în care cei doi se înfruntă direct, a fost utilizat un cascador cu o mască verde (culoare ce putea fi eliminată la montaj) și un cap tridimensional creat în Maya, cu blend-shapes pentru animația facială, care a fost texturat folosind fotografiile ale actorului. Fața digitală a fost inserată în golul lăsat de dispariția măștii verzi, iluminarea fiind calculată pe baza Ovalurilor pixelilor din mască, înainte ca ea să fie eliminată din scenă.

O altă problemă a fost constituită de scena în care Jet-Li se luptă cu un grup de polițiști, mișcându-se cu viteză supraomenească, ce face ca toți ceilalți să pară că se mișcă în ralanti (slow motion). Asemănătoare cu scenele de luptă slo-mo din Matrix, aceasta era parcă ceva mai complexă, implicând numeroase personaje și treceri rapide de la viteza normală la viteza accelerată. Pentru ca polițiștii să pară loviți de Jet Li și hainele să se deformeze natural în punctul de impact, s-a încercat mai întâi folosirea unor actori ce erau "împușcați" cu mingi de tenis verzi (ce puteau fi eliminate la montaj). Dar sincronizarea din scena ce era filmată la 60 de fps și translatată în 24 fps era imposibilă cu această metodă, astfel că în final s-a recurs tot la folosirea unor actori digitali (de fapt un singur model, recreat cu mici modificări în patru exemplare). Animarea lor în Maya s-a dovedit și mai precisă și mai rapidă decât capturarea mișcărilor încetinite ale unor cascadori care ar fi simulat acțiunile respective. Din fericire, pregătirea fizică a lui Jet Li i-a permis acestuia să lovească puncte precise în spațiul gol, în mod repetat, simulând întreaga luptă fără nici un colaborator care să îi servească drept sac de box. Cele 779 de cadre filmate au fost transformate într-o secvență de 285, cu motion blur-ul de rigoare. Secvența a fost compusă în Nothing Real Shake, pe 55 de layere separate și realizarea ei a durat câteva săptămâni, fără perioadele de filmare propriu-zise.

Realizează cineva în fiecare oră o **invenție**,
pentru ca automobilul dumneavoastră să fie mai **sigur**,
mai **economic** și mai **ecologic**?

Da

Bosch patentează anual peste 2000 de brevete în
industria auto.

Bosch oferă soluții

BOSCH

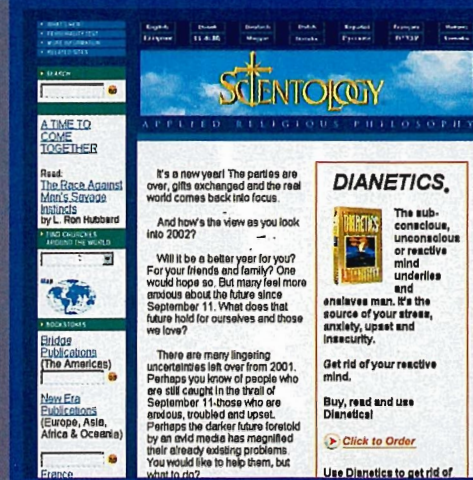
Google VS 0-1

Biserica Scientologică

GOOGLE a suferit prima înfrângere în cruciada sa de a-și menține o aură de integritate și obiectivitate: administratorii celebrului motor de căutare au fost obligați de avocații Bisericii Scientologice să renunțe la includerea în paginile cu rezultate a link-urilor către site-uri anti-scientologice. Acest fapt incredibil, în condițiile în care nici un alt site, fie el anarhist, antisemit sau antihomosexual nu se bucură de același tratament, a fost posibil datorită formulărilor vagi din faimoasa lege americană Digital Millennium Copyright Act, formulări care au fost speculate în avantajul lor de avocații Bisericii Scientologice.

Conform declarațiilor acestora, site-urile citate folosesc materiale care sunt proprietate intelectuală a Bisericii Scientologice și de aceea Google este obligat să le elimine din paginile cu rezultatele unei căutări. Legea DMCA a fost criticată de nenumărate ori, pentru că deși gândită pentru a stopa spargerea sau ocolirea metodelor de protecție la copiere, este utilizată pentru a amenința și a pedepsi o mulțime de inițiative îndrăznețe, care se încadrează foarte bine în teritoriul open-source. Cel mai recent exemplu este războiul deschis dintre Blizzard și producătorii unui software care emulează Battlenet, serviciul de gaming online care permite jucătorilor din întreaga lume să se înfrunte în jocurile Starcraft, Warcraft (I, II, III beta) și Diablo (I, II). Din fericire pentru programatori, fundația Electronic Frontier și avocații ei li s-au alăturat în lupta inegală, răspunzând curajos presiunilor făcute de Blizzard.

Situația nu este atât de fericită în cazul Google, care preferă să nu se implice într-o bătălie legală și drept

urmare, utilizatorii care vor scrie "scientology" în căsuța de search a motorului Google nu vor mai găsi referiri la site-urile www.xenu.net, www.clambake.org și home.kvalito.no, care au dispărut practic din baza de date a motorului de căutare. Într-o scrisoare adresată respectivelor site-uri Google își motivează decizia spunând că nu vor să fie ținta unor acuzații de încălcare a copyright-ului. Într-adevăr, conform DMCA și unei legi mai vechi, din 1998 "un provider de servicii nu va putea fi făcut responsabil de încălcarea copyright-ului, dacă ia măsuri să înlăture sau să șteargă orice referință sau link către materialul sau activitatea care încalcă efectiv copyright-ul".

Printre materialele în cauză prezentate pe respectivele site-uri se numărau un extras dintr-un raport intern în care era prezentată moartea suspectă a unui membru, despre care se presupunea că era ținută împotriva voinței sale în cadrul bisericii și fotografii ale fondatorului Ron L. Hubbard juxtapuse cu unele ale lui Adolf Hitler.

Nu este prima oară când Biserica Scientologică se folosește de legi privitoare la încălcarea copyrightului pentru a reduce la tăcere criticile, după cum dezvăluie Wired.com. În august 1995, Biserica Scientologică a dat în judecată un fost membru pentru că a postat informații anti-scientologice pe Internet și a obținut un ordin judecătoresc pentru a-i confisca calculatorul. La scurt timp după aceea, biserica a dat în judecată Washington Post pentru că a folosit citate din transcrierile publice ale mărturiilor din cadrul procesului. În noiembrie anul trecut, aceeași instituție s-a folosit de prevederile legale ale DMCA pentru a obliga un ISP să șteargă "scripturile secrete" ale Bisericii Scientologice de pe site-ul scientology-kills.org.

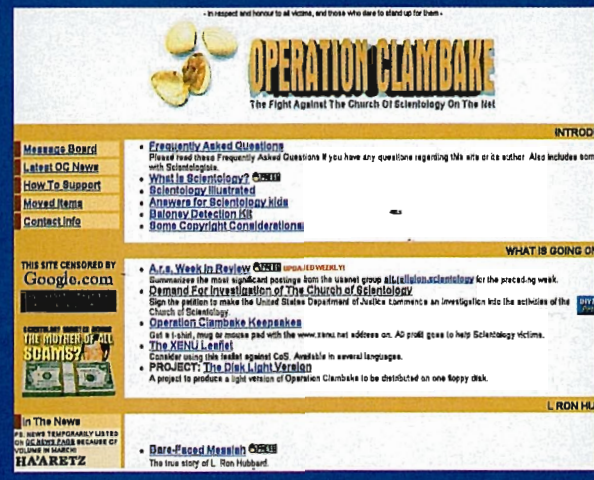
Din moment ce nu poate face același lucru cu Xenu.net și site-urile afiliate, care se găsesc în Norvegia, unde DMCA nu are nici o valoare, Biserica Scientologică a ales să forțeze Google să le șteargă din baza sa de date mamut, eliminând astfel peste 75% din șansele ca cineva să dea de ele din greșală.

Google a emis un comunicat de presă prin care afirma că administratorii oricărui site care suferă aceeași soartă își pot vedea din nou site-ul în paginile de căutare dacă obțin o contra-hotărâre judecătorească care să o anuleze pe cea dată în favoarea acuzatorului. Xenu.net a refuzat însă să urmeze

această cale, nu pentru că o hotărâre contrară ar fi fost greu de obținut, dar pentru că procedura legală ar fi costisitoare și ar avea drept consecință transferarea respectivelor site sub jurisdicția S.U.A. Drept în mâna Bisericii Scientologice și a avocaților care se pricep foarte bine să manipuleze prevederile DMCA.

Conform unei știri de pe Microcontentnews.com, Google a reușit să readucă prima pagină a Xenu.net în bazele de date, demonstrând că cel puțin pagina se start nu încalcă în nici un fel DMCA. Și ca o răzbunare subtilă, și-au propus să elimine reclamele legate în orice fel de scientologie din programul Google Adwords, susținând că este dreptul lor să selecteze reclamele pe care le acceptă pe site.

Conflictul nu s-a terminat încă, însă începutul său pune câteva probleme etice: cât de mult este dispusă o companie online de genul Google să apere dreptul (a opiniei a unui utilizator sau grup de utilizatori)? Atâta timp cât poziția pe care o adoptă nu îi afectează sau nu amenință să îi afecteze profiturile, am presupune noi. Și deși este firesc să fie așa, nu putem să nu condamnăm atitudinea Bisericii Scientologice. Și, după cum spunea Hamlet, "ceva e putred în Danemarca". Dacă atâția oameni spun că ceva e în neregulă cu Biserica Scientologică, trebuie să existe un sâmbure de adevăr în afirmațiile lor, nu?

Biserica scientologică are drepturi de autor asupra termenului "scientologist" și susține că oricine a cumpărat din 1950 încoace o carte sau un curs de scientologie este un scientologist.

www.xenu.net

ProCA

Microsoft
System Builder
Program Member 2002

str. Turturelelor 52 tel/fax(01)323.82.00
www.proca.ro

Brave **Business S AMD**

Mainboard Soltek SL75DRV4 KT 266A, ATX, FSB266, 3DDR, AGP PRO, 5PCI, 1AGP, 1CNR, UATA133
Processor AMD 1.3Mhz Thunderbird FSB266
Memory DDR 128MB SDRAM PC 133 NANYA
Hard disk Maxtor 20Gb, ATA 133, 7200 rpm, D740X, 6L020J1, U133
Floppy Disk - 3,5" SONY
CD ROM - 52x SAMSUNG
SVGA - POWER COLOR GeForce MX 400 64 MB SDRAM 128 bit
Sound - AC 97, on board
Modem - 56K, AMBIENT, hardware E-TECH
Lan - 10/100 Mbps E-TECH
Case - ATX Emperor 4H52A 350W
Keyboard - PS2 US Internet TRUST
Mouse - 3 Buttons Ami Mouse 250S Cordless TRUST
Speakers - ACTIVE SOUNDWAVE 100P TRUST
Mousepad - yes
Preinstalled Software - WINDOWS XP Professional Romanian
Office XP Small Business Romanian

La numai **899.99\$!**

In luna mai 5% reducere!

Noi Va Propunem
BRAVE

 Microsoft
Windows^{xp}
Professional
Romanian Interface Pack

 Microsoft®
Office^{xp}
Small Business

BE SURE
It's Legal
www.microsoft.com/piracy/howtotell/romanian

MEDIA ONLINE

Stații radio

Dacă vrei să asculți un post echivalent cu Radio Total, doar că în franceză, poți să vă orientați browserele către această adresă. Interfața este bine realizată, nefiind nici Windows Media, nici Real Audio, ceea ce ne face să presupunem că are oarecare legături cu Shoutcast. Aveți chiar posibilitatea să alegeți între ultimele cinci melodii sau să dați sonorul mai încet sau mai tare din interfața construită în Flash. Dacă reușiți să evitați reclamele, puteți vedea chiar și titlul melodiei în curs și chiar și coperta albumului. Calitatea sunetului este bună, iar fluxul audio funcționează chiar mai bine decât la cele din România.

Stații TV

În perioada de aur a MTV, înainte ca postul să decadă într-un ghiveci kitsch care este vinovat de definirea unei generații, "The State" era unul dintre show-urile care au captivat publicul. Produs de un grup de zece tineri artiști și scenariști ce activau sub același nume - "The State", show-ul era un amestec amuzant și original de desene, film și muzică. La această adresă puteți găsi scenariile și episoadele în format Quick Time sau Real Media, precum și biografii, fotografiile și planurile de viitor ale membrilor formației. Merită cu siguranță urmăriți.

Xplorer Xtrem

Ghidul tău offline pentru optimizarea navigării online

Recomandări pe categorii

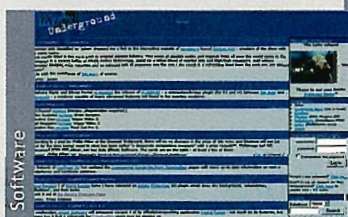
<http://www.avault.com>

Recent am avut surpriza să descoperim un nou Adrenaline Vault, renăscut din propria cenușă ca Pasărea Phoenix. Și chiar se simțea nevoia, layout-ul vechi de 2-3 ani fiind deja depășit. Unul dintre primele site-uri de jocuri și cel mai mare site de jocuri ca număr de utilizatori nu vă va dezamăgi în noua variantă: știri de ultimă oră, avanpremiere cu listă de lansare, prezentări, și, din când în când câte un feature interesant. Așteptăm cu nerăbdare să vedem ce surprize ne oferă noul Avault2k2...

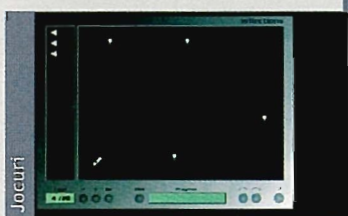
http://hw.metku.net/rotaflekti/index_eng.html

După cum se știe, în mijlocul unui joc "încins" multiplayer, palmele jucătorilor încep să transpire și să alunece pe mouse. Pentru a elimina această problemă, un utilizator inventiv a pus la punct o metodă de instalare a unui ventilator în carcasa mouse-ului, ventilator care să sufle aer în palmă, uscând transpirația. Ideea este ciudată, însă funcționează. Și nu este singura pe care a avut-o. Dacă vă pasionează electronica și experimentele legate de calculator, vizitați-i neapărat pagina. Ideea cu mouse-ul s-ar putea să îi fi venit de la http://www.halfbakery.com/idea/Gore-Tex_99_20Mouse.

<http://www.maxunderground.com/mu>

După o perioadă destul de lungă de inactivitate, datorată faptului că nu mai aveau unde să găzduiască site-ul după ce fostul provider dăduse faliment, MaxUnderground se reîntoarce în forță. Deși numele său face trimiteri către 3D Studio Max, pe acest site veți găsi știri actualizate despre orice produs software ce are legătură cu domeniul graficii digitale, și adeseori, chiar și știri despre produse hardware conexe. Layout-ul este neschimbat, însă este eficient și funcționează foarte bine.

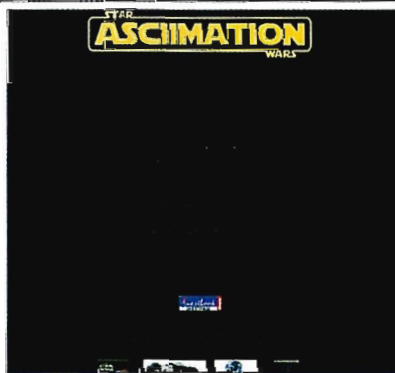
<http://www.input-entertainment.de/laser/>

Cu reminiscențe din Deviator-ul de pe Spectrum și Argon de pe Amiga, acest joc construit în Flash este simplu, dar antrenant. Tot ce trebuie să faceți este să aprindeți becuri, cu ajutorul unei raze laser, ce poate fi deviată cu oglinzi și prisme. Mai apar și blocuri mate ce blochează drumul și bombe ce nu trebuie să se intersecteze cu raza, totul transformându-se într-un soi de The Incredible Machine, cu mai puține elemente. Dacă vrei să reveniți mai târziu, poți folosi sistemul de password-uri. Ca și la concursul virtual de la numărul trecut, dacă aflați parola de la nivelul 28, trimiteți-o pe adresa redacției.

De la cititori pentru cititori

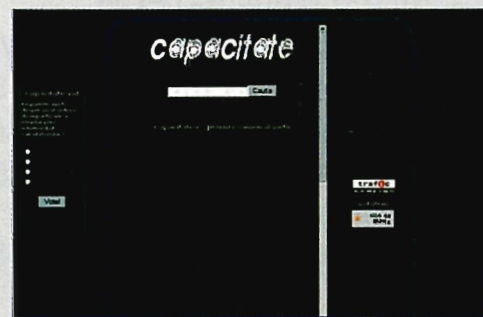
<http://www.google.com/jobs/britney.html>
<http://www.asciimation.co.nz/>

Primul link este o pagină în care veți descoperi cam în câte feluri poate fi scris greșit numele Britney Spears. Suntem siguri că toți cei care caută acest nume sunt interesați de versurile din melodiile tinerei cântărețe/rebut direct de la 20

de ani. El ne-a fost trimis de Aphex, cititor cu vechime, căruia îi și mulțumim pentru laude și critici. La <http://www.asciimation.co.nz/> veți vedea ce poate face cineva atunci când are foarte puțin timp de pierdut. Andrei Dumitru ne trimite această adresă, unde o serie de pasionați s-au apucat să recreze episoadele din Star Wars în ASCII! Episodul IV - A New Hope este prezent în totalitate.

Inițiativa lunii

www.capacitate.ro

Acest site a fost construit de mai vechiul nostru corespondent Andrei Georgescu, care are aproape 14 ani, cu intenția de a-i ajuta pe toți cei care vor înfrunța viitorul examen de capacitate. În privința conținutului lucrurile stau bine, deși partea cu referatele refolosite de mii de ori, fără ca profesorii să se alerteze, ni se pare iritantă. Dar deși, hoțul neprins, negustor cinstit. Layout-ul este curat și eficient, cu o singură excepție: butonul "Home" deschide pagina în cadrul navbar-ului, nu în spațiul care ar trebui să îi fie destinat. Și rău fac părinții care le cumpără mobil copiilor înainte să aibă buletin, iar ei îl pun cu nonșalanță în pagina de About.

NOUA CULOARE A COMUNICĂRII

Dialog devine Orange și cu această schimbare un nou stil și o nouă imagine își fac loc pe piața telefoniei mobile

Data de 5 aprilie 2002 a marcat o schimbare de nume și de politică pentru Mobil Rom, care de acum înainte va fi cunoscut sub numele de Orange România. Orange este o companie internațională care activează în 20 de țări din întreaga lume și deține pachetul majoritar de acțiuni în companii de telefonie mobilă din Franța, Marea Britanie, Belgia, Olanda, Elveția, Danemarca, Slovacia, Suedia, Coasta de Azur, Republica Dominicană, Camerun, Madagascar, Botswana și, firește, România. În plus, Orange deține acțiuni și în companii de telefonie mobilă din Italia, Germania, Portugalia, Austria, Thailanda și Mumbai (India). Dacă aceste lucruri nu vă spun foarte mult, atunci trebuie să adăugăm că termenul de comunicații internaționale înseamnă pentru Orange servicii de roaming în 246 de rețele din 111 țări.

Noua gamă de produse și servicii este destul de variată, Orange dorind să acopere o gamă cât mai largă de clienți, oferind servicii adaptate foarte bine pieței. Orange Prepay este o ofertă de servicii preplătite cu două opțiuni, față de trei opțiuni pentru Alo. Este vorba despre cartele de 6\$ și 11\$, cu facturare în cenți nu în unități de comunicații și taxare la secundă după primul minut. La primul apel, utilizatorul este trecut la secțiunea Tarife Standard (fără variații de cost în funcție de oră) urmând ca apoi să poată să aleagă, dacă vrea unul din celelalte tarife disponibile: Numere Favorite sau Timp Favorit. Primul se

traduce în tarife reduse cu 42% față de tarifele standard pentru cinci numere favorite din orice rețea de telefonie mobilă sau fixă. Opțiunea tarifară Timp Favorit înseamnă tarife reduse cu 28% față de tarifele standard pentru toate apelurile efectuate în afara orelor de vârf. Oferta de bonusuri este bogată: 2 bonusuri la reîncărcare, bonus de fidelizare, bonus pentru apelurile primite (1 dolar pentru 100 minute), bonus pentru cupon (completat la centre sau pe pagina de web) și bonus pentru ziua de naștere (3\$).

Abonamentul Orange Free de 7\$ este și el foarte atractiv. În limita a 180 de minute, puteți apela orice număr din rețeaua Orange gratuit, în afara orelor de vârf (luni-vineri 20:00-7:00, sâmbătă și duminică). Alternativ, aveți posibilitatea să alegeți trei numere din rețeaua Orange pe care să le apelați gratuit în orice moment al zilei, tot în limita a 180 de minute.

Dacă aceste oferte îi vor mulțumi pe foștii clienți Dialog și dacă noi clienți vor fi atrași de pachetele și ofertele promoționale, rămâne de văzut. Cert este însă că Orange dorește și reușește să aducă un nou suflu pieței telefoniei mobile din România.

Link-uri utile:

- www.orange.ro
- www.orange.co.uk
- www.media.orange.nets

Cumpără ACUM **Kappa Kard** și vei avea acces la **internet** timp de **6 luni** la cele mai mici prețuri:

- **4 cenți** / oră noaptea între orele 23 - 07 și duminica toată ziua

- **25 cenți** / oră ziua

Oferta este valabilă pentru **Kardurile activate**

după

4

iunie

2001

<http://www.kappa.ro>

<http://www.k.ro>

Caută Kard-ul Kappa în:

- casieriiile Astral Kappa,
- magazinele: Ultra Pro Computers, Best Computers, Muzica, Mega Image
- rețelele: GlobalNET, GSM Point,
- benzinăriile SHELL,
- Compania de Librării București

↳ suport tehnic: 326.61.99

↳ informații: 326.61.96

jocuri

ghidează-te după singurele prezentări care contează

72	PRIMA IMPRESIE
72	Tomb Raider: Angel of Darkness
73	Postal 2
74	Harbinger
75	SWAT 4: Urban Justice
76	Silent Storm
77	Age of Mythology
78	Tribes: Fast Attack

80 PREZENTĂRI

80	Dungeon Siege
84	Jedi Knight2: Jedi Outcast
86	Global Operations
88	Freedom Force
90	Heroes of Might&Magic 4
92	Blood Omen 2
94	Grandia 2
95	Carnivores Cityscape
96	Black Mail
97	Black View

Creatorii de jocuri la mâna a doua

În ultimul timp, orice joc care se respectă are inclus un editor de niveluri. Unele titluri ridică și mai mult ștacheta incluzând instrumente pentru modificarea din rădăcini a jocului, până la punctul în care puține lucruri îl mai leagă de produsul original. Dincolo de faptul că această practică extinde durata de viață a jocului, el implică efectiv jucătorii în dezvoltarea jocului post facto. De multe ori jucătorii ajung cunoscuți posterității printr-o hartă de nivel, un skin sau o modificare iscusită. Comunitatea mod-erilor este un factor care nu lipsește de pe harta cu strategii de marketing a oricărui producător de jocuri din ziua de azi.

Dungeon Siege, Elder Scrolls III: Morrowind, Silent Storm și multele altele impun conceptul de joc-platformă, ce oferă o perspectivă într-un univers fantastic, însă nu unica perspectivă, ci una dintre multele posibile. E adevărat că producerea unui mod necesită încă unele cunoștințe tehnice, dar editoarele devin pe zi ce trece din ce în ce mai ușor de folosit. Mergem oare către un viitor în care oricine va putea fi creator de jocuri la mâna a doua? Cum vom mai deosebi aceste "jocuri la mâna a doua" de cele originale atunci când diferențele calitative vor fi insignifiante? Și ce este cel mai important, vor mai conta în vreun fel diferențele, exceptând eternul dezavantaj al prețului?

Nu putem face decât presupuneri, însă nu desparte foarte mult timp de obținerea unor răspunsuri certe la aceste întrebări.

Dungeon Siege

▶ Chris Taylor a creat un joc ce este tot ce ar fi trebuit să fie Diablo2, într-o glorioasă perspectivă pe de-antregul tridimensională. Povestea nu este cea mai inspirată, și nu are Town Portal în single player, dar acestea sunt printre puținele minusuri ale unui titlu superb.

Jedi Outcast

▶ Este un moment fericit pentru fanii Star Wars. Forța este cu ei. Duelurile cu sabia laser și utilizările aspectelor Forței sunt punctele forte într-un joc a cărui campanie single-player trece pe locul doi după confruntarea multiplayer în ceea ce privește atractivitatea

DOAR TU POȚI PREVENI ASTA

JOACĂ SINGURUL JOC OFICIAL AL
FIFA WORLD CUP 2002. CU TOATE ECHIPLELE,
JUCĂTORII, ȘI PE TOATE STADIOANELE. VEI
GĂȘTIGA PENTRU ECHIPA FAVORITĂ. ALTFEL...

26.5 USD

Prețul nu include TVA

Joc parțial localizat în limba română

it's in the game

Joc distribuit în România de Best Distribution SRL:
tel/fax:01-345.55.05/06/07, e-mail: info@bestcomputers.ro
www.gameshop.ro

PC CD-ROM

NINTENDO
GAMECUBE

PlayStation 2

Action/Adventure **Tomb Raider**

Angel of Darkness

Lara Croft se întoarce în forță

Format: PC • Producător: Core Design • Publisher: Eidos Interactive
Distribuitor: Monosoft (01-330.63.52) • Apariție: toamna 2002

DUPĂ ce primul Tomb Raider, apărut în 1996, a transformat-o într-un superstar iar nenumăratele și puțin originalele continuări au consacrat-o drept cea mai cunoscută eroină din universul jocurilor, Lara Croft este personajul principal al unui nou Tomb Raider, Angel of Darkness, aflat acum în lucru în bucărele celor de la Eidos Interactive și Core Design și care va apărea pe PC și PS2 în jurul datei de 15 noiembrie, din nefericire chiar în anul 2002.

Celor familiari cu seria le dau dreptate să ridice nedumeriți din sprâncene - parcă Lara murise la finalul lui Tomb Raider: The Last Revelation. Ei bine, nu. Acțiunea din Angel of Darkness are loc la ceva timp după acest nefericit eveniment (sau zvon exagerat), iar pe parcursul jocului vom afla ce s-a întâmplat în acest răstimp. De aici lucrurile devin teribil de interesante: se pare că, în loc să lucreze la bustul Larei, cineva acolo sus chiar s-a chinuit să lucreze la conceptele jocului și să facă niște schimbări radicale. Abordarea multor elemente va fi diferită, începând cu o eroină mai matură și mai serioasă, o poveste mai puțin simplistă și inevitabila orgie de poligoane.

Dar partea cea mai interesantă va fi introducerea masivă a elementelor de RPG și a unui nou personaj, ceea ce motivează decizia producătorilor de a împărți jocul în 3 secțiuni distincte, ce vor necesita o abordare și un mod de joc propriu fiecăreia.

Prima parte conține intriga - în linii mari, Lara este acuzată de uciderea mentorului său, Von Croy, fiind pusă în situația de a scotoci prin cotloanele lumii interlope în căutarea adevăratului făptaș pentru a se reabilita și pentru a face dreptate (un ecou îndepărtat al vânătorilor arheologice cu care ne-am obișnuit deja). Tot această parte conține și

elementele de RPG, ceea ce înseamnă că Lara va putea interacționa cu alte personaje și alege diferite căi de parcurgere a jocului, adoptând diverse grade de duritate sau amabilitate, după dorința jucătorului. Iar dacă este așa cum se laudă producătorii, acțiunile și atitudinea eroinei noastre vor determina finaluri diferite, ceea ce face destul de apetisantă toată povestea. Iar dacă această parte va părea șocantă pentru fanii seriei, cea de-a doua se revanșează din plin, readucând în prim-plan tradiția Tomb Raider - elementele clasice de adventure. Lara va fi purtată de căutarea ei în orașe ca Paris sau Praga, prin decoruri amenințătoare în stilul celor din Resident Evil sau Shadowman, ce se îmbină perfect cu noua ei atitudine. Numărul, diversitatea și inteligența sporită a adversarilor îi vor da ocazia să-și exerseze cele 150 de mișcări (ei, da, fata s-a mai antrenat între timp), iar modul în care aceștia acționează în grupuri și asociații de locatari necesită de multe ori abordarea unor metode mai discrete. Tot în această parte eroina noastră îl va întâlni pe noul personaj despre care aminteam ceva mai devreme, Kurtis, în pielea căruia jucătorul va intra în ultima parte a jocului, care, dat fiind

caracterul energic și viril al amintitului personaj, promite a avea ritmul cel mai alert și acțiunea cea mai multă. Cu toate că și el se vrea un aventurier trecut prin multe, nu înseamnă că va fi doar o versiune masculină a Larei; Kurtis are o personalitate distinctă și atribute proprii, cu toate că cei doi vor împărtăși ca niște buni camarazi schema de control și unele mișcări de bază.

Până acum lucrurile arată promițător: o nouă fațetă a unui personaj ce a devenit un element de cultură pop, un scenariu non-linear (cel puțin pentru prima parte vor exista destule digresiuni de la povestea principală, recompensate cu diverse upgrade-uri de eroină), un gameplay complex, o atmosferă considerabil mai întunecată și intenția anunțată de a face din Tomb Raider: Angel of

Darkness primul capitol din cele 10 ale unei "saga" ce se va petrece de-a lungul a încă 3 sau 4 jocuri Tomb Raider - se pare că prin birourile celor de la Core Design bănuie o adevărată epidemie de idei revoluționare. Nu ne rămâne decât să așteptăm ediția E3 de anul acesta, unde ni s-au promis mai multe detalii despre aventurile colorate ale bustierei argintii.

ÎN 1997 apărea pe piață un joc ce provoca multe controverse, datorită gradului ridicat de violență. Jocul în cauză se numea Postal și a făcut ca un senator al SUA să ceară interzicerea acestuia. Compania producătoare, Running with Scissors, a anunțat de curând că lucrează la continuarea acestuia, Postal 2, un titlu ce va fi punctat de nenumărate mostre de umor negru și cel puțin la fel de violent ca și primul. Postal 2 va fi de această dată un FPS creat pe engine de Unreal însă stupidenia lipsei de subiect a jocului pare a fi supraviețuit de-a lungul anilor.

Personajul principal al jocului este un individ oarecare ce trăiește într-un parc cu rulote tip clasa muncitoare, undeva în Paradise, Arizona. Pe parcursul celor cinci zile/timp de joc, el va trebui să întreprindă circa patru activități cotidiene, cum ar fi cumpărarea laptelui, returnarea unei cărți la biblioteca publică și alte situații banale care țin de viața cotidiană. Cum vei rezolva aceste situații rămâne la latitudinea ta, misiunile fiind structurate după modelul celor de la Grand Theft Auto 3, unele noi apărând pe măsură ce avansezi în joc, fiind clar marcate și putând fi abordate în orice ordine dorești. Postal 2 poate fi dus la capăt în două feluri: violent sau pașnic (ceea ce de această dată contrazice însuși subiectul jocului), după personalitatea fiecărui jucător, producătorii afirmând că poate fi terminat și fără ca tu să tragi un foc, doar interacționând blajin cu personajele. Deși îl poți juca exact ca pe un simulator de ajutor femeii bătrâne să treacă strada.

FOOOOOOC

Ciudătenia jocului este susținută nu doar de misiuni ci și de armele care se pare că vor fi utilizate. O armă interesantă în viziunea producătorilor o reprezintă canistra cu gaz, pe care îl vei împrăști cu lărghețe asupra clădirilor sau a nevinovaților trecători. Apoi tot ce vei mai avea de făcut este să aprinzi chibritul și să privești totul de pe margine. Aceasta nu înseamnă că cei stropiți cu gaz vor aștepta până aprinzi tu focul. Dimpotrivă, vor fugi mâncând pământul, țipând cât pot de tare și avertizând astfel potențialele victime. Polițiștii vor reacționa doar dacă o armă este îndreptată spre cineva, însă dacă ești văzut cu arme considerate ilegale (lansatorul de rachete, de exemplu), vor trage în tine fără drept de apel, totul desfășurându-se, în acest caz, conform principiului arhicunoscut: mai întâi trage, după care poți să pui și întrebări (admitând că mai ai și cui). Comportarea trecătorilor va corespunde realității: dacă vor vedea că faci ceva dubios, tragi cu arma sau aud zgomotul produs de armă se vor îndrepta spre cel mai apropiat polițist, cerând ajutorul acestuia. După cum observăm, trecătorii nu locuiesc în România unde se aplică zicala siciliană: "Cine-i orb,

FPS Postal 2

Problemele cotidiene ale unui sociopat înarmat și periculos

Format: PC • Producător: Running With Scissors • Publisher: N/A • Distribuitor: N/A • Apariție: toamna 2002

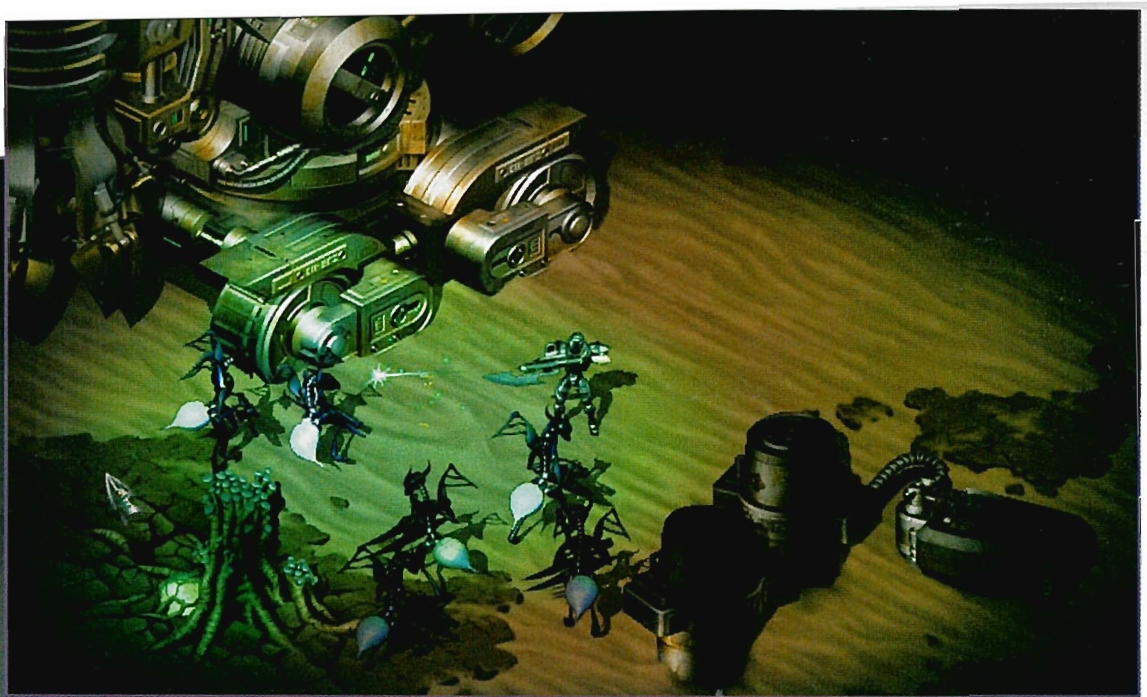
surd și tace, trăiește o mie de ani în pace", iar polițiștii chiar își fac treaba, trăgând asupra ta cu toată artileria din dotare.

ACASĂ DUPĂ PROGRAM

La sfârșitul unei zile de "lucru", va trebui să ieși viu dintr-o situație limită, cum ar fi o convenție SWAT, în care toată lumea te folosește pe post de țintă. Grafica este creată pe baza motorului grafic de la Unreal, la care se adaugă soft-ul grafic MathEngine, produs de Karma Software. Astfel pe ecran se vor vedea circa 20 de personaje, fiecare personaj în parte fiind constituit din circa 3000 de poligoane. Deși motorul grafic Unreal suportă 64 de personaje, Running With Scissors a optat pentru doar 20 de

personaje pentru a putea folosi la maxim puterea de procesare de care dispun, promițând că fiecare personaj va fi unic, având până și personalitatea proprie. Tot datorită motorului grafic de la Unreal, Postal 2 trece de la vederea third person a originalului, la first person.

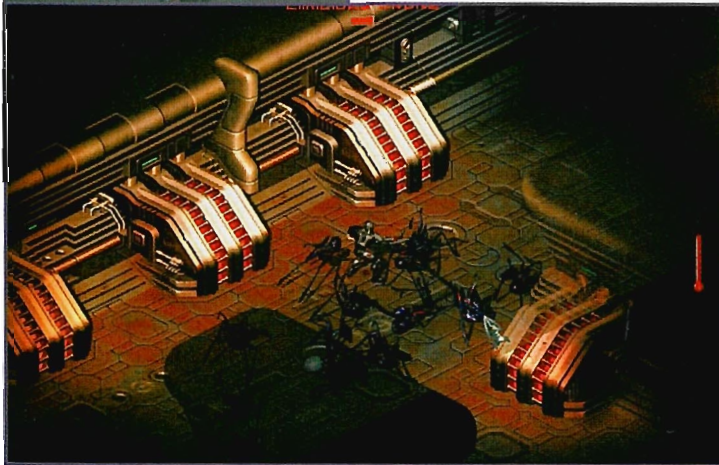
Pe partea de multiplayer, jocul va avea 4 niveluri deathmatch, la care se adaugă cele 20 de niveluri single player ce se vor putea juca cooperativ. Dacă producătorii își vor respecta promisiunea, atunci vom vedea un joc captivant, mult mai bun decât originalul. Data de apariție a Postal 2 a fost fixată pe undeva spre sfârșitul toamnei și va aduce fără îndoială una dintre cele mai controversate apariții din ultimii ani.

RPG Harbinger

Reeditarea lui Diablo într-un univers futurist

Format: PC • Producător: Silverback Entertainment • Publisher: N/A • Distribuitor: N/A • Apariție: toamna 2002

DIABLO și respectabilii săi urmași au plasat definitiv genul hack&slash RPG pe unul dintre primele locuri în ierarhia jucătorilor și a producătorilor de jocuri deopotrivă. Era firesc și inevitabil ca ele să fie urmate de o serie de "clone" care, eventual, să îmbunătățească unul sau altul din aspectele jocului original. Clonele nu sunt un lucru rău, atunci când sunt făcute creativ și cu bun simț, pentru că în materie de jocuri (și nu numai) de la un anumit punct încolo nu mai există originalitate, ci doar inventivitate în utilizarea unor elemente deja utilizate. "Throne of Darkness" a fost un titlu care s-a ridicat deasupra calificativului de mediocru, și chiar ne-a ocupat ceva vreme, diferențele evidente fiind de fundal epic (Japonia

medievală) și de număr de jucători (patru în ToD față de unul singur în Diablo).

În același trend se va înscrie și Harbinger, un proiect la care lucrează de zor Silverback Entertainment, o firmă din Tucson, Arizona, formată din foști membri ai Running With Scissors, creatorii Postal și ai viitorului Postal2.

Harbinger va fi un RPG izometric a cărui acțiune se va desfășura undeva între viitorul îndepărtat și cel foarte îndepărtat. O navă stelară de dimensiuni gigantice (Harbinger) călătorește din sistem stelar în sistem stelar, distrugând și asimilând culturile inteligente pe care le întâlnește pe parcurs și lăsând în urmă doar distrugere, moarte și deșeurii deloc ecologice. Supraviețuitorii își duc viața ca sclavi în lagărele de

muncă de pe navă, fără prea multe speranțe într-un viitor luminos. Câțiva însă au reușit să evadeze și au format un grup de rezistență, ascunși în zonele părăsite ale navei și echipați cu ce au adunat de prin resturi și gunoaie. Evitând patrulele trimise în căutarea lor, aceștia reușesc să facă față vieții grele utilizând mașinăriile căzute în paragină și tehnologii uitate de stăpânii Harbinger. Povestea pare originală și interesantă, chiar dacă un ochi antrenat poate sesiza urme de idei din romanele lui Alan Dean Foster și din jocul Septerra Core.

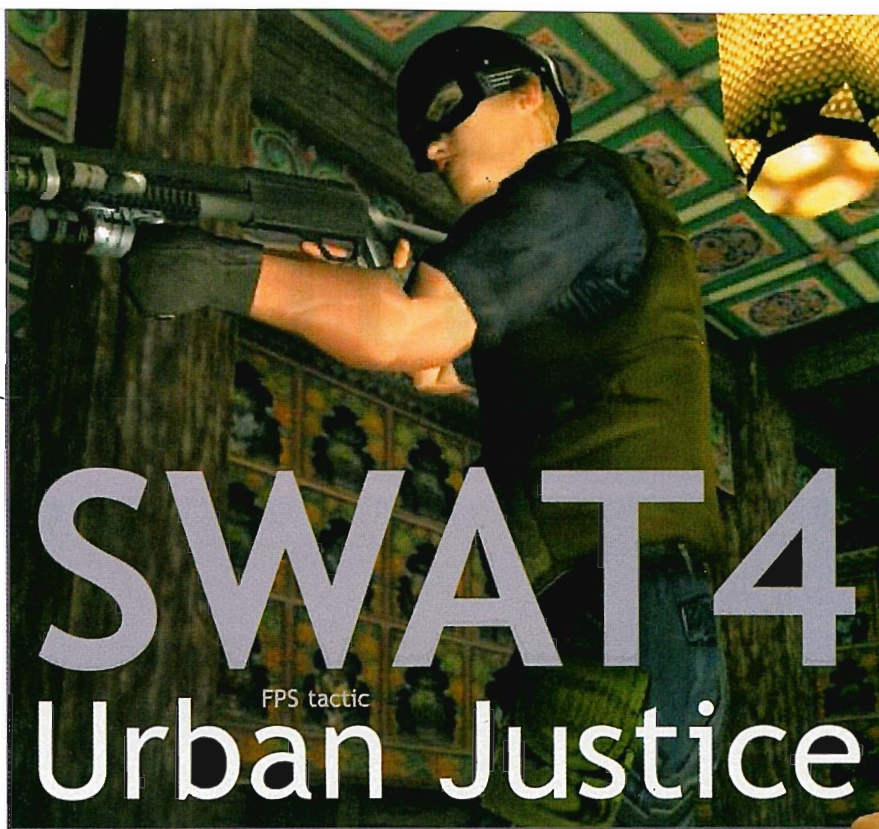
Din păcate însă, cele trei clase disponibile jucătorului sunt o reflectare directă a celor din Diablo, chiar dacă atributele variază puțin. Omul s-a născut, a crescut și a fost educat în zonele pustii din Harbinger, denumite plastic Wastelands. Prins în timp ce încerca să fure arme din arsenalele Vantir, și-a petrecut ultimii cinci ani într-unul din lagărele de muncă forțată, dar reușește să evadeze. Avantajele sale sunt versatilitatea și faptul că știe să se orienteze pe Harbinger. Gladiatorul este rezultatul unui experiment de transfer al conștiinței, din trupul unei ființe vii în cel al unui robot. Folosit pentru lupte sângeroase, dacă se poate folosi acest termen în cazul unui robot, în arenă, el a sfârșit în cele din urmă prin a fi înfrânt și aruncat la fier vechi. Reconstruct de partizanii din Wastelands, își caută o identitate și vrea să se răzbune pe cei

care l-au încastrat în corpul de robot. În mare este echivalentul barbarului din Diablo II.

Combinând trăsături din Amazon și Sorceress, Culibine este ultima supraviețuitoare a rasei ei. Maestrii în manipularea energiei ambientale, membrii rasei Culibine și-au dat totuși seama că nu pot învinge Harbinger și au făcut un târg: au oferit un membru al rasei lor, de bună voie, în schimbul promisiunii de a fi cruțați. Harbinger a acceptat târgul, însă i-a distrus oricum. Acum ultima Culibine adună încet energie, așteptând momentul propice pentru a se răzbuna.

Deși intriga este aparent antrenantă, grafică este în mod clar pe lângă subiect. Chiar și pe lângă predicat. Dincolo de rezoluția maximă de 800x600, conceptele de design suferă de inconsecvență crasă: interesante pe ici-colo, dureros de asemănătoare cu jocurile Lego mai peste tot. Silverback ne promite unele caracteristici care ar putea compensa aceste neajunsuri: lumini colorate, efecte complexe de particule și antialias pentru personaje de peste 9000 de poligoane fiecare. Desigur, asta va însemna că fundaturile vor fi prerenderizate.

Spre deosebire de Diablo II, Harbinger nu va avea nici niveluri generate aleator și nici multiplayer, accentul deplasându-se asupra non-linearității scenariului și a importanței acțiunilor personajului în lumea jocului.

SWAT 4

FPS tactic

Urban Justice

Antitero la datorie pentru a patra oară

Format: PC • Producător: Sierra Studios • Publisher: Sierra • Distribuitor: Monosit • Apariție: sfârșitul 2002

BUCURIA acțiunii întru binele public din vechea serie Police Quest s-a sublimat de-a lungul timpului într-o nouă serie, care a reușit în cele din urmă să depășească popularitatea originalului. Nu am apucat să jucăm hibridul Police Quest SWAT, însă jurnalele Sierra Studios ne asigură că el a existat. Police Quest SWAT 2 a fost un joc tactic ce mergea pe drumul deschis de Jagged Alliance și a fost bine primit de public, dar nici pe departe atât de bine pe cât a fost primit SWAT 3, primul joc din serie ce s-a dezis de strămoșul Police Quest. O continuare se impunea fără urmă de îndoială și iată că al patrulea joc din serie - SWAT: Urban Justice este programat să apară la sfârșitul acestui an.

De data aceasta, jocul se va concentra pe războiul dintre găștile din Los Angeles, iar Sierra a fost nevoită să renunțe la licența oficială SWAT; care nu le permitea să introducă anumite aspecte în joc, cum ar fi polițiști de sex feminin sau obiecte gen riot shield. Nivelurile, mai mult decât duble față de corespondentele lor din SWAT 3 vor reprezenta locații cunoscute din Los Angeles, cum ar fi Jeweler's Mart, Farmer's Market, LA County Jail, Olveria Street și templul budist Tantra. Ele vor putea fi abordate în mai multe moduri și după cum se poate observa și în capturile de ecran, sunt foarte detaliate. Acest lucru se datorează în mare parte și motorului grafic Takedown, dezvoltat special pentru Urban Justice, motor ce se poate lăuda cu caracteristici de ultimă generație: per-pixel lighting, umbre dinamice, personaje de peste 5000 de poligoane, cu animații faciale și sincronizarea buzelor cu vorbitul.

În ceea ce privește arsenalul aflat la dispoziția jucătorului, producătorii afirmă că vom regăsi majoritatea armelor din SWAT 3 Elite Edition, precum și arme adiționale, cum

ar fi noul HK PDW, FN-90, Serbu BFG50 și un lansator de proiectile de 40mm ce poate arunca flashbang-uri și grenade cu agenți chimici. Armele vor avea sloturi pentru opțiuni suplimentare gen indicator laser, lanternă, încărcătoare adiționale, instrumente optice (celebra oglindă de privit după colț sau lunetă). Lista opțiunilor pentru fiecare armă este foarte variată și bazată pe echipamente din realitate. Din fericire o veți putea și vedea pe ecran, lucru ce nu era posibil în SWAT 3. Sistemul tactic de control a fost extins mai departe, acordând mai multă autonomie membrilor echipei. De exemplu, o comandă gen "Breach to contact" va face ca ei să spargă ușa și să înainteze până dau de un suspect (fie el inamic sau civil nevinovat), moment în care vor aștepta noi ordine.

Chiar dacă AI-ul va fi cu certitudine îmbunătățit, majoritatea jucătorilor vor simți nevoia unui oponent uman, necesitate pe care Sierra Studios nu a neglijat-o de data aceasta (pentru SWAT 3 multiplayer-ul fiind lansat ca patch). Astfel, Urban Justice va suporta multiplayer în 24 de jucători, aceștia putând alege fie tabăra LA Gangs, fie pe cea a ofițerilor SWAT și LAPD, iar uneori chiar și pe cea a civililor. Sierra afirmă că nu va încerca să concureze CounterStrike, dar că va oferi un gameplay similar în Urban Justice. Modurile de joc disponibile vor fi Co-Operative, Deathmatch, Team Deathmatch, Trophy, Hunted și Assault. Hunted este similar modului VIP din CounterStrike, iar Assault este în mare parte la fel ca modul cu același nume din Unreal Tournament. Doar Trophy rămâne misterios din lipsă de detalii. Pentru a mări longevitatea jocului, Urban Justice va veni însoțit de un editor îmbunătățit considerabil și totodată simplificat, permițând chiar și unui novice să schimbe fiecare aspect al jocului.

Silent Storm

TBS

Din nou în tranșeele celui de-al doilea război mondial

Format: PC • Producător: Nival Interactive • Publisher: Fishtank Interactive • Distribuitor: - • Apariție: sfârșitul 2002

FISHTANK Interactive a avut plăcerea să ne anunțe că începând din primăvara anului viitor va distribui Silent Storm, un RPG turn-based a cărui acțiune se petrece, surprinzător sau nu, în timpul celui de-al doilea război mondial. Produs de Nival Interactive, jocul vă va plasa la comanda unei unități de soldați de elită cu o misiune secretă în spatele liniilor inamice. Firește, intriga nu este chiar atât de sumară, însă momentan producătorii nu s-au hotărât la mai mult. Important este scopul lor finalmente benefic: ei trebuie să împiedice un dezastru ce va avea consecințe negative asupra tuturor părților implicate în conflict.

Știm însă că ne vom putea alege personajele dintr-o gamă de 40 de mercenari, din 30 de națiuni diferite. Selecția trebuie făcută cu grijă și în cunoștință de cauză, căci nu veți putea lua decât cinci dintre ei în misiune. Mercenarii pot avea șase specializări distincte: cercetaș, lunetist, soldat, grenadier, medic și inginer. Specializările sunt influențate de nouă abilități ce se dezvoltă în timp, viteza variind în funcție de natura abilității și de specializarea personajului. Jucătorul își va putea chiar crea un personaj propriu, ca într-un RPG, alegându-i o specializare, distribuind puncte pentru abilități și selectând un tip personalitate din cele disponibile.

Din aceste puncte de vedere jocul se aseamănă destul de mult cu Jagged Alliance, diferența principală constând în nonlinearitatea campaniilor și în posibilitatea de a vă pregăti pentru misiunile dificile ce vor urma, experimentând tehnici de luptă într-un număr nelimitat de misiuni de antrenament generate aleator. Abordarea unei misiuni din cele 24 pentru fiecare campanie poate varia de la jucător la jucător, căile de a atinge un anumit obiectiv fiind multiple: puteți arunca în aer zidul unui depozit pentru a-i ucide pe soldații aflați în spatele lui, puteți plasa un sniper pe acoperiș pentru a elimina soldatul din turnul de gardă cu un singur glonte, vă puteți furișa în umbră în spatele ofițerului inamic și să îl înjunghiați sau puteți plasa explozibil în fața porților pentru a atrage atenția gărzilor în direcția respectivă.

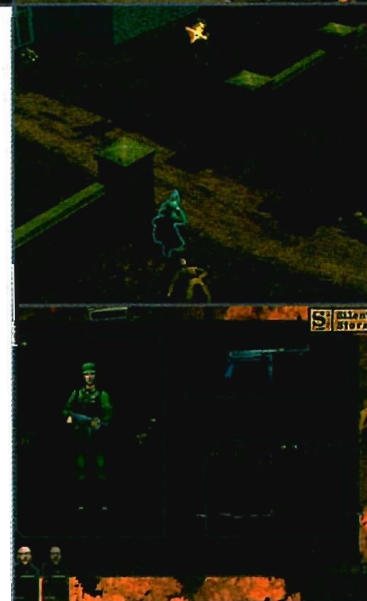
Arsenalul pe care îl veți avea la dispoziție este foarte variat, peste 70 de arme din perioada celui de-al doilea război mondial stându-vă la dispoziție: de la simplul cuțit de commando până la lansatoare de rachete și arme experimentale. Grafic, jocul va arăta excelent: real-time highlights, per-pixel based shadows, environmental mapping pentru sticlă, animație scheletală cu support-pentru inverse kinematics. Producătorii promit că va fi

primul joc cu geometrie complet deformabilă: veți putea distruge orice clădire, orice obiect, fără limite scriptate. Dacă etajele superioare ale unei clădiri cad, cele inferioare se vor prăbuși dinamic în consecință. În plus, jocul stă bine și din punct de vedere al balisticii: traiectoria gloanțelor este calculată în funcție de armă și ele pot penetra obstacolele în funcție de grosimea acestora și de materialul din care sunt construite. Un glonte tras într-un depozit de muniții va avea un efect lesne de bănuț.

Comunitatea celor pasionați de modificarea jocurilor nu a fost trecută cu vederea și Silent Storm a fost creat special cu o arhitectură deschisă pentru a permite schimbări semnificative: de la o simplă hartă la o întreagă campanie personalizată. Cei care vor să meargă mai departe vor putea schimba chiar și modelele de personaje/arme/decoruri, vor putea ajusta interfața și AI-ul și adăuga texturi și sunete noi.

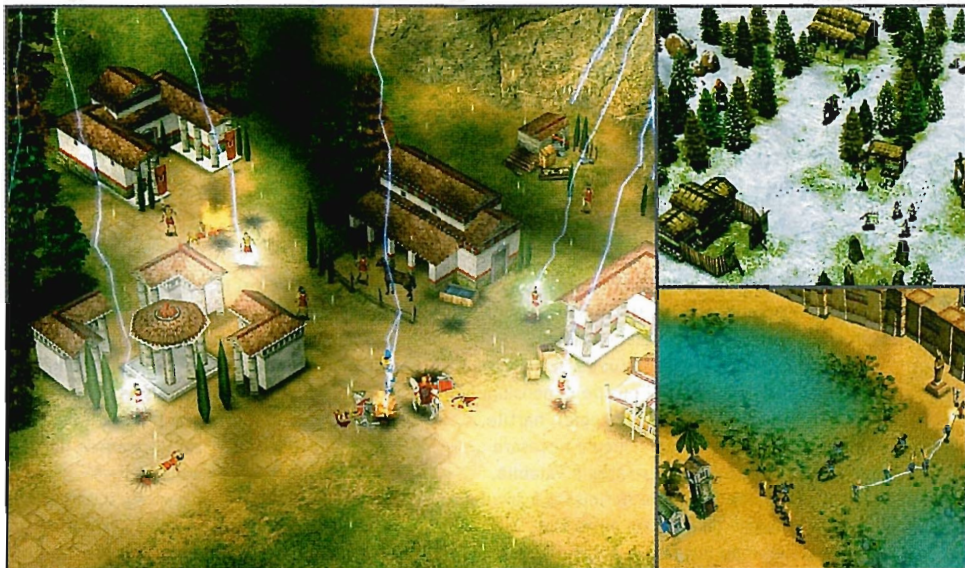
Toate acestea sunt motive pentru a aștepta cu nerăbdare apariția Silent Storm, cândva la sfârșitul acestui an.

Age of Mythology

RTS

Format: PC • Producător: Ensemble Studios • Publisher: Microsoft • Distribuitor: Microsoft • Apariție: sfârșitul 2002

DUPĂ ce au combinat elementele de tactică și strategie în timp real cu istoria minuțios reconstruită în cunoscuta serie Age of Empires, Ensemble Studios pregătesc acum un RTS care să urmeze același canon, cu singura și semnificativa diferență că istoria va fi înlocuită cel puțin parțial de mitologie.

Jucătorii vor putea alege una dintre cele 9 civilizații disponibile, fiecare aparținând unui panteon (grec, egiptean sau scandinav), vor beneficia de varianta ajutoare a unei divinități minore pe post de protectoare a civilizației respective, își vor putea umili adversarii folosind una dintre cele 36 de puteri divine și deosebit de spectaculoase și vor putea atrage de partea lor creaturi mitologice precum ciclopul sau minotaurii. Se poate lejer observa că de schimbat s-a schimbat doar compoziția nisipului, formele de cozonaci rămânând aceleași. Pentru partea de gameplay nu s-au anunțat nici un fel de modificări, cei pasionați de strângerea resurselor și utilizarea lor în scopuri belicoase putând să-și exercite în continuare aceste îndeletniciri. Resursele au fost adaptate subiectului jocului: piatra a fost înlocuită cu favoarea (divină, presupunem noi), ce se poate colecționa prin construirea de monumente cât mai impunătoare sau prin venerarea diverselor divinități de către săteni și se folosește pentru ademenirea unităților mitologice despre care vorbeam puțin mai sus.

Ceea ce ne-a impresionat în mod plăcut a fost caracterul extrem de echilibrat al jocului, chiar în acest stadiu destul de timpuriu de dezvoltare, precum și o oarecare complexitate și rejucabilitate, aceasta din urmă datorată mai ales dorinței de a

experimenta toate divinitățile și relicvele ce ți se pun la dispoziție. Partea cu relicvele merită o atenție specială, aici producătorii încercând să vină cu un element în egală măsură original și util pentru jucător. În Age of Mythology nu mai constituie simple obiecte a căror posesie face parte din condițiile victoriei, ci vor genera bonusuri unice de care vor beneficia fie un anumit tip de unitate militară, fie economia respectivei civilizații. Același lucru este valabil și în cazul divinităților: în momentul evoluției la o treaptă superioară de dezvoltare jucătorul va avea de ales o divinitate minoră din panteon, bucurându-se astfel de anumite avantaje, precum și de posibilitatea utilizării puterii divine specifice zeității alese. Aceste intervenții includ cutremure, furtuni devastatoare, uragane și nisipuri mișcătoare, dar nu toate sunt destructive. Tot prin intermediul relicvelor producătorii ne promit un supliment de strategie și interes, adversarul fiind înștiințat de momentul în care obții un astfel de obiect și de efectele acestuia. Ceea ce înseamnă că își va planifica strategia în funcție de acest nou factor, dându-ți mai multă bătaie de cap.

Din câte am văzut până acum, producătorii s-au axat pe conceptul și atmosfera jocului (ceea ce nu înseamnă că au neglijat partea grafică, un nou engine 3D fiind anunțat), lucru ce nu poate decât să ne bucure. Adăugând la acestea posibilitatea de a ne face de cap cu diverși zei, eroi și creaturi mitologice, ne trezim așteptând cu nerăbdare detaliile suplimentare ce vor fi probabil divulgate la E3. Iar dacă nu, atunci așteptăm jocul în sine, ce va fi lansat nu mai devreme de toamna anului curent.

PC CD-ROM
Might and Magic IX

STAR TREK
BRIDGE COMMANDER

Așteptarea a luat sfârșit!

A SOSIT !!!

Acum și jocuri pentru
Playstation 1 și 2 !

Pentru orice titlu comenzi
și la Monosit Shop
www.monosit.ro

București,
Splaiul Unirii nr.4,
bl. B3, sc. 2, ap. 10.
tel: 01-3306352
fax: 01-3306351
e-mail: monosit@rdsnet.ro

Tribes: TEAM FPS Fast Attack

Renunțând la elementul epic

Format: PC • Producător: Inevitable Entertainment • Publisher: Sierra • Distribuitor: Monosit (01-330.63.52)

CU mai puțin de o lună în urmă Sierra a anunțat un nou titlu Tribes, programat să apară în această toamnă. Succesul relativ scăzut al celui de-al doilea produs din serie, accentul pus pe dimensiunile epice și pe complexitatea strategiei, hărțile uriașe și multitudinea de vehicule necesare pentru a pune la punct o strategie valabilă, alături de starea destul de nefinisată a jocului la data originală de apariție au fost elementele ce au dus la o reducere drastică a numărului jucătorilor. Tribes 2 a fost și este un joc bun, însă este necesar un număr foarte mare de oameni în fiecare echipă pentru a putea da un sens interesant luptei, iar ritmul propriu-zis al luptei a scăzut mult comparabil cu cel din Tribes, totul fiind mult mai tactic acum. Sierra a observat toate aceste lucruri și a decis să iasă pe piață cu un produs ce să redea gameplay-ului viteza și frumusețea stilului existente anterior.

ACCELERARE

Tribes: Fast Attack nu este Tribes 3. În mod ciudat nu este nici un add-on, ci s-ar putea numi mai degrabă un mod oficial. Dispune de o campanie single-player de nouă misiuni, bine pusă la punct și susținută de o poveste interesantă, spre deosebire de campania din Tribes 2 ce era mai mult un fel de tutorial extins. Se concentrează mult mai mult pe o accelerare și oarecum simplificare a gameplay-ului, astfel încât necesarul de oameni per echipă să fie scăzut la un minim de 8 sau 6, fără ca acest lucru să dăuneze în vreun fel strategiei generale. În Tribes 2 chiar și în 16 la 16 se simțea lipsa unor jucători în plus. Hărțile vor fi complet noi și mult mai mici, iar posibilitatea de skiing va crește enorm, atât prin modul de construcție al hărții cât și prin modificarea unor constante gravitaționale și de rezistență a aerului. Turetele vor avea o eficacitate mult mai scăzută, ferma trebuind acum să fie păstrată cu foarte multă grijă și asamblată în zone mai mult gândite decât anterior. Vehiculele vor fi

toate modificate, cel mai notabil aspect fiind introducerea unui bomber de o singură persoană, spre deosebire de 3 cât erau nevoie pentru a opera unul în T2, și a unui vehicul de asalt tot de o persoană. Nu se știe cu exactitate gradul în care vor fi modificate și celelalte vehicule, însă prin micșorarea hărții și concentrarea luptei în zona centrală, părerea noastră este că nici nu va fi enorm de multă nevoie de ele. Jocul nu se dorește o reeditare a T2-ului pentru a oferi ceea ce acestuia îi lipsea față de T1, ci mai degrabă realizarea unui produs ce să atragă și noii jucători și să ofere o mult mai mare libertate, viteză și stil în meciurile oficiale sau în cele ad-hoc. Un joc pe care oricine să îl poată juca, fără să aibă nevoie de alți 15 prieteni.

AMBALARE

Pachetul va costa 40\$, și va conține pe lângă Tribes: Fast Attack și o reeditare a Tribes2, alături de o serie de mod-uri produse de comunitate. Mod-urile ce vor intra sigur în pachet sunt până acum Team Rabbit 2, un mod în care stilul și aruncarea între jucători a steagului sunt punctate foarte bine, și Competition Mod, o variantă îmbunătățită a base++, special produs pentru meciurile din ladders și competiții.

Nu se știe încă nimic concret despre motorul grafic ce va fi folosit, oficialii Sierra anunțând că Inevitable Entertainment, cei ce produc Tribes: Fast Attack vor folosi un motor cu totul nou, ce însă va semăna foarte mult vizual cu cel de T2. Părerea noastră, ascultând mașina de zvonuri a Internetului, este că de fapt va fi același engine, însă rescris și mult optimizat, mai ales că Inevitable sunt responsabili de Tribes: Aerial Assault, versiunea de PlayStation 2 a Tribes-ului, ce este lucrat având la bază motorul grafic original.

Programat să apară în această toamnă, pachetul este așteptat cu nerăbdare de comunitate, căci probabil va reuși să revitalizeze un joc excelent, ce însă suferea din cauza dimensiunilor într-adevăr epice.

EA GAMES is an Electronic Arts™ brand. EA GAMES and the EA GAMES logo are trademarks of Electronic Arts Inc. EA GAMES is a registered trademark of Electronic Arts Inc. © 2002 Electronic Arts Inc. All rights reserved. This product contains software technology licensed from EA GAMES, Inc. EA GAMES, Inc. EA GAMES is a registered trademark of Electronic Arts Inc. EA GAMES is a registered trademark of Electronic Arts Inc.

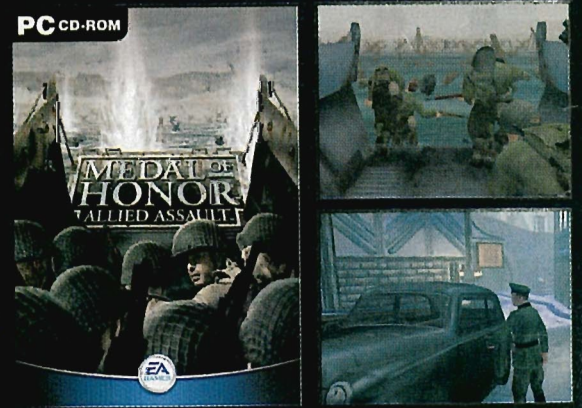
25,5 USD

Prețul nu include TVA

ZIUA Z: 6 Iunie 1944.

**PRIVEȘTE BINE
AI 79% ȘANSE SĂ FIE
ULTIMUL LUCRU PE CARE IL
VEZI IN VIAȚĂ**

Joc parțial localizat în limba română

www.mohaa.ea.com

Distribuit în România de Best Distribution SRL: tel/fax: 01-345 55 05/06/07, e-mail: info@bestcomputers.ro, www.gameshop.ro

jocuri
prezentări

Dungeon

RPG

Ce-ar fi trebuit să fie Diablo 2,

Format: PC • Producător: Gas Powered Games • Publisher: Microsoft • Distribuitor: Microsoft

Procesor: Pentium III 800MHz • Memorie: 128Mb • Video: DirectX 16Mb • HDD: 1.2Gb

LUNA aceasta, "Înfruntarea lunii" de pe GameSpy, un sondaj care pune față în față două probleme, atitudini, tehnici, genuri sau jocuri a avut o participare ce a depășit orice așteptări: aproape 20.000 de utilizatori s-au dovedit interesați și și-au spus părerea. Succesul neașteptat al înfruntării se datorează în principal celor două RPG-uri puse față în față: Dungeon Siege și The Elder Scrolls III: Morrowind. Dungeon Siege este în frunte, cu 51,2%, nu foarte departe de cele 48,8 procente ale lui Morrowind. Chiar dacă rezultatele nu sunt finale, sunt puține șanse ca situația să se schimbe, din moment ce Dungeon Siege a apărut deja, iar Morrowind va fi lansat oficial chiar la sfârșitul lunii. Și în momentul de față, cu Elder Scrolls III doar o "amenințare la orizont, se poate afirma cu certitudine că Dungeon Siege își merită poziția de lider din majoritatea punctelor de vedere.

POVEȘTI NEMURITOARE

Regatul Ehb de la marginea Câmpiei Lacrimilor a fost ferit de raiduri și invazii de prezența celei de-a zecea legiuni a Imperiului, presupusă a fi cea mai puternică armată din lume. Locuitorii au dus o viață liniștită până când, la un moment dat, lucrurile încep să ia o turnură dramatică. Creaturi ce până atunci se ținuseră departe de zonele populate încep să atace satele, iar în spatele acestor atacuri aparent întâmplătoare poate fi ghicită o voință malefică în jurul căreia se adună tot ce este mai rău în regat. Jucătorul va începe ca un simplu fermier, alertat de primejdia iminentă de către un bătrân muribund, și va fi curând prins în mrejele unei aventuri care îl va purta pe tărâmurile la care nici nu a visat vreodată. Rețeta "de la om de rând la războinic de temut" nu este tocmai originală, însă i se pot acorda circumstanțe atenuante: mare parte

Siege

doar că mult mai spectaculos

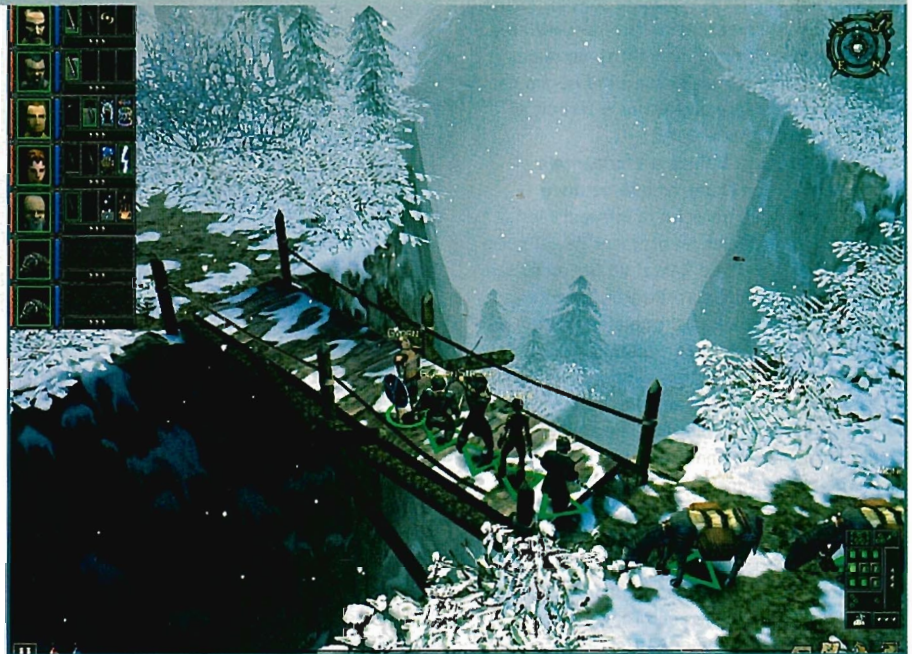
din fermierii din Ehb erau totuși tineri războinici experimentați din legiunea a zecea, după cum se arată în cartea "De la săbii la pluguri", unul dintre multele volume ce detaliază povestea jocului pe care le veți găsi împrăstiate prin Ehb sau în posesia unora dintre personaje. Pentru a putea susține restul armatei, multora dintre ei li s-a dat pământ, urmând ca parte din recoltele obținute de ei să fie folosite pentru a hrăni restul armatei. Dar meșteșugul armelor se uită greu, așa că este de înțeles cum de personajul nostru va descoperi în sine resursele necesare pentru a înfrunta hoardele de monștri pe care destinul îi plasează în calea sa, alături de alți eroi care i se vor alătura, firește. Nu am reușit însă să înțelegem de ce mai toți soldații de meserie împrăstiați pe ici colo prin joc găsesc întotdeauna motive pentru a se sustrage de la acțiune, îndemnându-l voios pe eroul nostru să se lupte el cu monștrii "dacă se crede în stare", când logic asta ar fi fost responsabilitatea lor.

Și nu se poate spune că jocul duce lipsă de monștri: de la primitivii Krug la scheleți, de la lupi și urși la Darklingii care pândesc în întuneric, de la infamii goblini la creaturile mlaștinilor și de la Droogii creatori de arme la dragoni. În tabăra eroului nu există decât oameni și dwarfii, alte ființe exotice lipsind din distribuția jocului. Diferențe mari nu există nici pe partea spirituală. Mitologia incertă a jocului menționează ca zeu central pe Azunai, însă în decursul călătoriei veți descoperi că nu este singura divinitate către care se îndreaptă rugile celor aflați la ananghie: nomazii din mlaștini o apreciază mai mult pe Dark Sister, de exemplu. Dintre oameni, câțiva au darul magiei, însă vrăjitorii nu sunt tocmai bine priviți în imperiu. Din fericire, în regatul Ehb, datorită influenței magicianului emerit Merik, lucrurile stau ceva mai bine și veți întâlni câțiva magi remarcabili pe parcursul jocului. Adversară dintotdeauna a magiei, știința nu este foarte dezvoltată în lumea oamenilor: doar pe ici colo veți mai descoperi lifturi primitive, platforme cușante și alte astfel de dispozitive tehnologice nu foarte avansate. Pe la mijlocul jocului, în mlaștini, veți fi însă surprinși să descoperiți o serie de mecanisme ceva mai moderne: roboți, tancuri și chiar mini elicoptere. De vină sunt goblinii, care s-au dovedit mai progresiști decât oamenii din acest punct de vedere și au îmbrățișat industria, cu avantajele și dezavantajele ei. Ca și în Arcanum, magia și știința reușesc să conviețuiască în Dungeon Siege, chiar dacă nu foarte prietenesc.

Și acum, dacă stăm să ne gândim, din toată panoplia de personaje RPG, mai mereu i-am bănuit pe goblini că ar cocheta cu tehnologia. Și nu suntem singurii: gândiți-vă la zepelinul din Warcraft 3.

DELECTARE VIZUALĂ ȘI AUDITIVĂ

Dacă vi se par impresionante capturile de ecran, atunci în momentul în care veți intra în joc veți fi de-a dreptul înmărmuriți. Dungeon Siege arată atât de bine, încât, pentru a-l cita pe un jucător încântat, "ai putea crede că te plimbi prin 3DMark". Arhitectura complexă, verticalizată, iluminarea atmosferică, texturile detaliate, modelele și animațiile credibile ale personajelor ne-au lăsat cu gura căscată încă

de la începutul jocului. Vrăjile sunt spectaculoase și plăcute ochiului, motorul de efecte speciale SiegeFX fiind folosit la întregul potențial de programatori. Cele bazate pe flăcări sunt în mod special atractive, însă nici cele bazate pe puterea naturii nu vă vor lăsa impasibili.

Veți descoperi destul de repede că nu este greu să fii surprins de inamici în timp ce admiri de pe un pod prăpastia ce se pierde în ceață sau în timp ce ești pierdut într-un peisaj înzăpezit, de o frumusețe ce îți taie răsufarea. Iar mediile de joc sunt suficient de variate încât uimirea să nu aibă timp să vă părăsească: răceala claustro-

fobică din Cavernele de Gheață este compensată de râurile aprinse din zona Stâncilor de Foc, iar atmosfera luminoasă, primăvăratecă a pădurilor din jurul orașelului Stonebridge contrastează dramatic cu cețurile întunecate din Eastern Swamp. Chiar dacă destul de mult din acțiune se petrece la suprafață, Dungeon Siege nu își dezmente numele, și veți avea mult de furcă în cripte, mine, caverne și alte locații subterane. Aici veți sesiza cât de multă atenție a fost dată sunetului, dacă beneficiați de o placă cu suport EAX și un sistem de sunet de calitate. Ecoul căderii unei picături de apă, sunetul metalului pe metal, duduul șenilelor unui tanc, toate

Dungeon Siege în cifre

- punctele de mana și health vă sunt calculate pe baza celor trei atribute de bază (Strength, Dexterity, Intelligence), după următoarele formule

$$HP = (\text{Strength} * 2.1 * 14) + (\text{Dexterity} * 0.7 * 14) + (\text{Intelligence} * 0.7 * 14)$$

$$MP = (\text{Strength} - 9) + ((\text{Dexterity} - 9) * 4) + ((\text{Intelligence} - 9) * 25)$$

- pe modul Easy, attack rating-ul personajelor voastre este 135% din cel de pe modul Normal iar attack rating-ul inamicilor este 50% din cel de pe modul Normal. Pe Hard, attack rating-ul personajelor voastre este 85% din cel de pe Normal, iar attack rating-ul inamicilor este 145% față de Normal.

- în multiplayer, "sănătatea" monștrilor se scalează în funcție de numărul jucătorilor din party. Pentru un monstru arbitrar cu 100 HP, pe dificultate "Normal", cifrele sunt următoarele (1P=35 HP, 2P=50 HP, 3P=80 HP, 4P=100 HP, 5P=215 HP, 6P=310 HP, 7P=417 HP, 8P=500HP)

- numărul de puncte necesare pentru a crește în nivel la o anumită abilitate crește exponențial în funcție de nivelul anterior. Astfel, dacă pentru nivelul 1 aveți nevoie de 70 puncte de experiență, veți descoperi că pentru nivelul 5 este nevoie de 3.350, pentru nivelul 10 de 17.100, pentru nivelul 50 de 9.709.985 și pentru nivelul 100 - 103.456.737.421 de puncte. Limita maximă la care puteți ajunge la o abilitate este 150, "scorul" necesar pentru a o atinge fiind de 2.639.446.640.557.650 puncte de experiență!!!!

sunt excelent realizate și plasate spațial. Vizual și auditiv, jocul creează un tot unitar care ne-a absorbit încă din primul moment și am rămas cufundați ca într-o transă până când ne-am dat seama că este noapte afară și ar fi trebuit să plecăm de mult înspre casă.

Nu vă așteptați însă ca performanțele tehnice ale jocului să fie vizibile pe orice sistem. Pentru a fi apreciat la întregul său potențial, recomandăm un procesor de cel puțin 1 GHz, peste 256 Mb de RAM și un GeForce3 sau Radeon 8500 (pe care surprinzător, culorile jocului arată mai bine decât pe placa de la nVidia). Jocul este totuși scalabil în funcție de sistem astfel că deși nici pe sistemele de vârf nu va depăși 40-50 fps în zonele de exterior, el va merge rezonabil în 800x600 și pe sistemele medii. Dar asta înseamnă că în anumite momente motorul jocului va începe să elimine din cadrele animațiilor, să scadă câmpul de vizibilitate maximă și să micșoreze detaliile modelelor pentru a putea susține un frame rate acceptabil, care nu va corespunde aproape niciodată celui afișat de contorul ce poate fi activat în joc. Să nu vă mirați astfel când Dungeon Siege este perfect jucabil, fără sacadări, chiar când contorul va arăta sub 10 fps.

Mult lăudată lipsă de ecrane de loading a jocului va fi probabil și cea mai des trecută cu vederea. Poate doar cei iritați de decesele perioade de așteptare din Summoner să se simtă mai fericiți. Asta pentru că restul vor fi suficient de preocupați de quick save-ul care durează parcă din ce în ce mai mult pe măsură ce acțiunea progresaază, oricum la fel de mult ca salvarea obișnuită, făcând ca termenul de "quick" să pară oarecum nepotrivit în context. De asemenea, încărcarea salvărilor este suficient de lentă având în vedere cât de des va trebui să apelați la această opțiune încă de pe la jumătatea jocului.

ACȚIUNEA PROPRIU-ZISĂ

S-ar putea să vă mire că la începutul jocului nu puteți să setați decât detalii estetice în privința personajului. Există și atributele clasice, în număr de trei (Strenght, Dexterity și Intelligence), însă ele sunt prestabilite și nu pot fi îmbunătățite prin adăugare de puncte. Pe parcursul acțiunii, ele vor evolua automat în funcție de cele patru abilități de care poate dispune un personaj - Melee Weapons, Ranged Weapons, Nature Magic și Combat Magic. Experiența Melee Weapons va crește în principal Strenght, Ranged Weapons- Dexterity, iar ambele forme de Magic sunt strâns legate de creșterea Intelligencei. La rândul lor, abilitățile cresc atunci când sunt utilizate. Din moment ce în Dungeon Siege experiența acumulată este separată per abilitate (skill) și direct

CHEATS

Avertisment! Folosirea acestor coduri înainte de a termina jocul vă poate diminua semnificativ plăcerea ludică. Dezaprobăm folosirea de coduri sau trainere în Dungeon Siege, mai ales în multiplayer, însă din moment ce ele pot fi utilizate pentru a descoperi detalii care altfel ar fi trecut neobservate, le vom prezenta în continuare. Pentru a folosi aceste coduri, apăsați Enter pentru a intra în modul chat și prefixați codul cu "+" sau "-". Semnul plus îl va activa, iar semnul minus îl va dezactiva. De exemplu "+chunky" va activa spargerea inamicilor în bucăți însângerate de fiecare dată când mor, iar "-chunky" va face ca acest lucru să se întâmple foarte rar și doar în cazul unora dintre ei.

checksintemail - vă dă 9.999.999 monede de aur (suma maximă pe care o puteți acumula în Dungeon Siege)
chunky - va sparge întotdeauna trupurile inamicilor în bucăți în momentul morții
drdeath - vă maximizează atributele și abilitățile
fearthebadger - vă dă o serie de 11 Item-uri care adaugă fiecare 12 la sănătatea personajului
loefervision - elimină "fog of war"
maxjooky - face personajele de două ori mai mari
movie - înregistrează un film de 30 sec la 30 fps. Fiecare cadru va fi salvat ca imagine BMP necomprimată, ceea ce înseamnă că în funcție de rezoluție, fiecare frame poate avea între 1-6 MB. La 1024x768, filmul va ocupa aproape 3 GB !!! Screenshots-urile sunt salvate în My Documents/Dungeon Siege/Saves
potioaholic - vă dă trei Super Mana Potions (2500 MP's fiecare) și trei Super Health Potions (2000 HP's fiecare)
sixdemonbag - vă dă 6 vrăji de nivel mare (Summon Zombie, Summon Black Drake, Summon Fire Elemental, Summon Furok, Summon Larch, Summon Rock Golem)
sniper - vă lasă să atacați de la distanță (Incredible Range pentru toate armele, indiferent de abilitate)
xrayvision - elimină texturile, jocul desfășurându-se în wireframe
zool - invincibilitate

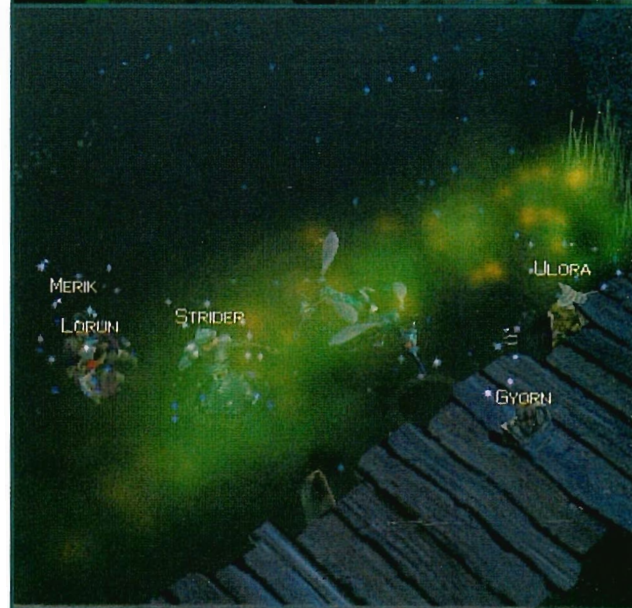
proporțională cu damage-ul pe care personajele îl cauzează inamicilor, asta înseamnă că pentru a deveni un expert în trasul cu arcul, nu trebuie să faceți altceva decât să uciideți foarte mulți inamici trăgând cu arcul în ei.

Acest sistem este poate cel mai strălucit aspect al Dungeon Siege și vă va face să vă întrebați cum de nu s-a mai gândit cineva până acum la o abordare similară. Nu numai atât, dar după două-trei ore de joc veți fi definitiv convingiți că "așa ar fi trebuit să fie dintotdeauna". Este natural și este fundamental RPG. De ce a trebuit să vină Chris Taylor să demonstreze acest lucru?

Sistemul are și câteva dezavantaje, care însă par intenționate: magicienii, de exemplu, vor înainta în nivel mai încet decât luptătorii, chiar și dacă folosesc numai vrăji ofensive. Să devii mai inteligent este mai greu decât să devii un luptător experimentat și musculos, par că vor să ne spună cei de la Gas Powered Games. De asemenea, este destul de greu sau mai bine zis aproape imposibil să construiești personaje multifuncționale. Chiar și cele dual-class sunt destul de greu de menținut, mai ales dacă este vorba de o combinație Fighter-Mage. Și pentru că tot vorbeam de clase, ele există într-un fel, personajele câștigând titluri pe măsură ce înaintază în nivel: Mercenary, Warrior, Knight sau Blademaster pentru luptători, Marksman sau Sharpshooter pentru arcași, Shaman, Wizard sau Magician pentru vrăjitori.

Dacă personajul pe care vi-l construim la început și primul NPC pe care îl întâlnim (Ulora) pot fi cam orice doriți, restul celor pe care îi puteți coopta în echipă sunt destul de specializați, cei mai mulți pe Melee, câțiva magicieni și doar doi arcași. Cu puțin noroc și obiecte potrivite puteți încerca să îl transformați pe unul dintre ei în dual-class, dar este destul de complicat.

Obiectele obținute de pe urma inamicilor înfrânți sunt destul de aleatoare, și se bazează pe experiența jucătorului și pericolozitatea inamicului, la fel ca în Diablo. Codul coloristic este și el aproximativ asemănător: alb pentru normal, albastru pentru magic, galben pentru

special. Dungeon Siege mai introduce cărămiziu pentru obiecte care au și minusuri, nu doar plusuri, și un albastru/violet pentru obiectele magice de calitate superioară. Prefixele și sufixele urmează cam aceeași politică din Diablo II, chiar dacă nu sunt tocmai similare.

Pentru adunarea și valorificarea lor, Gas Powered Games a implementat în Dungeon Siege două opțiuni ajutătoare: prima este posibilitatea de a achiziționa catări iar cea de-a doua este vraja Transmute. Catărul este o idee inovatoare și care funcționează în mare parte excelent. Este un NPC util, care are un inventar mai mult decât dublu față de cel al unui personaj obișnuit, se ține departe de confruntări și se poate apăra la nevoie lovind cu copitele inamicii, chiar dacă fără prea mare succes. Este drept că manevrele complexe de trupe îl vor aduce involuntar tocmai în mijlocul bătăliei unde va deceda fără drept de apel de cele mai multe ori, însă este lăudabil că nu se pierde pe drum, decât dacă îl lăsați intenționat în urmă. Doi catări sunt o metodă excelentă de a aduna o mulțime de obiecte ce pot fi transformate în monede de aur în cea mai apropiată așezare. Transformarea poate fi făcută și pe loc, cu vraja Transmute, însă cantitatea de aur

obținută este mai mică decât suma pe care ar fi încasat-o personajul de la o prăvălie locală în schimbul lui.

Prezența meniului de Field Commands, reminescență a Total Annihilation, dă o oarecare nuanță tactică jocului. Personajele pot adopta mai multe formații, cea mai utilă fiind după părerea noastră cea pe două coloane, cu luptătorii Melee în față, urmați de arcași și apoi de magicieni. Dacă aveți patru personaje Melee puteți opta pentru cea pe două rânduri sau pentru cea în "V". Celei circulare nu am reușit să îi găsim o utilitate. Al-ul personajelor poate fi setat și el, prin formularea unor atitudini gen "Attack Strongest/Closest/ Weakest" sau "Attack Freely/Defend".

Există chiar și posibilitatea de a pune un personaj să îl păzească pe altul. Formațiile sunt utile în abordarea unei lupte, nu însă și în desfășurarea ei, decât dacă personajele sunt setate să își păstreze toate poziția, ceea ce nu este recomandat.

MULTIPLAYER

Un alt aspect care diferențiază Dungeon Siege de alte RPG-uri din clasa lui, în special de Diablo II, este faptul că mediul din modul multiplayer este

multă. Iar după cum puteți vedea în căsuța "Dungeon Siege în cifre", jocul multiplayer avantajează echipele numeroase, de cinci sau mai multe persoane.

PLATFORMĂ DE JOCURI

Deși promisese că editorul și celelalte instrumente vor veni odată cu jocul, se pare că apariția lor va mai fi întârziată până în mai, din motive de eliminare de bug-uri și documentare a opțiunilor. Important este că dinspre comunitatea fanilor se aude un freamăt de bun augur: zeci de pagini detaliază deja viitoare proiecte cu un editor care nici nu există încă. Asta nu poate însemna decât o longevitate de invidiat pentru Dungeon Siege. Chiar dacă este vorba de add-on-uri oficiale sau neoficiale, sau de jocuri cu totul și cu totul originale, comunitatea Dungeon Siege nu are decât de câștigat pe viitor.

EPILOG

Există deja și un segment de jucători care s-au declarat în cunoștință de cauză nemulțumiți de Dungeon Siege, din două motive: pentru că nu este tocmai ceea ce se așteptau și pentru că nu este un RPG "adevărat". În privința primei critici, putem spune că orice joc anticipat cu atâta nerăbdare ca Dungeon Siege riscă să fie examinat după standarde din ce în ce mai exigente pe măsură ce momentul apariției sale pe piață se apropie, și în final o mică parte din cei interesați vor sfârși prin a fi în mod inevitabil dezamăgiți.

Cea de-a doua obiecție ține de o împărțire subiectivă a RPG-urilor în două clase distincte: cele așa zis "adevărate" sau "de calitate", gen Baldur's Gate, Planescape Torment, Might & Magic și Wizardry VIII și RPG-urile hack&slash gen Diablo, Darkstone și Dungeon Siege. Fanii primelor se simt superiori și au o atitudine elitistă față de cei pasionați de jocurile din cea de-a doua categorie. Diferența este că RPG-urile clasice sunt mai consistente, au o poveste mult mai complexă, personaje cu caractere distincte, pe când cele din categoria hack&slash, deși mai superficiale în privința intrigii și a adâncimii epice, compensează printr-un gameplay alert și atractiv (excepția este aici Summoner, care avea și o poveste excepțională). Dacă luăm însă sintagma "Role-Playing Game" și o disecăm, vedem fără urmă de îndoială că se potrivește ca o mânășă lui Dungeon Siege. Pentru că jocul celor de la Gas Powered Games vă dă posibilitatea să jucați rolul pe care vi-l doriți, pe o scenă unde personajele sunt definite de acțiunile lor, nu de o serie de puncte distribuite mai mult sau mai puțin arbitrar unor caracteristici care variază de la joc la joc.

Dungeon Siege este un titlu în compania căruia veți petrece multe zile pline și nopți albe, atât în single player, cât și în multiplayer, ca să nu mai vorbim de nenumăratele "sievelet"-uri ce vor apărea în vară, la scurt timp după lansarea Siege Editor împreună cu o variantă personalizată de gmax. Orice s-ar spune, jocul este o realizare remarcabilă, ce va rămâne în istorie, așa cum a făcut-o la timpul său un alt copil al lui Chris Taylor: Total Annihilation.

În același gen		
Loc	Titlu	Notă / Prezentare
1	Dungeon Siege	10/10 XPC#31
2	Diablo II	9.3/10 XPC#22
3	Summoner	9/10 XPC#20

Verdict XtremPC
Merită premiul pentru excelență.

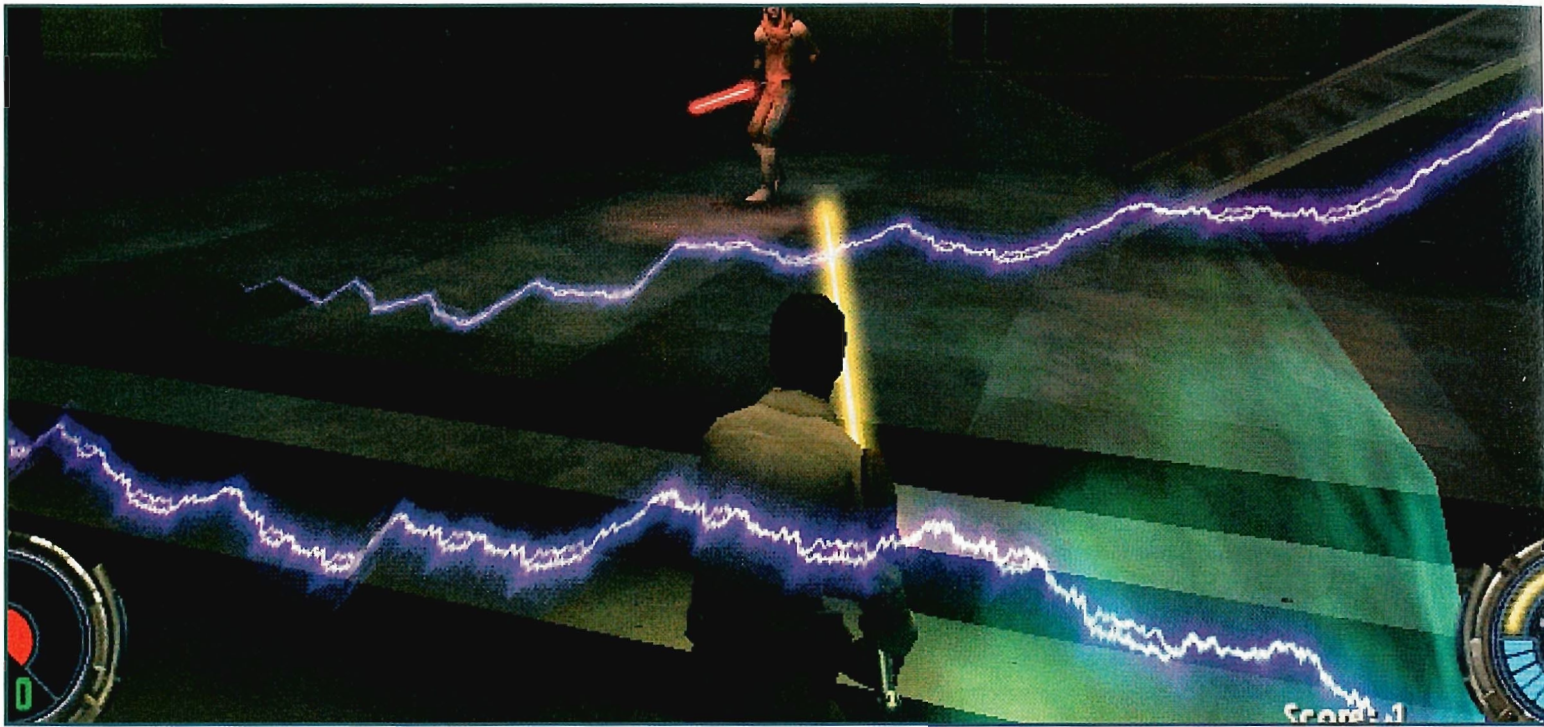
10 / 10

complet diferit de cel din single player. Partidele MP se desfășoară pe Utrean Peninsula, o zonă mai întinsă, cu mai multe questuri (aproximativ 30 față de circa 20 în SP), cu mai mulți monștri și cu mai multe obiecte interesante. Și ce este mai important, multiplayerul beneficiază de Town Portal, o opțiune care lipsește din păcate la single player.

Teama fanilor este că multiplayerul va fi sufocat de cheat-uri, însă având în vedere că jocurile sunt restrânse la 8 jucători, este destul de simplu să îți alegi parteneri de încredere, care nu se coboară la metode atât de josnice.

Din experiențele noastre, am descoperit că prezența unui mag în echipă este recomandată, dar nu esențială. Că toate acestea, un Healing Wind face diferența dintre viață și moarte când sunt peste cinci jucători în echipă și monștrii au viață mai

Jedi Knight 2

Action/Adventure

Jedi Outcast

Săbiind cale prin vrăjmășia dușmanilor necinstiți

Format: PC • Producător: Raven Software • Publisher: Lucas Arts • Distribuitor: Monosit (01-330.63.52)

Procesor: Pentium III 500MHz • Memorie: 128Mb • Video: DirectX 16Mb • HDD: 300Mb

Jedi Outcast este

- Star Wars. Din nou...
- Cu sabie însă și Forță
- O bucurie în multiplayer

Jedi Outcast nu este

- un joc care să te prindă din primele 10 minute
- bine realizat la nivel de arme obișnuite
- Star Wars Episode II

STAR Wars. Din nou. Basmele moderne suferă din cauza modelelor economice, căci iată jocul cu numărul 125674 pe tricou apare din laboratoarele Lucas Arts. Aici, ca și în cazul Star Trek, se aplică foarte bine acea zicală ce spune că 90% din orice este gunoi. Cu toate acestea seria inițială de filme chiar a reprezentat ceva deosebit, mulți dintre noi, cei ce am crescut cu acele filme, jucându-ne de-a Luke și Darth Vader pentru o lungă perioadă de timp. Întrebări de genul "Darth Vader îl bate pe Isus sau nu?" erau căi rapide a se ajunge la conflicte adolescente. De atunci și până acum s-au schimbat destul de multe lucruri, cea mai notabilă fiind avalanșa de jocuri centrate în universul respectiv, majoritatea intrând în acea categorie de 90%. Este și acest joc înscris cu succes în seria ratărilor?

Continuarea continuării primului dintre ele, Jedi Knight 2 reprezintă continuarea succesului din 1997, Jedi Knight: Dark Forces II, ce la rândul său continua povestea tânărului mercenar Kyle Katarn, din Dark Forces. Ambele jocuri au avut un succes deosebit, iar Dark Forces II a reprezentat pentru mulți alternativa la Quake 2, dispunând de un single-player foarte bine pus la punct și de o poveste interesantă. Cinci ani mai

târziu, Jedi Knight 2 reia istorisirea vieții lui Kyle Katarn. Fostul tânăr mercenar este un personaj cu o atitudine aproape ambivalentă referitoare la Forță și la modurile în care aceasta poate fi folosită. Cei ce au jucat Dark Forces II își pot aminti modul în care Kyle începea să aibă acces la puterile întunecate ale Forței, prin omorârea repetată a nevinovaților. Din păcate acest element de gameplay nu mai există, însă lucrurile, cel puțin la nivel psihologic, au rămas la fel. Bineînțeles, Kyle poate lăsa dorința de răzbunare să îl controleze, însă efecte prea vizibile nu vor fi. Cu toate acestea jocul este suficient de interesant chiar și așa, povestea oferind destulă imersiune celor pasionați. Aceasta este susținută și de aparițiile lui Luke Skywalker și Lando Calrissian, ale căror voci au fost realizate de către Mark Hamill și Billy Dee Williams, actorii ce au jucat rolurile acestora în episoadele 4-6 ale seriei cinematografice.

CU SABIA LA TRÂNTĂ

Mecanica jocului este împărțită în două tipuri distincte de gameplay. Pe de-o parte distracția fragurilor ca mercenar, ajutat de multitudinea de arme energetice și pe cealaltă parte lupta propriu-zisă cu sabia și variatele aplicații practice ale Forței. Jocul începe destul de greu, însă nu după mult timp lucrurile se așează pe făgașul potrivit și devin mai rozalii. Odată obținută sabia și un nivel decent în Forță va fi uitat sunetul laserelor și

modul oarecum execrabil în care acestea funcționează. Însă cel puțin la început va trebui investită destul de multă răbdare cu modul oarecum laconic în care sunt specificate obiectivele, cu prostia deosebită a AI-ului, modul enervant de funcționare al armelor și puzzle-urile cu sărituri specifice consolelor. Adăugați la acestea alergătura aproape constantă după chei ce deschid alte zone, variatele butoane ce trebuie apăstate, și veți avea o experiență nu foarte plăcută. Însă odată depășite toate acestea, jocul este frumos, povestea interesantă și cel mai important, există Forța și sabia de laser.

Aici începe adevăratul punct interesant al jocului. Dintr-o experiență relativ obișnuită, totul evoluează înspre cea mai bună realizare Star Wars de până acum. Lupta cu sabia îmbină elemente din filmele de acțiune cu chinezi, satâre și stiluri de kung-fu inspirate de animale cu acrobații demne de Matrix. Vă va lua ceva timp până vă veți obișnui să folosiți atât sabia cât și Forța în același timp, însă merită căci veți simți ceva ce nu a mai fost realizat până acum. Oprirea adversarilor în aer, aruncarea lor în lături (adică în lateral), sărituri ireale, zumzetul inconfundabil al sabiei în timp ce se mișcă, găurile pe care le lasă în pereții atinși, modul în care poți să o arunci și apoi să o prinzi înapoi, toate acestea reprezintă tot atâtea ingrediente ale elementului "distracție". Ceilalți Jedi împotriva cărora vei lupta reprezintă adversari mult mai bine instruiți decât soldații obișnuiți, folosind la rândul lor Forța de care dispun și manevrând sabia în moduri periculoase pentru sănătatea personală (dar mai mult pentru a voastră). Însă de abia în multiplayer toată această tevdură spadasină își găsește cu adevărat locul, căci ce să fie mai bun decât o luptă împotriva altui jucător? Mecuriile doar cu sabia și Forța reprezintă adevărate spectacole de varietate, un festival pentru cei ce au văzut filmele. Și chiar și pentru cei ce nu au degustat anterior chiar așa de mult universul de față, căci spectacolul pur este mult prea bine pus la punct pentru a nu trezi interesul oricărui jucător. De la haosul din Free for All, la luptele strânse din Duel, și apoi la nebunia pe echipe din Capture the Flag, multiplayer-ul reprezintă unul dintre punctele forte ale jocului.

TRĂGÂND O LINIE CU CRETA

Vizual, Raven Software a reușit să stoarcă tot ceea ce se putea din motorul grafic al Quake3, cel folosit pentru realizarea lui Jedi Knight 2. Spații deschise largi, design al nivelurilor integrat perfect în atmosfera Star Wars, texturi foarte frumoase, animații realiste bazate pe modelul scheletal la care Raven lucrează deja de ani buni, personaje cu un număr enorm de poligoane, toate contribuie din plin la deliciul optic. Pe partea de sunet lucrurile stau la fel de bine, voice-actingul fiind foarte bun, iar muzica fiind cea compusă de John Williams pentru filme.

Per total, Jedi Knight 2: Jedi Outcast este un joc foarte bun, ușor greu la început, ce reușește însă să se închege mult mai bine după câteva ore de joc. Iar multiplayer-ul este un adevărat deliciu pentru cei ce și-au dorit întotdeauna să țină o sabia laser în mână.

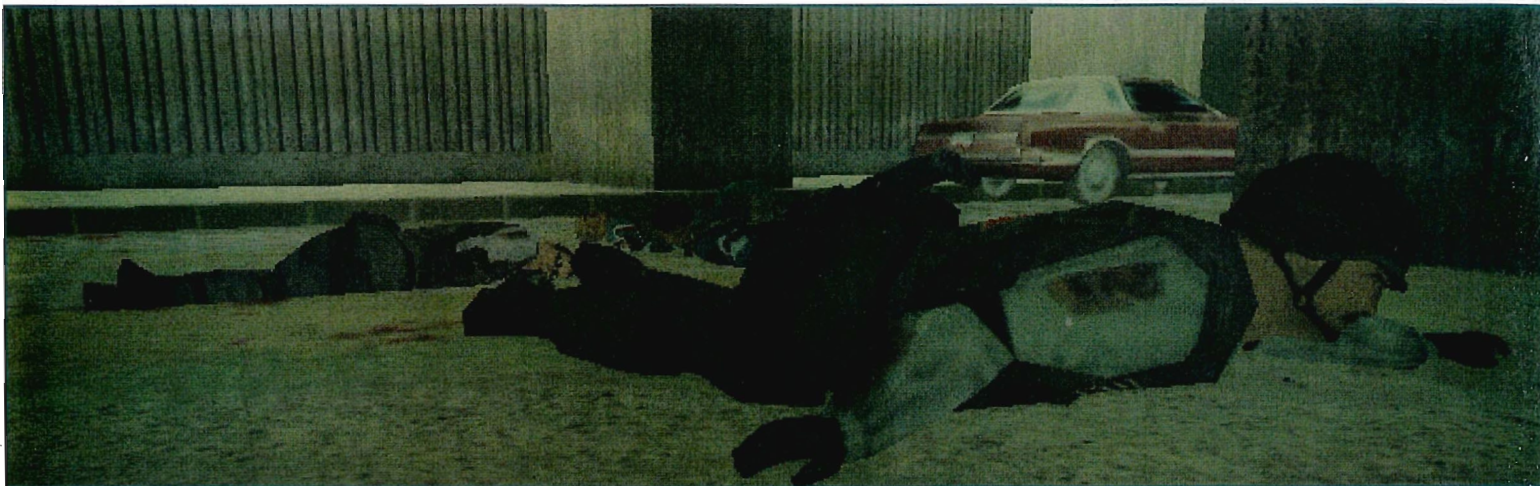
Verdict XtremPC

Excelent chiar dacă ești sau nu fan Star Wars.

9 / 10

Score: 1

Global Operations FPS

O încercare nereușită de a concura CounterStrike

Format: PC • Producător: Barking Dogs Studios • Publisher: Take 2 Interactive • Distribuitor: Best Distribution (01-345.55.05)

Procesor: Pentium III 500MHz • Memorie: 128Mb • Video: DirecX 16Mb • HDD: 500Mb

SUCCESUL nesperat al Counter Strike-ului a dat naștere unui adevărat val de FPS-uri tactice în ultimii doi ani. Majoritatea însă nu s-au luat direct la trântă cu acesta, ocolind destul de subtil nișa pe care mod-ul de Half-Life și-a creat-o, și reușind astfel să aibă un succes relativ. Barking Dog Studios au hotărât însă să fie ceva mai direcți, și astfel că ne-am pricopsit cu Global Operations, un alt FPS tactic, ce concurează în mod direct cu protejatul studiourilor Valve. Un lucru de natură să bucure fanii acestui gen, căci concurența este cea care creează valoare. Stau însă lucrurile chiar așa? Există motive pentru CounterStrike să își simtă amenințată supremația?

OPERAȚII GLOBALIFERE

Global Operations reușește să îmbine elemente regăsite în CS, cum ar fi modul de obținere a banilor și cel în care se cumpără arme cu aceștia, mediile reale și varietatea de arme din Rogue Spear, și sistemul de clase al Team Fortress sau mai noului Wolfenstein. Adăugați pe lângă acestea o serie de inovații ce dau o nouă dimensiune gameplay-ului și veți avea imaginea unui succes. Cel puțin teoretic. În practică, jocul suferă din cauza unei impresii generale de nefinisare, din cauza cerințelor enorme de lărgime de bandă și lipsa serverelor.

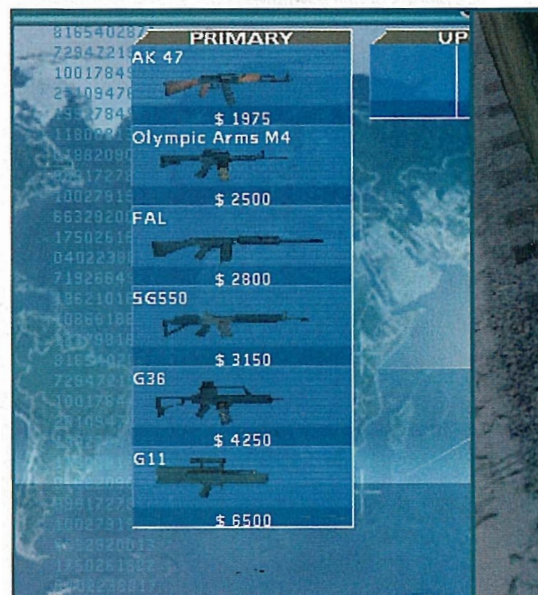
Există însă campania single-player. Care, în notă cu traducerea ad literam, este într-adevăr o campanie cu un singur jucător. Misiunile sunt de fapt o preambulă prin cele 13 hărți ale jocului, având atât coechipieri cât și oponenti boti. Aceștia, între noi fie vorba, nu ar reuși să simuleze în mod realist nici măcar o găină ciugulind porumb. Campania există însă, iar cei interesați pot să încerce această direcție pentru a simți și pentru a se obișnui cu mecanica generală a jocului, un fel de încălzire pentru lupta de pe servere. Botii nu sunt un pericol în echipa adversă și nici un ajutor nesperat atunci

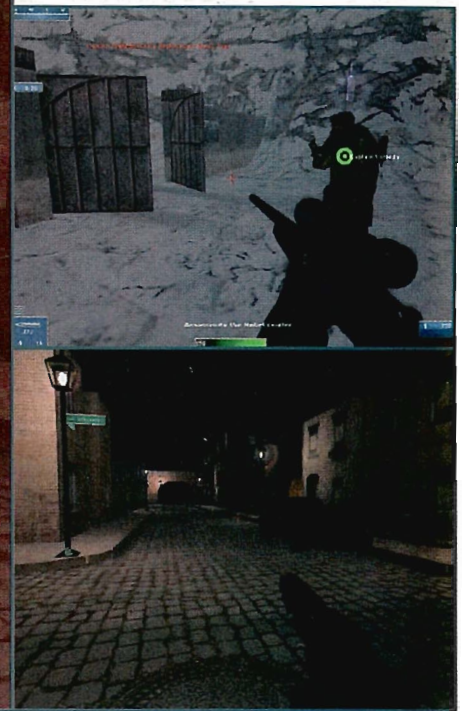
când sunt de partea ta. Reușesc să se încurce unii în alții, în peisaj, printre bolovani, trag destul de prost și în general nu au aceeași concepție despre strategie ca un jucător uman. Dacă ați avut cumva vreo dorință ascunsă de a juca Global Operations pentru "interesanta" campanie single-player vă sfătuim să renunțați la acest gând căci doar veți reuși să vă creșteți câțiva peri albi.

Gameplay-ul oferă lucruri relativ cunoscute. La începutul rundei fiecare jucător își cumpără arme și echipament pe baza fondurilor financiare de care dispune, nu înainte însă de a alege una din cele șapte clase ce stau la dispoziție. Avem commando, avem heavy gunner, recon, medic, sniper, demolition expert și intelligence officer. O pleiadă întreagă ce reușește să acopere cu succes toate specializările posibile într-un astfel de joc. Fiecare clasă variază în ceea ce privește banii inițiali, echipamentele și armele pe care le poate folosi cu maximum de eficiență. Se înțelege de la sine care este specializarea fiecărei clase, denumirile fiind destul de explicative, cu commando fiind cel mai versatil, el putând folosi cea mai mare varietate de arme, demolition ce plantează și dezamorsează bombe, medicul ce însănătoșește și așa mai departe. Clasele aparent necombatante, medicul și demolition, sunt foarte bune și pentru luptă, ei putând folosi orice armă. Notăm două inovații în acest sistem de clase, recon-ul și intelligence officer-ul. Primul dispune de un detector de semne de viață foarte util, cu ajutorul căruia poate detecta atât coechipierii cât și inamicii, iar cei din echipa sa pot afla și ei aceste date dacă se află în apropierea lui, recon-ul devenind astfel un fel de aparat portabil de detectat camperii. Intelligence Officer-ul are un rol de comandă, el având acces la camerele de vederi împrăștiate prin nivel și la un sistem de comenzi și waypointuri, putând astfel coordona foarte bine munca echipei sale. Un post lipsit de interes pe serverele publice însă foarte interesant pentru niște

eventuale meciuri cât de cât profesioniste.

Grafic lucrurile stau bine și nu prea bine. Lithtech, motorul grafic folosit, este prea bine cunoscut prin dualitatea sa. Uneori jocurile ce îl folosesc arată extraordinar de bine, vezi No One Lives Forever, extraordinar de prost, vezi Iwo Gima, sau pe undeva pe la mijloc, așa cum este cazul lui Global Operations. Este mai-degrabă o problemă de dimensionare și texturare, însă oricum acest joc nu arată bine. Sau mai degrabă nu pare să fie bazat pe un motor de ultimă generație, CS arătând chiar mai bine și mai puțin lipsit de chichițe grafice, cu tot motorul său vechi de patru ani, cel de Half-Life, ce la rândul său nu este nimic mai mult decât un motor de Quake 1 reciclat bine. Nu spunem că nu dispune de spații exterioare impresionante, de efecte de ceață volumetrică, lumini colorate, un număr de

poligoane randabile generos de mare, însă pur și simplu există ceva ce nu pare a se potrivi. Probabil este doar acea impresie de nefinisare, sau poate modul grotesc în care sunt realizate modelele de arme.

COMPARAȚIA

Comparativ cu concurentul său direct, Global Operations nu prea are mari șanse de câștig, cu toate inovațiile sale și engine-ul presupus mai bun. Ca și pură mecanică lucrurile scârțâie, deoarece modul în care armele reacționează la recul se apropie prea mult de "așa cum trag în realitate" față de "așa cum ar trebui să tragă" cum este în cazul CounterStrike-ului. Este o diferență subtilă, însă enormă. Nu există o logică aplicabilă în ceea ce privește modul în care gloanțele se împrăștie, sau o rețetă pentru a trage mai bine. De multe ori apar situații paradoxale, când cu două gloanțe doborî un inamic, însă două minute mai târziu descarci un întreg

încărcător de Dragunov în pieptul său și acesta se comportă de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Hărțile sunt foarte mari și variate, și acest lucru înseamnă mai mulți jucători necesari pentru a îl putea juca la nivel decent, vorbind aici bineînțeles de meciuri "pe bune" nu de alergături patetice pe servere publice. Rundenle sunt mult mai lungi, iar respawul este asemănător cu cel din Wolfenstein. Global Operations nu are nici un fel de suport pentru spectatori, ceva în genul HLTV-ului din CounterStrike. Ca "spectacol" Global Operations este un zero barat, neexistând feeria headshoturilor și one-man round-urilor din CS. Ca strategie de echipă însă, lucrurile stau mult mai bine aici, ea fiind mult mai vizibilă și mai integrată gameplay-ului de bază, decât este în CounterStrike, mai ales cu recon și intelligence officer pentru coordonare.

La final putem spune liniștiți că Global Operations nu are cum să detroneze statutul de joc-cult al CS-ului. Cerințele enorme pentru punerea la punct a unui server care să suporte un număr decent de jucători nu vor permite apariția a prea multe locuri în care un jucător doritor să poate să intre. În plus, oricât de inovativ ar fi Global Operations, este greu de detronat un joc ce, statistic vorbind, are numai în Europa înregistrați un milion de jucători și 20.000 de echipe ce activează la nivel competițional, un sistem aproape perfect prin care mii de spectatori pot urmări un meci și concursuri de sute de mii de dolari. Toate acestea reprezintă o "inerție" greu de oprit. Poate alt joc. Poate CounterStrike 2.

În același gen

Loc	Titlu	Notă	Prezentare
1	CounterStrike	-	XPC#19
2	Global Operations	7/10	XPC#31
3	Team Fortress	-	-

Verdict XtremPC

Un concurent meritoriu dar nu un învingător.

7 / 10

Freedom Force

Păsări, avioane și super eroi. E fan-tas-tic!

Format: PC • Producător: Irrational Games • Publisher: Electronic Arts • Distribuitor: Best Distribution (01-345.55.05)

Procesor: Pentium III 500MHz • Memorie: 64Mb • Video: DirectX 8Mb • HDD: 450Mb

ORICINE și-ar dori să fie un super erou. Să simți capa fluturându-ți în spate, textura lucioasă a pantalonilor elastici întinși pe mușchii inflamați, ochii privind dur de sub mască. Nenumărate domnișoare de salvat, recunoștință de încasat, bobârname de oferit personajelor negative. Buline cu dialoguri, sunete literare și tot felul de puteri colosale. O viață frumoasă și relativ simplă. Freedom Force reușește să ne ofere aceste lucruri, într-un fel de joc de luptă tactică altoit pe vlăstarul unui RPG. Eroi sunt inspirați din epoca de aur a benzilor desenate, imediat după cel de-al doilea război mondial, când moralul american era la apogeu și lupta împotriva comunismului era la începuturi, o perioadă frumoasă însă plină de un fel de inocență și patos patriotic, ușor catalogabile acum drept copilărisme.

EROI ȘI ANTIEROI

Irrational Games a reușit să păstreze acest spirit intact. Eroi au vocea groasă și bubuitoare, în care se simte mândria conștientizării faptului că ei sunt cei ce apără umanitatea, iar declamațiilor lor

sunt tot atâtea referiri la eroism. Costumele le sunt colorate, ridicole, iar numele sub care își săvârșesc faptele bune sunt pe măsură. Toate acestea reprezintă în același timp punctul forte însă și slăbiciunea acestui joc. Cei mai puțini răbdători l-ar putea cataloga imediat drept infantil, însă după câteva ore petrecute în compania sa și o minimă cunoaștere a producțiilor de benzi desenate din respectiva perioadă, părerea se schimbă. Jocul parodiază într-un mod foarte subtil, reușind să nu cadă în păcatul glumelor răutăcioase.

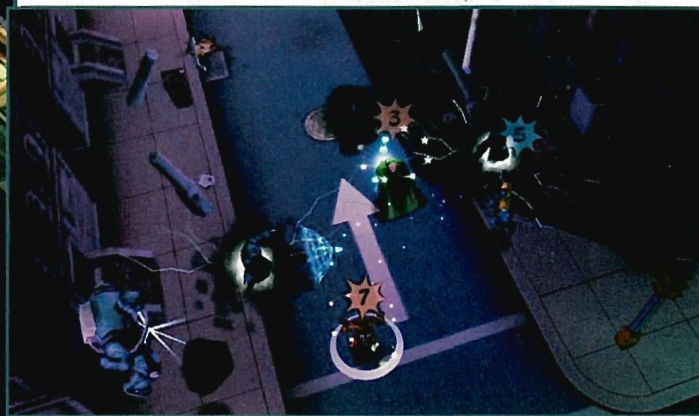
Chiar de la începutul jocului, atmosfera este setată printr-un mic filmuleț realizat foarte bine, cu cadre fixe desenate și narator eroic în limbaj. De altfel fiecare dintre originile secrete ale eroilor noștri sunt prezentate în acest fel, spre deosebire de restul momentelor cinematice, realizate in-game. Acestea reușesc să mai adauge un pic de savoare pe partea de dezvoltare a personajului, alături de toate celelalte mecanisme specifice RPG-urilor, cum ar fi abilitățile și atribuțiile. Jocul îmbină foarte bine cele două tipuri de gameplay, pe de-o parte

lupta tactică și pe de cealaltă parte această dezvoltare, iar prezența pauzei active simplifică și aduce pe coordonate deja cunoscute lupta propriu-zisă. Cei ce au mai jucat Baldur's Gate sau chiar și Dungeon Siege nu vor avea probleme de adaptare, jocul neaducând inovații deosebite la acest capitol. Din păcate lipsește sistemul de questuri, dialogurile active sau preumblarea printre obiectele din inventar, jocul fiind bazat pe misiuni puternic scriptate. În primele momente linearitatea nu se face foarte simțită, însă odată cu avansarea în joc un iz oarecum de reciclare va apărea, atât prin boss-ii de final cât și prin strategia generală, ce lipsește cu desăvârșire.

Povestea reușește însă să mențină trează atenția, cu elementele așteptate de romanță și camaraderie strecurate prin ceanul veșnicei lupte împotriva comunismului, mafioților, extraterestrilor, insectelor uriașe, dinozaurilor, clonelor, călătorilor prin timp sau zeilor puși pe glume. Niciodată nu apare plictiseala, surprizele sâriind pe după fiecare colț de misiune.

producând un oarece haos greu de înțeles. Poziția înaltă a camerei reușește să nu îți permită să vezi inamicii ascunși sub un copac sau orice alt detaliu arhitectonic puțin mai ieșit în afară, astfel încât te poți trezi învârtind disperat în toate părțile imaginea doar pentru a fi sigur că nu ai sărit peste vreunul. Nu există nici un element de interfață care să indice în mod clar dacă nu cumva cel pe care vrei să îl ataci este în afara razei de acțiune a superputerilor tale cu efecte colorate.

Mediul de joc este sărăcăcios, neexistând spații închise, acțiunea având loc în general fie pe străzile pline de răuvoitoare creaturi, fie pe acoperișul caselor sau blocurilor. Diferențele între zone se referă mai mult la elevație și la multitudinea sau raritatea clădirilor decât la o temă generală pentru nivelul respectiv. Cu toate acestea relativă simplitate a mediului permite o mai interesantă jonglare cu efectele fizice disponibile. Poți să arunci cu mașini, cu tomberoane, semafoare, și dacă încerci suficient de hotărât probabil și cu pietoni. Însă și aici se simte reciclarea de care vorbeam mai devreme, căci ajungi relativ des să te vânturi pe aceleași străzi și printre aceleași blocuri ale Patriot City, iar cel mai groaznic este atunci când acest lucru se întâmplă chiar și când nu ești în Patriot City. Oricum, veți avea ocazia să jucați și în niște medii mai deosebite, mai vii colorate și mai interesante, însă din păcate prea rar.

Pe partea de texturare și animație nu sunt plângeri, ele fiind realizate foarte bine, iar variatele efecte sonore ale loviturilor sunt realizate atât sonor cât și textual, în modul tipic benzilor desenate. Muzical, Freedom Force este un fel de festival, cu elemente de jazz, soft-punk, salsa și multe altele ce se potrivesc perfect pentru fiecare personaj și mediu în care are loc acțiunea.

Creșterea eroilor rămâne însă unul dintre punctele forte ale jocului. Pe baza punctelor de prestigiu obținute în misiuni poți îmbunătăți variatele puteri super umane, poți să "cumperi" eroi noi și să îi crești mai departe ca pe copiii tăi. Jocul îți oferă o serie de caractere presetate, însă este mult mai plăcut să iei unul dintre cele oferite pentru libera creație și să îl formezi tu după dorință.

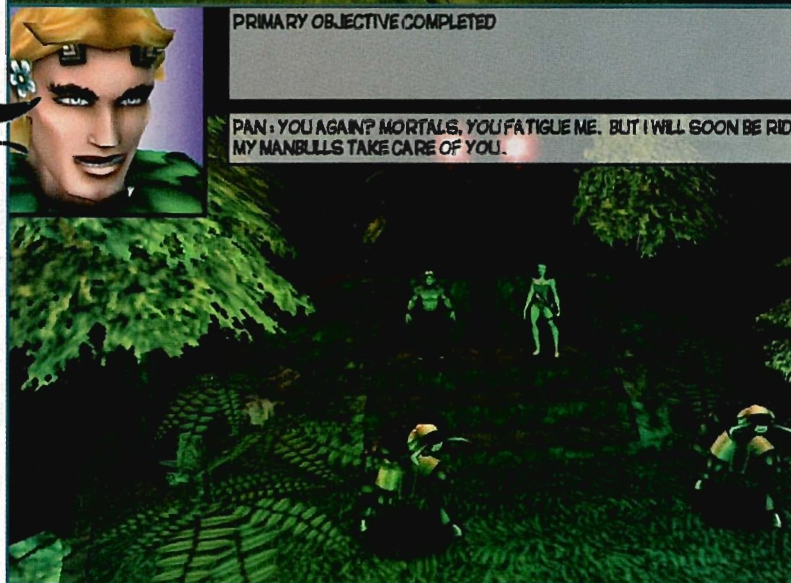
MULTIJUCĂTORII

Multiplayerul reprezintă singurul loc în care cei de la Irrational Games nu au reușit mai deloc, el fiind foarte asemănător cu cel din Baldur's Gate, iar cei ce l-au încercat la vremea respectivă au o imagine foarte clară asupra a ceea ce înseamnă acest lucru. Totul este haotic, prezența pauzei și modul în care fiecare jucător o folosește de fiecare dată când vrea să realizeze o acțiune scăzând foarte mult din jucabilitate. Nu există posibilitatea de a juca în echipă, iar anumite tipuri de atac nu contează pentru scorul general. Că tot veni vorba de scor, acesta nu poate fi consultat în timpul jocului, iar meciurile se termină brusc fără să ofere nici un fel de informație legată de ceea ce s-a întâmplat.

Momentan însă nu se simte lipsa acestuia, cu o campanie single-player bine pusă la punct și suficient de multe elemente ce țin trează atenția. Potențialul multiplayer-ului însă ar fi putut fi enorm, cu meciuri între supereroi dezvoltați de către jucători și așa mai departe. Poate un patch ulterior va rezolva această problemă. Până atunci însă, Freedom Force este nu un joc revoluționar; ci doar unul suficient de bun încât să capteze interesul jucătorului pentru o anumită perioadă de timp.

Verdict XtremPC
Acțiune pentru fanii benzilor desenate.

8 / 10

PRIMARY OBJECTIVE COMPLETED

PAN: YOU AGAIN? MORTALS, YOU FATIGUE ME. BUT I WILL SOON BE RID MY MANBULLS TAKE CARE OF YOU.

MECANICUS GAMICUS

În ceea ce privește acțiunea, lucrurile sunt relativ clasice, fără inovații. Prezența pauzei active și o interfață bazată pe meniuri contextuale simplifică totul foarte mult, cu maximum de informație transmisă cât mai ușor, într-un spațiu cât mai mic. Camera se mișcă după voie, permițând vizionarea acțiunii dintr-o mulțime de unghiuri, iar opțiunea de setare a vitezei propriu-zise a jocului vine ca o adădire interesantă, prezentă până acum doar în RTS-uri. Orice acțiune ai dori să realizezi, o simplă apăsare a butonului dreapta al mouse-ului pune pauză și dă naștere unui meniu pe care sunt înscrise opțiunile disponibile în situația dată. Însă aici se opresc lucrurile bune. Nu există, din păcate ceva care să îți indice ce face fiecare erou la un moment dat; circulară prin cei patru disponibili

Heroes of

Una dintre cele mai mari dezamăgiri ale anului

Format: PC • Producător: New World Computing • Publisher: 3DO • Distribuitor: Monosit (01-330.63.52)

Procesor: Pentium III 500 MHz • Memorie: 128 MB • Video: DirectX 16 MB • HDD: 800Mb

CELOR care au pierdut șirul nopților petrecute în compania unei invenții umane diabolice pe numele său Heroes of Might and Magic nu mai trebuie să le explicăm ce și cum. În cazul profanilor, însă, se schimbă povestea... Pentru ei vom face o scurtă pauză publicitară în timpul căreia le vom povesti despre copilăria fericită a acestei serii, scoborătoare din jocul King's Bounty, apărut în 1990. Din acel an fatidic și până în prezentul luminos, seria a cunoscut 3 vârste, fiecare cu necazurile, bucuriile și eroii ei; continuarea sa, aflată acum pe masa de disecție, fiind în aproape egală măsură cauzatoare de insomnii, consilii familiale și foi mângălite cu ecuații menite să aproximeze șansele de victorie într-o bătălie.

PUNCT ȘI DE LA CAPĂT

După cum mulți dintre voi vă amintiți cu siguranță, în Heroes 3 ați vărsat poetice râuri de sânge și sudoare cu lăudabila intenție de a recuceri Erathia. Dacă ați reușit, nu-i bai; din cauza a doi puști neastâmpărați care își măsoară reciproc lungimea săbiilor, aceeași Erathie și o dată cu ea întreaga lume din care făcea parte cunoaște intim și îndeaproape un cataclism nuclear...sau o aproximare destul de exactă a efectelor sale. Puștii în cauză sunt Gelu și Tarnum, mânuind vitejește Armageddon's Blade și respectiv Sword of Frost. Nu este totul pierdut însă: o parte din populație reușește să se salveze printr-un portal (cei care au jucat și seria de RPG-uri, nu vor fi surprinși de apariția acestuia), ce-i depune lin într-o lume de-a dreptul idilică, unde proaspeții refugiați purced cu râvnă la a se ciorovăi între ei, arunca hârtii pe jos și cutii de conserve în pădure și, în general, la a-și face reciproc viața amară. De aici încolo intervine providențial jucătorul, povestea urmând a se desfășura de-a lungul a șase campanii, prin intermediul diferitelor texte ce-ți sar mișelește în față, obligându-te sub amenințarea torturii să le citești. Deoarece dacă nu pentru altceva, măcar pentru poveste merită să juciți HOMM IV. Și dacă vă place opera rusească.

„Pensă... burghiu...” Este momentul să detaliem partea ce privește campaniile: fiecare dintre ele are în centru (am calculat, și este fix în centru) câte un erou cu personalitatea și povestea aferentă, dezvăluite de erou însuși sau de vreun admirator din suită. În mod consecvent, acest erou este comod instalat într-un anumit tip de castel, din cele 6 existente, fiecare cu aliniamentul lui (Life, Order, Nature, Chaos, Death, Neutral). După rețeta morcovilor islandezi flambați, fiecare oraș beneficiază de seria proprie de oșteni mai mult sau mai puțin credincioși, precum și de propriile tipuri de eroi. Nimic revoluționar până acum. Dar dacă zburdăm mai atent, remarcăm un element ciudat de familiar (dacă ați jucat Disciples II știți la ce mă refer): în unele cazuri, construirea unei anumite clădiri face imposibilă viitoarea existență a alteia. Nu trebuie să vă mai spun ce implică acest lucru... Funcțiile clădirilor sunt similare cu cele cu care v-ați obișnuit până acum, cu mici excepții: două școli de magie în funcție de tipul orașului, închisoarea în care pățimesc eroii capturați și o chestie teribil de folositoare, caravana. Cu ajutorul binevoitor și dezinteresat al acesteia din urmă sunteți scutiți de vizitele periodice de lucru prin castelele proprietate personală sau pe la diverse puncte de colectare a creaturilor, acum având posibilitatea de a le aduce pe toate într-un singur castel, de unde urmează a se alătura restului

Might & Magic 4

armatei. Marketplace-ul este prezent de la bun început, nemaifiind necesar să îl construiești, și mai apar și unele magazine ce vând artefacte și poțiuni.

UN EROU, DOI EROI

În direcția aceasta bate din nou vântul schimbării, prin mai multe aspecte pe care le vom enumera pe degete, pentru mai multă siguranță științifică. Sistemul de skill-uri a fost modificat, eroul putând să-și însușească 5 dintre cele 9 tipuri de skill-uri disponibile, fiecare cu 4 skill-uri junioare, al căror grad de stăpânire variază de la Basic la Grandmaster, lucru ce ne amintește de seria Might & Magic. În funcție de combinațiile și permutările dintre aceste skill-uri, eroul evoluează de la una dintre cele 11 clase de bază la una dintre cele 37 de clase avansate. Cifre tare frumoase, care puse într-o ecuație diferențială Worrshinger-Patel de grad căpitan-maior vor da fatidicul număr 23681,39 (vă las plăcerea să descoperiți singuri semnificația acestuia).

Următorul aspect pe listă este modul plăcut uscat în care eroul interacționează cu indivizii de factură subversivă ce-i stau în cale: dedându-se personal la activități contondente, după exemplul celor din Disciples II. Și de parcă asta n-ar fi fost de

ajuns, pe lângă armatele de rigoare se poate întovărăși cu încă un erou (sau doi, sau câți credeți domniile voastre de cuvânt). Știți cum este cu distribuția muncii. De aici rezultă echipe doar cu eroi, sau echipe fără nici un erou, formate doar din creaturi, caz în care nu pot cucerii clădiri.

„CHAAAAARRRGE!”

Cu părere de rău trebuie să o spunem, aici domniile producători au cam pus sare pe prăjitură... aici, adică la partea esențială, supremă și sublimă de luptă propriu-zisă. De unde înainte, în cazul unei lupte majore, ședeam încordați, numărând conștiincios hexagoanele, gândind de câteva ori fiecare mișcare și urmărind cu sufletul la gură acțiunile mârșave ale adversarului, acum totul s-a transformat într-un fel de leapșa pe imasă...nu tu hexagoane, nu tu tactică. În altă ordine de idei, dacă faci greșeala să ataci un erou în chiar sanctuarul inviolabil al castelului său, încrezător în cantitatea și calitatea superioară a armatei tale, vei vedea cu stupeoare cum trupele îți sunt rapid decimate, lăsându-te singur față în față cu eroul inamic, dacă nu cumva mori înaintea lor. Pentru că inamici barcadați în castelul propriu și personal au avantaje inumane. Iar în cu totul altă ordine de idei, dacă în timpul unui picnic te instalezi prea aproape de un grup aparent nevinovat de creaturi, acestea vor năvăli, numai gheare și colți, doritoare să ți se înfigă în cizme sau în jugulară, după caz.

OPERAȚIE: INESTETICĂ

Când ne-au poposit ochii prima dată pe HOMM IV (nu pe CD), nu ne-am putut stăpâni un oftat nostalgic la adresa graficii din Heroes 3, la care n-am nutrit niciodată gânduri rele deoarece era frumoasă, echilibrată, se încadra în atmosferă. Pe când urmașul său ne-a asaltat cu bruschețe rămășița de simț estetic. Meniurile și, în general, interfața ocupă un spațiu nepermis de mare, totul devenind aproape claustrofobic. Și mai au și buline. Dacă ai reușit să scapi teafăr din cascada de ferestre printr-o șarjă eroică de click-uri, dai peste un peisaj izbitor. La propriu. Prea colorat, prea animat, mișcător, zbârnăitor, sclipitor și în mod cert prea aglomerat. Elementele de pe hartă par de multe ori puse acolo cu

forța, întrecându-se care mai de care să-ți distragă atenția, așa că te trezești scotocind printr-un boschet multicolor după un artefact sau un erou inamic. Uneori și după propriul erou.

În ceea ce privește muzica, fiecare situație are tema ei specifică. Până acum toate bune și frumoase, dar „trop-trop”-ul eroului tău : acompaniat de fragmente consecutive de muzică celtică, operă rusească și ceva ce sună vag a „Mission Impossible” este puțin cacofonic.

I SEE THE MIGHT, WHERE'S THE MAGIC?

Încadrându-se în seria ideilor-bune-prost-implementate, jocul a preluat rețeta succesului de la ceilalți membri ai frăției HOMM, adăugând câteva mironenii exotice de prin alte creații strategiste (Disciples II, Age Of Wonders) și servind totul crud. Elementele noi nu sunt suficient de originale și în majoritatea cazurilor unitățile suferă de diverse afecțiuni psiho-motorii ce le dau un aer oarecum stângaci. Rămâne de văzut cum îl vor înghiți fanii și cei ce fac pentru prima dată cunoștință cu seria HOMM. Mai ales că nu are multiplayer încă, un patch de dimensiuni considerabile fiind promis cu un zâmbet vinovat de către producători.

În același gen

Loc	Titlu	Notă	Prezentare
1	Heroes 3	-	-
2	Disciples 2	-	-
3	Heroes 4	7 / 10	XPC#31

Verdict XtremPC

Speculează succesul precursorilor.

7 / 10

Blood Omen 2 ^{RPG}

Un joc pentru după miezul nopții, cu pătrățul roșu

Format: PC • Producător: Crystal Dynamics • Publisher: Eidos • Distribuitor: Mănosit (01-330.63.52)

Procesor: Pentium III 500MHz • Memorie: 64Mb • Video: DirectX 16Mb • HDD: 900Mb

TE STRECORI ca o fantomă prin ceață până în spatele străjerului ce admiră impasibil luna. Un zâmbet crud îți dezvelește caninii supradevolțaiți în timp ce sabia alunecă silențios din teacă. Dacă tragedia existenței umane te-ar impresiona în vreun fel, situația îți s-ar putea părea amuzantă. Dar așa, strigătul surprins al soldatului, înecat de gălgâiturile sângelui ce năvălește prin gâtulejul crestă de lama sabiei tale, te lasă complet indiferent. Nu e nimic altceva decât un recipient deplorabil pentru esența vitală care te hrănește: sângele. Aromă grea, întunecată, te atrage irezistibil și îl sorbi însetat din vinele nefericitului gardian. Savoarea te îmbată și lichidul îți aleargă ca o cavalcadă înflăcărată prin vine. Îți ștergi cu dosul palmei buzele livide și pornești înainte, fără a mai arunca nici măcar o privire fostului adversar într-o luptă considerabil inegală. Luna strălucește sticlos, ca ochiul unui muribund și destinul te cheamă.

ODISEEA ÎNSÂNGERATĂ

Cam așa ar putea arăta pentru o persoană cu un dram de imaginație ultima poveste interactivă a celor de la Crystal Dynamics, ce istorisește încă o perioadă din viața longevivului vampir Kain. Plasată în trecut față de aventurile din Soul Reaver, dar în viitor față de precedentul Blood Omen, povestea prezintă o lume în care magia glich-urilor ține loc de electricitate, vampirii se ascund temători iar ordinul Saraphan îi vânează cu cruzime. Învins de lordul suprem al ordinului cu ajutorul sabiei Soul Reaver, Kain se trezește dintr-un somn de moarte sute de ani mai târziu într-un Nosgoth aflat sub dominația dușmanului. Ca un Rip van Winkle medieval, el va trebui să se adapteze la regulile noii societăți, ajutat fiind de Ulla, o vampirică cu nuanțe mov ce aparține unui grup de vampiri disidenți numit Kabal. Firește, pe măsură ce Kain își recapătă puterile, regulile încep să conteze din ce în ce mai puțin.

Blood Omen 2 este complet independent față de restul seriei, în sensul că nou-veniții nu vor avea nici o nelămurire în privința intrigii și personajelor, însă el umple un gol în istorie, iar trimiterile către restul titlurilor sunt evidente pentru cei care le-au jucat pe toate. Dincolo de poveste însă, Blood Omen 2 este asemănător din aproape toate punctele de vedere cu Soul Reaver 2, fiind însă inferior acestuia în cele mai multe aspecte.

SĂ LUĂM DE EXEMPLU GRAFICA

Peisajele din Blood Omen 2 sunt sufocate de un maroniu metalic și de nuanțe de gri, care, deși sunt în ton cu atmosfera urban-industrială dominantă, nu se compară cu bogăția coloristică și varietatea din Soul Reaver 2. Arhitectura nivelurilor este laudabilă însă cei care au jucat Soul Reaver 2 vor fi din nou dezamăgiți: Blood Omen se apropie mai mult de monotonia din Quake II decât de diversitatea creativă din Soul Reaver. Nu putem să nu recunoaștem că pe alocuri game designerii și-au făcut de cap cu succes, și unele locații sunt excelente. Problema este că după ce cele frumoase sunt puține, mai au și bug-uri. De exemplu, în fortăreața eternă, plasată în spațiu, deasupra pământului, clipping plane-ul care setează distanța de vizibilitate maximă este setat prost și vă veți mișca constant în centrul unui tunel negru care inconjoară dizgrațos câmpul vizual al personajului.

Animațiile și efectele speciale sunt însă excelent realizate, și putem spune cu mâna pe inimă că, deși Blood Omen a fost lansat și pe PS2 și pe Xbox, varianta de PC arată semnificativ mai bine. Iar dacă dezactivați opțiunea Gamepad Camera din meniuri, veți scăpa și de mișcările haotice de cameră care erau unul dintre punctele slabe ale lui Soul Reaver 2.

ACTIUNE ÎN DETRIMENTUL REZOLVĂRII DE ENIGME

Puzzle-urile din Blood Omen 2 sunt sensibil mai puține decât cele din Soul Reaver. Kain este un personaj fără milă, căruia nu îi pasă de nimeni și își urmărește cu obstinție țelul. Firește că acest lucru nu este tocmai prielnic pentru sănătatea celor care îi stau în cale. Armele sale de bază sunt mâinile cu o manichiură mortală, dar se poate folosi fără prea multe scrupule de armele inamicilor. Bătălia în sine este o acțiune de rutină: folosind butonul de auto-face vă veți concentra pe unul dintre inamici, și ținând apăsat pe butonul de block îi veți putea para aproape toate atacurile (există și o opțiune

ce face necesară apăsarea butonului pentru a bloca fiecare atac în parte, dar nu o recomandăm decât pasionaților). Nu trebuie să vă faceți griji că veți fi atacați din mai multe părți, deoarece inamicii sunt cavaleri și nu atacă decât pe rând.

Deși monotone, bătăliile din Blood Omen nu sunt plictisitoare: Kain poate să își apuce inamicii, să îi arunce sau să efectueze diverse fatalități pe pielea lor în timp ce atârână neputincioși în mâna lui. Și unele dintre ele sunt... ei bine, nu tocmai pentru minori. Decât pentru cei cărora le place să tortureze pisici și să electrocuteze țânțari cu firele de la o baterie R6.

Și pentru că vorbeam de imagini oripilante, trebuie să sancționăm într-un fel realizarea scenei în care Kain sugă sângele inamicilor pentru a-și reface sănătatea. Această activitate reprobabilă are loc de undeva de la 2 metri de trupul neînsuflit al adversarului, care tresaltă spasmodic în timp ce Kain exercită o putere de sucțiune pentru care l-ar invidia și un aspirator Electrolux, extrăgându-i fluidul în cauză într-o linie dreaptă ce unește pieptul individului cu buzele proprietate personală. Cineva ar trebui să îl dea cu capul de realitatea mitologică pe individul care s-a gândit la acest feature. Cu ce e mai breaz Kain decât vampirii din poveștile populare, ce nu se sfiesc să își mânjească întreaga față, făcând gargară în gâtul victimelor? Secvența este enervantă și este acompaniată de un sunet dezgustător. Oricum, chiar și cei care o pot trece cu vederea (ceea ce este un adevărat exercițiu de voință, având în vedere cât de des este folosită și faptul că devine parcă din ce în ce mai lungă cu timpul), vor fi stresați de restul secvențelor cinematice ce nu pot fi evitate. Blood Omen urmează tiparul jocurilor de consolă și salvează semiautomat în momentul în care atingeți un checkpoint. Dar dacă muriți înainte să ajungeți la următorul, veți fi blestemat să suportați scrâșnind din dinți filmele intermediare, în caz că sunt prezente (și de cele mai multe ori sunt). Acestea au un singur punct în favoarea lor: vocea lui Simon Templeman, interpretul lui Kain, care este genial. Și vocile celorlalte personaje sunt bine alese, însă, din nou, nu atât de bine ca în cazul Soul Reaver 2.

CIREAȘA DE PE TORT

Singurul avantaj al lui Blood Omen asupra lui Soul Reaver 2 este prezența puterilor întunecate (Dark Powers) pe care Kain le recâștigă în timp sau le cerește de la inamici, și care îi dau posibilitatea să întreprindă acțiuni supranaturale și spectaculoase: să se furișeze nevăzut și neauzit prin ceață în spatele inamicilor și să le administreze o fatalitate sângeroasă, să facă salturi uriașe, eventual în spinarea unui inamic nefericit, să intre într-o furie ucigașă finalizată cu un slow-down a la Matrix sau să controleze mințile oamenilor pentru a-i fi de ajutor în deschiderea ușilor ce nu pot fi depășite.

Combinarea lor în luptă și în preambulările prin joc este distractivă și scoate practic Blood Omen 2 din umbra Soul Reaver 2, făcând ca el să fie un joc antrenant în ciuda tuturor minusurilor și recomandat celor care duc dorul unui hack-and-slash de dragul violenței cum a fost Blade of Darkness.

RPG Grandia 2

Sau falsa amintire din copilărie. RPG cu accente tragicomice

Format: PC • Producător: Games Arts • Publisher: Ubi Soft • Distribuitor: Ubi Soft (01-231.67.69)

Procesor: Pentium II 450MHz • Memorie: 64Mb • Video: DirectX 8Mb • HDD: 450Mb

PE la începutul anilor '90, aveam ca distracție o consolă, obiect cu care-i terorizam pe nefericii părinți, ocupându-le fără drept de apel televizorul. La mare modă în acea perioadă erau RPG-urile de sorginte japoneză, iar regele neîncoronat al acestora era Final Fantasy. De atunci au trecut ani buni, iar RPG-urile japoneze au început să migreze de pe consolă pe PC, oferind o alternativă amatorilor de RPG-uri serioase. Noua apariție a celor de la Game Arts, Grandia II, reușește să fie nici ceva nou, dar nici ceva vechi. Este o clonă de Final Fantasy, cu o atmosferă mult mai relaxată și o poveste mai simplistă.

SOMETHING NEW AND SOMETHING BLUE

Transpunerea de pe Dreamcast pe PC nu a reprezentat decât o schimbare a platformei, Grandia II păstrând cu sfințenie elementele specifice jocurilor de consolă: schema simplă de control, lupte date în modul turn-based, grafica stil manga, pe alocuri colțuroasă și pixelată, eterna poveste a luptei dintre bine și rău, și un dialog care în cea mai mare parte a timpului este scris și nu vorbit, vocile intrând exact atunci când trebuie să puncteze povestea.

Acum că am determinat apartenența ideologică a jocului la specia consolelor, ne vom interesa și de elementele mai mult sau mai puțin originale, dar în mod cert neobișnuite pentru mediul din care provine Grandia II. Deși firul narativ principal este simplist, nu este singurul plan al poveștii, cei cu mai multă răbdare și chef de vorbă fiind răsplătiți cu o mulțime de bârfe, legende și rețete de murături. Legende contribuie la realizarea firului narativ secundar, acolo unde vom afla povestea luptei dintre Lumină și Întuneric, reprezentate de

zeitățile Granas și Valmar.

În toată această teavură se trezește implicat Ryudo, acest Han Solo al consolelor, arhetip al mercenarului cu suflet mare. Însoțit de Skye, mentorul și managerul său (o pasăre nedefinită - ceva între papagal și șoim), eroul nostru va trebui inițial să o păzească pe Elena, o tânără slujitoare a cultului Luminii. Această misiune aparent nevinovată îl va implica pe eroul nostru în tot felul de aventuri și meciuri amicale cu demoni, păianjeni, vulturi, gargui și o domnișoară semizeită cu un mod destul de ciudat de a-și demonstra afecțiunea, totul pe fundalul unei combinații de mituri japoneze și creștine. Meciurile în-cauză se vor desfășura cu-ajutorul noului sistem de inițiativă implementat în modul de desfășurare a luptei. Datorită acestui sistem, bătălia capătă o parte tactică, bazată pe atacuri și contraatacuri, fente și parări, apropiindu-se de lupta în timp real. Adversarul este contracarat chiar pe turul lui, din aceasta rezultând mișcările mai sus menționate. Tocmai aici ar fi fost necesar controlul asupra camerei, prezent de altfel în afara luptei și foarte util în ocolirea elementelor de peisaj supradimensionate, un peisaj destul de colorat de altfel, care alături de umorul replicilor și muzica lejeră, creează o atmosferă vioaie.

Toate poveștile frumoase, dar Grandia II suferă datorită muzicii, care uneori acoperă sunetul ambiental, excepția de la regulă fiind sunetul propriilor pași, care iau pe alocuri proporții wagneriene. De asemenea, durata de joc este prea mică, iar rejucabilitatea este redusă de povestea lineară, ce nu permite prea multe abateri de la firul narativ principal.

OÙ SONT LES NEIGES D'ANTAN?

Un joc destinat nostalgicilor, care, în ciuda lipsurilor evidente, vor ști să-l aprecieze la justa lui valoare fiind o modalitate de a-ți umple în mod plăcut timpul până la următoarea portare pe PC a unui nou titlu din seria Final Fantasy. Din nefericire pentru el nu prezintă elemente care să-l scoată în evidență dar, din fericire nici care să-l facă de râs.

Verdict: XtremPC
Nici așa, nici așa

6 / 10

Carnivores Cityscape

Micii aberanți viteji cu dinți mari

Format: PC • Producător: Sunstorm • Publisher: Infogrames • Distribuitor: Best D. (01-345.55.05)

Procesor: Pentium II 450MHz • Memorie: 128Mb • Video: DirectX 16Mb • HDD: 300Mb

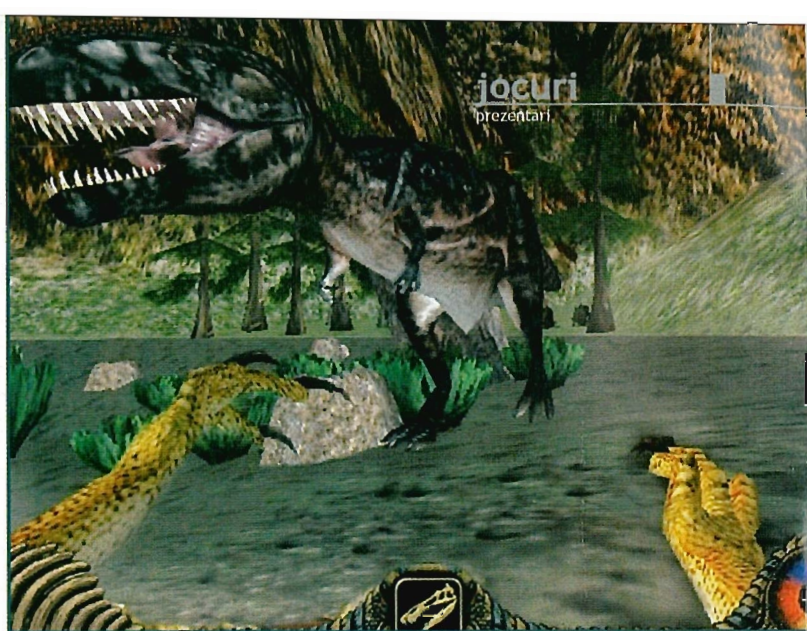
SERIA Carnivores a avut un succes moderat, datorat abordării inedite a genului hunting-sim. Spre deosebire de Deer Hunter, unde căprioarele te priveau cu ochi umezi ce implorau milă, în Carnivores vânătorul putea deveni pe neașteptate vânat. De fapt, evitarea acestui destin tragic devenea practic scopul jocului în momentul în care jucătorul avansa către viitoare trofee din ce în ce mai periculoase, cum era de exemplu realmente înspăimântătorul T-Rex, care nu putea fi ucis decât prin împușcare în creier prin cerul gurii (fără glumă).

Lui Carnivores i-a urmat Carnivores 2, care a fost la rândul lui succedat de Carnivores: Ice Age, practic cel de-al treilea din serie. Carnivores Cityscape marchează o schimbare semnificativă în abordarea acțiunii: în primul rând, jocul poate fi jucat atât de partea vânătorilor, cât și de partea dinozaurilor, lucru care este evident mult mai distractiv în multiplayer decât în singleplayer. În afară de dualitatea acțiunii și implementarea unui modul de multiplayer însă, Carnivores este fundamental același joc, cu aceeași lipsă evidentă a unei povești care să îl susțină.

Compania care organiza vânătorile de dinozauri în jocurile precedente este pe cale să dea faliment din lipsă de mușterii, ceea ce nu e de mirare din moment ce clienții le mureau pe capete. Drept urmare, ei se hotărăsc să organizeze un turneu cu o grădina zoologică ambulată, plasată pe o navă stelară, cu care se plimbă de pe planetă pe planetă și își fac reclamă. Inevitabil, conform rețetei 12, paragraful 3a, nava suferă o defecțiune neprevăzută și se prăbușește în apropiere de Crater City, un nume predestinat pentru astfel de incidente. Misiunea agentului-special-fără-nume va fi să salveze situația, recuperând oamenii asediați de dinozauri și curățând orașul de amenințarea carnivoră. Construiește exact pe inversul misiunilor "umane", cele ale dinozaurilor urmăresc eradicarea oamenilor prin satisfacerea foamei.

Armele dinozaurilor sunt ghiarele și colții, precum și atribute gen viteză și agilitate (exceptând manevrabilitatea în spații strânse, care este infectă, lucru care poate fi în funcție de punctul de vedere un bug sau un feature): Armele agenților sunt ceva mai dezvoltate tehnologic și destul de futuriste, fiind probabil mult mai potrivite pentru un joc ce urmează a fi produs undeva în anul 2080 și pe altă planetă decât Pământul: în loc de X-Bow-ul din jocurile precedente avem un X-Gun ce trage cu plasmă, un pistol, o pușcă mitralieră, un shotgun cu repetiție care pare a trage cu seminte, un aruncător de grenade supradimensionat și o armă cu lunetă. Toate acestea au un număr limitat de gloanțe, însă nu trebuie reîncărcate, trăgând într-o fircire până se termină muniția. Modelele și sunetele lor sunt bine realizate în cazul în care sunteți după o noapte nedormită și 2-3 accidente vasculare consecutive, iar faptul că sunetul variază când sunt sub apă este un plus binevenit, deoarece trebuia să existe și un plus.

Jocul este construit pe engine-ul de Serious Sam, și seamănă destul de mult cu acesta în ceea ce privește mecanica jocului și grafica. Designul nivelurilor este însă uneori execrabil în Carnivores, mai ales când încearcă să simuleze denivelări de teren, iar viteza de deplasare a personajului este mult diminuată: când aleargă parcă merge normal, iar când merge normal parcă stă pe loc.

În rest fonturile sunt identice, și veți descoperi că până și zoom-ul lunetei este similar. AI-ul inamicilor și rarelor NPC-uri este însă dureros de inapt, dovedind mari probleme de scripting-ul din partea producătorilor. Oricum nu credem că Serious Sam este foarte dezvoltat în această direcție.

Carnivores Cityscape este foarte inconstant: uneori, când veți da un colț și T-Rex se va năpusti cu un răget să vă smulgă capul cu o mușcătură, veți uita de momentele în care înjurați lipsa opțiunii de Save și faptul că un dinozaur care nu vă ajunge nici până la genunchi vă omoară din trei mușcăături. Alteleori, nici măcar sunetul gloanțelor și grafica perfectă a unui colț de nivel nu vă vor putea face să treceți cu vederea faptul că o vietate subacvatică înoată la 30 de centimetri deasupra solului, undeva la 50 de metri de lacul în care ar fi trebuit să se afle. Cu toate neajunsurile lui, Carnivores poate fi însă interesant, mai ales în multiplayer.

Verdict XtremPC
Ne-a jignit Inteligența

5 / 10

Black Mail

■ ANTROPOLOGUL DE SERVICI

Core
corre@yourwap.com

Vă rog să mă ajutați într-o problemă. În jocul "The mystery of the druids" am ajuns la muzeul de antropologie din Oxford, dar nu-i pot da telefon profesorului. Nu știu cum să fac rost de bani pentru telefon.

XtremPC îți spune:

Foarte multe persoane au avut și au această problemă. La salariile actuale, tot mai multe familii ajung să nu mai aibă de unde să facă rost de bani de telefon și sunt nevoite să renunțe la serviciile Romtelecom. Ne întrebăm ce părere vor avea părinții tăi când vor afla că ai dat telefon tocmai la Oxford. Chiar dacă este vorba de o chestiune educativă. Misterul druzilor este rezolvat în direct, sâmbătă la ora 21:00 pe canalul Discovery.

■ ȘTII CE ESTE ACEEA O GLUMĂ?

R4v3n
R4v3n@queenzone.com

Bună! Vă răspund la "provocarea" de la pagina 68 din numărul 30 al revistei. Recordul meu de 2466 de puncte îl găsiți ca attachment. A fost destul de greu, vă felicit pentru recordul vostru! P.S. Recordul este real, nu este o imagine trucată.

XtremPC îți spune:

Trebuie să recunoaștem că am lansat respectiva provocare în glumă. Surprinzător însă, am primit mai multe e-mail-uri cu diferite rezultate de la cititori, dintre care cel mai bun vi-l prezentăm mai sus. Succesul neașteptat al acestui concurs ad-hoc ne-a dat mai multe idei pentru alte concursuri de gen. Astfel, într-unul din numerele viitoare vom lansa concursul "Cine depășește primul viteza luminii" sau și mai atractivă competiție "Cine trimite primul o hârtie de 500.000 pe adresa revistei". Sperăm din toată inima că se vor bucura de același succes și le mulțumim anticipat participanților.

■ CEL MAI MARE FAN SOFTWARE

Bogdan Buliga
cartnam@yahoo.com
Miki Piki Riki Siki Licki Niki Fiki... în fine... ați înțeles mesajul... teoretic. Hi! A/S/L PLS. Je suis BuLLiZ și VĂ cITEsc ReViStA de MuLt TimP și İmi plaCe. Problema e că e prea HARD și eu o vreau mai SOft. Unde E SoftMail? PenTru Că Sunt Un CITİTOR fİDel vă rog așa:
1. SĂ fiE 3 rubrici SOft:
a. WebDesign; b. ProGraMare; c. GraFică

2. Mi-e dor de Femeile de pe copertele voastre și Vreau Să le mai vad! PLEASE.
3. .... PPAaaaaa.....
TEORETIC!!!!!!!!!!!!!!

XtremPC îți spune:

Teoretic, orice ființă umană reușește performanța de a gândi coerent și în linie dreaptă. BuLLiZ este excepția care întărește regula, gândirea lui fiind echivalentul electroencefalogramelor unui cardiac în pragul unui atac de cord. El se plânge că e prea hard și o vrea mai soft. Sugerăm Coccolino, care o face (teoretic) foarte pufoasă. Reținem însă că întotdeauna sugestiile, de la oricine ar veni ele. Femeile de pe "copertele" noastre nu sunt disponibile decât contra cost, prin comandă la adresa redacției. Oricine le dorește le poate cumpăra cu tot cu celelalte 99 de pagini, în limita stocului disponibil.

■ UNDEVA, DEPARTE, E GÂNDIREA MEA

Savager
sierra_ro@yahoo.com

Știți ce se întâmplă dacă intri pe Google și îi dai să caute "..."? Eu am dat și m-am trezit aruncat într-o dimensiune ciudată, gen BlackView, după care l-am văzut pe Cristian Soare cu o lună în mână și pe Andreea Chifan cu niște scrisori pe care scria "Pentru rubrica BlackMail" pe care le ținea în dinți și erau pline de sânge. Când am auzit pop-up-ul de la ICQ, m-am trezit. Dar cine a dat mesaj? Un tip pe nume Camllper Ian. Zicea să închid urgent computerul, și să nu-l mai deschid decât la Revelion. Mie mi-a fost frică să mai intru în casă, și de 3 zile stau la un prieten, de unde vă trimit și acest mail. În speranța că știți despre ce e vorba, v-aș ruga să mă contactați.

Marinache

XtremPC îți spune:

Pentru că îi cunoaștem bine pe cei de la Google, am îndrăznit să le cerem o explicație, din moment ce nouă nu ni s-a întâmplat nimic în momentul în care am reeditat experimentul tău. Conform politicii lor obișnuite, reprezentanții Google au declarat, cităm "Google nu găzduiește nici o realitate paralelă în paginile sale și apariția oricăror fenomene misterioase și/sau paranormale în timp ce navigați prin paginile Google se datorează cu certitudine unui alt program care lucrează în background și care lansează fără autorizație respectiva realitate paralelă". S-ar putea să fie de vină ICQ-ul însă noi ne-am orientat mai mult către spusele unui expert în materie, profesorul în cibernetică Derek Wilken, care afirmă "Nebunia e ca realitatea virtuală, doar că fără mânușile și casca

de rigoare". Sperăm să te ajute la ceva răspunsul nostru. XtremPC over and out.

■ BUNA ZIUA DOMNUL PICARD

Un Cititor
un_cititor_fidel@yahoo.com

Stimată Redacție,
Vă scriu cu două scopuri:
1) Am citit cvasi-articolul despre Star Trek Bridge Commander și așa vrea să vă atrag atenția asupra anumitor lucruri nedorite de negative adresate fenomenului în discuție. Eu înțeleg că printre domniile voastre nu există probabil vreun fan al seriilor/filmelor Star Trek, dar trebuie să dăm Cezarului ce este al Cezarului. Blamați în mod inutil și nejustificat unul din exponenții fenomenului SF mondial, un exponent al rasei umane în genere. Pentru că în anumite arii, fenomenul Star Trek fortează chiar limitele umane, dându-le noi valențe psiho-sociale și metamorfice. Spre exemplu, marea masă de fani ai seriei din anii 1960 a exercitat o asemenea presiune asupra NASA încât aceasta a numit Enterprise prima navetă spațială, primul vehicol construit de om și destinat explorării imensității spațiului cosmic atât de vast în sinea sa oarecum hiperdominantă... Să nu mai vorbim de teleportare, termen științific creat tot de Star Trek și devenit realitate la sfârșitul secolului trecut, grație unei echipe de oameni de știință condusă în activitatea sa de a înlătura barierele cunoașterii actuale, de către un român de al nostru, de pe meleaguri mioritico-carpato-danubiano-pontice. Și exemplele ar putea continua într-un număr nestăvilit de mare. Astfel, impactul nimicitor al fenomenului Star Trek este imens și evident asupra științei de astăzi a omenirii. De altfel nu uitați că avem de-a face cu un serial cu o tradiție de aproape 30 de ani. În tot acești ani s-a creat o limbă artificială (Klingoniana) și s-a ajuns până la nivelul la care s-a creat o fizică specială pentru a explica știința din Star Trek. Pe listele de discuții de pe Usenet se pot găsi documente de o inestimabilă valoare ce cuprind în paginile lor toate navele, toate locațiile și toate episoadele prezente de-a lungul timpului în Star Trek. Se mai aud fazere prin spațiul vid prin care propagarea undelor sonore este imposibilă, dar imaginați-vă că jucați F1 Championship cu toate asistatările puse pe off... Peste tot o doză prea mare de realism este deja ridicolă, ba chiar absurdă așa putea spune... Iar un SF în care nu se aud lasere prin spațiu este ca un film mut al demult uităților ani '30.
Așadar, părerea mea de umil cetățean

al acestei patrii este ca ați cam sărit calul și ați spus multe lucruri urâte și total nefondate la adresa acestui fenomen mondial... Și e păcat... Un cititor. (de care veți mai auzi).

XtremPC îți spune

Stimate cititor,
Ne-ai înțeles greșit. Noi suntem fani ai serialului în cauză, însă suntem de părere că Cezar ar trebui să nu mai primească tot soiul de cadouri post-mortem, dacă înțelegi ce înseamnă. Ne cerem însă umile scuze. A trebuit să primim această misivă electronică pentru a înțelege cu adevărat cu ce fenomen universal avem de-a face. Am sesizat adesea valențele metamorfice, metafizice și metacarpene ale renumitului Star Trek, dar le-am pus pe seama dorinței scenariștilor de a reprezenta o realitate pe care cartofii de canapea americani și nu numai să o poată asimila mai ușor prin prisma similarităților pe care le avea la nivel referențial cu realitatea lor cotidiană. Oricum, cei a căror cultură generală în materie de explorare a universului nu este bazată pe seriale SF din anii '60-'70 știu măcar că primul vehicol construit de om și destinat explorării spațiului cosmic a fost satelitul Sputnik, lansat de ruși în timp ce americanii se jucau de-a naveta spațială în studiourile Paramount. Astfel se face că tovarășa Laika a ajuns în spațiu înaintea lui Spock și a lui William Shatner, care acum vinde gogoși cumpărătorilor naivi. Cum am putut nega oare așa ceva? Impactul nimicitor al Star Trek-ului asupra omenirii este evident! Duzina de moșnegi care pot comanda pizza în Klingoniana pe care o cunosc la perfecție sunt în mod cert fericiți că au participat în felul lor la impulsivitatea științei din zilele noastre și mai adaugă o pagină la documentele de o inestimabilă valoare (și vândute cu 4.99\$ în variantă tipărită) de pe Usenet. Suntem dispuși să credem că s-a creat o fizică specială pentru explicarea științei din Star Trek. Și știm și de ce: pentru că știința din Star Trek încălcă impertinentă majoritatea regulilor fizicii moderne. Chiar și teleportarea, descrisă prin ecuația "Beam me up, Scotty" în Star Trek, funcționează un pic altfel în realitate, așa nefolositoare cum e. Părerea noastră de cetățeni de seamă ai acestei patrii umile este că realitatea, în doze mici (o linguriță pe zi) nu strică nimănui. Vă mulțumim pentru atenție și vă urăm somn ușor în continuare.

BlackView

ASEDIUL PIVNIȚEI

- ediția princeps -

DUPĂ cele trei zile de aventuri subterane, departe de lumina soarelui, prin tuneluri umede, reci și pline de creaturi scârboase, simțeam nevoia să savurez căldura plăcută a zilei de vară. Am tras aer în piept și m-am întins în iarba proaspătă. Ah, parcă m-aș fi născut a doua oară!

Dați-mi voie să mă prezint: Baltazar Fixx, arcaș emerit în slujba propriei persoane. Dornic de aventură și întreprinzător din fire, am pus la punct acum ceva vreme o mică afacere prosperă: adunarea de obiecte rare și prețioase, cu mare căutare la public. Deși foarte bănoasă, târâșenia nu este tocmai simplă, din motiv că majoritatea obiectelor despre care vă vorbesc se găsesc în diverse caverne, mine, ruine și alte asemenea locuri oarecum rău famate, majoritatea locuri de adunare pentru creaturile malefice rămase din timpul Erei Întunecate. Eram copil pe vremea când oamenii și dwarfii în frunte cu Bob Magnificul l-au învins pe Regele Negru și armatele Penumbrei s-au retras prin portalul din Țara Moartă, însă nici măcar atunci nu eram atât de naiv încât să cred că am scăpat definitiv de toate ființele răului. Multe dintre ele s-au ascuns departe de lumina soarelui în adânc sau în pustietate, luând cu ele trofee câștigate în zeci de ani de jafuri și măceluri. Iar goblinii, ei bine, goblinii s-au retras în Fortăreața Troublemaker, unde au continuat să își construiască mașinariile diabolice, împrăștiind o ceață murdară și sufocantă peste mlaștinile din jur, astfel că zona respectivă a ajuns să se numească Tărâmul Cenușiu. Nu departe de hotarele sale începe Codrul Bătrân, unde într-o poienită însorită am bucuria de a mă odihni, alături de fideliții mei asociați, cu care împart riscurile și câștigurile.

Bill Ciclopul este un munte de om, fost fierar, care nu cunoaște sensul cuvântului "frică". Între noi fie vorba, nu cunoaște sensul a foarte multe cuvinte, dar într-o echipă nu ai nevoie doar de oameni inteligenți. Elisa, de exemplu, este mult prea deșteaptă pentru binele meu. Ultima oară când am încercat să flirtez cu ea ceva mai pasional m-a amenințat că dacă nu iau mâna de pe fundul ei o să am la mâini de n-o să mai am ce face cu ele. Și o cred în stare, pentru că se pricepe la tot ce ține de transmutări, mutații și conjurări de ființe vii și mai puțin vii. În plus, este roșcată cu ochii verzi și studentă la seral în anul IV la Academia de Științe Magice. Oricât aș fi de atras de ea, perspectiva unei mâini suplimentare pe piept mă menține în stadiul unei relații platonice. Ultimul membru al grupului nostru vesel este Skip, un duh cumpărat cu tot cu lampă de la un magazin de obiecte magice la mâna a doua. Surprinzător pentru el, după ce i-a îndeplinit dorințele gășitorului, mult dorita eliberare din lampă s-a dovedit a fi imposibilă. Lipsit de puteri supranaturale și nevoit să trăiască în imediata apropiere a lămpii, în care se retrage în fiecare

noapte ca un melc în cochilie, Skip ni s-a alăturat de voie, de nevoie, fiind adesea util, deși ne-am putea lipsi de comentariile lui sarcastice.

Întinsă nu departe de mine, Elisa mă înghionțește subtil, dar consistent în rinichi, de mă apucă sughițul.

- Auzi și tu ce aud eu? mă interoghează.

Ciulesc urechile. Cîrăp zglobiu de păsărele, suierul vântului printre copaci, și un bârâit vag și întretăiat, de parcă o albină mutant s-ar îndrepta către noi ciocnindu-se din când în când de câte un copac. Ceea ce este imposibil... pentru că albinele mutant, există, după cum știe oricine, doar în povești. Mă orientez către probleme mult mai pământene.

- De unde ai tu ochii aștia verzi așa frumoși? îi zâmbesc galeș Elisei.

- I-am primit odată cu restul feței! mă repede drăgălașa vrăjitoare în devenire, în continuare suspicioasă în ceea ce privește sursa zgomotului straniu. Și pe bună dreptate, pentru că el devine din ce în ce mai puternic și în cele din urmă, năvălind din tufișuri, o duzină de goblini-motocicliști ne înconjoară, motocicletele cu abur creând o cacofonie industrială în mica poienă.

Bill Ciclopul își ridică cu o incredibilă ușurință ciocanul mai greu decât mine și își impune cu succes o figură amenințătoare, ajutat fiind și de peticul negru ce îi ascundea orbita ochiului stâng. Alertat și el de zgomot, Skip năvălește fuior din gura lămpii, plin de imperturbabil la jumătatea de metru de pământ cu brațele încrucișate.

- Prieteni de-ai tăi?! mă tachinează, cu un zâmbet vag amuzat. Drăgălașul de el.

Goblinii erau înarmați cu tot soiul de arme ciudate, care păreau în mare parte periculoase. Iar în ceea ce îi privește pe goblini, aparențele sunt rareori înșelătoare. Unul dintre ei, mai mult gras decât masiv, ridică o mână și motoarele tăcură. Apoi își dădu casca jos, descălecă de pe motocicletă și se apropie nonșalant de noi.

- Lasă vorbitul pe seama mea, i-am șoptit Elisei, conștient fiind de firea ei temperamentală și de faptul că goblinii nu tratează cu persoane de sex feminin. Apoi trăgând-o subtil înapoi, am pășit în întâmpinarea goblinului-șef.

Mestecând un trabuc puturos, acesta scrâșni în Goblîsh.

- ๑๒๑๕๖๕๖๕๖๕๖ ๕๕๕๕๖๖๖๖๖๖๖๖๖๖๖!!

Orice s-ar zice, goblinii nu sunt necivilizați. Dar faptul că mi se adresează cu termenul rezervat pentru cei dintr-o clasă mult inferioară chiar și animalelor domestice mi se pare puțin iritant. Așa că îi răspund pe măsură:

- ๕๖๖๖๕๖๕๖๕๖๕๖ ๑๑๑๑๖๖๖๖๖๖๖๖๖๖๖!!

"Blorgurt" este termenul Goblîsh pentru un vierme care trăiește în intestinul gășnilor. Comparația nu îl fletează foarte mult pe amicul meu verziu astfel că începe să se răstească la mine. Se pare că suntem suspecti de a fi sustras diverse lucruri de pe teritoriul Tărâmurilor Cenușii. Asta s-ar putea să fie adevărat: în desagi din spina mea măgarului nostru se găsesc o serie de obiecte recuperate de noi din Râpa Diavolului, care se găsește undeva la marginea Tărâmului Cenușiu. Și chiar dacă ele nu au o foarte mare valoare, printre ele găsim de exemplu Sabia-cu-detector-de-bursuci și renumita secură PikPok (care nu taie deloc - conform manualului de instrucțiuni), nu sunt dispus să renunț la ele așa de ușor.

Modalitățile tradiționale de negociere cu goblinii nu îmi lasă decât o singură alternativă: fac un pas înainte, îl apuc de umeri pe individ și îi dau voinicește un cap în gură. Restul de cinci armează diversele aruncătoare de proiectile și de flăcări. Din fericire Elisa este pe fază și le trimite un flash orbitor direct în ochi. În momentul următor Bill se lansează ca un ciclon devastator în direcția lor, învârtind ucigaș ciocanul. Înainte să ajungă la ei, însă, două săgeți din arcul meu suieră letal și se înfing în pieptul, respectiv gâtul a doi dintre ei. Nu trebuia să mă chinui însă, pentru că Bill nu are nevoie de ajutor: restul goblinilor sunt spulberați literalmente cu tot cu motociclete, înainte să apuce să se dezmeticească.

Aparent uitat de toți, șeful goblinilor se năpustește să îmi înfigă un cuiț în ficat, însă pe la jumătatea drumului se transformă într-un iepure. -Eep?! chițăie perplex. EEP!!! BEEP! BEEP! BEEP! Timpul dumneavoastră a expirat! clipește roșiatic un mesaj pe tavanul cuvei din holoplex. Fir-ar să fie!
- Victore! strig întredeschizând capatul. Ai să mă împrumuți și pe mine cu 100 de miare, că tocmai devenea palpitant...

jocuri fără limite

SKINMEDIA

- unic distribuitor -

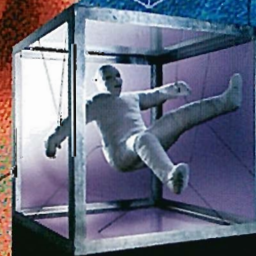
Str. Puskin 18, Bucuresti 1 - Tel/Fax : 01-231.50.97

E-mail: contact@skin.ro - <http://www.skin.ro>

Viata e un joc
Life's a game

Luigi's Mansion
Te va speria de moarte

Super Smash Bros. Melee
Personaje simpatice rezultate drastice

Wave Race - Blue Storm
Un pic mai realist si vei avea
nevoie de vesta de salvare

Nintendo®
jocuri para limite

NINTENDO
GAMECUBE™

zâmbește

the future's bright, the future's Orange

